

Försvarets arbetsordning

Uppdaterad t.o.m. FIB 2025:1

Innehåll

AVDELNING I INLEDANDE BESTÄMMELSER	9
1 kap. Inledande bestämmelser.....	9
Innehåll	9
Vissa begrepp och förkortningar	10
2 kap. Försvarsmaktens uppgifter.....	10
AVDELNING II LEDNING OCH ORGANISATION.....	11
3 kap. Försvarsmaktens ledning och organisation.....	11
Försvarsmaktens ledning	11
Försvarsmaktens övergripande organisation	11
Lednings- och lydadsförhållanden.....	12
Högkvarteret	12
Försvarsstaben	12
Operationsledningen.....	15
Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten	16
Högkvarterets stabsavdelning och dokumenthanteringsavdelning.....	16
Sveriges militära representant vid Nordatlantiska fördragsorganisationen samt Europeiska unionen (MILREP) och andra representanter vid Nato	17
Försvarsmaktens specialförband.....	17
Försvarsmaktens cyberförsvar	17
Försvarsgrenar och försvarsgrensstaber	18
Försvarsgrenar	18
Försvarsgrensstaber	18
Försvarsmaktsgemensamma organisationsenheter.....	19
Militärregioner och hemvärnet	20
Militärregioner.....	20
Militärregionstaber	20
Hemvärnet	20
Rikshemvärnsstaben	21
Organisationsenheter	21
Garnisoner.....	22
Viss organisation för bedrivande av militär luftfart	22
Militärpolisen.....	23
Teknik- och vidmakthållandekontor-/avdelning (TVK/TVA)	24
Lokalplaneringsenheter och anläggningsenheten	24
Miljöprövningsenheten	24
Inköpsenheten.....	24
Ekonomiredovisningsenheten.....	25
Organisation för militär själavård.....	25
Särskilda organ i Försvarsmakten.....	25
Insynsrådet.....	25
Försvarsmaktens nämnd för kvalificerade skyddsidentiteter	25
Försvarsinspektören för hälsa och miljö och inspektionen för hälsa och miljö (IHM).....	26

Flygsäkerhetsinspektören och militära flyginspektionen (FLYGI).....	26
Säkerhetsinspektionen (SÄKINSP).....	27
Personalansvarsnämnden (FPAN).....	27
Internrevisionen (REV).....	27
Dataskyddsbudet.....	28
Pliktrådet.....	28
Försvarsmaktens antagningsnämnd.....	28
Centrala försvarsmaktsrådet och regionala försvarsmaktsråd.....	28
Försvarsmaktens veterancentrum.....	29
4 kap. Försvarsmaktens kommandostruktur.....	29
Inledande bestämmelser.....	29
Kommandostrukturen.....	29
Operationer med specialförband.....	30
Operationer med cyberförsvarförbanden.....	30
Underrättelseoperationer med nationella underrättelseenheten.....	31
Territoriell verksamhet.....	31
Stående succession.....	31
Överbefälhavaren.....	31
Chefen för operationsledningen.....	32
Försvarsgrenschef.....	32
Förbandschef.....	32
AVDELNING III STYRNING.....	33
5 kap. Försvarsmaktens styrning.....	33
Vissa grundläggande förutsättningar.....	33
Styrning i linjeorganisation.....	33
Kompletterande styrning.....	34
Innebörden av uppdrag, order och verksamhetsansvar.....	34
Integrerad uppdrags- och resursdialog.....	34
Förhållandet mellan operationer och verksamhet enligt uppdrag.....	35
Svensk planerings- och ledningsmetod (SPL).....	35
Strategisk planering, militärstrategisk ledning, operationsplanering och genomförandeledning.....	35
Försvarsmaktens målsättningar och mål.....	37
Målsättningar för operationsplaneringen.....	38
Mål för utvecklingen av förmåga – systemet med ramvillkor.....	38
Försvarsmaktens förbandsomsättningssystem (FOMS).....	39
Förbandsomsättningsplaner och krigsförbandsplaner.....	40
Försvarsmaktens strategiska plan (FMSP).....	40
FMSP innehåll.....	40
Försvarsmaktens genomförandeplan (FMGP).....	42
Försvarsgrenschefernas m.fl. genomförandeplaner.....	43
Chef för organisationsenhetens styrning av egen organisationsenhet.....	43
Operationsplanering.....	43
Centrala planer inom operationsplaneringen.....	44
Uppföljning och hantering av avvikelser.....	45
Generellt för all uppföljning.....	45

Periodicitet i rapporteringen	45
Uppföljningens fokus	45
Uppföljning av beslutade operationer – operationsvärdering.....	46
Uppföljning av förmågeskapandet.....	46
Militärstrategisk ledning	47
Princip för hantering av avvikelser.....	47
Krav på samråd.....	47
Förändringar av Försvarmaktens strategiska plan	47
6 kap. Styrande dokument i Försvarmakten.....	48
Allmänna utgångspunkter.....	48
Definitioner av de interna styrande dokumenten.....	49
Försvarmaktens arbetsordning och verksamhetsordningar.....	49
Föreskrifter och allmänna råd (FFS och FAR).....	50
Försvarmaktens interna bestämmelser (FIB)	50
Swedish European Military Airworthiness Requirements (SE-EMAR)	50
Reglementen	51
Handböcker.....	51
Manualer.....	51
Instruktioner.....	52
Försvarmaktspolicyer.....	52
Doktrin.....	52
Planer	53
Order.....	53
Teknisk order.....	53
Dagorder	54
Uppdrag	54
Direktiv.....	54
Beredning av interna styrande dokument	55
Grundläggande för beredningen av alla interna styrande dokument.....	55
Verksamhetsordningar.....	55
Föreskrifter, interna bestämmelser och allmänna råd.....	55
SE-EMAR.....	55
Doktriner, reglementen, handböcker och manualer.....	55
Försvarmaktspolicyer.....	56
Teknisk order.....	56
AVDELNING IV ANSVAR OCH BEFOGENHETER	56
7 kap. Chefers ansvar och befogenheter	56
Militär befälsrätt	56
Generellt för samtliga chefer	56
Ställföreträdande chef.....	57
Tjänsteförättande chef	57
Olika typer av ansvar.....	57
Verksamhetsansvar.....	57
Personalansvar	58
Delegation av arbetsmiljöuppgifter	58
Kompletterande ansvar och befogenheter	59

Militärstrategiska funktioner och funktionsansvar	59
Sakområdesansvar	60
Tekniskt designansvar	60
Rätten att ingå avtal och överenskommelser	61
Behörig företrädare för Försvarmakten (firmatecknare).....	61
Krav på beredning med juridiska avdelningen i Högkvarteret.....	61
Internationella överenskommelser.....	61
Rätt att företräda Försvarmakten och att samverka.....	62
Rapportering	62
8 kap. Medarbetares ansvar	63
9 kap. Delegering av beslutanderätt	63
Delegering av beslutanderätt	63
Rätt att vidaredelegera	64
Rapporteringsskyldighet	64
Hantering när delegation saknas i vissa fall	65
AVDELNING V FÖRDELNING AV ANSVAR	65
10 kap. Försvarmaktens ledning	65
Överbefälhavaren.....	65
Generaldirektören	67
11 kap. Generellt för vissa chefer	67
Chefer för organisatoriska enheter i Försvarmakten.....	67
Materielområdesansvariga chefer (MOAC)	68
Samråd med rikshemvärnschefen	68
Central teknisk chef.....	68
Ansvar för hälso- och sjukvård.....	69
12 kap. Försvarsstaben (FST).....	69
Chefen för försvarsstaben (C FST).....	69
Chef för specialförbanden	71
Chef för Högkvarteret.....	72
Försvarsstabens stabschef (SC FST)	72
Försvarsstabens stabsavdelning (FST STAB)	72
12 a kap. Försvarsstabens säkerhetsavdelning	73
13 kap. Försvarsstabens strategienhet (FST STRA).....	73
Chefen för strategienheten.....	73
Chefen för cyberförsvaret	74
Försvarmaktens Fältprost.....	74
Strategienhetens avdelning för policy och operationsplanering (FST STRA PO).....	75
Strategienhetens planeringsavdelning (FST STRA PLAN)	76
Strategienhetens utvecklingsavdelning (FST STRA UTV).....	77
Försvarmaktens forskningschef	78
Strategienhetens Natoavdelning (FST STRA NATO)	78
14 kap. Försvarsstabens genomförandeenhet (FST GEN)	79

Chefen för genomförandeenheten.....	79
Processägare	80
Försvarsmaktens utbildningschef	80
Försvarsmaktens övningschef.....	82
Genomförandeenhetens genomförandeledningsavdelning (FST GEN GENLED).....	82
Processägare	83
Genomförandeenhetens ekonomiavdelning (FST GEN EK)	84
Processägare	85
Genomförandeenhetens utbildningsavdelning (FST GEN UTB).....	85
Processägare	86
Genomförandeenhetens övningsavdelning (FST GEN ÖVN)	87
Genomförandeenhetens arbetsmiljösektion.....	87
Processägare	88
15 kap. Försvarsstabens stödenhet (FST STÖD).....	88
Chefen för stödenheten	88
Teknisk direktör.....	89
Stödenhetens logistikavdelning (FST STÖD LOG).....	90
Materielområdesansvarig chef.....	91
Central teknisk chef logistik.....	91
Processägare	92
Stödenhetens materielavdelning (FST STÖD MTRL).....	92
Processägare	93
Materielområdesansvarig chef.....	93
Stödenhetens infrastrukturavdelning (FST STÖD INFRA)	93
Materielområdesansvarig chef.....	94
Processägare	94
Stödenhetens kommersiella avdelning (FST STÖD KOMMERS)	95
Processägare	95
Stödenhetens generalläkaravdelning (FST STÖD GL)	95
Processägare	96
15 a kap. Försvarsstabens CIO-enhet (FST CIO).....	96
Chefen för CIO-enheten	96
Försvarsmaktens chief information officer (FM CIO)	96
Processägare	97
Försvarsmaktens ledningssystemchef.....	97
Materielområdesansvarig chef.....	98
Central teknisk chef ledningssystem	99
CIO-enhetens funktionsledningsavdelning (FST CIO FUNK)	99
CIO-enhetens förbands- och materielavdelning (FST CIO FÖRBMTRL) ..	100
16 kap. Försvarsstabens avdelning för ekonomi- och verksamhetsstyrning (FST EVS)	101
17 kap. Försvarsstabens HR-avdelning (FST HR)	102
Processägare	103
18 kap. Försvarsstabens juridiska avdelning (FST JUR)	103

19 kap. Försvarsstabens kommunikationsavdelning (FST KOMM).....	104
Processägare	106
20 kap. Operationsledningen (OPL).....	106
Chefen för operationsledningen (C OPL).....	106
Operationsstaben (OPS).....	107
Operationsstabens stabsavdelning (OPS STAB).....	108
Operationsstabens personalavdelning (OPS J1).....	108
Operationsstabens underrättelse- och säkerhetstjänstavdelning (OPS J2).....	109
Operationsstabens operationsavdelning (OPS J3).....	109
Operationsstabens logistikavdelning (OPS J4).....	110
Operationsstabens planeringsavdelning (OPS J5).....	110
Operationsstabens ledningssystemavdelning (OPS J6).....	110
Operationsstabens utvecklingsavdelning (OPS J7)	111
Operationsstabens avdelning för ekonomi- och verksamhetsstyrning (OPS J8)	112
Operationsstabens samverkans- och rustningskontrollavdelning (OPS J9)	112
21 kap. Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (Must).....	112
Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (C Must).....	112
Försvarsmaktens säkerhetsskyddschef	113
Militära underrättelse- och säkerhetstjänstens stab (Must STAB)	115
Militära underrättelse- och säkerhetstjänstens kontor för verksamhetsstöd (Must KVS)	115
Militära underrättelse- och säkerhetstjänstens underrättelsekontor (Must UNDK)	116
Processägare	116
Operativ ledare för underrättelsetjänst	116
Militära underrättelse- och säkerhetstjänstens säkerhetskontor (Must SÄKK)	117
Processägare	117
Operativ ledare för säkerhetstjänst	117
Avdelningen för krypto och it-säkerhet (SÄKT).....	118
Säkerhetsskyddsavdelningen (SÄKS)	119
Personalsäkerhetsavdelningen (SÄKP)	121
Säkerhetsunderrättelseavdelningen (SÄKU).....	121
Avdelningen för säkerhetsunderrättelseanalys (SÄKA).....	121
Militära underrättelse- och säkerhetstjänstens kontor för informationsteknologi (Must KIT)	122
Militära underrättelse- och säkerhetstjänstens kontor för särskild inhämtning (Must KSI).....	122
22 kap. Chefen för Högkvarteret och Högkvarterets stabsavdelning (HKV STAB) samt Högkvarterets dokumenthanteringsavdelning	122

22 a kap. Sveriges militära representant vid Nordatlantiska fördragsorganisationen samt Europeiska unionen (MILREP) och andra representanter för Sverige vid Nato	123
23 kap. Försvarsmaktens specialförband	123
Chefen för specialförbanden (C SF)	123
Försvarsstabens specialförbandsledning (FST SFL)	124
Central teknisk chef specialförbanden	125
23 a kap. Försvarsmaktens cyberförsvar	125
Chefen för cyberförsvaret	125
Chefen för cyberförsvarsledningen	126
24 kap. Försvarsgrenar	127
Gemensamt för försvarsgrenscheferna	127
Armén	129
Marinen	130
Flygvapnet	130
25 kap. Militärregioner och hemvärdet	132
Rikshemvärnschefen	132
Rikshemvärnsstabens (RHS)	133
Rikshemvärnsstabens planeringsavdelning (FST RHS PLAN)	133
Rikshemvärnsstabens genomförandeavdelning (FST RHS GEN)	133
Rikshemvärnsstabens stöдавdelning (FST RHS STÖD)	134
Militärregioner	134
Frivillig försvarsverksamhet	134
26 kap. Garnisoner	135
27 kap. Organisationsenheter	135
27 a kap. Militärpolisen	137
28 kap. Särskilda organ i Försvarsmakten	137
Internrevisionen (REV)	137
Säkerhetsinspektionen (SÄKINSP)	137
Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM)	138
Flygsäkerhetsinspektören och militära flyginspektionen (FLYGI)	139
AVDELNING VI HANDLÄGGNING	140
29 kap. Handläggning av ärenden och uppgifter	140
Grundläggande om handläggning	140
Beredning	141
Handläggarens ansvar	141
Föredragning och avvikande mening	142
Samråd	142
Beslut	143
Dokumentation av ett beslut	143
Särskilt om beredning av remisser	144

Inkommande remisser.....	144
Utgående remisser	145
Processer och förvaltningsområden.....	145
Processer.....	145
Förvaltningsområden	145
30 kap. Utlämnande av allmän handling	146
31 kap. Övriga bestämmelser	146
Ikraftträdandebestämmelser.....	146
Bilaga 1 Försvarsmaktens grundorganisation.....	148
Bilaga 2 Försvarsmaktens krigsförband	163
Bilaga 3 Försvarsmaktens kommandostruktur	168
Bilaga 4 Lydnadsförhållanden i uppdragsstrukturen.....	170
Bilaga 5 Militärregionernas indelning m.m.....	172
Bilaga 6 Begrepp och förkortningar	173
Bilaga 7 Delegationsordning myndighetsgemensamma beslut	178
Bilaga 8 Delegationsordning ekonomi, materiel och infrastruktur	265
Bilaga 9 Delegationsordning personal.....	303
Bilaga 10 Befattningshavare som är utsedda att representera Sverige i olika kommittéer och arbetsgrupper under Nordatlantiska rådet	348
Bilaga 11 Verksamhetsansvar för förvaltning av stiftelser enligt 2 kap. § stiftelselagen	349

Observera att denna konsoliderade version är en sammanställning i vilken ändringstryck har förts in i grunddokumentet. En konsoliderad version kan innehålla fel. Det är alltid den tryckta versionen som gäller. För information om övergångsbestämmelser se respektive tryckt dokument.

FIB 2022:6

Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB 2022:6) med arbetsordning för Försvarsmakten

Konsoliderad elektronisk version

Ändringsdokument som förts in: FIB 2023:1, FIB 2023:5, FIB 2023:9, FIB 2023:10, FIB 2023:12, FIB 2023:17, FIB 2024:1, FIB 2024:4, FIB 2025:1

AVDELNING I INLEDANDE BESTÄMMELSER

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Försvarsmaktens arbetsordning (FM ArbO) gäller för Försvarsmakten och dess medarbetare.

2 § Försvarsmaktens arbetsordning är myndighetens högsta interna styrande dokument.

Innehåll

3 § Arbetsordningen innehåller övergripande bestämmelser om Försvarsmaktens organisation, delegering av beslutanderätt inom Försvarsmakten, handläggning av ärenden inom Försvarsmakten och formerna i övrigt för Försvarsmaktens verksamhet.

4 § Utöver vad som anges i denna arbetsordning finns närmare bestämmelser om de organisatoriska enheternas verksamhet, organisation, delegering av beslutanderätt, handläggning av ärenden och formerna i övrigt för dess verksamhet i respektive organisatorisk enhets verksamhetsordning.

Vissa begrepp och förkortningar

5 § Med central ledning avses i denna författning Högkvarteret och försvarsgrenstaberna. Med regional ledning avses militärregionstaberna. Med lokal ledning avses garnisoner och organisationsenheter.

6 § Med organisatorisk enhet avses i denna författning ett samlingsbegrepp för organisationsenheter, eller del av organisationsenhet oavsett storlek, t.ex. enhet, avdelning eller sektion, respektive bataljon, kompani, pluton etc.

7 § Ytterligare begrepp samt vissa förkortningar förklaras i bilaga 6.

2 kap. Försvarsmaktens uppgifter

1 § Försvarsmaktens övergripande uppgifter framgår i myndighetsförordningen (2007:515).

2 § Av 1 § förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten framgår att Försvarsmaktens huvuduppgift är att försvara Sverige och allierade stater mot ett väpnat angrepp med utgångspunkt i det kollektiva försvaret inom Nato.

I instruktionen anges också att Försvarsmakten ska

- organisera samövade krigsförband,
- främja Sveriges säkerhet och hävda Sveriges territoriella integritet,
- värna Sveriges suveräna rättigheter och svenska intressen, och kunna förebygga och hantera konflikter och krig i Sverige och utanför Sveriges territorium,
- kunna bidra till att hävda allierade staters territoriella integritet,
- kunna utföra sina uppgifter självständigt eller i samverkan med andra myndigheter, stater och organisationer,
- kunna delta i Natos operationer och andra aktiviteter för avskräckning och försvar, och
- med myndighetens befintliga förmåga och resurser kunna lämna stöd till civil verksamhet. (FIB 2025:1)

3 § Försvarsmaktens uppgifter anges även i regeringens beslut om inriktning för Försvarsmakten, i årliga regleringsbrev och i andra regeringsbeslut samt i annan lagstiftning och i riksdagsbeslut.

AVDELNING II LEDNING OCH ORGANISATION

3 kap. Försvarsmaktens ledning och organisation

Försvarsmaktens ledning

1 § Av förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten framgår att överbefälhavaren är chef för myndigheten och generaldirektören är ställföreträdande chef. Försvarsmakten är en enrådighetsmyndighet. (FIB 2025:1)

2 § Överbefälhavaren stöds i sin ledning av myndigheten av generaldirektören, chefen för försvarsstaben, chefen för operationsledningen, chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, Sveriges militära representant vid Nordatlantiska fördragsorganisationen samt Europeiska unionen (MILREP), samt chefsjuristen, ekonomidirektören och personaldirektören inom deras respektive ansvarsområden. (FIB 2023:5)

Försvarsmaktens övergripande organisation

3 § Försvarsmakten är indelad i en krigsorganisation (KRO) och en grundorganisation (GRO).

KRO består av krigsförbanden. Krigsförbanden delas in i stående förband, mobiliseringsförband och hemvärnsförband. Krigsförbanden framgår av bilaga 2.

Av förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten framgår att i grundorganisationen ingår organisationsenheterna Högkvarteret, Arméstaben, Marinstaben och Flygstaben samt övriga organisationsenheter som anges i bilaga 1 till förordningen med instruktion för Försvarsmakten.

GRO:s övergripande organisation, struktur och övergripande uppgifter framgår av bilaga 1. (FIB 2025:1)

Rubriken har utgått med FIB 2025:1

4 § har upphävts genom FIB 2025:1.

Lednings- och lydnadsförhållanden

5 § Lednings- och lydnadsförhållanden (uppdragsstrukturen) illustreras i bilaga 4.

Lydnadsförhållanden för operationer och fredsfrämjande insatser samt territoriell verksamhet (kommandostrukturen) regleras i 4 kap. och illustreras i bilaga 3. (FIB 2025:1)

Högkvarteret

6 § Högkvarteret består av de centrala ledningsorganen försvarsstaben, operationsledningen och militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (Must).

Vid Högkvarteret finns även internrevisionen, säkerhetsinspektionen, försvarsinspektören för hälsa och miljö, flygsäkerhetsinspektören och den militära flyginspektionen i Högkvarteret samt Högkvarterets stabsavdelning (HKV STAB) och dokumenthanteringsavdelningen. (FIB 2024:4)

7 § Chefen för försvarsstaben är även chef för Högkvarteret. Ansvar och uppgifter för chefen för Högkvarteret framgår av 22 kap. med hänvisningar.

Försvarsstaben

8 § Försvarsstaben leds av chefen för försvarsstaben och består av stabsavdelningen, säkerhetsavdelningen, strategienheten, genomförandeenheten, stödenheten, CIO-enheten och rikshemvärnsenheten samt ekonomi- och verksamhetsstyrningsavdelningen, HR-avdelningen, juridiska avdelningen, kommunikationsavdelningen och avdelningen specialförbandsledningen. I strategienheten ingår avdelningen cyberförsvarsledningen.

Enheterna är indelade i avdelningar och varje avdelning är underindeld i sektioner.

Försvarsstaben biträder chefen för försvarsstaben i dennes roll som överbefälhavarens stabschef, samt i dennes övriga roller enligt 12 kap. om chefen för försvarsstaben. (FIB 2024:4)

9 § Vid försvarsstabens stabsavdelning finns överbefälhavarens säkerhetspolitiska rådgivare och strategiska rådgivare, samt försvarsmaktsförvaltaren.

10 § Vid HR-avdelningen finns Försvarsmaktens förhandlingschef.

11 § Enheter leds av enhetschefer, avdelningar leds av avdelningschefer och sektioner leds av sektionschefer. (FIB 2024:4)

12 § För försvarsstaben ska det finnas en ställföreträdande chef.

För varje enhet ska det finnas en ställföreträdande enhetschef.

Strategienheten

13 § Strategienheten är indelad i följande avdelningar.

- avdelningen för policy och operationsplanering
- planeringsavdelningen
- utvecklingsavdelningen
- natoavdelningen
- cyberförsvarsledningen

Vid strategienheten finns även en stabssektion. (FIB 2025:1)

14 § Vid strategienheten finns Försvarsmaktens Capability Director, Försvarsmaktens forskningschef, Försvarsmaktens fältprost och Försvarsmaktens protokollchef. (FIB 2023:9)

Genomförandeenheten

15 § Genomförandeenheten är indelad i följande avdelningar och fristående sektioner.

-
- genomförandeledningsavdelningen
  - ekonomiavdelningen
  - utbildningsavdelningen
  - övningsavdelningen
  - arbetsmiljösektionen

Vid genomförandeenheten finns även en stabssektion. (FIB 2024:4)

16 § Vid genomförandeenheten finns Försvarmaktens utbildningschef, Försvarmaktens utbildningsförvaltare och Försvarmaktens övningschef.

17 § Vid genomförandeenhetens ekonomiavdelning finns myndighetens funktion för resesamordning och reseanalys (FM Travel Management).

Stödenheten

18 § Stödenheten är indelad i följande avdelningar.

- logistikavdelningen
- materielavdelningen
- infrastrukturavdelningen
- kommersiella avdelningen
- generalläkaravdelningen

Vid stödenheten finns även en stabssektion. (FIB 2024:4)

19 § Vid stödenheten finns Försvarmaktens logistikchef, generalläkaren och Försvarmaktens tekniska direktör (TDir). (FIB 2024:4)

CIO-enheten

19 a § CIO-enheten är indelad i följande avdelningar

- funktionsledningsavdelningen
- förbands- och materielavdelningen

Vid CIO-enheten finns även en stabssektion. (FIB 2024:4)

---

19 b § Vid CIO-enheten finns Försvarmaktens chief information officer (FM CIO) och Försvarmaktens ledningssystemchef. (FIB 2024:4)

Rikshemvärnsenheten

20 § Rikshemvärnsenheten består av rikshemvärnschefen, ställföreträdande rikshemvärnschefen och rikshemvärnsstaben.

Rikshemvärnsstaben leds av chefen för rikshemvärnsstaben som även är stabschef för rikshemvärnsenheten.

21 § Rikshemvärnsstaben är indelad i följande avdelningar.

- planeringsavdelningen
- genomförandeavdelningen
- stöдавdelningen

Vid Rikshemvärnsstaben finns även en stabssektion. (FIB 2024:4)

Operationsledningen

22 § Operationsledningen består av chefen för operationsledningen, ställföreträdande chefen för operationsledningen och operationsstaben. Operationsstaben biterträder chefen för operationsledningen i dennes ledning av operationer och fredsförämjande insatser.

Operationsstaben leds av chefen för operationsstaben som även är stabschef för operationsledningen. (FIB 2025:1)

23 § Operationsstaben är indelad i en stabsavdelning och följande avdelningar.

- J1, personalavdelning
- J2, underrättelse- och säkerhetstjänstavdelning
- J3, operationsavdelning
- J4, logistikavdelning
- J5, planeringsavdelning
- J6, ledningssystemavdelning
- J7, utvecklingsavdelning

- J8, avdelning för ekonomi- och verksamhetsstyrning
- J9, samverkansavdelning

Varje avdelning är indelad i sektioner. (FIB 2024:4)

24 § Varje avdelning leds av en avdelningschef och varje sektion leds av en sektionschef.

25 § Vid operationsavdelningen finns Försvarmaktens tillståndschef.

Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten

26 § Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (Must) leds av chefen för Must.

Must består av en stab, kontoret för särskild inhämtning, underrättelsekontoret, säkerhetskontoret, kontoret för informationsteknologi och kontoret för verksamhetsstöd.

Staben samt varje kontor kan vara underindelade i avdelningar och sektioner. Vid underrättelsekontoret finns den operativa ledaren för underrättelsetjänst och vid säkerhetskontoret finns den operativa ledaren för säkerhetstjänst. (FIB 2025:1)

27 § Staben leds av en stabschef och varje kontor leds av en kontorschef.

Avdelningar leds av avdelningschefer och sektioner leds av sektionschefer.

28 § För militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska det finnas en ställföreträdande chef.

Högkvarterets stabsavdelning och dokumenthanteringsavdelning

29 § Till stöd för chefen för Högkvarterets utövande av sitt verksamhetsansvar finns Högkvarterets stabsavdelning och Högkvarterets dokumenthanteringsavdelning.

Stabsavdelningen leds av chefen för stabsavdelningen under chefen för Högkvarteret. Dokumenthanteringsavdelningen leds av chefen för avdelningen under chefen för Högkvarteret. (FIB 2024:4)

Sveriges militära representant vid Nordatlantiska fördragsorganisationen samt Europeiska unionen (MILREP) och andra representanter vid Nato

29 a § För att representera Sverige i militära frågor vid Natos högkvarter finns MILREP. Till stöd för MILREP är personal ur Försvarmakten placerad vid den militära avdelningen vid Sveriges ständiga representation vid Nato. Den militära avdelningen leds av MILREP. (FIB 2025:1)

29 b § Förutom MILREP finns militära befattningshavare som är utsedda att representera Sverige i olika kommittéer och arbetsgrupper organiserade under det Nordatlantiska rådet. Vilka dessa är framgår av bilaga 10. (FIB 2023:12)

Försvarmaktens specialförband

30 § Försvarmaktens specialförband består av chefen för specialförbanden (CSF), specialförbandsledningen (SFL) i försvarsstaben, Särskilda operationsgruppen (SOG), sektionen för operativ teknik (SOT) och särskilda sambandsenheten (SSE) samt specialoperationsförband (FM SOF).

FM SOF är avdelade specialförbandsenheter som är särskilt organiserade vid vissa organisationsenheter för att genomföra och stödja specialoperationer.

31 § Chefen för specialförbandsledningen är ställföreträdande chef för specialförbanden.

Försvarmaktens cyberförsvar (FIB 2024:4)

31 a § Försvarmaktens cyberförsvar består av chefen för cyberförsvaret, cyberförsvarsledningen vid försvarsstabens strategienhet, cyberförsvarsförbanden samt

---

enheter och personal som är särskilt organiserade vid vissa organisationsenheter för att genomföra och stödja cyberoperationer. (FIB 2024:4)

31 b § Chefen för cyberförsvarsledningen är ställföreträdande chef för cyberförsvaret. (FIB 2024:4)

Försvarsgrenar och försvarsgrensstaber

Försvarsgrenar

32 § Armén, marinen och flygvapnet är Försvarmaktens försvarsgrenar. Vilka organisationsenheter som tillsammans bildar respektive försvarsgren, framgår av tabellen i bilaga 1.

Försvarsgrenarna leds av försvarsgrenscheferna arméchefen, marinchefen och flygvapenchefen.

Ansvar och befogenheter för försvarsgrenscheferna framgår av 24 kap. om försvarsgrenar.

33 § För respektive försvarsgren ska det finnas en ställföreträdande chef.

Försvarsgrensstaber

34 § Till stöd för ledningen av försvarsgrenarna finns försvarsgrensstaberna Arméstaben, Marinstaben och Flygstaben.

35 § Arméstaben är indelad i en stabsavdelning, en planeringsavdelning, en genomförandeavdelning och en rustningsavdelning. I rustningsavdelningen ingår Teknik- och vidmakthållandekontor Mark (TVK Mark).

Verksamheten vid Arméstaben leds av chefen för arméstaben. (FIB 2023:17)

36 § Marinstaben är indelad en planeringsenhet, en operativ enhet, en stödenhet, en stabsenhet, en verksamhetssäkerhetsenhet och ett materielkontor.

Verksamheten vid Marinstaben leds av chefen för marinstaben.
(FIB 2023:17)

36 a § Planeringsenheten är indelad i en planeringsavdelning (M5), en utvecklingsavdelning (M7), en ekonomiavdelning (M8) och en samverkansavdelning (M9).

Operativa enheten är indelad i en underrättelse- och säkerhetstjänstavdelning M2, en operationsavdelning (M3) och en ledningssystemavdelning (M6)

Stödenheten är indelad i en personalavdelning (M1) och en logistikavdelning (M4).

Materielkontoret är indelat i en materielsamordningsavdelning, en Teknik- och vidmakthållandeavdelning Marin (TVA Marin), driftstyrningskompaniet och en infrastrukturavdelning. (FIB 2023:17)

37 § Flygstaben är indelad i en samordningsavdelning, en planeringsavdelning, en genomförandeavdelning, en stödavdelning, en flygsäkerhetsavdelning, Teknik- och vidmakthållandeavdelning Flyg (TVA Flyg) och en rymdavdelning.

Verksamheten vid Flygstaben leds av chefen för flygstaben.

38 § Ansvar och befogenheter för respektive chef framgår av 27 kap. om organisationsenheter.

Försvarsmaktsgemensamma organisationsenheter

39 § Vid sidan av försvarsgrenarna finns försvarsmaktsgemensamma organisationsenheter. Vilka dessa är framgår av bilaga 1.

40 § LedR, FMTIS och FMUndSäkC leds av Försvarsmaktens ledningssystemschef.

FMLOG, FMTS och FömedC leds av Försvarsmaktens logistikchef.

FM HRC, MHS K och MHS H leds av Försvarsmaktens utbildningschef.

---

41 § Ansvar och befogenheter för respektive chef framgår av 27 kap. om organisationsenheter.

Militärregioner och hemvärdnet

Militärregioner

42 § För ledning av markterritoriell verksamhet och regional underrättelse- och säkerhetstjänst delas Sveriges markterritorium militärgeografiskt in i militärregioner med benämning och omfattning enligt bilaga 5.

Den markterritoriella verksamheten och regionala underrättelse- och säkerhetstjänsten inom varje militärregion leds av en militärregionchef under chefen för operationsledningen.

Ansvar och befogenheter för militärregioncheferna framgår av 25 kap. om militärregioner och hemvärdnet. (FIB 2024:4)

Militärregionstaber

43 § Till stöd för ledningen inom varje militärregion finns det militärregionstaber.

44 § Verksamheten vid militärregionstaberna leds av respektive militärregionchef.

45 § Vidmakthållande och utveckling av militärregionstaberna leds av rikshemvärnschefen.

Hemvärdnet

46 § Av 1 och 3 §§ hemvärnsförordningen (1997:146) framgår att hemvärdnet ingår i Försvarsmakten och att deltagande i hemvärdnet är frivilligt.

Hemvärdnet består av hemvärnsbataljonerna.

---

47 § För vidmakthållande och utveckling av hemvärnet finns HvSS och utbildningsgrupperna. Av förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten framgår att utbildningsgrupperna är organiserade vid militärregionsstaberna samt vid P 18. (FIB 2025:1)

48 § Vidmakthållande och utveckling av hemvärnet och HvSS leds av rikshemvärnschefen.

Rikshemvärnsstaben

49 § Till stöd för vidmakthållande och utveckling av hemvärnet och militärregionstaberna finns rikshemvärnsstaben, organiserad vid försvarsstaben. Från rikshemvärnsstaben leds även Försvarmaktens verksamhet med de frivilliga försvarsorganisationerna.

Organisationsenheter

50 § Verksamheten vid en organisationsenhet leds av chefen för organisationsenheten. Ansvar och uppgifter för chefen för Högkvarteret framgår av 22 kap. med hänvisningar.

Av 3 kap. 6 § Försvarmaktens föreskrifter (FFS 2019:6) om personaltjänst följer att chef för organisationsenhet ska ha en ställföreträdare.

51 § Av 1 kap. 8 § Försvarmaktens interna bestämmelser (FIB 2020:4) om säkerhetsskydd framgår att det vid varje organisationsenhet ska finnas en säkerhetschef.

52 § Av 1 kap 8 § Försvarmaktens interna bestämmelser (FIB 2017:8) om it-säkerhet framgår att det vid varje organisationsenhet ska finnas en it-säkerhetschef.

53 § Vid varje organisationsenhet och krigsförband som bedriver signalskyddstjänst ska det finnas en signalskyddschef.

I de fall signalskyddstjänsten samordnats genom garnisonssamordning får det istället finnas en signalskyddschef för garnisonen. (FIB 2023:9)

54 § För beredning av vissa personalärenden ska det vid varje organisationsenhet finnas en personalförsörjningsnämnd. Personalförsörjningsnämnden ska vara partssammansatt.

Garnisoner

55 § För samordning av viss verksamhet finns det garnisoner. En garnison utgörs av organisationsenheter, verksamheter och resurser inom ett eller flera definierade geografiska områden.

Den samordning som ska ske inom en garnison leds av en garnisonschef. Vilka chefer som är garnisonschefer framgår av bilaga 1.

Ansvar och befogenheter för garnisonscheferna framgår av 26 kap. om garnisoner.

Viss organisation för bedrivande av militär luftfart

55 a § För viss funktionsledning inom respektive verksamhetsområde inom den militära luftfarten finns i Försvarmakten

- en flygchef för flygtjänsten,
- en chef för ledning av fortsatt luftvärdighet,
- en flygunderhållschef för flygunderhållstjänsten,
- en utbildningschef för utbildning av personal för luftfartygsunderhåll,
- en strilchef för flygstridsledningstjänsten,
- två flygplatschefer (en för landbaserade flygplatser och en för fartygsbase-
rade flygplatser) för flygplatstjänsten,
- en fallskärmschef och en teknisk chef för fallskärmstjänsten,
- en SIS-chef för sambands- och informationssystemtjänsten, och
- en flygöverläkare för den flygmedicinska tjänsten.

Ansvar och befogenheter för dessa chefer framgår av Försvarmaktens föreskrifter (FFS 2019:10) om militär luftfart.

För viss funktionsledning avseende ledningsstödsystem inom den militära luftfarten finns även en chef systemvärdighet ledningsstödsystem. (FIB 2023:9)

55 b § Cheferna som räknas upp i 55 a §§ benämns samlat som operationella chefer inom militär luftfart. Organisatorisk placering av nämnda chefer framgår av tabellen i bilaga 1. (FIB 2023:9)

55 c § För ledning av flygsäkerhetsledningssystemet finns flygsäkerhetschefen. Flygsäkerhetschefen är organisatoriskt placerad i Flygstaben. (FIB 2023:9)

55 d § För att leda övervakningen av att gällande regler och förfaranden inom militär luftfart finns kvalitetschefen för det militära luftfartssystemet i Försvarmakten. Kvalitetschefen är organisatoriskt placerad i Flygstaben. (FIB 2023:9)

Militärpolisen (FIB 2024:4)

55 e § Av 1 § förordningen (1980:123) med reglemente för militärpolisen framgår att militärpolisen ska upprätthålla den allmänna ordningen och säkerheten inom Försvarmakten. Av 11 § samma förordning framgår att en militärpolis är att anse som en polisman vid fullgörande av uppgifter enligt 1 §. (FIB 2024:4)

55 f § För utbildning av militärpoliser samt för ledning, utveckling och uppföljning av militärpolisens verksamhet, såväl nationellt som internationellt finns enligt Försvarmaktens föreskrifter (FFS 2011:1) om militärpolisen, militärpolisenheten. Militärpolisenheten är organiserad vid Livgardet. Militärpolischefen är chef för militärpolisenheten.

Vid vissa organisationsenheter finns det anställda som är utbildade till militärpoliser. (FIB 2024:4)

Teknik- och vidmakthållandekontor-/avdelning (TVK/TVA)

56 § Till stöd för materielområdesansvarigas chefer och för hantering av samtliga tekniska system som nyttjas vid myndigheten finns teknik- och vidmakthållandekontor-/avdelning (TVK/TVA). TVK/TVA ger även stöd till respektive central teknisk chef (TC Mark, TC Sjö, TC Flyg, TC Led och TC Log och TC SF).

Organisatorisk placering av TVK/TVA framgår av bilaga 1. (FIB 2024:4)

Lokalplaneringsenheter och anläggningsenheten

57 § För hantering av anskaffning, vidmakthållande (drift och underhåll, hyreshantering) och avveckling av mark, anläggningar och lokaler finns fyra lokalplaneringsenheter och en anläggningsenhet. Vid anläggningsenheten hanteras även utveckling och forskning av fortifikatoriskt skydd.

Organisatorisk placering av lokalplaneringsenheterna och anläggningsenheten framgår av bilaga 1. Verksamheten vid enheterna leds från försvarsstaben.

Miljöprövningsenheten

58 § För hantering av Försvarsmaktens tillståndsprövningar avseende miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken med följdlagstiftning, liksom viss hantering av anmälningar enligt samma lagstiftning, samt vissa kompensatoriska åtgärder till följd av beviljade tillstånd finns miljöprövningsenheten. Vid enheten genomförs även arbete med förorenade områden.

Organisatorisk placering av miljöprövningsenheten framgår av bilaga 1. Verksamheten vid enheten leds från försvarsstaben.

Inköpsenheten (FIB 2023:17)

58 a § För hantering av Försvarsmaktens inköpsadministration finns inköpsenheten.

Organisatorisk placering av inköpsenheten framgår av bilaga 1. Verksamheten vid enheten leds från försvarsstaben. (FIB 2023:17)

Ekonomiredovisningsenheten (FIB 2023:17)

58 b § För hantering av Försvarsmaktens ekonomiredovisningsadministration finns ekonomiredovisningsenheten.

Organisatorisk placering av ekonomiredovisningsenheten framgår av bilaga 1. Verksamheten vid enheten leds från försvarsstaben. (FIB 2023:17)

Organisation för militär själavård

58 c § För bedrivande av militär själavård finns det militärpastorer på regional och lokal nivå. Militärpastorerna på regional nivå leds av fältprosten som är organiserad vid Försvarsstaben. (FIB 2023:17)

Särskilda organ i Försvarsmakten

Insynsrådet

59 § Enligt 33 § förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten ska det vid myndigheten finnas ett insynsråd som består av högst tio ledamöter. Insynsrådet utövar insyn i myndighetens verksamhet och ger myndighetschefen råd.

Överbefälhavaren är ordförande i insynsrådet.

Rådets verksamhet omfattar inte försvarsunderrättelseverksamhet, militär säkerhetstjänst eller ärenden rörande kvalificerade skyddsidentiteter. (FIB 2025:1)

Försvarsmaktens nämnd för kvalificerade skyddsidentiteter

60 § Av 37 § förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten framgår att det vid Försvarsmakten ska finnas ett särskilt beslutsorgan som benämns Försvarsmaktens nämnd för kvalificerade skyddsidentiteter. Nämnden är ett fristående organ organiserad i Högkvarteret.

Bestämmelser om nämnden finns i 37–41 och 51 §§ förordningen med instruktion för Försvarmakten och i lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter. (FIB 2025:1)

Försvarsinspektören för hälsa och miljö och inspektionen för hälsa och miljö (IHM).

61 § För tillsynen inom Försvarmakten över miljö- och hälsoskyddet, hälso- och sjukvården, tandvården och smittskyddet, samt för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet av livsmedel, foder och animaliska biprodukter och djurskyddet i enlighet med särskilda bestämmelser, finns Försvarsinspektören för hälsa och miljö.

62 § Till stöd för Försvarsinspektörens för hälsa och miljö verksamhet finns inspektionen för hälsa och miljö.

Inspektionen för hälsa och miljö är ett fristående organ och är organiserad i Högkvarteret direkt under överbefälhavaren. (FIB 2023:9)

63 § Ansvar och befogenheter för Försvarsinspektören för hälsa och miljö framgår av 28 kap. om särskilda organ i Försvarmakten.

Flygsäkerhetsinspektören och militära flyginspektionen (FLYGI)

64 § För utövande av tillsyn över att bestämmelserna i luftfartslagen (2010:500) och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen följs i fråga om militär luftfart finns flygsäkerhetsinspektören.

65 § Till stöd för flygsäkerhetsinspektörens verksamhet avseende den tillståndsprövning och tillsynsverksamhet som avses i 14 kap. 11 och 18 §§ luftfartsförordningen (2010:770) finns militära flyginspektionen (FLYGI). FLYGI är ett fristående organ och är organiserad direkt under överbefälhavaren. (FIB 2023:9)

66 § Ansvar och befogenheter för flygsäkerhetsinspektören och chefen för FLYGI framgår av 28 kap. om särskilda organ i Försvarmakten.

Säkerhetsinspektionen (SÄKINSP)

67 § För granskning och inspektion av, samt i förekommande fall tillsyn över, Försvarmaktens militära markverksamhet och militära sjöfart med avseende på militär marksäkerhet och militär sjösäkerhet finns säkerhetsinspektionen.

Säkerhetsinspektionen är ett fristående organ och är organiserad i Högkvarteret direkt under överbefälhavaren. Säkerhetsinspektionen leds av chefen för säkerhetsinspektionen.

Säkerhetsinspektionen är indelad i militära marksäkerhetsinspektionen och militära sjösäkerhetsinspektionen.

Ansvar och befogenheter för chefen för säkerhetsinspektionen framgår av 28 kap. om särskilda organ i Försvarmakten. (FIB 2023:9)

Personalansvarsnämnden (FPAN)

68 § Enligt 53 § förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten ska det finnas en personalansvarsnämnd vid Försvarmakten. Personalansvarsnämnden är ett fristående organ. Dess kansli är placerat vid juridiska avdelningen i Högkvarteret.

Bestämmelser om personalansvarsnämnden finns i 53–54 §§ i förordningen med instruktion för Försvarmakten, 25–26 §§ myndighetsförordningen (2007:515) och i Försvarmaktens interna bestämmelser (FIB 2018:7) om Försvarmaktens personalansvarsnämnd. (FIB 2025:1)

Internrevisionen (REV)

69 § Av 55 § förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten framgår att myndigheten ska tillämpa internrevisionsförordningen (2006:1228).

Internrevisionen är ett fristående organ och är organiserad i Högkvarteret direkt under överbefälhavaren och leds av chefen för internrevisionen.

Internrevisionens uppgifter regleras i internrevisionsförordningen och av Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd.

Chefens för internrevisionens övriga ansvar och bemyndiganden framgår av 28 kap. om särskilda organ i Försvarmakten. (FIB 2025:1)

Dataskyddsbudet

70 § Vid Försvarmakten ska det finnas ett dataskyddsbud som är utsett enligt försvarsdatalagen (2021:1171), EU:s allmänna dataskyddsförordning (2016/679) och brottsdatalagen (2018:1177).

Dataskyddsbudet är organisatoriskt placerat vid juridiska avdelningen i Högkvarteret.

Pliktrådet

71 § För medinflytande för totalförsvarspliktiga enligt förordningen (2017:1249) om medinflytande för totalförsvarspliktiga finns pliktrådet. Pliktrådet är administrativt anslutet till Försvarmakten och får kanslistöd av FM HRC. Närmare reglering om medinflytande för totalförsvarspliktiga finns i Försvarmaktens föreskrifter (FFS 2020:1) om medinflytande för totalförsvarspliktiga.

Försvarmaktens antagningsnämnd

72 § För viss beredning av ärenden om antagning och skiljande från grundläggande officersutbildning inom Försvarmakten finns Försvarmaktens antagningsnämnd. Av officersförordningen (2007:1268) framgår att företrädare för dem som genomgår grundläggande officersutbildning samt för den anställda militära personalen ska ingå i nämnden. (FIB 2023:9)

Centrala försvarsmaktsrådet och regionala försvarsmaktsråd

73 § Som forum för samarbete med andra arbetsgivare om det gemensamma personal- och kompetensförsörjningsbehovet finns centrala försvarsmaktsrådet respektive de regionala försvarsmaktsråden. (FIB 2023:17)

Försvarmaktens veterancentrum

74 § Till stöd för genomförande av Försvarmaktens lagstadgade ansvar avseende utlandsveteraner och deras anhöriga finns Försvarmaktens veterancentrum. Veterancentrum är placerat på MHS Karlberg.

Chefen för Försvarmaktens veterancentrum är ordförande för överbefälhavarens medaljberedning.

4 kap. Försvarmaktens kommandostruktur

Inledande bestämmelser

1 § I detta kapitel regleras Försvarmaktens lydadsförhållanden vid operationer, fredsfrämjande insatser och territoriell verksamhet (kommandostrukturen). (FIB 2025:1)

2 § Kommandostrukturen kan förändras genom operativ ledning.

Kommandostrukturen

3 § Överbefälhavaren leder Försvarmakten.

4 § Chefen för operationsledningen är underställd överbefälhavaren och har enligt 20 kap. 1, 1 b, 3 och 4 §§ verksamhetsansvar för

1. operationer i syfte att försvara Sverige och allierade stater mot ett väpnat angrepp med utgångspunkt i det kollektiva försvaret inom Nato, liksom operationer i syfte att hävda Sveriges territoriella och allierade staters integritet och skydda svenska intressen,
2. Försvarmaktens bedrivande av internationella militära operationer och fredsfrämjande insatser,
3. räddnings-, evakuerings- och förstärkningsoperationer, samt
4. territoriell verksamhet.

För operationer med specialförbanden, nationella underrättelseenheten och cyberförsvarsförbanden finns särskilda bestämmelser i 4 kap. 6–8 §§. (FIB 2025:1)

4 a § För chefer för förband eller andra resurser som avdelas till Nato gäller lyd-
nadsförhållanden enligt särskilda beslut. (FIB 2025:1)

5 § Följande chefer är underställda chefen för operationsledningen:

1. försvarsgrenscheferna,
2. cheferna för militärregionerna samt chefen för P 18,
3. chef för tillfälligt sammansatt förband enligt FMO eller OpO, och
4. cheferna för de krigsförband som inte är grundtilldelade redan nämnda chefer.

Övriga lydadsförhållanden i KRO respektive GRO framgår av bilaga 3.
(FIB 2024:4)

Operationer med specialförband

6 § Chefen för specialförbandsledningen är vid autonoma specialoperationer underställd överbefälhavaren. Cheferna för de organisatoriska enheterna som anges i 3 kap. 30 § är underställda chefen för specialförbandsledningen.

Om en specialoperation ska genomföras inom ramen för en gemensam operation är chefen för specialförbandsledningen underställd chefen för operationsledningen och chefer för avdelade resurser ur specialförbanden är underställda chefen för specialförbandsledningen. (FIB 2025:1)

Operationer med cyberförsvarsförbanden (FIB 2024:4)

7 § Chefen för försvarsstaben är underställd överbefälhavaren. Chefen för cyberförsvaret är underställd chefen för försvarsstaben.

Chefen för cyberförsvarsledningen är underställd chefen för cyberförsvaret. Cheferna för cyberförsvarsförbanden är underställda chefen för cyberförsvarsledningen.

Om en cyberoperation ska genomföras inom ramen för en gemensam operation är chefen för cyberförsvarsledningen underställd chefen för operationsledningen och chefer för avdelade resurser ur cyberförsvaret är underställda chefen för cyberförsvarsledningen. (FIB 2024:4)

Underrättelseoperationer med nationella underrättelseenheten

8 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten är underställd överbefälhavaren.

Chefen för nationella underrättelseenheten (NUE) är underställd chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten. (FIB 2023:10)

Territoriell verksamhet

9 § Avseende markterritoriell verksamhet lyder garnisonscheferna i GRO respektive cheferna för militärbaserna och krigsförbandscheferna i KRO under militärregioncheferna samt chefen för P 18. (FIB 2024:4)

Stående succession

Överbefälhavaren

10 § Överbefälhavaren ska utse tjänsteförättande chef som övertar dennes militära mandat för de tillfällen han eller hon inte är i tjänst.

Om överbefälhavaren inte har utsett tjänsteförättande chef är chefen för försvarsstaben tjänsteförättande chef med samma mandat och befogenheter som överbefälhavaren. För det fall chefen för försvarsstaben har förhinder övertar ställföreträdande chefen för försvarsstaben överbefälhavarens militära mandat och befogenheter.

11 § För det fall överbefälhavaren inte längre kan tjänstgöra, övertar chefen för försvarsstaben överbefälhavarens militära mandat och befogenheter till dess regeringen har utsett ny överbefälhavare.

För det fall varken överbefälhavaren eller chefen för försvarsstaben längre kan tjänstgöra övertar ställföreträdande chefen för försvarsstaben överbefälhavarens militära mandat och befogenheter. Detta gäller till dess att regeringen har utsett ny överbefälhavare. (FIB 2023:17)

Chefen för operationsledningen

12 § För det fall chefen för operationsledningen inte längre kan tjänstgöra, övertar dennes ställföreträdare i enlighet med 7 kap. 7 § chefen för operationsledningens mandat och befogenheter till dess regeringen har utsett ny chef för operationsledningen.

För det fall varken chefen för operationsledningen eller ställföreträdande chefen för operationsledningen inte längre kan tjänstgöra övertar i första hand stabschefen vid operationsledningen, i andra hand chefen för J3, chefen för operationsledningens mandat och befogenheter. Detta gäller till dess att överbefälhavaren har beslutat annat eller att regeringen har utsett ny chef för operationsledningen.

Försvarsgrenschef

13 § För det fall försvarsgrenschef inte längre kan tjänstgöra, övertar dennes ställföreträdare i enlighet med 7 kap. 7 § försvarsgrenschefens mandat och befogenheter till dess överbefälhavaren har utsett ny försvarsgrenschef.

För det fall varken försvarsgrenschefen eller dennes ställföreträdare längre kan tjänstgöra övertar chefen för respektive försvarsgrensstab försvarsgrenschefens mandat och befogenheter. Detta gäller till dess att överbefälhavaren har utsett ny försvarsgrenschef. (FIB 2023:17)

Förbandschef

14 § I Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2019:6) om personaltjänst finns bestämmelser om vem som tar över befälet när förbandschef och ställföreträdande förbandschef är förhindrade att utöva befäl.

AVDELNING III STYRNING

5 kap. Försvarsmaktens styrning

Vissa grundläggande förutsättningar

1 § I detta kapitel regleras Försvarsmaktens metoder för styrning. Styrningen i myndigheten ska främja lösandet av Försvarsmaktens huvuduppgift att försvara Sverige och allierade stater mot ett väpnat angrepp med utgångspunkt för det kollektiva försvaret inom Nato samt övriga uppgifter. (FIB 2024:4)

Styrning i linjeorganisation

2 § Av 3 kap. 5 § framgår att Försvarsmakten är en linjeorganisation. Styrningen av myndigheten ska i huvudsak ske i linjen, från chef till chef.

3 § Styrningen i Försvarsmakten sker i huvudsak genom tilldelning av ansvarsområden samt genom uppdrag och order. (FIB 2023:17)

3 a § Den som tilldelats ett ansvarsområde förutsätts agera utgående från detta, utan att det kompletteras med uppdrag eller order.

Vilka slags typer av ansvar som finns framgår av 7 kap. Fördelning av ansvar framgår av 10–28 kap. samt i underliggande verksamhetsordningar. (FIB 2023:17)

4 § Linjeorganisationen utgörs av kommandostrukturen och uppdragsstrukturen.

Lydnadsförhållanden för operationer och fredsfrämjande insatser samt territoriell verksamhet (kommandostrukturen) regleras i 4 kap. och illustreras i bilaga 3.

Lednings- och lydnadsförhållanden för all annan verksamhet (uppdragsstrukturen) illustreras i bilaga 4.

Kompletterande styrning

5 § I syfte att uppnå eftersträvad enhetlighet eller rationalitet kompletteras styrningen i linjeorganisationen med organisationsövergripande styrningar inom vissa områden från särskilt utpekade chefer med sakområdesansvar, liksom särskilt utpekade chefer med ansvar för de militärstrategiska funktionerna och vissa andra utpekade chefer. (FIB 2023:17)

Innebörden av uppdrag, order och verksamhetsansvar

5 a § Den som har fått ett uppdrag, order eller ett verksamhetsansvar ska planera, leda och följa upp verksamheten och dess ekonomi på ett sådant sätt att verksamheten:

- bedrivs i enlighet med lagar, förordningar, föreskrifter, interna bestämmelser, och övriga interna styrande dokument,
- redovisas på rättvisande och tillförlitligt sätt, och
- hushållar väl med statens medel.

Verksamheten ska vara finansierad och resurssatt och får inte stå i konflikt med annan gällande styrning.

Resultatet av verksamheten ska möta de mål och syften, samt uppfylla de krav som den som gett uppdraget eller ordern, har satt upp för verksamheten. Motsvarande gäller för tilldelade verksamhetsansvar. (FIB 2025:1)

6 § har upphävts genom FIB 2023:17.

Integrerad uppdrags- och resursdialog

7 § Ett beslut om ett uppdrag ska föregås av en integrerad uppdrags- och resursdialog mellan uppdragsgivare och uppdragsmottagare.

Förhållandet mellan operationer och verksamhet enligt uppdrag

8 § Operationer och fredsfrämjande insatser har företräde framför verksamhet enligt uppdrag.

Svensk planerings- och ledningsmetod (SPL)

9 § För operationsplanering används Svensk planerings- och ledningsmetod (SPL). Arbetssätt i SPL används därutöver i tillämpliga delar inom ramen för strategisk planering, militärstrategisk ledning och genomförandeledning. (FIB 2025:1)

Strategisk planering, militärstrategisk ledning, operationsplanering och genomförandeledning (FIB 2025:1)

10 § Regeringens styrning av Försvarmakten omsätts genom strategisk planering, militärstrategisk ledning, operationsplanering samt genomförandeledning, och genomförs inom tilldelade ansvarsområden samt genom uppdrag och order. (FIB 2025:1)

11 § Den strategiska planeringen omhändertar resurssättandet av nyttjandet av Försvarmaktens förmågor, liksom utvecklingen, skapandet och vidmakthållandet av förmågorna.

I den strategiska planeringen ingår Försvarmaktens arbete inför regeringens beslut om inriktning för Försvarmakten, innefattande bl.a. överbefälhavarens militära råd om Försvarmaktens fortsatta utveckling.

12 § Den strategiska planeringen omsätter även inriktningsbeslutet till Försvarmakten och resulterar i:

- Försvarmaktens strategiska plan (FMSP), som beslutas av överbefälhavaren,

-
- Försvarsmaktens genomförandeplan (FMGP), som beslutas av chefen för försvarsstaben,
  - chefens för operationsledningens operationsplan (OPLAN SWEDEN) med tillhörande kampanjplan (SWEDISH GUARD) samt,
  - genomförandeplanen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten som beslutas av chefen för den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, samt
    - respektive försvarsgrens genomförandeplan som beslutas av försvarsgrenscheferna,
    - genomförandeplanen för hemvärnet och militärregionstaberna som beslutas av rikshemvärnschefen,
    - genomförandeplanen för specialförbanden som beslutas av chefen för specialförbanden,
    - genomförandeplanen för LedR, FMTIS och FMUndSäkC som beslutas av ledningssystemchefen,
    - genomförandeplanen FMLOG, FMTS och FömedC som beslutas av Försvarsmaktens logistikchef,
    - genomförandeplanen för FM HRC, MHS K och MHS H som beslutas av Försvarsmaktens utbildningschef,
    - genomförandeplanen för cyberförsvaret som beslutas av chefen för cyberförsvaret,
    - genomförandeplanen för varje organisationsenhet som beslutas av respektive chef för organisationsenhet, och
    - genomförandeplanen för cyberförsvarfsförbanden som beslutas av chefen för cyberförsvarfsledningen. (FIB 2025:1)

13 § Framtagandet av planerna sker parallellt och involverar såväl Högkvarteret som försvarsgrenarna m.fl.

14 § Den strategiska planeringen kompletteras med militärstrategisk ledning och genomförandeledning som syftar till att realisera de uppdrag som beslutats i FMSP och i genomförandeplanerna på respektive ledningsnivå. Inom genomfö-

---

randedledningen omhändertas årliga regleringsbrev vad avser ekonomiska styrningar och krav på återrapportering, liksom justeringar av planerna till följd av vad som framkommit vid uppföljningen av desamma. (FIB 2023:17)

15 § Operationsplanering syftar till att inrikta hur militära medel ska nyttjas för att lösa myndighetens uppgifter i enlighet med regeringens beslut. Operationsplanering genomförs på samtliga ledningsnivåer och utvecklas genom operativa studier. (FIB 2025:1)

16 § Med utgångspunkt i de planer som tagits fram i den strategiska planeringen genomförs den planerade verksamheten på alla nivåer i Försvarmakten. Under genomförandet sker uppföljning och avvikelshantering på samtliga nivåer.

Rubriken har utgått med FIB 2023:17.

17 § Måluppfyllnad för pågående operationer följs upp genom operationsvärdering.

Måluppfyllnad och status på krigsorganisationen följs upp och prognosticeras med krigsorganisationsvärderingar och krigsorganisationsprognoser.

Arbetet med värderingar är integrerad med uppföljningen av ansvarsområden, order och uppdrag. (FIB 2023:17)

17 a § Militärstrategisk ledning väger samman måluppfyllnanden av utvecklingen, skapandet och nyttjandet av Försvarmaktens förmågor. (FIB 2023:17)

Försvarmaktens målsättningar och mål

18 § Försvarmaktens målsättningar för nyttjandet av myndighetens förmågor delas in i militärstrategiska målsättningar, operativa målsättningar och taktiska målsättningar för försvaret av Sverige.

Försvarmaktens mål för utvecklingen av myndighetens förmågor regleras i form av ramvillkor.

Målsättningar för operationsplaneringen (FIB 2025:1)

19 § 19 § Försvarsmaktens militärstrategiska målsättningar fastställs i strategiska planeringsdirektiv (SPD) och framgår av överbefälhavarens strategiska operationsplan. (FIB 2025:1)

20 § Försvarsmaktens operativa målsättningar fastställs av överbefälhavaren i Försvarsmaktsorder (FMO).

21 § Försvarsmaktens taktiska målsättningar fastställs av chefen för operationsledningen i operationsorder (OPO).

Mål för utvecklingen av förmåga – systemet med ramvillkor

22 § Ett ramvillkor är ett förmågekrav som ska vara uppnått vid en given tidpunkt. Ambitionsnivån i ramvillkoren ska vara realiserbar med de planeringsförutsättningar (tid, ekonomi och övriga inverkan styrningar) som har givits i inriktningsbeslutet för Försvarsmakten.

Ramvillkoren på respektive nivå utgör måldelen i uppdragen för mottagaren i uppdragssystemet.

Militärstrategiska ramvillkor

23 § De militärstrategiska ramvillkoren utgörs av regeringens mål för Försvarsmaktens operativa förmåga.

Operativa ramvillkor

24 § Baserat på de militärstrategiska ramvillkoren och tilldelade medel beslutar överbefälhavaren om krav på förmåga på operativ nivå vid en angiven tidpunkt (operativa ramvillkor).

Taktiska ramvillkor

25 § Baserat på de operativa ramvillkoren och tilldelade medel beslutar chefen för försvarsstaben om krav på förmåga på taktisk nivå vid en angiven tidpunkt (taktiska ramvillkor) för respektive försvarsgren, de militärstrategiska funktionerna ledning, logistik, underrättelse- och säkerhetstjänst, och militärstrategisk kommunikation, samt för cyberförsvar, specialförbanden, och för territoriell förmåga på regional nivå.

Ramvillkor för typförband

26 § Baserat på de taktiska ramvillkoren och tilldelade medel beslutar cheferna angivna i bilaga 2 om krav på förmåga för typförband vid en angiven tidpunkt (ramvillkor för typförband) för förbanden angivna i samma bilaga.

27 § Chefen för försvarsstaben beslutar ramvillkor för typförband avseende krigsförbandet högkvarter med stabsförband.

Framtagande av ramvillkor

28 § Inför att ramvillkor ska fastställas ska beslutande chef samråda med överordnad chef i syfte att kvalitetssäkra såväl operativ som resursmässig balans i styrningen.

29 § I de fall chef som ska besluta ramvillkor för typförband enligt bilaga 2 inte ska leda förbandet ifråga enligt kommandostrukturen enligt bilaga 3 ska beslutande chef samråda med den chef som enligt kommandostrukturen ska leda förbandet ifråga.

Försvarsmaktens förbandsomsättningssystem (FOMS)

30 § Omsättning av krigsförbanden ska ske inom ramen för Försvarsmaktens förbandsomsättningssystem (FOMS). FOMS reglerar systemet för på vilket sätt

---

krigsförband skapas, vidmakthålls och ersätts. FOMS ska stödja krigsförbandens utveckling att uppnå fastställda ramvillkor.

FOMS beslutas av chefen för försvarsstaben.

31 § Försvarsmaktens förbandsomsättningssystem omsätts i förbandsomsättningsplaner och krigsförbandsplaner.

Förbandsomsättningsplaner och krigsförbandsplaner

32 § En förbandsomsättningsplan ska reglera när och mot vilka målsättningar som krigsförbanden ska utvecklas, skapas, vidmakthållas och avvecklas.

33 § En krigsförbandsplan ska finnas för varje krigsförband. Krigsförbandsplanen reglerar hur krigsförbandet ska utbildas, omsättas, övas och utvecklas för att nå ramvillkor för typförband.

34 § Chefer som beslutar ramvillkor för typförband för krigsförbanden uppräknade i bilaga 2 beslutar förbandsomsättningsplaner, respektive krigsförbandsplaner för angivna krigsförband.

Försvarsmaktens strategiska plan (FMSP)

FMSP innehåll

35 § Med anledning av regeringens inriktningsbeslut för Försvarsmakten fattar överbefälhavaren beslut om Försvarsmaktens strategiska plan (FMSP). FMSP är Försvarsmaktens verksamhetsplan i enlighet med 4 § myndighetsförordningen (2007:515).

36 § Försvarsmaktens strategiska plan ska utgå från regeringens styrning av Försvarsmaktens uppgifter och mål samt tilldelade medel. Planen reglerar det tidsspann som regeringen fattat beslut om, samt innehåller inriktningar bortom nämnda tidsspann. (FIB 2023:17)

37 § Planen ska innehålla följande delar.

- Överbefälhavarens strategiska operationsplan inklusive inriktningar för aktivering av chefens för operationsledningens operationsplaner.
- Överbefälhavarens plan för operationsplanering innehållande utgångspunkter för myndighetens operationsplanering och reglering av vilken operationsplanering som ska genomföras i försvarsbeslutsperioden.
- En inriktning för bedrivande av underrättelse- och säkerhetstjänst.
- Militärstrategiska och operativa ramvillkor.
- Koncept för nyttjande av Försvarmaktens förmågor.
- Inriktning av:
  - o Krigsorganisationens (KRO) utveckling.
  - o Grundorganisationens (GRO) utveckling.
- Den strategiska inriktningen av övningar (STÖD).
- Inriktningen av Försvarmaktens långsiktiga behov bortom aktuell och nästkommande försvarsbeslutsperiod, vilket utgör förutsättningar för den strategiska planeringen som sker inför kommande försvarsbeslutsprocess.

Försvarmaktens strategiska plan ska även innehålla fördelning av ansvar för olika anslagsposter, samt eventuella förändrade eller tillkommande uppdrag och styrningar. (FIB 2025:1)

38 § I Försvarmaktens strategiska plan ingår även uppdrag och order från överbefälhavaren till:

- chefen för försvarsstaben,
- chefen för operationsledningen,
- chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, och
- MILREP.

Uppdragen respektive orderna ska innehålla verksamhetsstyrning och riktlinjer, finansiell styrning samt de av myndighetens risker som finns kopplade till respektive chefs verksamhet.

Planen ska också innehålla preliminära uppdrag för nästkommande försvarsbeslutsperiod till samma chefer. (FIB 2025:1)

39 § Försvarmaktens strategiska plan ska vara ekonomiskt och operativt avvägd.

40 § *har upphävts genom FIB 2023:17.*

41 § Försvarmaktens strategiska plan utgör grunden för budgetunderlag till regeringen, samt för Försvarmaktens verksamhetsrapportering till regeringen.

Försvarmaktens genomförandeplan (FMGP)

42 § Baserat på överbefälhavarens uppdrag i FMSP beslutar chefen för försvarsstaben Försvarmaktens genomförandeplan (FMGP) med uppdrag och medel för:

- försvarsgrenscheferna,
- chefen för Högkvarteret, avseende alla ingående delar i Högkvarteret,
- chefen för specialförbanden,
- Försvarmaktens ledningssystemchef,
- Försvarmaktens logistikchef,
- Försvarmaktens utbildningschef,
- rikshemvärnschefen, och
- chefen för cyberförsvaret. (FIB 2024:4)

43 § *har upphävts genom FIB 2023:17.*

44 § Uppdragen i Försvarmaktens genomförandeplan ska utgå från taktiska ramvillkoren för försvarsgrenarna, cyberförsvaret, militärregioner med territoriella förband, hemvärnsförband samt de militärstrategiska funktionerna.

I uppdragen ska ramar för personal, materiel, infrastruktur och ekonomi anges.

I uppdragen ska gemensam verksamhet och stöd mellan försvarsgrenar och de militärstrategiska funktionerna samordnas.

Försvarsgrenschefernas m.fl. genomförandeplaner

45 § Baserat på Försvarsmaktens genomförandeplan beslutar försvarsgrenscheferna respektive försvarsgrens genomförandeplan med uppdrag för cheferna för organisationsenheterna inom respektive försvarsgren.

På motsvarande sätt beslutas genomförandeplaner med uppdrag av:

- Försvarsmaktens ledningssystemchef för cheferna för LedR, FMTIS och FMUndSäkC,
- Försvarsmaktens logistikchef för cheferna för FMLOG, FMTS och FömedC,
- Försvarsmaktens utbildningschef för cheferna för FM HRC, MHS K och MHS H,
- rikshemvärnschefen för chefen för HvSS och militärregioncheferna,
- chefen för specialförbanden för specialförbanden, och
- chefen för cyberförsvaret för cyberförsvaret. (FIB 2024:4)

Chef för organisationsenhets styrning av egen organisationsenhet

46 § Baserat på överordnad chefs uppdrag ska cheferna för organisationsenheterna omsätta givna uppdrag i en genomförandeplan för egen organisationsenhet. (FIB 2023:17)

46 a § Baserat på överordnad chefs uppdrag ska chefen för cyberförvarsledningen omsätta givna uppdrag i en genomförandeplan för cyberförvarsförbanden. (FIB 2024:4)

Operationsplanering (FIB 2025:1)

47 § Av 11 § i förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten framgår att Försvarsmakten ska ha en aktuell operationsplanering för myndighetens uppgifter i krig och fred. Planeringen ska omfatta alla resurser som är nödvändiga för planernas genomförande.

Operationsplaneringen resulterar i operationsplaner på alla ledningsnivåer i myndigheten.

Framtagna planer aktiveras på order. (FIB 2025:1)

48 § har upphävts genom FIB 2025:1.

Centrala planer inom operationsplaneringen (FIB 2025:1)

Överbefälhavarens plan för operationsplanering (FIB 2025:1)

49 § Överbefälhavarens plan för operationsplanering är dennes inriktning av vilken operationsplanering som ska genomföras i Försvarsmakten under angiven period. (FIB 2025:1)

Operationsplaner

50 § En operationsplan är en plan som innehåller planerade uppdrag, uppgifter och resurser, insats- och handlingsregler för operationer och fredsfrämjande insatser. Begreppet innefattar även nationella stödplaner för internationella militära operationer och fredsfrämjande insatser. Operationsplanerna ska innehålla avsatt ekonomi alternativt bedömd ekonomisk påverkan. (FIB 2025:1)

Grundoperationsplan (GROP)

51 § En grundoperationsplan är en operationsplan som reglerar

- beslut i stort för beredskap, operationer och fredsfrämjande insatser,
- planering för genomförandet av beredskap, operationer och fredsfrämjande insatser de kommande tre åren,
- planering för skyddsobjekt,
- planerade uppgifter för underställda chefer samt beredduppgifter och utgångsgruppering för krigsförband. (FIB 2025:1)

Grundplan Aktivering och Mobilisering (GAM)

52 § Grundplan aktivering och mobilisering är en plan för genomförande av ÖB aktivering och mobilisering. I planen anges lydnadsförhållanden, uppdrag och uppgifter m.m.

Koncentreringsplan (KP) (FIB 2025:1)

53 § Koncentreringsplanen reglerar krigsförbandens transport från aktiverings- och mobiliseringsplatser till ett operationsområde. (FIB 2025:1)

Uppföljning och hantering av avvikelser

Generellt för all uppföljning

54 § Den som har beslutat ett uppdrag eller en order ska följa upp verksamheten och vidta nödvändiga åtgärder när så krävs, samt utkräva ansvar av den som genomfört verksamheten.

Den som har tagit emot ett uppdrag eller en order ska rapportera till den som ställt uppdraget eller ordern enligt dennes anvisningar (verksamhetsrapportering).

Periodicitet i rapporteringen

55 § Verksamhetsrapportering ska ske kvartalsvis.

Därutöver ska rapportering ske när det inträffar händelser i den pågående verksamheten som innebär avvikelser som kommer att påverka måluppfyllelsen eller resursnyttjandet positivt eller negativt så att överordnad chefs handlingsfrihet inskränks eller utökas (händelserapportering).

Uppföljningens fokus

56 § Uppföljningen ska ha fokus på:

- utvecklingen mot målen för Försvarsmaktens förmåga (ramvillkoren),
- utvecklingen mot den fastställda krigsorganisationen, samt

- utvecklingen mot målsättningarna för pågående operativ verksamhet.

Uppföljningen ska i första hand klarlägga om det föreligger avvikelser som innebär risk för att beslutade mål inte uppnås, och avvikelser avseende resursförbrukning i förhållande till tilldelade resurser.

Uppföljning av beslutade operationer – operationsvärdering

57 § Operationsvärdering syftar till att förstå uppfattat läge och upptäcka förändringars innebörd för uppdraget och för vad som ska lösas. Operationsvärderingen ger förståelse för om operationen behöver ny inriktning eller samordning för att lösa erhållet uppdrag. (FIB 2023:17)

Uppföljning av förmågeskapandet (FIB 2023:17)

57 a § Myndighetens samlade uppföljning av utvecklingen mot uppfyllande av beslutade ramvillkor, och utvecklingen mot fastställd krigsorganisation ska göras genom krigsorganisationsvärdering (KROV) och krigsorganisationsprognos (KROP). (FIB 2023:17)

57 b § KROV är en tillbakablickande uppföljning för att bedöma krigsorganisationens förmåga vid innevarande års slut. Underlaget för KROV utgörs av värderingarna mot fastställda ramvillkor på respektive nivå (operativ, taktisk och typförbandsnivå) och ska även innefatta en redovisning av kvarvarande brister i förhållande till beslutade ramvillkor.

KROV genererar underlag till årsredovisningen i form av en värdering av Försvarsmaktens aktuella förmåga. (FIB 2023:17)

57 c § KROP är en framåtblickande bedömning avseende vilken förmåga som kommer att uppnås vid de tidpunkter som angivits i regeringens inriktningsbeslut och omsatts i ramvillkor på alla nivåer.

KROP utgör en central del av avvikelshanteringen på alla nivåer för att beslut om eventuella förändringar av gällande planer ska leda till bästa möjliga uppfyllnad av regeringens krav. (FIB 2023:17)

Militärstrategisk ledning (FIB 2023:17)

57 d § Militärstrategisk ledning väger samman måluppfyllnaden av utvecklingen, skapandet och nyttjandet av Försvarmaktens förmågor, samt innebär riskavvägning.

Resultatet utgör underlag dels för justeringar av befintliga planer, dels för Försvarmaktens rapportering till regeringen. (FIB 2025:1)

Princip för hantering av avvikelser

58 § Om en avvikelse identifieras som innebär att beslutad ambition, eller beslutat ramvillkor, inte kan innehållas ska i första hand åtgärder eller omprioriteringar vidtas i egen plan. Vid större justeringar av egen plan som inte påverkar uppfyllandet av beslutade mål ska högre chef orienteras.

Först om vidtagna åtgärder eller omprioriteringar i egen plan inte räcker för att nå beslutad ambition eller beslutat ramvillkor får frågan hänskjutas till högre chef. Sådan hänskjutning ska innehålla förslag på åtgärder.

Krav på samråd (FIB 2023:17)

59 § Den som har verksamhetsansvaret för utveckla, skapa och vidmakthålla ett krigsförband enligt bilaga 2 ska samråda med den chef som ska leda krigsförbandet enligt kommandostrukturen enligt bilaga 3 innan åtgärder vidtas som påverkar uppfyllandet av ramvillkor för typförband för det aktuella krigsförbandet.

Förändringar av Försvarmaktens strategiska plan (FIB 2023:17)

60 § Förändringar av Försvarmaktens strategiska plan under genomförandet görs vid behov föranlett av vad som framkommer under uppföljningen av planen som innebär att de militärstrategiska målen inte kan nås, eller till följd av förändrade eller kompletterande anvisningar från regeringen. (FIB 2025:1)

Rubriken har utgått med FIB 2023:17

61 § *har upphävts genom FIB 2023:17.*

62 § *har upphävts genom FIB 2023:17.*

63 § *har upphävts genom FIB 2023:17.*

6 kap. Styrande dokument i Försvarmakten

Allmänna utgångspunkter

1 § I Försvarmaktens interna styrande dokument regleras vad som gäller för att Försvarmakten utifrån sitt uppdrag ska bedriva verksamheten enligt gällande rätt och på ett enhetligt, effektivt och säkert sätt.

Försvarmakten har de interna styrande dokument som regleras i detta kapitel. De namn som har förbehållits för de interna styrande dokumenten får inte användas för andra dokument. (FIB 2024:4)

1 a § Syftet med ett internt styrande dokument är att reglera och vägleda och hur personal agerar.

Även vägledande dokument eller vägledande innehåll i dokument ska följas om det inte finns särskilda skäl för att genomföra verksamheten på annat sätt. Om råd eller rekommendationer inte följs ska detta kunna motiveras särskilt. (FIB 2024:4)

1 b § Interna styrande dokument delas in i stående dokument respektive planerande och verkställande dokument. Stående dokument sätter ramarna för de planerande och verkställande dokumenten. (FIB 2024:4)

2 § Ett internt styrande dokument som har beslutats av överbefälhavaren gäller som huvudregel för hela myndigheten om inte annat följer av dokumentet. Ett

---

internt styrande dokument som har beslutats av en annan chef gäller inom den berörda chefens ansvarsområde. (FIB 2024:4)

3 § Det är inte tillåtet att i ett internt styrande dokument reglera sådant som redan är reglerat i ett styrande dokument på högre nivå, eller att reglera i strid med sådana dokument. (FIB 2024:4)

4 § Arbetsordningen, föreskrifter (FFS) och interna bestämmelser (FIB) gäller före övriga interna styrande dokument. Inom militär luftfart gäller även SE-EMAR före övriga interna styrande dokument.

För det fall det finns motstridigheter i interna styrande dokument gäller regler och bindande bestämmelser före rekommendationer eller upplysningar. Om det finns motstridiga dokument som beslutats på olika nivåer har dokument som beslutats av överbefälhavaren eller annan överordnad chef företräde. (FIB 2024:4)

Definitioner av de interna styrande dokumenten (FIB 2024:4)

Försvarmaktens arbetsordning och verksamhetsordningar

5 § Av 1 kap. 2 och 3 §§ framgår att Försvarmaktens arbetsordning är det högsta styrande dokumentet inom myndigheten och vad som ska regleras i arbetsordningen.

Arbetsordningen publiceras i Försvarmaktens interna bestämmelser (FIB) och är ett stående dokument. (FIB 2024:4)

6 § Verksamhetsordningar är de underliggande dokument till Försvarmaktens arbetsordning där chefer reglerar sin egen organisation, den interna arbetsfördelningen, den interna delegeringen av beslutanderätt, handläggningen av ärenden och formerna i övrigt för verksamheten. Verksamhetsordningar är instruktioner och är stående dokument. (FIB 2024:4)

Föreskrifter och allmänna råd (FFS och FAR)

7 § Föreskrifter är bindande rättsregler som kompletterar vad riksdag och regering har beslutat genom lag och förordning. En föreskrift kräver alltid ett bemyndigande i lag eller förordning och kan gälla både inom och utom Försvarmakten. Föreskrifter kännetecknas av att de inte avser ett enskilt fall utan har generell tillämplighet. Försvarmaktens föreskrifter publiceras i Försvarets författningssamling (FFS). Föreskrifter är stående dokument. (FIB 2024:4)

8 § Allmänna råd är icke bindande rättsregler i form av generella rekommendationer om tillämpningen av en författning som anger hur någon kan eller bör handla i ett visst hänseende. Försvarmakten behöver inget bemyndigande i lag eller förordning för att få besluta om allmänna råd inom sitt verksamhetsområde.

Försvarmakten publicerar allmänna råd i serien Försvarmaktens allmänna råd (FAR). Försvarmaktens allmänna råd är stående dokument. (FIB 2024:4)

Försvarmaktens interna bestämmelser (FIB)

9 § Försvarmaktens interna bestämmelser är bindande rättsregler som kännetecknas av att de inte avser ett enskilt fall utan har generell tillämplighet där ett bemyndigande i lag eller förordning saknas. Interna bestämmelser gäller enbart inom Försvarmakten.

Interna bestämmelser publiceras i Försvarmaktens interna bestämmelser (FIB). Försvarmaktens interna bestämmelser är stående dokument. (FIB 2024:4)

Swedish European Military Airworthiness Requirements (SE-EMAR)

(FIB 2024:4)

9 a § SE-EMAR är de svenska militära luftvärdighetsbestämmelserna. SE-EMAR publiceras på engelska. SE-EMAR är stående dokument. (FIB 2025:1)

Reglementen

10 § Ett reglemente är en handlingstyp för bindande bestämmelser om ledning och genomförande av, eller förhållningssätt för, verksamhet inom Försvarsmakten. Ett reglemente får innehålla detaljerade och vägledande förklaringar samt beskrivningar, inklusive bilder.

Ett reglemente har som främsta syfte att ge vägledning för användningen av Försvarsmaktens befintliga förmåga. Reglementen är stående dokument. (FIB 2024:4)

Handböcker

11 § En handbok innehåller anvisningar med förklaringar och beskrivningar avseende en viss verksamhet, administration eller förvaltning. I en handbok får man återge lagar, förordningar, föreskrifter och andra bindande bestämmelser. En handbok får även innehålla riktlinjer, råd och rekommendationer med bilder för tillämpning av regler och bestämmelser. Handböcker är stående dokument. (FIB 2024:4)

Manualer

12 § En manual innehåller bindande bestämmelser med förklaringar, beskrivningar och instruktioner för handhavande eller reparation av tekniska system eller produkter. Manualer är stående dokument. (FIB 2024:4)

12 § En manual innehåller bindande bestämmelser med förklaringar, beskrivningar och instruktioner för handhavande eller reparation av tekniska system eller produkter. Manualer är stående dokument. (FIB 2024:4)

Instruktioner

13 § En instruktion innehåller bindande bestämmelser av stående karaktär för reglering inom tilldelat verksamhets-, funktions- eller sakområdesansvar. Används även för funktionsledning inom respektive verksamhetsområde inom den militära luftfarten.

Instruktioner får endast frångås om särskilda skäl föreligger. Instruktioner är stående dokument. (FIB 2024:4)

Rubriken har utgått med FIB 2024:4.

14 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

Försvarsmaktspolicyer (FIB 2024:4)

15 § En försvarsmaktspolicy anger hur medarbetare ska agera och uppträda internt och externt inom ett visst område och lägger grunden för ett enhetligt förhållningssätt hos medarbetarna.

En försvarsmaktspolicy kan även ange hur Försvarsmakten ska agera och uppträda inom ett visst område och ligger till grund för ett enhetligt förhållningssätt för myndigheten. En försvarsmaktspolicy ska ge uttryck för de principer och värden som ska genomsyra Försvarsmakten. Antalet försvarsmaktspolicyer ska vara begränsade.

Försvarsmaktens policyer är samlade i en särskild serie som benämns Försvarsmaktens policyer. (FIB 2024:4)

Doktrin

16 § Doktrin är en på kunskaper och erfarenheter grundad och dokumenterad vilja hur Försvarsmakten inriktar nyttjande av militär förmåga i typsituationerna normaltillfälle, säkerhetspolitisk kris och väpnat angrepp.

Doktrinen ska ge riktning och övergripande vägledning för Försvarsmaktens personal. Inriktningarna i doktrinen är av generell övergripande karaktär och ska påverka specifik inriktning i samband med genomförandet.

Doktrin är stående dokument. (FIB 2025:1)

Planer

17 § En plan utvecklar och preciserar de mål som ställs upp för verksamheten. En plan kan också ange ramar för verksamheten avseende ekonomi, personal, materiel och infrastruktur. Vanligen anger en plan vilka åtgärder som ska genomföras och vilket resultat som förväntas uppnås. En plan ska avse en bestämd tidsperiod. Vissa planer kan innehålla uppdrag som ska aktiveras i anslutning till fastställande av planen. Andra planer aktiveras först efter separata beslut. Planer är planerande och verkställande dokument. (FIB 2024:4)

Order

18 § När en order är dokumenterad i skrift är den att betrakta som ett av Försvarsmaktens interna styrande dokument. Order används vid utövande av militär befälsrätt.

Order definieras i bilaga 6. Order är planerade och verkställande dokument. (FIB 2024:4)

Teknisk order (FIB 2024:4)

18 a § Teknisk order reglerar konfiguration, teknisk tjänst, tekniska system och materiel, innefattande drift, underhåll, vård och modifiering av förnödenheter. Användande av teknisk order är inte kopplat till utövande av militär befälsrätt. Teknisk order kan antingen vara stående eller planerande och verkställande dokument. (FIB 2024:4)

Dagorder (FIB 2024:4)

18 b § I en dagorder uppmanar en chef underordnad personal att agera på ett visst sätt inför en särskild verksamhet eller situation. Användande av dagorder är inte kopplat till utövande av militär befälsrätt. Dagorder är planerande och verkställande dokument. (FIB 2024:4)

Uppdrag

19 § Ett uppdrag reglerar de uppgifter eller den verksamhet som ska genomföras enligt den strategiska planeringen respektive genomförandeledningen. Ett uppdrag bör föregås av dialog mellan uppdragsgivare och uppdragsmottagare.

Ett uppdrag innehåller en beskrivning av uppgiften (mål, kvalitet och tid), resurser (ekonomiska och personella), krav på redovisning samt eventuella riktlinjer och handlingsregler.

Vid ändrade förutsättningar för ett tidigare utgivet uppdrag ges tilläggsuppdrag ut. Uppdrag är planerande och verkställande dokument. (FIB 2024:4)

Direktiv

20 § Direktiv är en handlingstyp för reglering som inte är av stående natur. Direktiv innehåller uppgifter och eventuella handlingsregler till en eller flera utsedda befattningshavare och används för reglering inom tilldelat verksamhets-, funktions- eller sakområdesansvar liksom för funktionsledning inom respektive verksamhetsområde inom den militära luftfarten. Direktiv kan komplettera ett uppdrag och ska i dessa fall hänvisa till och genomföras inom ramen för ett sådant. Direktiv kan även initiera en planering. Direktiv är planerande och verkställande dokument. (FIB 2024:4)

Beredning av interna styrande dokument (FIB 2024:4)***Grundläggande för beredningen av alla interna styrande dokument***
(FIB 2024:4)

21 § Innan den som har mandat att besluta ett styrande dokument får besluta ett styrdokument ska denne säkerställa att anvisade åtgärder är finansierade och att de inte står i konflikt med andra gällande styrningar.

Verksamhetsordningar

22 § Verksamhetsordningar ska beredas enligt den rutin, och fastställas i de mallar, som beslutas av chefen för ekonomi- och verksamhetsstyrningsavdelningen eller den som chefen för ekonomi- och verksamhetsstyrningsavdelningen bestämmer.

Föreskrifter, interna bestämmelser och allmänna råd

23 § Föreskrifter (FFS), interna bestämmelser (FIB) och allmänna råd (FAR) ska beredas enligt den rutin, och fastställas i de mallar, som beslutas av chefsjuristen eller den som chefsjuristen bestämmer.

SE-EMAR (FIB 2024:4)

23 a § SE-EMAR ska beredas enligt den rutin, och fastställas i de mallar, som beslutas av chefen för militära flyginspektionen. (FIB 2024:4)

Doktriner, reglementen, handböcker och manualer

24 § Försvarsmaktens doktriner, reglementen, handböcker och manualer ska ha ett format som medger att de kan ges ut som bokpublikationer. Bokpublikationer ska planeras, produceras och vidmakthållas enligt de rutiner och styrningar som beslutats av chefen för försvarsstaben eller den som chefen för försvarsstaben bestämmer. (FIB 2024:4)

Försvarmaktspolicyer (FIB 2024:4)

25 § Försvarmaktspolicyer ska beredas enligt den rutin, och fastställas i den mall, som beslutats av chefen för försvarsstaben eller den som chefen för försvarsstaben bestämmer. (FIB 2024:4)

Teknisk order (FIB 2024:4)

26 § Teknisk order ska beredas enligt den rutin, och fastställas i de mallar, som beslutas av teknisk direktör eller den som denne bestämmer. (FIB 2024:4)

AVDELNING IV ANSVAR OCH BEFOGENHETER**7 kap. Chefers ansvar och befogenheter****Militär befälsrätt**

1 § I 3 kap. förordningen (1996:927) om Försvarmaktens personal definieras och regleras den militära befälsrätten. I 3 kap. Försvarmaktens föreskrifter (FFS 2019:6) om personaltjänst finns ytterligare bestämmelser om militär befälsrätt.

2 § Av 3 kap. 4 § förordningen (1996:927) om Försvarmaktens personal framgår att befälsrätt över dem som har befattningar i Försvarmakten som läkare, veterinär, tandläkare, apotekare, psykolog, sjuvårdare eller jurist inte omfattar medicinska, psykologiska, religiösa respektive juridiska frågor.

Generellt för samtliga chefer

3 § Med chefer avses medarbetare som har verksamhetsansvar eller personalsvar inom ett visst ansvarsområde. Vissa chefer kan även ha sakområdesansvar respektive funktionsansvar.

4 § Chefer på alla nivåer i Försvarmakten som leder och fördelar arbete eller i något avseende utövar en arbetsgivarroll ska tillvarata myndighetens intressen

---

och agera inom ramen för tilldelade uppgifter och delegerade befogenheter samt tillämpa gällande kollektivavtal.

5 § Alla chefer omfattas av det medarbetaransvar som framgår av 8 kap.

Chefers specifika ansvar regleras i 10–29 kap. Ansvar enligt dessa kapitel kan förtydligas, och i vissa fall begränsas, av vad som regleras i delegationsordningarna i bilaga 7–9.

6 § Av 4 kap. 3 § förordningen (1996:927) om Försvarmaktens personal framgår att en chef i Försvarmakten ska agera på sådant sätt att han eller hon är ett föredöme för övrig personal.

Ställföreträdande chef

7 § En befattningshavare som är ställföreträdande chef övertar ordinarie chefs befogenheter när ordinarie chef inte är i tjänst eller på grund av semester, sjukdom, tjänsteresa eller annat skäl är förhindrad att utöva den direkta ledningen av verksamheten. Detta gäller om inte annat är särskilt reglerat.

Tjänsteförättande chef

8 § En tjänsteförättande chef är en person som ersätter ordinarie chef när denne tillfälligt inte är i tjänst. Vilka beslutsbefogenheter en tjänsteförättande chef har ska regleras särskilt i samband med att tjänsteförättande chef utses.

Ordinarie chef ska utse tjänsteförättande chef när ordinarie chef eller ställföreträdande chef inte är i tjänst.

Olika typer av ansvar

Verksamhetsansvar

9 § Verksamhetsansvar innebär ett ansvar för att leda, planera, genomföra, följa upp och utveckla den verksamhet som ansvaret avser på ett sätt som medför att

beslutade mål för den utpekade verksamheten nås effektivt. I detta ingår att säkerställa att verksamheten bedrivs enligt gällande rätt, interna styrande dokument och beslut.

I ansvaret ingår att se till att den interna styrningen och kontrollen avseende den egna verksamheten är betryggande. Vidare innebär det att se till att tilldelad budget och andra resurser används effektivt och i enlighet med det statliga regelverket och Försvarmaktens interna styrande dokument, att redovisning sker på ett rättvisande och tillförlitligt sätt, samt med iakttagande av god hushållning med statens medel.

I ansvaret ingår även att rapportera genomförd verksamhet till överordnad chef. (FIB 2023:17)

9 a § I verksamhetsansvaret ingår att inom det tilldelade ansvarsområdet att besluta olika styrande dokument och beskriva hur verksamheten inom ansvarsområdet ska genomföras.

I ett ansvarsområde kan även ingå att utarbeta och föreslå föreskrifter (FFS) och interna bestämmelser (FIB). (FIB 2023:17)

Personalansvar

10 § Personalansvar innebär att företräda Försvarmakten som arbetsgivare med ett delegerat ansvar att leda och fördela arbete och för att fatta och verkställa personaladministrativa beslut, förankra fattade beslut inom personalområdet, verka för en enhetlig arbetsgivarpolitik samt utveckla medarbetarnas kompetens.

11 § Chef med personalansvar ska bedriva systematiskt arbetsmiljöarbete.

Delegation av arbetsmiljöuppgifter

12 § Delegation av arbetsmiljöuppgifter sker i särskild ordning.

Kompletterande ansvar och befogenheter

13 § I syfte att uppnå eftersträvad enhetlighet eller rationalitet kompletteras styrningen i linjeorganisationen med organisationsövergripande styrningar inom vissa områden. Dessa ansvar definieras i följande avsnitt.

Militärstrategiska funktioner och funktionsansvar

Militärstrategiska funktioner

14 § De militärstrategiska funktionerna är försvarsgrensöverskridande förmågeområden som är av väsentlig betydelse för att övriga stridskrafter ska kunna utföra sina huvuduppgifter, där det krävs särskilda metoder, teknisk design eller stöd av gemensamma resurser som behöver samordnas mellan försvarsgrenarna.

15 § Försvarsmaktens militärstrategiska funktioner är ledning, logistik, under rättelse- och säkerhetstjänst samt militärstrategisk kommunikation.

Funktionsansvar för en militärstrategisk funktion

16 § Funktionsansvar innebär ansvar för att utarbeta och föreslå olika former av styrningar för en av de militärstrategiska funktionerna.

I ansvaret ingår att

- utarbeta förslag till funktionskoncept inom ramen för de strategiska och operativa koncepten,
- föreslå kravställning på funktionen i militärstrategiska, operativa och taktiska ramvillkor,
- utarbeta de tekniska ramverk som är nödvändiga för samfunktion mellan olika typer av stridskrafter,
- genomföra studier och konceptutveckling samt leda forskning- och teknikutveckling inom tilldelade forsknings- och teknikutvecklingsområden,
- föreslå objektsbeskrivningar för materielsystem för funktionen och lämna underlag avseende funktionsspecifika krav till systemmålsättningar, och

---

- utarbeta och föreslå doktrintillägg samt myndighetsgemensamma reglementen för funktionen.

17 § Den som har funktionsansvar har rätt att inspektera inom funktionen.

Sakområdesansvar

18 § Ett sakområde är ett kompetensområde som är av väsentlig vikt för flera chefer med verksamhetsansvar där det behöver finnas myndighetsgemensamma styrningar för att cheferna ska kunna genomföra sina uppgifter författningsenligt och med god effektivitet inom myndigheten.

19 § I sakområdesansvaret ingår att inom sakområdet besluta olika styrande dokument och beskriva hur verksamheten inom sakområdet ska genomföras.

I ett sakområdesansvar kan även ingå att utarbeta och föreslå föreskrifter (FFS) och interna bestämmelser (FIB). (FIB 2023:17)

20 § I sakområdesansvaret ingår att följa den rättsliga utvecklingen, liksom övrig utveckling, inom området samt att stödja den övriga organisationen med fackmässigt stöd inom sakområdet.

Tekniskt designansvar

21 § Tekniskt designansvar innebär ansvar för att fastställd design för tillåtna konfigurationer av tekniska system, inklusive underhållslösningar, uppfyller författningskrav, fastställda målsättningar och övriga krav bl.a. avseende prestanda, funktion, informations- och systemsäkerhet över ett materielsystems hela livscykel.

I ansvaret ingår att se till att de tekniska systemen är säkra och användbara i sina sammanhang samt bidrar till förbandens förmåga.

Rätten att ingå avtal och överenskommelser

Behörig företrädare för Försvarmakten (firmatecknare)

22 § Överbefälhavaren, generaldirektören och chefen för försvarsstaben företräder var för sig Försvarmakten och tecknar var för sig dess namn (firmatecknare). Chefsjuristen företräder Försvarmakten och tecknar dess namn om ingen av dessa kan göra det.

Avtal och andra rättshandlingar som inte innebär ekonomiska förpliktelser

23 § Chef för organisatorisk enhet får, inom ramen för sitt verksamhetsansvar, ingå avtal och andra rättshandlingar som inte innebär ekonomiska förpliktelser för Försvarmakten.

Avtal och andra rättshandlingar som innebär ekonomiska förpliktelser

24 § Rätt att ingå avtal och andra rättshandlingar som innebär ekonomiska förpliktelser för Försvarmakten regleras särskilt i delegationsordningarna.

Krav på beredning med juridiska avdelningen i Högkvarteret

25 § Ingående av ett avtal eller överenskommelse med myndigheter, regioner, kommuner, organisationer eller enskilda, ska föregås av beredning med juridiska avdelningen i Högkvarteret.

Chefsjuristen beslutar vilka avtal och överenskommelser som inte måste beredas med juridiska avdelningen i Högkvarteret. Bemyndigandet får inte delegeras.

Internationella överenskommelser

26 § Bemyndiganden om att förhandla, ingå, ändra eller säga upp internationella överenskommelser regleras i delegationsordningarna.

27 § I Försvarmaktens interna bestämmelser (FIB 2017:9) om internationella överenskommelser finns närmare bestämmelser om beredning och förutsättningar

för ingående m.m. av internationella överenskommelser som inte uteslutande är av kommersiell karaktär.

Rätt att företräda Försvarmakten och att samverka

28 § Den som med stöd av denna författning har tilldelats ett ansvarsområde får företräda Försvarmakten inom ansvarsområdet och har rätt att samverka med myndigheter, regioner, kommuner, organisationer och enskilda inom sitt ansvarsområde, om inte annat har reglerats särskilt i denna arbetsordning, eller på annat sätt.

Den som har tilldelats ett ansvarsområde ska samverka med myndigheter, regioner, kommuner, organisationer och enskilda om samverkan är nödvändig för att tilldelade uppgifter ska kunna lösas.

Rätten att ingå för Försvarmakten bindande förpliktelser regleras särskilt.

29 § Den som får företräda Försvarmakten inom sitt ansvarsområde får även besluta yttranden inom sitt ansvarsområde, om inte annat har reglerats särskilt i denna arbetsordning eller i delegationsordningarna.

Rapportering

30 § Planerad och genomförd samverkan med myndigheter, regioner, kommuner, organisationer och enskilda inom ramen för operationsplanering respektive utvecklingen av totalförsvaret ska rapporteras till överordnad chef. (FIB 2025:1)

31 § Den som har uppdraget att samverka med en annan stat eller internationell organisation ska rapportera planerad och genomförd samverkan till överordnad chef.

32 § Av 12 kap. 6 § framgår att försvarsstabens strategienhet ansvarar för att upprätthålla en samlad bild av planerad och pågående internationell samverkan och samverkan inom ramen för utvecklingen av totalförsvaret.

Av 21 kap. 25 § framgår att operationsstabens samverkans- och rustningskontrollavdelning J9 ansvarar för att upprätthålla en samlad bild av planerad och pågående samverkan inom den operationsplanering som bedrivs inom ramen för chefens för operationsledningens verksamhetsansvar för bedrivande av operationer. (FIB 2025:1)

8 kap. Medarbetares ansvar

1 § Alla medarbetare i Försvarmakten ska känna till och följa de författningar, interna styrande dokument och särskilda beslut som gäller för verksamheten.

2 § Av 5 § förvaltningslagen (2017:900) följer att alla medarbetare i Försvarmakten ska iaktta objektivitet, saklighet och opartiskhet vid utövande av myndighetens verksamhet.

Alla medarbetare ska i övrigt agera utifrån den statliga gemensamma värdegrunden och Försvarmaktens egen värdegrund.

3 § Alla medarbetare ska känna till folkrättens regler under krig och i neutralitet.

4 § Av 4 kap. 3 § förordningen (1996:927) om Försvarmaktens personal framgår att Försvarmaktens personal i sitt arbete ska iaktta de principer som den i förordningen reglerade soldaterinran ger uttryck för. Vidare framgår att Försvarmaktens personal ska uppträda så att myndighetens anseende främjas.

5 § Alla medarbetare har ett ansvar att aktivt delta i Försvarmaktens arbetsmiljöarbete.

9 kap. Delegering av beslutanderätt

Delegering av beslutanderätt

1 § Av 4 och 5 §§ myndighetsförordningen (2007:515) följer att överbefälhavaren får delegera beslutanderätt i ärenden som inte måste beslutas av överbefälhavaren.

Överbefälhavarens delegering framgår av denna arbetsordning med tillhörande delegationsordningar i bilaga 7–9.

Rätt att vidaredelegera

2 § Den som i denna författning har fått ett bemyndigande eller en befogenhet att leda, samordna, samverka, företräda eller fatta beslut får delegera den rätten vidare till underordnade befattningshavare om inte annat särskilt angivits.

Sådan delegering ska anges i någon av delegationsordningarna till arbetsordningen.

Ny eller förändrad delegation ska anges i egen verksamhetsordning intill dess att delegationen har inarbetats i arbetsordningen. (FIB 2023:1).

3 § Ny eller förändrad delegation får inte överskrida den delegerande chefens egen befogenhet. Beslut om delegering fråntar inte den delegerande chefen hennes eller hans ansvar för verksamheten, vilket medför en fortsatt skyldighet att hålla sig underrättad om viktigare avgöranden, praxis som tillämpas och ärendehandläggningen i stort inom området. Den delegerande chefen ansvarar för att mottagaren av delegeringen har tillräckliga kvalifikationer för uppgiften.

4 § Delegationer kan även förekomma i Försvarmaktens orderverk.

Rapporteringskyldighet

5 § En mottagare av delegering har en rapporteringskyldighet till sin närmaste chef avseende ärenden som kan vara av principiell betydelse, av särskild svårighetsgrad eller där tidsfrister inte kan hållas. En sådan mottagare ska också överlämna vissa ärenden till sin närmaste chef för ställningstagande till fortsatt handläggning. Det gäller sådana ärenden som är av svårare beskaffenhet eller större omfattning, har principiell betydelse, kan få betydelse utanför ansvarsområdet eller kan föranleda stort intresse i massmedia. Detsamma gäller ärenden där det uppkommer tveksamhet inför beslut.

6 § En överordnad chef får alltid och utan hinder av meddelad delegering överta avgöranden i ärenden som hör till chefens ansvarsområde.

Hantering när delegation saknas i vissa fall

7 § Om lag eller förordning medför behov av att fatta ett beslut som inte omfattas av delegationsordningarna i denna arbetsordning har chef behörighet att, inom ramen för sitt ansvarsområde, fatta de beslut som krävs med anledning av att lagen eller förordningen, till dess att frågan har reglerats i bilaga 7–9 eller på annat sätt.

AVDELNING V FÖRDELNING AV ANSVAR

10 kap. Försvarsmaktens ledning

Överbefälhavaren

1 § Av 45 § förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten framgår att överbefälhavaren är myndighetschef.

Som myndighetschef ansvarar överbefälhavaren enligt 3 § myndighetsförordningen (2007:515) inför regeringen för Försvarsmaktens verksamhet. Av bestämmelsen framgår att myndighetschefen bl.a. ska se till att verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten hushållar väl med statens medel. (FIB 2025:1)

1 a § Av 45 § förordningen (2024:1233) med instruktion för Försvarsmakten framgår att överbefälhavaren är Sveriges representant i Natos militärkommitté. (FIB 2025:1)

2 § Överbefälhavaren beslutar Försvarsmaktens strategiska plan, direktiv med instruktioner till MILREP och till andra representanter än MILREP i kommittéer och arbetsgrupper vid Nato, Försvarsmaktsorder (FMO), doktrin, Försvarsmaktens uniformsreglemente och Försvarsmaktens budgetunderlag, samt i andra ärenden av stor ekonomisk eller principiell betydelse. Av 2 kap. 8 § förordningen

---

(2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag följer att överbefälhavaren ska besluta Försvarsmaktens årsredovisning.

Övriga beslutsmandat framgår av denna arbetsordning med tillhörande delegationsordningar. (FIB 2025:1)

3 § Överbefälhavaren är ytterst ansvarig för arbetsmiljön i Försvarsmakten. Överbefälhavaren fördelar uppgifter som avser arbetsmiljön i särskild ordning.

4 § För det fall att både överbefälhavaren och generaldirektören har förhinder att utöva sin tjänst ska överbefälhavaren utse tjänsteförättande myndighetschef.

Om överbefälhavaren inte har utsett tjänsteförättande myndighetschef är chefen för försvarsstaben tjänsteförättande myndighetschef med samma mandat och befogenheter som överbefälhavaren. För det fall chefen för försvarsstaben har förhinder övertar ställföreträdande chefen för försvarsstaben överbefälhavarens mandat och befogenheter.

5 § För det fall varken överbefälhavaren eller generaldirektören längre kan tjänstgöra, är chefen för försvarsstaben tjänsteförättande myndighetschef med samma mandat och befogenheter som överbefälhavaren till dess att regeringen har utsett ny överbefälhavare.

För det fall chefen för försvarsstaben inte längre kan tjänstgöra är ställföreträdande chefen för försvarsstaben tjänsteförättande myndighetschef med samma mandat och befogenheter som överbefälhavaren till dess att regeringen har utsett ny överbefälhavare.

6 § Överbefälhavaren har personalansvar för chefen för försvarsstaben, chefen för operationsledningen, chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, MILREP, chefen för säkerhetsinspektionen och flygsäkerhetsinspektören.

(FIB 2023:17)

Generaldirektören

7 § Av 45 § förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten framgår att generaldirektören är ställföreträdande chef för myndigheten.

8 § Generaldirektören ska stödja överbefälhavaren med utvecklingen av myndighetens interna styrning och kontroll, samt med uppföljning och analys av de uppdrag eller andra uppgifter överbefälhavaren har beslutat

9 § Generaldirektören leder försvarssektorns miljödelegation.

10 § Generaldirektören får ingå avtal och överenskommelser med myndigheter, kommuner, regioner, organisationer och enskilda där inte annat anges i denna författning.

11 § Generaldirektören har personalansvar för chefen för internrevisionen och försvarsinspektören för hälsa och miljö.

12 § När generaldirektören ersätter överbefälhavaren som myndighetschef ingår alla beslutsbefogenheter, utom överbefälhavarens militära mandat och befogenheter, samt mandaten reglerade i bilaga 8 avseende egna tjänsteresor, ledigheter och andra förmåner.

Av bilaga 8 framgår att ställföreträdande chefen för Högkvarteret eller stabschefen för försvarsstaben i sådana fall beslutar tjänsteresor, ledigheter och andra förmåner för generaldirektören.

11 kap. Generellt för vissa chefer

Chefer för organisatoriska enheter i Försvarsmakten

1 § Chef för en organisatorisk enhet i Försvarsmakten har, om inte annat reglerats särskilt, verksamhetsansvar för den verksamhet som bedrivs vid den organisatoriska enheten samt personalansvar för personalen vid enheten.

I ansvaret ingår att jämställdhetsintegrera sin verksamhet.

Materielområdesansvariga chefer (MOAC)

2 § En materielområdesansvarig chef (MOAC) har verksamhetsansvar för materielförsörjning inom tilldelade materielområden, liksom för att leda arbetet som bedrivs vid TVK/TVA.

I ansvaret ingår att långsiktigt planera för att beslutade krav avseende funktion och kvantitet avseende tilldelade materielområden säkerställs.

I ansvaret ingår även att tillämpa 31 § i förordningen (2024:133) med instruktion för Försvarsmakten avseende upphandlingar för vidmakthållande och anskaffning inom tilldelade materielområden. (FIB 2025:1)

3 § I ansvaret ingår även att utse ägarföreträdare (ÄF) och ägarföreträdarens representanter (ÄFR) för överlämnad materiel, samt central teknisk chef.

4 § I de fall MOAC fattar beslut om materiel som påverkar krigsförband enligt bilaga 2 ska samråd dessförinnan inhämtas från den chef som enligt kommandostrukturen i bilaga 3 ska leda krigsförbandet ifråga.

4 a § Samtliga MOAC ska stödja chefen för specialförbanden och rikshemvärnschefen i deras verksamhetsansvar för att utveckla, skapa och vidmakthålla förmåga, tillgänglighet och beredskap avseende specialförbanden respektive hemvärnet och militärregionstaberna. (FIB 2024:4)

Samråd med rikshemvärnschefen

5 § I de fall MOAC fattar beslut om materiel som påverkar krigsförband för vilka rikshemvärnschefen har verksamhetsansvar för enligt 25 kap. 1 § med hänvisningar, ska samråd dessförinnan inhämtas från rikshemvärnschefen.

Central teknisk chef

6 § Central teknisk chef har verksamhetsansvar för tekniska designverksamhet inom tilldelade områden.

I teknisk designverksamhet ingår att lämna stöd avseende utformning av tekniska system, teknisk samfunktion och produktsamordning.

7 § Central teknisk chef har tekniskt designansvar för tilldelade materielsystem.

Ansvar för hälso- och sjukvård

8 § Följande chefer har verksamhetsansvar för den hälso- och sjukvård, samt övrig försvarsmedicinsk verksamhet, som bedrivs inom eget ansvarsområde:

- chefen för operationsledningen,
- chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten,
- chefen för specialförbanden,
- försvarsgrenscheferna,
- Försvarsmaktens ledningssystemchef,
- Försvarsmaktens logistikchef,
- rikshemvärnschefen,
- garnisonschef, och
- chef för organisationsenhet. (FIB 2025:1)

12 kap. Försvarsstaben (FST)

Chefen för försvarsstaben (C FST)

1 § Chefen för försvarsstaben är överbefälhavarens stabschef. Som överbefälhavarens stabschef har chefen för försvarsstaben under överbefälhavaren verksamhetsansvar för att samordna den strategiska planeringen och den militärstrategiska ledningen, samt för att till myndigheten inkomna ärenden, frågor och uppgifter handläggs och bereds i den omfattning som deras beskaffenhet kräver.

I ansvaret ingår att samordna den verksamheten i Högkvarteret.

I ansvaret ingår även att säkerställa att beslut som fattas av myndighetens ledning genomförs, följs upp och att resultaten redovisas för densamma.
(FIB 2023:17)

---

2 § Som överbefälhavarens stabschef har chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att biträda överbefälhavaren i dennes ledning av försvaret av Sverige.

2 a § Som överbefälhavarens stabschef har chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att inrikta och följa upp Försvarsmaktens arbete med värdlandsstöd. (FIB 2025:1)

3 § Chefen för försvarsstaben har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för att utveckla, skapa och vidmakthålla krigs- och grundorganisationens förmåga, tillgänglighet och beredskap.

I ansvaret ingår att säkerställa försörjningen av personal, materiel och andra förnödenheter samt mark, anläggningar och lokaler för Försvarsmaktens krigs- och grundorganisation, inklusive försörjning från myndigheter och andra externa leverantörer.

I ansvaret ingår även att besluta om fördelning av materielområden till materielområdesansvariga chefer (MOAC).

4 § har upphävts genom FIB 2024:4.

5 § Chefen för försvarsstaben har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för aktivering och mobilisering.

I ansvaret ingår att besluta grundplan aktivering och mobilisering (GAM).

6 § Chefen för försvarsstaben har under överbefälhavaren myndighetsövergripande verksamhetsansvar som statlig vårdgivare för Försvarsmaktens hälso- och sjukvårdsverksamhet samt tandvård.

7 § Chefen för försvarsstaben har verksamhetsansvar för försvarsstabens verksamhet.

8 § Chefen för försvarsstaben har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för inriktningen av militärpolisjänssten i Försvarsmakten.

---

9 § Chefen för försvarsstaben har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för och beslutar Försvarsmaktens processkarta.

10 § Chefen för försvarsstaben har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för Försvarsmaktens arbete med jämställdhetsintegrering och implementering av FN resolution 1325.

11 §-har upphävts genom FIB 2025:1.

12 § Chefen för försvarsstaben har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för Försvarsmaktens åtgärder eller medverkan enligt lagen (2008:778) om skydd mot olyckor och enligt förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet när inte 20 kap. 6 § tillämpas.

13 § Chefen för försvarsstaben har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för Försvarsmaktens miljöarbete.

14 § Chefen för försvarsstaben har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för att samordna Försvarsmaktens systematiska arbetsmiljöarbete.

15 § Chefen för försvarsstaben har verksamhetsansvar för Försvarsmaktens publikationstjänst.

16 § Chefen för försvarsstaben har, utöver personalansvar för personalen vid försvarsstaben, även personalansvar för försvarsgrenscheferna.

Chef för specialförbanden

17 § Chefen för försvarsstaben är även chef för specialförbanden. Chefens för specialförbandens ansvar och befogenheter regleras i 23 kap. om specialförbanden.

Chef för Högkvarteret

18 § Chefen för försvarsstaben är även chef för Högkvarteret. Chefen för Högkvarterets ansvar och befogenheter regleras i 22 kap. med hänvisningar.

Försvarsstabens stabschef (SC FST)

19 § Försvarsstabens stabschef har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att inkomna, och övriga av chefen för försvarsstaben beslutade, ärenden, frågor och uppgifter fördelas inom myndigheten.

I ansvaret ingår att planera och koordinera stabsarbetet inom försvarsstaben och mellan försvarsstaben och övriga delar inom Högkvarteret samt försvarsgrensstaber, och den militära avdelningen vid Sveriges ständiga representation vid Nato.

I ansvaret ingår samordna hur frågor och uppgifter bereds i Högkvarteret samt att koordinera resurserna inom Högkvarteret. (FIB 2025:1)

20 § Försvarsstabens stabschef har under chefen för försvarsstaben ansvar för att samordna och koordinera Försvarsmaktens kontakter med Regeringskansliet och riksdagen, samt andra myndigheter.

20 a § Försvarsstabens stabschef är förvaltningsområdesansvarig för förvaltningsområde Stabsstöd. (FIB 2024:4)

20 b § Försvarsstabens stabschef har personalansvar för chefen för försvarsstabens stabsavdelning och chefen för försvarsstabens säkerhetsavdelning. (FIB 2024:4)

Försvarsstabens stabsavdelning (FST STAB)

21 § Chefen för försvarsstabens stabsavdelning ska stödja försvarsstabens stabschef i dennes utövande av sina verksamhetsansvar avseende stabsarbetet i Högkvarteret.

22 § Chefen för försvarsstabens stabsavdelning ska stödja chefen för försvarsstaben i dennes verksamhetsansvar för Försvarmaktens publikationstjänst.

I ansvaret ingår att leda beredningen av publikationsärenden.

23 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

12 a kap. Försvarsstabens säkerhetsavdelning (FIB 2024:4)

1 § Chefen för försvarsstabens säkerhetsavdelning ska stödja chefen för försvarsstaben med det säkerhetsskyddsarbete som följer av chefens för försvarsstaben verksamhetsansvar enligt 12 kap 3 §. (FIB 2024:4)

2 § Chefen för försvarsstabens säkerhetsavdelning har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att stödja beredningen av Försvarmaktens myndighetsgemensamma säkerhetsskyddade upphandlingar med säkerhetsskyddsavtal.

I ansvaret ingår att lämna metodstöd. (FIB 2024:4)

3 § Chefen för försvarsstabens säkerhetsavdelning har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att samordna säkerhetsprövning av totalförsvarspiktiga i Försvarmaktens krigsorganisation. (FIB 2024:4)

13 kap. Försvarsstabens strategienhet (FST STRA)

Chefen för strategienheten

1 § Chefen för strategienheten har verksamhetsansvar för verksamheten vid strategienheten.

I ansvaret ingår att biträda chefen för försvarsstaben i dennes verksamhetsansvar enligt 12 kap. genom att inrikta och följa upp:

1. utarbetandet av underlag för överbefälhavarens militärstrategiska ledning,
2. Försvarmaktens arbete med operationsplanering, inkluderande bl.a. ledningen av beredningen av överbefälhavarens strategiska operationsplan,

---

3. Försvarmaktens strategiska planering, innefattande bl.a. beredningen och uppföljningen av den strategiska planen (FMSP) och övriga underlag inför regeringens beslut om inriktning för Försvarmakten,

4. Försvarmaktens policy för internationella relationer,

5. samordningen av de militärstrategiska funktionerna, och

6. Försvarmaktens arbete med studier, forskning, och utveckling,

7. beredningen av direktiv med instruktioner till MILREP och andra representanter i kommittéer och arbetsgrupper vid Nato, samt

8. övriga i 13 kap. angivna, ansvarsområden. (FIB 2025:1)

2 § har upphävts genom FIB 2024:4.

3 § har upphävts genom FIB 2024:4.

4 § har upphävts genom FIB 2024:4.

5 § har upphävts genom FIB 2024:4.

6 § Chefen för strategienheten har verksamhetsansvar för att upprätthålla en samlad bild av planerad och pågående internationell samverkan och samverkan inom ramen för utvecklingen av totalförsvaret.

Chefen för cyberförsvaret (FIB 2024:4)

6 a § Chefen för strategienheten är även chef för Försvarmaktens cyberförsvaret. Chefens för cyberförsvaret ansvar och befogenheter framgår av 23 a kap. (FIB 2024:4)

Försvarmaktens Fältprost

7 § Försvarmaktens fältprost har verksamhetsansvar för att utveckla och samordna den militära själavården i Försvarmakten.

I ansvaret ingår att stödja i rekryteringen av militärpastorer för såväl krigs- som grundorganisation och till fredsfrämjande insatser samt samordna deras utbildning. (FIB 2025:1)

8 § Fältprosten är överbefälhavarens rådgivare i själavårds- och religiösa frågor. (FIB 2023:17)

Strategienhetens avdelning för policy och operationsplanering (FST STRAPO) (FIB 2025:1)

9 § Chefen för avdelningen för policy och operationsplanering har under chefen för strategienheten verksamhetsansvar för försvarsstabens arbete med operationsplanering.

I ansvaret ingår att leda beredningen av överbefälhavarens plan för operationsplanering, och att leda beredningen av överbefälhavarens operationsplan, strategiska planeringsdirektiv, FMO, militärstrategisk lägesbild, samt genomföra operationsvärdering av beslutad plan.

I ansvaret ingår även att leda samverkan med Regeringskansliet avseende operationsplanering. (FIB2025:1)

10 § Chefen för avdelningen för policy och operationsplanering har under chefen för strategienheten verksamhetsansvar för beredningen av Försvarsmaktens inriktning av och policy för internationella relationer och internationella operationer och internationell övningsverksamhet.

I ansvaret ingår att leda beredningen av underlag för överenskommelser av policykaraktär med annan stat eller mellanfolklig organisation.

I ansvaret ingår även att leda beredningen av Försvarsmaktens bidrag till internationella styrkeregister. (FIB 2025:1)

11 § I ansvaret ingår även att leda beredningen av Försvarmaktens underlag till Regeringskansliet avseende utarbetande av instruktioner till de svenska representationerna/delegationerna vid EU, FN, Nato och OSSE.

I ansvaret ingår även att leda beredningen avseende ambitionsnivå och närvaro för internationell bemanning. (FIB 2025:1)

Strategienhetens planeringsavdelning (FST STRA PLAN)

12 § Chefen för planeringsavdelningen har under chefen för strategienheten, inom ramen för den strategiska planeringen, verksamhetsansvar för att leda beredningen av Försvarmaktens strategiska plan (FMSP), liksom för beredningen av perspektivstudien och övriga underlag inför regeringens beslut om inriktning för Försvarmakten.

I ansvaret ingår även att leda samverkan med Regeringskansliet avseende strategisk planering, inklusive förmågeberedning och totalförsvarsberedning. (FIB 2025:1)

12 a § Chefen för planeringsavdelningen har även verksamhetsansvar för att leda beredningen av militärstrategisk ledning, innefattande bl.a. uppföljningen av FMSP, att samordna cheferna för försvarsstaben, cheferna för operationsledningen, cheferna för Must och MILREP rapportering till myndighetens ledning samt att värdera resultatet.

I ansvaret ingår även att leda Försvarmaktens militärstrategiska värdering av myndighetens uppnådda resultat mot regeringens mål och att leda beredningen av Försvarmaktens riskanalys. (FIB 2025:1)

13 § *har upphävts genom FIB 2025:1.*

13 a § Chefen för planeringsavdelningen har under chefen för strategienheten verksamhetsansvar för samordningen av dels beredningen, dels utvecklingen av, doktriner och koncept. (FIB 2024:4)

13 b § Chefen för planeringsavdelningen har under chefen för strategienheten verksamhetsansvar för att leda beredningen av Försvarmaktens militärstrategiska doktrin. (FIB 2024:4)

14 § Chefen för planeringsavdelningen har under chefen för strategienheten verksamhetsansvar för att samordna de militärstrategiska funktionerna ledning, logistik, underrättelse- och säkerhetstjänst samt militärstrategisk kommunikation.

15 § Chefen för planeringsavdelningen har under chefen för strategienheten verksamhetsansvar för att utveckla och vidmakthålla Försvarmaktens samordning av myndighetens operationsplanering med motsvarande planering inom övriga delar av totalförsvaret, och samordna andra myndigheters eller aktörers bidrag till Försvarmaktens förmåga i bl.a. samhällsplaneringen.

I ansvaret ingår att leda beredningen av Försvarmaktens inriktning av nationella samarbeten avseende centrala myndigheter, företag och organisationer. (FIB 2025:1)

16 § Chefen för planeringsavdelningen har under chefen för strategienheten verksamhetsansvar för beredningen av ramvillkor för Högkvarteret.

17 § Chefen för planeringsavdelningen har under chefen för strategienheten verksamhetsansvar för att samordna Försvarmaktens arbete med interoperabilitets- och standardiseringsfrågor.

Strategienhetens utvecklingsavdelning (FST STRA UTV)

18 § Chefen för utvecklingsavdelningen har under chefen för strategienheten verksamhetsansvar att leda beredningen av inriktningen och uppföljningen av studier, forskning, teknikutveckling, innovation och objektsoberoende materielutveckling, samt för att leda beredningen av metoder för förmågeutveckling.

I ansvaret ingår att leda Försvarmaktens utveckling av myndighetsgemensamma systemmålsättningar (SMS1G) för system på militärstrategisk nivå.

I ansvaret ingår även att samordna beredningen av försörjningskoncept för personal, materiel och infrastruktur, samt att leda internationell samverkan och samverkan inom totalförsvaret.

I ansvaret ingår även att koordinera och bereda utvecklingssamarbeten samt att koordinera och bereda Försvarmaktens underlag till Regeringskansliet. (FIB 2025:1)

19 § har upphävts genom FIB 2024:4.

20 § har upphävts genom FIB 2024:4.

21 § har upphävts genom FIB 2024:4.

Försvarmaktens forskningschef

22 § Försvarmaktens forskningschef har verksamhetsansvar för beredning av strategi, inriktning och planer för forskning och utveckling (FoU), samt för Försvarmaktens strategiska samarbeten inom FoU-området nationellt och internationellt.

I ansvaret ingår även att leda beredningen för Försvarmaktens arbete med utveckling av strategiska kompetenser på lång sikt. (FIB 2023:17)

Strategienhetens Natoavdelning (FST STRA NATO) (FIB 2023:17)

22 a § Chefen för Natoavdelningen har under chefen för strategienheten verksamhetsansvar för samordningen av beredningen av instruktioner och underlag till MILREP.

I ansvaret ingår även att vid behov samordna beredningen av underlag för representanter i kommittéer och arbetsgrupper vid Nato enligt bilaga 10. (FIB 2023:17)

Rubriken har utgått med FIB 2024:4.

23 § har upphävts genom FIB 2024:4.

23 a § har upphävts genom FIB 2024:4.

23 b § har upphävts genom FIB 2024:4.

23 c § har upphävts genom FIB 2024:4.

23 d § har upphävts genom FIB 2024:4.

24 § har upphävts genom FIB 2024:4.

25 § har upphävts genom FIB 2024:4.

26 § har upphävts genom FIB 2024:4.

14 kap. Försvarsstabens genomförandeenhet (FST GEN)

Chefen för genomförandeenheten

1 § Chefen för genomförandeenheten har verksamhetsansvar för verksamheten vid genomförandeenheten.

I ansvaret ingår att biträda chefen för försvarsstaben i dennes verksamhetsansvar enligt 12 kap. genom att inrikta och följa upp:

1. försvarsstabens arbete med beredningen, uppföljningen och värderingen av genomförandeplanen (FMGP),
2. Försvarsmaktens genomförandeledning,
3. beredningen av Försvarsmaktens budgetunderlag och investeringsplaner, årsredovisning och övriga analyser avseende bl.a. myndighetens förmågeutveckling, samt analysen och beredningen av Försvarsmaktens personal- och kompetensförsörjningsbehov,
4. försvarsstabens arbete med aktiverings- och mobiliseringsförberedelser, samt

5. övriga i 14 kap. angivna ansvarsområden. (FIB 2025:1)

2 § Chefen för genomförandeenheten ska under chefen för försvarsstaben upprätthålla den sammanhållande mobiliseringsledningen.

2 a § Chefen för genomförandeenheten har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att föreslå hur Försvarsmakten ska reglera bedrivandet av systematiskt arbetsmiljöarbete. (FIB 2024:4)

Processägare

3 § Chefen för genomförandeenheten är processägare för huvudprocessen förbandsproduktion.

4 § Chefen för genomförandeenheten är förvaltningsområdesansvarig för förvaltningsområdena ekonomistyrning och personalförsörjning.

Försvarsmaktens utbildningschef

5 § Chefen för genomförandeenheten är även Försvarsmaktens utbildningschef.

5 a § Försvarsmaktens utbildningschef har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för

- antagning till, liksom samordning och kravställning av grundläggande officersutbildning inom Försvarsmakten enligt officersförordningen (2007:1268),
- att leda beredningen av ramverket för den grundläggande officersutbildningen inom Försvarsmakten,
- samordning och kravställning av befodringsutbildningarna högre officersprogram (HOP), högre specialistofficersutbildning (HSOU) och taktisk stabskurs (TSK),
- de myndighetsgemensamma kraven på den särskilda officersutbildningen som är föranledd av anställning med stöd av 20 § officersförordningen,
- ramverket för myndighetens yrkes- och befattningskurser, och

---

- samordningen av myndighetens behov av utbildningar vid Natoskolan i Oberamergau samt vid NATO Communications and Information Agency (NCIA). (FIB 2025:1)

5 b § Försvarmaktens utbildningschef har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för grundutbildning med värnplikt enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt avseende:

- ramverket för den myndighetsgemensamma delen av utbildningen,
- samordningen av myndighetens befattningskrav som ska vara uppfyllda för inskrivning till olika befattningar, liksom samordningen av hur många som årligen ska skrivas in för värnplikt och till vilka befattningar. (FIB 2025:1)

5 c § Försvarmaktens utbildningschef har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för ramverket för Försvarmaktens planering, genomförande och uppföljning av grund- och repetitionsutbildning av värnpliktiga enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt. (FIB 2025:1)

6 § Försvarmaktens utbildningschef har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att utveckla, skapa och vidmakthålla förmåga och tillgänglighet för organisationsenheterna MHS K, MHS H och FM HRC.

I ansvaret ingår att samordna miljöarbetet, liksom arbetet med förorenade områden, för MHS K, MHS H och FM HRC.

6 a § Försvarmaktens utbildningschef har personalansvar för cheferna för MHS K, MHS H och FM HRC. (FIB 2023:9)

7 § Försvarmaktens utbildningschef har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att samordna det systematiska arbetsmiljöarbetet för MHS K, MHS H och FM HRC.

---

7 a § Försvarsmaktens utbildningschef har verksamhetsansvar för förvaltningen enligt 2 kap. 2 § tredje stycket stiftelselagen (1994:1220) av de stiftelser som framgår av bilaga 11. (FIB 2023:17)

Försvarsmaktens övningschef

8 § Chefen för genomförandeenheten är även Försvarsmaktens övningschef.

9 § Försvarsmaktens övningschef har verksamhetsansvar för myndighetsgemensamma nationella och internationella övningar liksom för militärstrategiska lednings- och fältövningar. (FIB 2024:4)

Genomförandeenhetens genomförandeledningsavdelning (FST GEN GEN-LED) (FIB 2024:4)

10 § Chefen för genomförandeledningsavdelningen har under chefen för genomförandeenheten verksamhetsansvar för försvarsstabens genomförandeledning.

I ansvaret ingår att leda beredningen, genomförandet, uppföljningen och värderingen av Försvarsmaktens genomförandeplan (FMGP), inklusive status på krigsorganisationen med krigsorganisationsvärderingar och krigsorganisationsprognoser.

I ansvaret ingår även att leda samverkan med Regeringskansliet och andra myndigheter avseende genomförandeledningen, inklusive budgetunderlag och regleringsbrev samt materielberedning.

I ansvaret ingår även att stödja operationsledningen i framtagande av grundoperationsplanen (GROP) som del av genomförandeledningen. (FIB 2024:4)

11 § Chefen för genomförandeledningsavdelningen har under chefen för genomförandeenheten verksamhetsansvar för att leda beredningen av Försvarsmaktens budgetunderlag och investeringsplaner. (FIB 2024:4)

11 a § Chefen för genomförandeledningsavdelningen har under chefen för genomförandeenheten verksamhetsansvar för att leda uppföljningen av resultatet av Försvarmaktens genomförandeledning och militärstrategiska ledning.

I ansvaret ingår att leda beredningen av Försvarmaktens årsredovisning och övriga analyser och redovisningar avseende myndighetens förmågeutveckling och verksamhetsresultat. (FIB 2024:4)

11 b § Chefen för genomförandeledningsavdelningen har under chefen för genomförandeenheten verksamhetsansvar för att leda beredningen av Försvarmaktens riskanalys avseende den förmågeskapande verksamheten enligt förordningen (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering och förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. (FIB 2025:1)

12 § Chefen för genomförandeledningsavdelningen har under chefen för genomförandeenheten verksamhetsansvar för Försvarmaktens aktiverings- och mobiliseringsförberedelser.

I ansvaret ingår att leda beredningen av grundplan aktivering och mobilisering (GAM). (FIB 2024:4)

13 § Chefen för genomförandeledningsavdelningen har under chefen för genomförandeenheten verksamhetsansvar för förvaltningen av Försvarmaktens krigs- och grundorganisation samt för underlag för krigsplacering i form av organisationsstruktur och materiel.

I ansvaret ingår att svara för att berörda stödsystem är uppdaterade med korrekt information om aktuell krigs- och grundorganisation.

I ansvaret ingår att företräda Försvarmakten mot Plikt- och prövningsverket avseende beredskapskrav och krigsplacering av personal. (FIB 2024:4)

Processägare

14 § Chefen för genomförandeledningsavdelningen är processägare för stödprocessen intern personalförsörjning. (FIB 2024:4)

Rubriken har utgått med FIB 2024:4.

15 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

16 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

17 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

Rubriken har utgått med FIB 2024:4.

18 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

Genomförandeenhetens ekonomiavdelning (FST GEN EK)

19 § Chefen för ekonomiavdelningen har under chefen för genomförandeenheten verksamhetsansvar för Försvarmaktens ekonomiska redovisning, planering, prognoser och bokslut.

I ansvaret ingår att leda beredningen av Försvarmaktens olika former av beräknings- och redovisningsunderlag, inklusive myndighetens samlade ekonomiska riskanalys.

I ansvaret ingår även att hantera redovisningsenheten Försvarmaktskassan (FMK) med tillhörande delkassor, liksom för att leda arbetet som bedrivs vid ekonomiredovisningsenheten på FMLOG.

20 § Chefen för ekonomiavdelningen har under chefen för genomförandeenheten verksamhetsansvar för ekonomiska analyser och sammanställningar avseende Försvarmaktens personal.

I ansvaret ingår att leda beredningen av personalanalyser och personalberäkningar.

I ansvaret ingår även Försvarmaktens arbete med lönekontroller innefattande granskning och uppföljning av hur Försvarmaktens lönehantering följer regler och avtal. (FIB 2023:17)

Processägare

21 § Chefen för ekonomiavdelningen är processägare för stödprocesserna personresa respektive ekonomiadministration.

Genomförandeenhetens utbildningsavdelning (FST GEN UTB)

22 § Chefen för utbildningsavdelningen har under utbildningschefen verksamhetsansvar för att leda beredningen av ärenden och underlag som ska tas fram inom dennes verksamhetsansvar enligt:

- 14 kap. 6 § för att utveckla, skapa och vidmakthålla förmåga, tillgänglighet och beredskap för MHS K, MHS H och FM HRC, och
- 14 kap. 7 § för att samordna det systematiska arbetsmiljöarbetet för MHS K, MHS H och FM HRC. (FIB 2025:1)

23 § Chefen för utbildningsavdelningen har under Försvarmaktens utbildningschef verksamhetsansvar för att leda beredningen av ärenden och underlag som ska tas fram inom dennes verksamhetsansvar enligt 14 kap. 5 a § för samordningen och kravställningen av grundläggande officersutbildning inom Försvarmakten enligt officersförordningen (2007:1268) samt befodringsutbildningar med central antagning.

I ansvaret ingår att leda beredningen av behovsättning, antagning, utveckling, och kvalitetssäkring samt uppföljning av nämnda utbildningar.

I ansvaret ingår även att samordna Försvarmaktens beställningar för uppdragsutbildning vid Försvarshögskolan. (FIB 2025:1)

24 § Chefen för utbildningsavdelningen har under utbildningschefen verksamhetsansvar för att leda beredningen av ärenden och underlag som ska tas fram

---

inom dennes verksamhetsansvar enligt 14 kap. 5 b och 5 c §§ för grund- och repetitionsutbildning av värnpliktiga enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt.

I ansvaret ingår att leda beredningen av föreskrifter, reglementen och handböcker.

I ansvaret ingår även att leda beredningen av koordineringen av central befattingsutbildning (CBU). (FIB 2025:1)

25 § har upphävts genom FIB 2025:1.

26 § Chefen för utbildningsavdelningen har under Försvarmaktens utbildningschef verksamhetsansvar för Försvarmaktens gemensamma personal- och kompetensutveckling, ledarskapsutveckling samt managementutbildning.

27 § Chefen för utbildningsavdelningen har under Försvarmaktens utbildningschef verksamhetsansvar för Försvarmaktens attraktionsarbete inom Försvarmakten.

I ansvaret ingår att skapa intresse för grundutbildning med värnplikt, yrkesvägledning vid mönstring samt intresse för anställning eller frivilligt engagemang i Försvarmakten för samtliga personalkategorier.

28 § har upphävts genom FIB 2025:1.

29 § har upphävts genom FIB 2025:1.

Processägare

30 § Chefen för utbildningsavdelningen är processägare för rekryteringsprocessen och utbildningsprocessen.

31 § Chefen för utbildningsavdelningen samordnar myndighetens arbete i Centrala försvarmaktsrådet.

Genomförandeenhetens övningsavdelning (FST GEN ÖVN)

32 § Chefen för övningsavdelningen har under Försvarmaktens övningschef verksamhetsansvar för verksamheten vid övningsavdelningen.

I ansvaret ingår att biträda Försvarmaktens övningschef i dennes verksamhetsansvar enligt 14 kap. 9 §.

I ansvaret ingår även att

1. följa upp och samordna värderingen av övningsverksamheten samt att företräda Försvarmakten nationellt och internationellt avseende försvarsgrensöverskridande övningsverksamhet, och

2. leda beredningen, genomförandet och värderingen av Försvarmaktens övningsplan som en delmängd av Försvarmaktens genomförandeplan.
(FIB 2024:4)

33 § I ansvaret ingår även att leda beredningen av planer för gemensam övningsverksamhet vid forcerad förmågehöjning.

34 § Chefen för genomförandeenhetens övningsavdelning har under Försvarmaktens övningschef verksamhetsansvar för större gemensamma övningar där Högkvarteret är övad eller har genomförandeansvar.

35 § Chefen för genomförandeenhetens övningsavdelning har under Försvarmaktens övningschef verksamhetsansvar för internationell militär test-, tränings- och övningsverksamhet (ITÖ) i Sverige.

Genomförandeenhetens arbetsmiljösektion (FIB 2024:4)

36 § Chefen för genomförandeenhetens arbetsmiljösektion har verksamhetsansvar för verksamheten vid sektionen.

I ansvaret ingår att stödja chefen för genomförandeenheten i dennes verksamhetsansvar enligt 14 kap. 2 a §. (FIB 2024:4)

37 § Chefen för genomförandeenhetens arbetsmiljösektion har under chefen för genomförandeenheten verksamhetsansvar för att samordna försvarsgrenschefers, rikshemvärnschefens, Försvarsmaktens utbildningschefers, Försvarsmaktens logistikchefers, Försvarsmaktens ledningssystemchefers, chefens för specialförbanden och chefens för Högkvarteret systematiska arbetsmiljöarbete samt erfarenhets- hantering och avvikelshantering inom ramen för systematiskt arbetsmiljöarbete. (FIB 2024:4)

Processägare (FIB 2024:4)

38 § Chefen för genomförandeenhetens arbetsmiljösektion är processägare för stödprocesserna avvikelshantering samt arbetsanpassa och rehabilitering. (FIB 2024:4)

15 kap. Försvarsstabens stödenhet (FST STÖD)

Chefen för stödenheten

1 § Chefen för stödenheten har verksamhetsansvar för verksamheten vid stödenheten.

I ansvaret ingår att biträda chefen för försvarsstaben i dennes verksamhetsansvar enligt 12 kap. genom att inrikta och följa upp:

1. Försvarsmaktens samlade logistik- och materieförsörjning,
2. Försvarsmaktens utveckling, anskaffning, vidmakthållande och avveckling av infrastruktur,
3. Försvarsmaktens inköps- och upphandlingsverksamhet,
4. Försvarsmaktens planering av värdlandsstöd,
5. Försvarsmaktens exportkontrollverksamhet och exportstödverksamhet, och
6. Försvarsmaktens traditionsvård, samt
7. övriga i 15 kap. angivna, ansvarsområden.

I ansvaret ingår även att leda beredningen av fördelningen av materielområden till materielområdesansvariga chefer (MOAC). (FIB 2025:1)

Teknisk direktör

2 § Försvarsmaktens tekniska direktör har under chefen för stödenheten verksamhetsansvar för Försvarsmaktens tekniska designverksamhet.

I teknisk designverksamhet ingår att lämna stöd avseende utformning av tekniska system, teknisk samfunktion och produktsamordning.

I ansvaret ingår även att fördela det tekniska designansvaret inom Försvarsmakten, samt att säkerställa beskrivning av det tekniska designansvaret i relevanta processer och metoder.

Rubriken har utgått med FIB 2024:4.

3 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

4 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

5 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

6 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

7 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

8 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

9 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

10 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

11 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

12 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

Rubriken har utgått med FIB 2024:4.

13 § har upphävts genom FIB 2024:4.

Rubriken har utgått med FIB 2024:4.

14 § har upphävts genom FIB 2024:4.

15 § har upphävts genom FIB 2024:4.

16 § har upphävts genom FIB 2024:4.

17 § har upphävts genom FIB 2024:4.

Rubriken har utgått med FIB 2024:4.

18 § har upphävts genom FIB 2024:4.

19 § har upphävts genom FIB 2024:4.

Stödenhetens logistikavdelning (FST STÖD LOG)

20 § Forsvarsmaktens logistikchef (LOGC) är chef för logistikavdelning.

21 § Forsvarsmaktens logistikchef har funktionsansvar för den militärstrategiska funktionen logistik.

22 § Forsvarsmaktens logistikchef har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att utveckla, skapa och vidmakthålla förmåga, tillgänglighet och beredskap för krigsförbanden angivna i bilaga 2 samt för FMLOG, FömedC och FMFS.

I ansvaret ingår att koordinera försörjningen av personal, materiel, tjänster och andra förnödenheter samt mark, anläggningar och lokaler inklusive försörjning från myndigheter och andra externa leverantörer.

I ansvaret ingår även att samordna miljöarbetet, liksom arbetet med förorenade områden, för FMLOG, FömedC och FMFS.

23 § Försvarens logistikchef har personalansvar för cheferna för FMLOG, FömedC och FMFS.

24 § Försvarens logistikchef har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att samordna det systematiska arbetsmiljöarbetet för FMLOG, FömedC och FMFS.

Materielområdesansvarig chef

25 § Försvarens logistikchef är materielområdesansvarig chef (MOAC) för tilldelade materielområden.

Central teknisk chef logistik

26 § Under logistikchefen, i dennes roll som MOAC, finns vid stödenhetens logistikavdelning central teknisk chef logistik (TC Log) med ansvar enligt 11 kap. 6–7 §§ inom tilldelat område.

27 § Försvarens logistikchef har under chefen för stödenheten verksamhetsansvar för Försvarens förrädsresursplanering.

27 a § Försvarens logistikchef har under chefen för stödenheten verksamhetsansvar för att leda beredningen av Försvarens koncept för logistikförsörjning. (FIB 2024:4)

28 § Chefen för logistikavdelningen har verksamhetsansvar för Försvarens traditionsvård.

Processägare

29 § Chefen för logistikavdelningen är processägare för stödprocesserna Materiel- och förnödenhetsförsörjning, Materielunderhåll, Tekniskt systemstöd, Materiel-avveckling och Transport.

30 § Chefen för logistikavdelningen har förvaltningsområdesansvar för förvaltningsområde logistik.

Stödenhetens materielavdelning (FST STÖD MTRL)

31 § Chefen för materielavdelningen har under chefen för stödenheten verksamhetsansvar för samordningen av Försvarmaktens materielförsörjning.

I ansvaret ingår att leda beredningen av materielplanen (del av genomförandeplanen) och att stödja genomförandeenheten i beredning, genomförande och uppföljning av Försvarmaktens genomförandeplan rörande materielförsörjningen.

I ansvaret ingår att leda beredningen av Försvarmaktens samordningsöversenskommelse med Försvarets materielverk.

31 a § I ansvaret ingår även att leda beredningen av Försvarmaktens koncept för materielförsörjning. (FIB 2024:4)

32 § Chefen för materielavdelningen har verksamhetsansvar för beställningar som följer av forsknings- och teknikutvecklingsplanen (FoT-planen).

33 § Chefen för materielavdelningen har verksamhetsansvar för att stödja materielområdesansvariga chefer (MOAC) med utveckling, produktion, vidmakthållande och avveckling inom tilldelade materielområden.

33 a § Chefen för materielavdelningen har under chefen för stödenheten verksamhetsansvar för Försvarmaktens exportkontrollverksamhet.

I ansvaret ingår inspektionsrätt inom eget ansvarsområde samt att utveckla och vidmakthålla Försvarmaktens interna efterlevnadsprogram för exportkontroll.

(FIB 2024:4)

33 b Chefen för materielavdelningen har under chefen för stödenheten verksamhetsansvar för att inrikta och följa upp Försvarmaktens arbete med exportstöd.

(FIB 2024:4)

Processägare

34 § Chefen för materielavdelningen är processägare för stödprocessen materieförsörjningsprocessen.

35 § Chefen för materielavdelningen har under chefen för stödenheten verksamhetsansvar för teknisk systemledning inom Försvarmakten.

I ansvaret ingår att leda utarbetandet av Försvarmaktens metod för hur systemmålsättningar för tekniska system ska tas fram.

Materielområdesansvarig chef

36 § Chefen för materielavdelningen är MOAC för tilldelade materielområden.

Stödenhetens infrastrukturavdelning (FST STÖD INFRA)

37 § Chefen för infrastrukturavdelningen har under chefen för stödenheten verksamhetsansvar för koordinering och samordning avseende Försvarmaktens utveckling, anskaffning, vidmakthållande och avveckling av infrastruktur, liksom för att leda arbetet som bedrivs vid lokalplaneringsenheterna samt anläggningsenheten.

I ansvaret ingår att leda beredningen av Försvarmaktens koncept för infrastrukturförsörjning. (FIB 2024:4)

38 § Chefen för infrastrukturavdelningen har under chefen för stödenheten verksamhetsansvar för Försvarsmaktens tillståndsprovningar avseende myndighetens miljöfarliga verksamhet liksom arbetet med förorenade områden, liksom för att leda arbetet som bedrivs vid miljöprovningseenheten.

39 § Chefen för infrastrukturavdelningen har under chefen för stödenheten verksamhetsansvar för Försvarsmaktens arbete med, och tillämpning, av förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden och 3 kap. 9 § miljöbalken avseende riksintresseanspråk och anspråk av områden av betydelse för totalförsvarets militära del.

I ansvaret ingår bl.a. att leda beredning av ärenden inom fysisk planering.

40 § Chefen för infrastrukturavdelningen ska under chefen för stödenheten stödja ekonomidirektören i dennes sakområdesansvar avseende sakområdet hållbarhet.

41 § Chefen för infrastrukturavdelningen ska under ekonomidirektören utöva dennes sakområdesansvar för sakområdet hållbarhet avseende delområdet miljö.

42 § Chefen för infrastrukturavdelningen har verksamhetsansvar för Försvarsmaktens centrala miljöarbete.

Materielområdesansvarig chef

43 § Chefen för infrastrukturavdelningen är materielområdesansvarig chef (MOAC) för tilldelade materielområden.

Processägare

44 § Chefen för infrastrukturavdelningen är processägare för stödprocessen Infrastruktur.

Stödenhetens kommersiella avdelning (FST STÖD KOMMERS)

45 § Chefen för kommersiella avdelningen har under chefen för stödenheten verksamhetsansvar för utformningen av regelverken för Försvarmaktens inköps- och upphandlingsverksamhet liksom verksamheten med uthyrning och försäljning.

I ansvaret ingår att utforma Försvarmaktens inköps- och upphandlingsstrategier, liksom för att leda arbetet som bedrivs vid inköpsenheten på FMLOG.

I ansvaret ingår även att företräda Försvarmakten gentemot andra myndigheter, organisationer och enskilda i frågor rörande inköp och upphandling. (FIB 2023:17)

46 § Chefen för kommersiella avdelningen har under chefen för stödenheten verksamhetsansvar för Försvarmaktens tillämpning av 31 § i förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten avseende upphandlingar vars belopp övergår 100 miljoner kr, som inte ligger inom annan chefs ansvar att tillämpa nämnda bestämmelse. (FIB 2025:1)

47 § har upphävts genom FIB 2024:4.

Processägare

48 § Chefen för kommersiella avdelningen är processägare för stödprocesserna Upphandling och inköp samt Försäljning och uthyrning.

Rubriken har utgått med FIB 2024:4.

49 § har upphävts genom FIB 2024:4.

Stödenhetens generalläkaravdelning (FST STÖD GL)

50 § Generalläkaren är chef för generalläkaravdelningen.

---

51 § Generalläkaren ska under chefen för försvarsstaben utöva dennes vårdgivaransvar enligt hälso- och sjukvårdslagstiftningen inom Försvarsmakten.

I ansvaret ingår inspektionsrätt inom eget ansvarsområde.

52 § Generalläkaren har funktionsansvar inom den militärstrategiska funktionen logistik avseende dess försvarsmedicinska delar.

Försvarsmedicin består av hälso- och sjukvård inklusive företagshälsovård, samt av tandvård, smittskydd, hälsoskydd, och veterinärmedicin. (FIB 2025:1)

Processägare

53 § Generalläkaren är processägare för stödprocesserna Medicinskt omhändertagande och rehabilitering, Medicinska underrättelser respektive Preventiv medicin.

15 a kap. Försvarsstabens CIO-enhet (FST CIO) (FIB 2024:4)

Chefen för CIO-enheten (FIB 2024:4)

1 § Chefen för CIO-enheten har verksamhetsansvar för verksamheten vid CIO-enheten. (FIB 2024:4)

Försvarsmaktens chief information officer (FM CIO) (FIB 2024:4)

2 § Chefen för CIO-enheten är även Försvarsmaktens chief information officer (FM CIO). (FIB 2024:4)

3 § FM CIO har under chefen för försvarsstaben sakområdesansvar för Försvarsmaktens informationshantering. (FIB 2024:4)

4 § FM CIO har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för Försvarsmaktens informations- och kommunikationstjänster. (FIB 2024:4)

5 § FM CIO har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för Försvarsmaktens it-verksamhet enligt Försvarsmaktens interna bestämmelser om it-verksamhet, liksom Försvarsmaktens ackrediteringsarbete enligt Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB 2017:8) om it-säkerhet. (FIB 2024:4)

6 § FM CIO har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för samordningen av Försvarsmaktens digitaliseringsarbete. (FIB 2024:4)

7 § FM CIO har verksamhetsansvar för Försvarsmaktens arbete med spektral miljö. (FIB 2024:4)

8 § FM CIO har verksamhetsansvar för inriktning av, och rådgivning inom, Försvarsmaktens arbete med informationsvärdering. (FIB 2024:4)

Processägare

9 § FM CIO är processägare för stödprocesserna administrera masterdata, och it-processen. (FIB 2024:4)

10 § FM CIO har förvaltningsområdesansvar för förvaltningsområde IT. (FIB 2024:4)

Försvarsmaktens ledningssystemchef (FIB 2024:4)

11 § Chefen för CIO-enheten är Försvarsmaktens ledningssystemchef (LSC). (FIB 2024:4)

12 § Försvarsmaktens ledningssystemchef har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att utveckla, skapa och vidmakthålla förmåga, tillgänglighet och beredskap för krigsförbanden angivna i bilaga 2 samt för LedR, FMTIS och FMUndSäkC.

I ansvaret ingår att koordinera försörjningen av personal, materiel, tjänster och andra förnödenheter samt mark, anläggningar och lokaler inklusive försörjning från myndigheter och andra externa leverantörer. (FIB 2024:4)

I ansvaret ingår även att samordna miljöarbetet, liksom arbetet med förorenade områden, för nämnda organisationsenheter. (FIB 2024:4)

13 § Försvarmaktens ledningssystemchef har personalansvar för cheferna för LedR, FMTIS och FMUndSäkC. (FIB 2024:4)

14 § Försvarmaktens ledningssystemchef har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att samordna det systematiska arbetsmiljöarbetet för LedR, FMTIS och FMUndSäkC. (FIB 2024:4)

15 § Försvarmaktens ledningssystemchef har funktionsansvar för den militärstrategiska funktionen ledning. (FIB 2024:4)

16 § Försvarmaktens ledningssystemchef har verksamhetsansvar för Försvarmaktens geografiska informationstjänst. (FIB 2024:4)

17 § Försvarmaktens ledningssystemchef har verksamhetsansvar för Försvarmaktens interna materielproduktion som bedrivs vid FMTIS. (FIB 2024:4)

Materielområdesansvarig chef (FIB 2024:4)

18 § Försvarmaktens ledningssystemchef är materielområdesansvarig chef (MOAC) för tilldelade materielområden. (FIB 2024:4)

19 § Som MOAC har Försvarmaktens ledningssystemchef under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att tilldela myndigheter angivna i 17 § förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap säkra kryptografiska funktioner.

I ansvaret ingår att ansvara för utveckling, anskaffning, vidmakthållande och avveckling av signalskyddsprodukter och signalskyddssystem samt utbildning på signalskyddsprodukter och signalskyddssystem. (FIB 2025:1)

19 a § Som MOAC har Försvarmaktens ledningssystemchef under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för utveckling, anskaffning, vidmakthållande och avveckling av Försvarmaktens it-säkerhetsprodukter. (FIB 2025:1)

20 § Som MOAC är Försvarmaktens ledningssystemchef nätägare för Försvarmaktens telenät (FTN). (FIB 2024:4)

Central teknisk chef ledningssystem (FIB 2024:4)

21 § Under Försvarmaktens ledningssystemchef, i dennes roll som MOAC, finns vid CIO-enheten central teknisk chef ledningssystem (TC Led) med ansvar enligt 11 kap. 6–7 §§ inom tilldelat område. (FIB 2024:4)

CIO-enhetens funktionsledningsavdelning (FST CIO FUNK) (FIB 2024:4)

22 § Chefen för CIO-enhetens funktionsledningsavdelning har under ledningssystemchefen verksamhetsansvar för att leda beredningen av ärenden och underlag som ska tas fram inom ramen för dennes:

- funktionsansvar för den militärstrategiska funktionen ledning enligt 15 a kap. 15 §, och
- verksamhetsansvar enligt 15 a kap. 16 § för Försvarmaktens geografiska informationstjänst. (FIB 2024:4)

23 § Chefen för CIO-enhetens funktionsledningsavdelning har under FM CIO verksamhetsansvar för att leda beredningen av ärenden och underlag som ska tas fram inom dennes:

- sakområdesansvar enligt 15 a kap 3 § för sakområde informationshantering

-
- verksamhetsansvar enligt 15 a kap. 4 § för informations- och kommunikationstjänster,
  - verksamhetsansvar enligt 15 a kap. 5 § för Försvarsmaktens it-verksamhet enligt Försvarsmaktens interna bestämmelser om it-verksamhet liksom ackrediteringsarbete enligt Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB 2017:8) om it-säkerhet,
  - verksamhetsansvar enligt 15 a kap 6 § för samordningen av Försvarsmaktens digitaliseringsarbete, och
  - verksamhetsansvar enligt 15 a kap. 8 § för inriktning av, och rådgivning inom, Försvarsmaktens arbete med informationsvärdering. (FIB 2024:4)

24 § Chefen för CIO-enhetens funktionsledningsavdelning har under FM CIO verksamhetsansvar för att stödja denne i verksamhetsansvaret för Försvarsmaktens arbete med spektral miljö enligt 15 a kap 7 §.

I ansvaret ingår bl.a. att leda bevakningen av Försvarsmaktens behov och tilldelning av frekvenser samt hantering av elektromagnetisk strålning (EMC). (FIB 2024:4)

CIO-enhetens förbands- och materielavdelning (FST CIO FÖRBMTRL)
(FIB 2024:4)

25 § Chefen för CIO-enhetens förbands- och materielavdelning har under Försvarsmaktens ledningssystemchef verksamhetsansvar för att leda beredningen av ärenden och underlag som ska tas fram inom dennes verksamhetsansvar enligt:

- 15 a kap. 12 § för att utveckla, skapa och vidmakthålla förmåga, tillgänglighet och beredskap för vissa krigsförband samt för LedR, FMTIS och FM UndSäkC, och
- 15 a kap. 14 § för samordningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för LedR, FMTIS och FM UndSäkC. (FIB 2024:4)

26 § Chefen för CIO-enhetens förbands- och materielavdelning ska biträda Försvarsmaktens ledningssystemchef i dennes roll som MOAC.

I ansvaret ingår bl.a. att leda beredningen av ärenden och underlag som ska tas fram inom dennes verksamhetsansvar enligt:

- 15 a kap. 18 § för tilldelade materielområden, och
- 15 a kap. 19 § för tilldelning av säkra kryptografiska funktioner till vissa angivna myndigheter. (FIB 2024:4)

16 kap. Försvarsstabens avdelning för ekonomi- och verksamhetsstyrning (FST EVS)

1 § Ekonomidirektören är chef för avdelningen för ekonomi- och verksamhetsstyrning.

2 § Ekonomidirektören har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för förvaltning och utveckling av ekonomi- och verksamhetsstyrning i myndigheten.

I ansvaret ingår att utveckla, vidmakthålla och följa upp Försvarsmaktens styrmodell, ekonomimodell och processtyrning.

I ansvaret ingår att stödja chefen för försvarsstaben med utvärdering, uppföljning och utveckling av organisation och metoder, samt att leda beredningen av Försvarsmaktens arbetsordning. (FIB 2023:17)

3 § Ekonomidirektören har sakområdesansvar för ekonomistyrning, och hållbarhet.

4 § Avdelningen för ekonomi- och verksamhetsstyrning ska stödja generaldirektören inom ramen för dennes uppgift rörande utvecklingen av myndighetens interna styrning och kontroll.

Rubriken har utgått genom FIB 2023:17.

5 § *har upphävts genom FIB 2023:17.*

---

17 kap. Försvarsstabens HR-avdelning (FST HR)

1 § Personaldirektören är chef för HR-avdelningen.

2 § Personaldirektören har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för Försvarsmaktens arbetsgivarpolitik.

I ansvaret ingår att leda och samordna arbetet med Försvarsmaktens arbetsgivarvarumärke, kollektivavtal, anställningsvillkor och lönebildning, samt personaladministration.

3 § Personaldirektören har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att föreslå hur Försvarsmakten ska reglera bedrivandet av jämställdhet, jämlikhet och jämställdhetsintegrering. (FIB 2024:4)

4 § Personaldirektören har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för beredning av ärenden rörande chefsförsörjning och chefsutveckling av befattningshavare på nivå OF/CF 4, OF/CF 5, SO 9, officerare med särskild kompetens (OFSK), doktorander samt disputerade.

Personaldirektören leder även beredningen av utnämningar till de högre befattningar som kräver beslut av överbefälhavaren eller regeringen. (FIB 2024:4)

5 § Personaldirektören har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för Försvarsmaktens arbete med personalförsörjning av utlandsstationerad personal som arbetsleds av annan än Försvarsmakten.

I ansvaret ingår att ge stöd till desamma och i förekommande fall deras medföljande. (FIB 2025:1)

5 a § Personaldirektören har under chefen för Försvarsstaben verksamhetsansvar för Försvarsmaktens arbete med utlandsveteraner och deras anhöriga.

I ansvaret ingår att leda arbetet som bedrivs vid Veterancentrum på MHS Karlberg. (FIB 2025:1)

6 § Personaldirektören har verksamhetsansvar för Arbetsgivarberedning för särskilda ärenden (AgB SÄ).

Processägare

7 § Personaldirektören är processägare för stödprocesserna personaladministration, personalomställa och lönebildning. (FIB 2024:4)

18 kap. Försvarsstabens juridiska avdelning (FST JUR)

1 § Chefsjuristen är chef för juridiska avdelningen.

2 § Chefsjuristen har verksamhetsansvar för det rättsliga stödet och rådgivningen inom Försvarsmakten.

I ansvaret ingår att svara för den rättsliga tolkningen av författning, praxis och doktrin i myndigheten.

I ansvaret ingår även att sammanhålla den juridiska rådgivningen i Försvarsmakten och att verka för att rådgivningen är enhetlig. (FIB 2024:4)

3 § Juridiska avdelningen ska stödja myndighetens ledning, försvarsgrenar och organisationsenheter i rättsliga frågor så att myndighetens verksamhet och administrativa förvaltning bedrivs på ett författningssenligt sätt.

4 § I Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2019:4) om folkrätt finns ytterligare uppgifter och ansvar för chefsjuristen avseende bl.a. folkrättsliga rådgivare i Försvarsmakten.

5 § Chefsjuristen har sakområdesansvar för sakområde juridik.

I ansvaret ingår att svara för den rättsliga styrningen i Försvarsmakten. (FIB 2024:4)

6 § Chefsjuristen har sakområdesansvar för sakområde dokument- och ärendehantering inklusive arkiv och expeditionstjänst.

I ansvaret ingår att utföra interna kontroller av arkiv och expeditionstjänsten.

7 § Chefsjuristen ska företräda Försvarmakten vid domstol och i kontakter med Regeringskansliet, Riksdagens ombudsmän och Justitiekanslern samt övriga myndigheter, regioner, kommuner och organisationer i rättsliga ärenden och angelägenheter.

8 § Chefsjuristen är ansvarig utgivare av Försvarets författningssamling (FFS), Försvarmaktens interna bestämmelser (FIB) och Försvarmaktens allmänna råd (FAR).

Chefsjuristen ska kontrasignera Försvarmaktens föreskrifter och interna bestämmelser.

Chefsjuristen meddelar tillstånd till tryckning enligt 19 § författningssamlingsförordningen (1976:725).

8 a § Chefsjuristen har verksamhetsansvar för beredningen av ärenden om vilka andra arbetstagare och uppdragstagare än överbefälhavaren som ska vara anmälningsskyldiga enligt 5 § lagen (2018:1625) om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument. (FIB 2023:10)

8 b § Chefsjuristen är myndighetens mottagare av anmälningar om innehav av finansiella instrument enligt 11 § förordningen (2018:2014) om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument. I fråga om chefsjuristens eget innehav är chefen för försvarsstaben i stället sådan mottagare. (FIB 2023:10)

19 kap. Försvarsstabens kommunikationsavdelning (FST KOMM)

1 § Kommunikationsdirektören är chef för kommunikationsavdelningen.

2 § Kommunikationsdirektören är Försvarmaktens talesperson och är som sådan behörig företrädare för myndigheten gentemot massmedia.

I ansvaret ingår att utse talespersoner för centrala frågor.

3 § Kommunikationsdirektören är funktionsansvarig för militärstrategisk kommunikation.

4 § Kommunikationsdirektören har verksamhetsansvar för Försvarmaktens varumärkeskommunikation.

I ansvaret ingår att samordna Försvarmaktens fördjupade varumärkessamarbeten med externa parter.

5 § Kommunikationsdirektören har verksamhetsansvar för Försvarmaktens myndighetskommunikation.

6 § Kommunikationsdirektören företräder Försvarmakten vid kontakter med externa aktörer såsom andra myndigheter, organisationer och andra länder gällande kommunikationsfrågor.

7 § Kommunikationsdirektören är ansvarig utgivare för Försvarets Forum.
(FIB 2024:4)

8 § Kommunikationsdirektören är ansvarig för Försvarmaktens centrala kanaler.

I ansvaret ingår att inrikta innehåll, förvalta kanalerna, upprätta en kanalstrategi samt att besluta om blockering av konton i Försvarmaktens sociala kanaler och att besluta om etablering och nedläggning av de centrala kommunikationskanaler som Försvarmakten nyttjar.

9 § Kommunikationsdirektören är förvaltningsområdesansvarig för förvaltningsområde kommunikationstjänst.

Processägare

10 § Kommunikationsdirektören är processägare för stödprocesserna kommunikation samt kriskommunikation.

20 kap. Operationsledningen (OPL)

Chefen för operationsledningen (C OPL)

1 § Chefen för operationsledningen har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för operationer i syfte att försvara Sverige och allierade stater mot ett väpnat angrepp med utgångspunkt i det kollektiva försvaret inom Nato.

Chefen för operationsledningen har under överbefälhavaren även verksamhetsansvar för operationer i syfte att hävda Sveriges och allierade staters territoriella integritet och skydda svenska intressen. (FIB 2025:1)

1 a § I ansvaren ingår att föreslå hur verksamhet i Försvarmakten bör anpassas till omvärldsläget, och att leda operationsplanering på operativ nivå såväl nationellt som i samverkan med andra länder och organisationer.

I ansvaren ingår även att samordna med underställda chefer om förstärkningar utöver redan beredskapssatta resurser i FM GROG samt rätt att genomföra beredskapskontroller och att besluta FM GROG. (FIB 2025:1)

1 b § Chefen för operationsledningen har verksamhetsansvar för Försvarmaktens bedrivande av internationella militära operationer och fredsfrämjande insatser. (FIB 2025:1)

2 § Resurser tilldelade för operationer vid höjd beredskap framgår av bilaga 3.

Resurser tilldelade för operationer innan höjd beredskap regleras i FM GROG.

---

3 § Chefen för operationsledningen har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för räddnings-, evakuerings- och förstärkningsoperationer. (FIB 2025:1)

3 a § Chefen för operationsledningen har verksamhetsansvar för Försvarsmaktens genomförande av värdlandsstöd. (FIB 2025:1)

4 § Chefen för operationsledningen är territoriell chef. Som territoriell chef har chefen för operationsledningen verksamhetsansvar för territoriell verksamhet och regional säkerhetstjänst.

5 § Chefen för operationsledningen har i samverkan med chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, verksamhetsansvar för bedrivande av militär underrättelse- och säkerhetstjänst, inklusive signalskyddstjänst vid operationsledningen och hos underställda chefer och tilldelade resurser.

Vilka chefer som i kommandostrukturen är underställda chefen för operationsledningen framgår av bilaga 3.

6 § Chefen för operationsledningen har verksamhetsansvar för Försvarsmaktens åtgärder eller medverkan enligt lagen (2008:778) om skydd mot olyckor och enligt förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet med resurser avdelade i FMO, liksom för Försvarsmaktens stöd enligt förordningen (2017:113) om Försvarsmaktens stöd till polisen med helikoptertransporter.

7 § Chefen för operationsledningen har verksamhetsansvar för operativ värdering.

Operationsstaben (OPS)

8 § Operationsledningens stabschef är chef för operationsstaben och har verksamhets- och personalansvar för verksamheten respektive personalen vid operationsstaben.

I ansvaret ingår att samordna operationsstabens verksamhet som stöd för chefen för operationsledningens beslutsfattande.

9 § Till stöd för tillämpning av jämställdhet i militära operationer (JMO) inklusive FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 vid genomförande av operationer finns chefsens för operationsledningens rådgivare avseende JMO.

Operationsstabens stabsavdelning (OPS STAB)

10 § Chefen för stabsavdelningen har under chefen för operationsstabens verksamhetsansvar för operationsstabens expeditionstjänst, informationshantering, intern koordinering, samt operationsledningens publikationer.

I ansvaret ingår att vara stöd till chefen för operationsstabens i verksamhetsutveckling, krigsförbandsutveckling samt samordning av operationsledningens beredning och uppföljning av forskning och teknikutveckling.

I ansvaret ingår även att utgöra chefsstöd till chefen och stf. chefen för operationsledningen. (FIB 2024:4)

Operationsstabens personalavdelning (OPS J1)

11 § Chefen för personalavdelningen är operationsledningens personalchef och har under chefen för operationsstabens verksamhetsansvar för personaltjänst inom ramen för chefen för operationsledningens verksamhetsansvar.

I ansvaret ingår att stödja stabschefen med bemanningsplanering och krigsplacering vid operationsstabens. (FIB 2024:4)

12 § Chefen för personalavdelningen har verksamhetsansvar för att samordna personaltjänsten vid nationella och internationella militära operationer och fredsfrämjande insatser.

I ansvaret ingår att inrikta och följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet vid dessa operationer och insatser.

I ansvaret ingår att leda beredningen av tillägg vid internationella militära operationer och fredsfrämjande insatser. (FIB 2025:1)

Operationsstabens underrättelse- och säkerhetstjänstavdelning (OPS J2)

13 § Chefen för underrättelse- och säkerhetsavdelningen är operationsledningens underrättelse- och säkerhetschef och har under chefen för operationsstaben verksamhetsansvar för bedrivande av militär underrättelse- och säkerhetstjänst vid operationsstaben.

I ansvaret ingår att koordinera underställda chefers bedrivande av militär underrättelse- och säkerhetstjänst efter inriktningar från Must.

I ansvaret ingår även att stödja Försvarmaktens säkerhetsskyddschef med kontroller och tillsyn av säkerhetsskyddet.

14 § Vid underrättelse- och säkerhetsavdelningen finns operationsledningens säkerhetschef och it- säkerhetschef.

Operationsstabens operationsavdelning (OPS J3)

15 § Chefen för operationsavdelningen är operationsledningens operationsledare och har under chefen för operationsstaben verksamhetsansvar för genomförandet av nationella och internationella militära operationer samt fredsfrämjande insatser.

I ansvaret ingår att fatta beslut om förändrade lydtnadsförhållanden i samband med nationella operationer, samt att leda genomförandet av förberedelser för spärrning, blockering och förstöring.

I ansvaret ingår också att genomföra beredskapskontroller. (FIB 2025:1)

16 § Chefen för operationsavdelningen har verksamhetsansvar för att upprätthålla Försvarmaktens operativa lägesbild i alla domäner och i informationsmiljön.

I ansvaret ingår att motta och bearbeta rapporter från underställda chefer och upprätta rapporter och föreslå åtgärder till högre chef. (FIB 2023:17)

Försvarmaktens tillståndschef

17 § Försvarmaktens tillståndschef har under chefen för operationsavdelningen verksamhetsansvar för Försvarmaktens tillståndsverksamhet.

I ansvaret ingår att ansöka om diplomatiska tillstånd utifrån den svenska försvarsindustrins behov.

Operationsstabens logistikavdelning (OPS J4)

18 § Chefen för logistikavdelningen är operationsledningens logistikchef och har under chefen för operationsstabens verksamhetsansvar för operativ logistik vid nationella och internationella militära operationer samt fredsfrämjande insatser.

I ansvaret ingår att inrikta och samordna underställda chefers bedrivande av logistik och försvarsmedicin. (FIB 2025:1)

Operationsstabens planeringsavdelning (OPS J5)

19 § Chefen för planeringsavdelningen är operationsledningens planeringschef och har under chefen för operationsstabens verksamhetsansvar för genomförande av operationsstabens operationsplanering.

I ansvaret ingår att leda operationsledningens samverkanspersonal vid internationella staber samt utländsk samverkanspersonal vid operationsledningen.

I ansvaret ingår även att utarbeta krav på Försvarmaktens övningsverksamhet utifrån operationsplaneringen på operativ nivå. (FIB 2025:1)

Operationsstabens ledningssystemavdelning (OPS J6)

20 § Chefen för sambandsavdelningen är operationsledningens sambands- och informationssystemchef och har under chefen för operationsstabens verksamhetsansvar för ledningssystem i nationella och internationella militära operationer samt i fredsfrämjande insatser.

I ansvaret ingår att inom chefen för operationsledningens ansvarsområde samordna skydd och försvar av ledningsstödsystem.

I ansvaret ingår även att samordna sambands- och informationssystem, frekvenser, fasta sensorsystem samt att samordna användningen av dessa med drift och underhåll. (FIB 2025:1)

21 § I ansvaret ingår även att vid övningar och operationer samordna och koordinera Försvarmaktens frekvensanvändning gentemot internationella organisationer och nationella militära frekvensadministrationer (NARFA, SMO). (FIB 2025:1)

22 § Chefen för sambandsavdelningen har verksamhetsansvar för signalskyddstjänsten vid operationsledningen.

I ansvaret ingår att leda operationsledningens signalskyddsarbete. (FIB 2023:9)

Operationsstabens utvecklingsavdelning (OPS J7)

23 § Chefen för utvecklingsavdelningen är operationsledningens utvecklingschef och har under chefen för operationsstaben verksamhetsansvar för utveckling inom ramen för chefens för operationsledningens verksamhetsansvar.

I ansvaret ingår att analysera, värdera och kravställa operativ förmåga samt leda beredningen av operativ värdering till Försvarmaktens krigsorganisationsvärdering.

I ansvaret ingår även att leda operationsledningens genomförande av studier och konceptutveckling samt forskning och teknikutveckling inom tilldelade områden (FIB 2024:4)

Operationsstabens avdelning för ekonomi- och verksamhetsstyrning (OPS J8)

24 § Chefen för avdelningen för ekonomi- och verksamhetsstyrning är operationsledningens ekonomichef och har under chefen för operationsstaben verksamhetsansvar för operationsledningens ekonomi, uppföljning och rapportering.

I ansvaret ingår att ansvara för operationsledningens interna ekonomi, ekonomi för nationella operationer, fredsfrämjande insatser, ekonomi för beredskapskontroller, ekonomi för rustningskontrollverksamhet och ekonomi kopplat till stöd till det civila samhället. (FIB 2025:1)

Operationsstabens samverkans- och rustningskontrollavdelning (OPS J9)

25 § Chefen för samverkans- och rustningskontrollavdelningen är operationsledningens samverkans- och rustningskontrollchef och har under chefen för operationsstaben verksamhetsansvar för civil–militär samverkan inom ramen för operationsstabens operationsplanering respektive genomförande av operationer, samt för Försvarsmaktens rustningskontrollverksamhet.

I ansvaret ingår att upprätthålla en samlad bild av planerad och pågående samverkan inom operationsplaneringen. (FIB 2025:1)

26 § Chefen för samverkans- och rustningskontrollavdelningen har verksamhetsansvar för Försvarsmaktens deltagande i rustningskontrollverksamhet enligt avtal och internationella överenskommelser och regeringsbeslut.

21 kap. Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (Must)**Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (C Must)**

1 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för försvarsunderrättelseverksamheten i Försvarsmakten i enlighet med regleringen i försvarsunderrättelselagen (2000:130) och försvarsunderrättelseförordningen (2000:131).

2 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten är Försvarmaktens underrättelsechef och ansvarar som sådan för Försvarmaktens samlade underrättelse- och säkerhetsläge samt samlade bedömning av hot från främmande makt eller organisation.

3 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för verksamheten som bedrivs vid Must.

4 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten har under överbefälhavaren funktionsansvar för den militärstrategiska funktionen underrättelse- och säkerhetstjänst.

Försvarmaktens säkerhetsskyddschef

5 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten är Försvarmaktens säkerhetsskyddschef och ska som sådan enligt 2 kap. 7 § andra stycket säkerhetsskyddslagen (2018:585) leda och samordna Försvarmaktens säkerhetsskyddsarbete samt kontrollera att Försvarmaktens verksamhet bedrivs i enlighet med vad som föreskrivs i säkerhetsskyddslagen och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. Av 2 kap. 7 § andra stycket säkerhetsskyddslagen framgår att detta ansvar inte kan delegeras.

Av 2 kap. 7 § tredje stycket säkerhetsskyddslagen följer att säkerhetsskyddschefen är direkt underställd överbefälhavaren.

I ansvaret ingår även att leda, samordna och kontrollera säkerheten för skyddsvärda tillgångar som inte omfattas av säkerhetsskyddslagen.

6 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänst är Försvarmaktens signalskyddschef och har enligt Försvarmaktens föreskrifter (FFS 2021:1) om signalskyddstjänst som sådan i uppgift att ansvara för ledning och samordning av signalskyddstjänsten i Försvarmakten.

---

7 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för utvecklandet, skapandet och vidmakthållande av NUE:s förmåga, tillgänglighet och beredskap.

8 § Av 4 kap. 8 § framgår att chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten är underställd överbefälhavaren. Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten har därmed verksamhetsansvar för underrättelseoperationer med NUE.

9 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för Försvarmaktens uppgifter avseende tillsyn och uppgifter som samordningsmyndighet enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2021:955). (FIB 2023:17)

10 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska leda och samordna signalskyddstjänsten inom totalförsvaret, inklusive arbetet med säkra kryptografiska funktioner som är avsedda att skydda skyddsvärd information, enligt 8 § förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten. (FIB 2025:1)

11 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten har vid anskaffning av varor och tjänster för den egna verksamheten verksamhetsansvar för tillämpningen av 31 § första stycket 3 i förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten efter beredning med juridiska avdelningen. (FIB 2025:1)

12 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten är materielområdesansvarig (MOAC) för tilldelade materielområden.

13 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten har förvaltningsområdesansvar för förvaltningsområde underrättelse- och säkerhetstjänst.

Militära underrättelse- och säkerhetstjänstens stab (Must STAB)

14 § Must stabschef har under chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten verksamhetsansvar för personaltjänst och ekonomihantering vid Must, samt den övergripande planeringen, koordineringen och uppföljningen av Must verksamhet.

I ansvaret ingår att leda beredningen av Must budget och årsredovisning samt Must årsrapport.

I ansvaret ingår även att koordinera beredningen av Must underlag till Försvarmaktens olika styrande dokument, samt att leda beredningen av de underlag som ska tas fram inom ramen för chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänstens funktionsansvar för den militärstrategiska funktionen underrättelse- och säkerhetstjänst. (FIB 2025:1)

14 a § Must stabschef har under chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten verksamhetsansvar för den svenska försvarsattachéverksamheten och har personalansvar för försvarsattachéerna. (FIB 2025:1)

Militära underrättelse- och säkerhetstjänstens kontor för verksamhetsstöd (Must KVS) (FIB 2025:1)

15 § Chefen för kontoret för verksamhetsstöd har under chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten verksamhetsansvar för intern service, intern säkerhetstjänst, delgivning samt arkiv- och expeditionstjänst vid Must.

I ansvaret ingår behörighetsadministration och att leda beredningen av underlag rörande fastighets- och lokalförsörjning. (FIB 2025:1)

15 a § har upphävts genom FIB 2025:1.

Militära underrättelse- och säkerhetstjänstens underrättelsekontor (Must UNDK)

16 § Chefen för underrättelsekontoret har under chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten verksamhetsansvar för den försvarsunderrättelseverksamhet, militära underrättelsetjänst och militära säkerhetstjänst som bedrivs vid underrättelsekontoret.

I ansvaret ingår att leda beredningen av beskrivning av dimensionerande motståndare och att tillse att berörda mottagare delges nödvändiga underrättelser samt erhåller stöd med uppföljning och analys av omvärldsutvecklingen.

I ansvaret ingår även att inrikta operationsledningen avseende inhämtning av underrättelser.

17 § Chefen för underrättelsekontoret har under chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten verksamhetsansvar för genomförandet av utvecklandet, skapandet och vidmakthållande av NUE:s förmåga, tillgänglighet och beredskap.

18 § *har upphävts genom FIB 2024:4.*

Processägare

19 § Chefen för underrättelsekontoret är processägare för stödprocessen underrättelsetjänst.

Operativ ledare för underrättelsetjänst

20 § Den operativa ledaren för underrättelsetjänsten har under chefen för underrättelsekontoret verksamhetsansvar för genomförande av underrättelseoperationer inom ramen för lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet.

I ansvaret ingår att ta emot underrättelsebehov inom ramen för 1 och 3 § lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet.

I ansvaret ingår även att inrikta vissa underrättelseoperationer som koordineras av operationsledningen. (FIB 2023:10)

Militära underrättelse- och säkerhetstjänstens säkerhetskontor (Must SÄKK)

21 § Chefen för säkerhetskontoret har under chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten verksamhetsansvar för den militära säkerhetstjänst, militära underrättelsetjänst och försvarsunderrättelseverksamhet som bedrivs vid säkerhetskontoret.

22 § Chefen för säkerhetskontoret har under chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten verksamhetsansvar för verksamheten som bedrivs vid säkerhetskontoret.

23 § Chefen för säkerhetskontoret har under chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten verksamhetsansvar för Försvarsmaktens uppgifter som samordningsmyndighet enligt 8 kap. 2 § säkerhetsskyddsförordningen (2021:955).

Processägare

24 § Chefen för säkerhetskontoret är processägare för stödprocessen säkerhetstjänst.

Operativ ledare för säkerhetstjänst

25 § Den operativa ledaren för säkerhetstjänst har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för genomförande av säkerhetsunderrättelseoperationer inom ramen för 1 § lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet och inom ramen för militär säkerhetstjänst som bedrivs vid säkerhetskontoret.

I ansvaret ingår att inrikta vissa säkerhetsunderrättelseoperationer som koordineras av operationsledningen.

I ansvaret ingår även att tillse att berörda mottagare delges nödvändiga säkerhetsunderrättelser samt erhåller stöd med uppföljning och analys av omvärldsutvecklingen. (FIB 2025:1)

Avdelningen för krypto och it-säkerhet (SÄKT)

26 § Chefen för avdelningen krypto och it-säkerhet (SÄKT) har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för utövandet av Försvarmaktens uppgifter avseende kryptografiska funktioner enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. (FIB 2023:9)

27 § Chefen för avdelningen för krypto och it-säkerhet (SÄKT) har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för utövandet av ledningen och samordningen av signalskyddstjänsten inom totalförsvaret, inklusive arbetet med säkra kryptografiska funktioner som är avsedda att skydda skyddsvärd information, enligt 8 § 1 förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten.

I ansvaret ingår att föreslå och leda beredningen av föreskrifter och allmänna råd för övriga statliga myndigheter om signalskyddstjänsten inklusive säkra kryptografiska funktioner inom totalförsvaret, och att föreslå och leda beredningen av handböcker och interna bestämmelser för signalskyddstjänsten.

I ansvaret ingår även att biträda Regeringskansliet i frågor som rör kryptoverksamhet och annan signalskyddsverksamhet enligt 8 § 3 i förordningen med instruktion för Försvarmakten, inklusive att företräda Sverige i rollerna National Communication Security Authority (NCSA), National Distribution Authority (NDA) samt National Tempest Authority (NTA) gentemot andra nationer och mellanfolkliga organisationer. (FIB 2025:1)

28 § Chefen för avdelningen för krypto och it-säkerhet har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för Försvarmaktens centrala produktion och distribution av signalskyddsnycklar, aktiva kort och certifikat för totalförsvaret. (FIB 2023:9)

29 § Chefen för avdelningen för krypto och it-säkerhet ska stödja försvarsstabens CIO-enhet vid utveckling, anskaffning, vidmakthållande och avveckling av signalskyddssystem.

I uppgiften ingår att svara för att verksamhetsbehov av signalskydd vid verksamhetsutövare utanför Försvarmakten inhämtas. (FIB 2025:1)

29 a § Chefen för avdelningen för krypto och it-säkerhet ska stödja försvarsstabens CIO-enhet med utveckling, anskaffning, vidmakthållande och avveckling av it-säkerhetskomponenter. (FIB 2025:1)

30 § Chefen för avdelningen för krypto och it-säkerhet har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för framtagande av Försvarmaktens säkerhetskrav för signalskyddssystem. (FIB 2023:9).

31 § Chefen för avdelningen för krypto och it-säkerhet har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för Försvarmaktens godkännande av kryptografiska funktioner (s.k. signalskyddssystem) enligt 3 kap. 5 § säkerhetsskyddsförordningen (2021:955). (FIB 2023:17)

Säkerhetsskyddsavdelningen (SÄKS)

32 § Chefen för säkerhetsskyddsavdelningen har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för utövandet av ledningen och samordningen av Försvarmaktens säkerhetsskyddsarbete enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

I ansvaret ingår att leda och samordna kontrollen av att Försvarmaktens verksamhet bedrivs enligt lagen och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, samt att föreslå och leda beredningen av föreskrifter och allmänna råd samt interna bestämmelser avseende säkerhetsskydd. (FIB 2025:1)

32 a § Chefen för säkerhetsskyddsavdelningen har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för inriktningen av Försvarmaktens registerkontrollverksamhet, samt inriktningen för säkerhetsprövningar mot särskilda befattningar (SSB). (FIB 2025:1)

33 § I ansvaret ingår även att leda genomförandet av kontroller av informations-säkerhet och it-säkerhet i Försvarmakten som inte omfattas av säkerhetsskyddslagen, samt att inrikta genomförandet av signalkontroller inom ramen för Försvarmaktens signalkontrollverksamhet enligt 1 kap. 20 § Försvarmaktens föreskrifter (FFS 2021:1) om signalskyddstjänsten. (FIB 2025:1)

34 § Chefen för säkerhetsskyddsavdelningen har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för utövandet av Försvarmaktens uppgifter enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, förutom för de uppgifter som chefen för krypto och it-säkerhet har verksamhetsansvar för.

I ansvaret ingår Försvarmaktens bedrivande av tillsyn vid verksamhetsutövare enligt 8 kap. 1 och 3 §§ säkerhetsskyddsförordningen (2021:955), och att ge vägledning om säkerhetsskydd enligt 8 kap. 12 § säkerhetsskyddsförordningen. (FIB 2023:9)

35 § Chefen för säkerhetsskyddsavdelningen ska stödja försvarsstabens CIO-enhet med utveckling, anskaffning, vidmakthållande och avveckling av it-säkerhetskomponenter. (FIB 2025:1)

35 a § *har upphävts genom FIB 2023:17.*

36 § Chefen för säkerhetsskyddsavdelningen har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för de uppgifter som åligger Försvarmakten i de fall regeringen beslutat att myndigheten ska vara nationell säkerhetsmyndighet enligt 7 kap. 1 § andra stycket säkerhetsskyddsförordningen (2021:955).

37 § Chefen för säkerhetsskyddsavdelningen har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för Försvarmaktens uppgifter enligt 3 kap. 13 § och 10 kap. 3 § förordningen (2022:511) om elektronisk kommunikation. (FIB 2023:17)

Personalsäkerhetsavdelningen (SÄKP)

37 a § Chefen för Personalsäkerhetsavdelningen har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för Försvarsmaktens genomförande av registerkontroller enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. (FIB 2025:1)

37 b § Chefen för Personalsäkerhetsavdelningen har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för Försvarsmaktens säkerhetsprovningar mot särskilda befattningar (SSB), enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. (FIB 2025:1)

Säkerhetsunderrättelseavdelningen (SÄKU)

38 § Chefen för säkerhetsunderrättelseavdelningen har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för Försvarsmaktens säkerhetsunderrättelseverksamhet.

I ansvaret ingår att inrikta operationsledningen avseende säkerhetsunderrättelsejänst. (FIB 2025:1)

38 a § Chefen för säkerhetsunderrättelseavdelningen har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för genomförandet av Försvarsmaktens signalkontrollverksamhet enligt 1 kap. 20 § Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2021:1) om signalskyddstjänsten. (FIB 2025:1)

Avdelningen för säkerhetsunderrättelseanalys (SÄKA)

39 § Chefen för avdelningen för säkerhetsunderrättelseanalys har under chefen för säkerhetskontoret verksamhetsansvar för genomförandet av säkerhetskontorets säkerhetsunderrättelseanalysverksamhet.

I ansvaret ingår även att leda beredningen av Försvarsmaktens dimensionerande hotbeskrivning som myndigheter ska beakta i säkerhetsskyddsplanering

enligt 2 kap. 3 § Försvarsmaktens föreskrifter (2019:2) om säkerhetsskydd.
(FIB 2025:1)

Militära underrättelse- och säkerhetstjänstens kontor för informationsteknologi (Must KIT)

40 § Chefen för kontoret för informationsteknologi har under chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten verksamhetsansvar för utveckling, förvaltning och drift av Must interna informationshanteringssystem.

I ansvaret ingår även att utveckla och förvalta vissa informationssystem till stöd för försvarsgemensam hantering av information med höga skyddsvärden.
(FIB 2025:1)

Militära underrättelse- och säkerhetstjänstens kontor för särskild inhämtning (Must KSI)

41 § Chefen för kontoret för särskild inhämtning har under chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten verksamhetsansvar för visst bedrivande av försvarsunderrättelseverksamhet.

22 kap. Chefen för Högkvarteret och Högkvarterets stabsavdelning (HKV STAB) samt Högkvarterets dokumenthanteringsavdelning (FIB 2024:4)

1 § Chefen för Högkvarteret har verksamhetsansvar i enlighet med vad som framgår av 27 kap. om organisationsenheter.

Utövandet av ledningen inom ansvarsområdet hanteras av ställföreträdande chefen för Högkvarteret.

2 § Chefen för Högkvarterets stabsavdelning har under chefen för Högkvarteret verksamhetsansvar för beredningen av ärenden inom chefens för Högkvarterets verksamhetsansvar.

3 § Chefen för Högkvarterets dokumenthanteringsavdelning har under chefen

---

för Högkvarteret verksamhetsansvar för Högkvarterets arkiv- och expediti-
onstjänst. (FIB 2024:4)

22 a kap. Sveriges militära representant vid Nordatlantiska fördragsorgani- sationen samt Europeiska unionen (MILREP) och andra representanter för Sverige vid Nato (FIB 2023:12)

1 § MILREP företräder överbefälhavaren vid Natos högkvarter och har under
överbefälhavaren verksamhetsansvar för Sveriges verksamhet i militärkom-
mittén och dess undergrupper, samt för verksamheten vid den militära avdel-
ningen vid Sveriges ständiga representation vid Nato. (FIB 2025:1)

2 § MILREP har personalansvar för personalen på den militära avdelningen
vid Sveriges ständiga representation vid Nato. (FIB 2025:1)

3 § De befattningshavare som enligt bilaga 10 representerar Sverige i Natos kom-
mittéer och arbetsgrupper har verksamhetsansvar för arbetet i kommittén med till-
hörande undergrupper eller arbetsgruppen med tillhörande undergrupper.

Befattningshavaren får besluta att en annan person ska delta i hans eller hennes
ställe vid möten i kommittén eller arbetsgruppen.

Befattningshavaren ska vid behov samverka med MILREP och den militära
avdelningen vid Sveriges ständiga representation vid Nato. (FIB 2025:1)

23 kap. Försvarsmaktens specialförband

Chefen för specialförbanden (C SF)

1 § Chefen för specialförbanden har under överbefälhavaren verksamhetsansvar
för att utveckla, skapa och vidmakthålla förmåga, tillgänglighet och beredskap för
specialförbanden.

I ansvaret ingår att säkerställa försörjningen av personal, materiel och andra
förnödenheter samt mark, anläggningar och lokaler.

2 § Chefen för specialförbanden har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att samordna det systematiska arbetsmiljöarbetet vid specialförbanden.

3 § Chefen för specialförbanden är materielområdesansvarig (MOAC) för tilldelade materielområden.

4 § Chefen för specialförbanden har vid anskaffning av varor och tjänster för den egna verksamheten verksamhetsansvar för tillämpningen av 31 § första stycket 3 i förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten efter beredning med juridiska avdelningen. (FIB 2025:1)

5 § Chefen för specialförbanden har personalansvar för chefen för specialförbandsledningen (C SFL) och chefen för Särskilda operationsgruppen (C SOG). (FIB 2025:1)

Försvarsstabens specialförbandsledning (FST SFL)

6 § Av 4 kap. 6 § framgår att chefen för specialförbandsledningen är underställd överbefälhavaren i kommandostrukturen vid autonoma specialoperationer. Chefen för specialförbandsledningen har därmed under överbefälhavaren verksamhetsansvar för genomförande av sådana operationer med specialförbanden i syfte att försvara Sverige och allierade stater mot ett väpnat angrepp med utgångspunkt i det kollektiva försvaret inom Nato.

Chefen för specialförbandsledningen har under överbefälhavaren även verksamhetsansvar för autonoma specialoperationer i syfte att hävda Sveriges och allierade staters territoriella integritet och skydda svenska intressen, samt vid genomförande av fredsfrämjande insatser.

Om en specialoperation ska genomföras inom ramen för en gemensam operation gäller motsvarande fast under chefen för operationsledningen. (FIB 2025:1)

7 § Chefen för specialförbandsledningen har verksamhetsansvar för den verksamhet som bedrivs vid specialförbandsledningen.

I ansvaret ingår att stödja chefen för specialförbanden med beredning av ärenden rörande specialförbandens förmåga, tillgänglighet och beredskap. (FIB 2025:1)

Central teknisk chef specialförbanden

8 § Under chefen för specialförbanden, i dennes roll som MOAC, finns vid specialförbandsledningen central teknisk chef specialförbanden (TC SF) med ansvar enligt 11 kap. 6–7 §§ inom tilldelat område.

23 a kap. Försvarsmaktens cyberförsvar (FIB 2024:4)

Chefen för cyberförsvaret (FIB 2024:4)

1 § Chefen för cyberförsvaret har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att utveckla, skapa och vidmakthålla förmåga, tillgänglighet och beredskap för Försvarsmaktens cyberförsvar.

I ansvaret ingår att säkerställa försörjningen av personal, materiel och andra förnödenheter samt mark, anläggningar och lokaler. (FIB 2024:4)

2 § Chefen för cyberförsvaret har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att samordna det systematiska arbetsmiljöarbetet inom cyberförsvaret. (FIB 2024:4)

3 § Chefen för cyberförsvaret har vid anskaffning av varor och tjänster för den egna verksamheten verksamhetsansvar för tillämpningen av 31 § första stycket 3 i förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten efter beredning med juridiska avdelningen. (FIB 2025:1)

4 § Av 4 kap. 7 § framgår att chefen för cyberförsvaret är underställd chefen för försvarsstaben avseende bedrivande av operationer med cyberförsvarsförbanden. Chefen för cyberförsvaret har därmed under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för genomförande av operationer med cyberförsvarsförbanden i syfte

att försvara Sverige och allierade stater mot ett väpnat angrepp med utgångspunkt i det kollektiva försvaret inom Nato. (FIB 2025:1)

Chefen för cyberförsvaret har under överbefälhavaren även verksamhetsansvar för operationer med cyberförsvarfsförbanden i syfte att hävda Sveriges och allierade staters territoriella integritet och skydda svenska intressen, samt vid genomförande av fredsfrämjande insatser. (FIB 2025:1)

Chefen för cyberförvarsledningen

5 § Chefen för cyberförvarsledningen ska biträda chefen för cyberförsvaret i dennes verksamhetsansvar för Försvarmaktens cyberförsvaret, och att utveckla, skapa och vidmakthålla Försvarmaktens cyberförsvarfsförmåga.

I ansvaret ingår att bereda beslut om operationer med cyberförsvarfsförbanden.

I ansvaret ingår även inriktning av forskning, teknikutveckling och utbildning för cyberförsvaret. (FIB 2024:4)

6 § Chefen för cyberförvarsledningen har under chefen för cyberförsvaret, verksamhetsansvar för att utveckla, skapa och vidmakthålla cyberförsvarfsförbandens förmåga, tillgänglighet och beredskap.

I ansvaret ingår att rekrytera, utbilda och utrusta personal.

I ansvaret ingår att kontrollera krigsförbandens resurser avseende kvalitet, tillgänglighet och förmåga samt föreslå nödvändiga åtgärder för att upprätthålla anbefalld beredskap och förmåga. (FIB 2024:4)

7 § Chefen för cyberförvarsledningen har inom ramen för tilldelade uppdrag verksamhetsansvar för miljöarbetet samt arbetet med förorenade områden kopplat till cyberförsvarfsförbandens verksamhet. (FIB 2024:4)

8 § Chefen för cyberförvarsledningen har personalansvar för cheferna för cyberförsvarfsförbanden. (FIB 2024:4)

9 § Chefen för cyberförsvarsledningen bemyndigas att godkänna och förordna att personal som tillhör cyberförsvarsförbanden har erforderlig utbildning och kompetens att utföra de arbetsuppgifter som åligger förbanden. Detta bemyndigande omfattar samtliga bestämmelser som innehåller krav på utbildning, förordnande, certifiering eller motsvarande och som meddelats inom Försvarmakten, men inte sådana krav som är reglerade i lag, förordning eller föreskrifter.

I de fall bestämmelser som anges i första stycket anger krav på befattningsnivå eller tjänstegrad får chefen för cyberförsvarsledningen besluta om tillfälligt undantag från sådant krav om verksamheten annars inte kan genomföras på ett ändamålsenligt sätt.

Beslut enligt ovan ska motiveras, dokumenteras och registreras för respektive person som det avser samt med angivande av de arbetsuppgifter och den tid det gäller. (FIB 2024:4)

10 § Chefen för cyberförsvarsledningen har under chefen för cyberförsvaret verksamhetsansvar för FM CERT. (FIB 2024:4)

11 § Chefen för cyberförsvarsledningen har under chefen för cyberförsvaret verksamhetsansvar för Försvarmaktens del av Nationellt cybersäkerhetscenter. (FIB 2024:4)

24 kap. Försvarsgrenar

Gemensamt för försvarsgrenscheferna

1 § Försvarsgrenschef har verksamhetsansvar för verksamheten som bedrivs inom egen försvarsgren liksom personalansvar för cheferna för organisationsenheterna inom egen försvarsgren.

2 § Av 4 kap. 5 § framgår att försvarsgrenscheferna är underställda chefen för operationsledningen i kommandostrukturen. Försvarsgrenscheferna har därmed verksamhetsansvar för genomförande av operationer i syfte att försvara Sverige

och allierade stater mot ett väpnat angrepp med utgångspunkt i det kollektiva försvaret inom Nato.

Försvargrenscheferna har under chefen för operationsledningen även verksamhetsansvar för operationer i syfte att hävda Sveriges och allierade staters territoriella integritet och skydda svenska intressen.

Resurser tilldelade för operationer vid höjd beredskap framgår av bilaga 3.

Resurser tilldelade för operationer innan höjd beredskap regleras i GROF.
(FIB 2025:1)

3 § Försvargrenscheferna har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att utveckla, skapa och vidmakthålla förmåga, tillgänglighet och beredskap för krigsförbanden angivna i bilaga 2 samt för respektive försvargrens grundorganisation.

I ansvaret ingår att koordinera försörjningen av personal, materiel, tjänster och andra förnödenheter samt mark, anläggningar och lokaler inklusive försörjning från myndigheter och andra externa leverantörer.

I ansvaret ingår även att samordna miljöarbetet inom försvargrenen liksom arbetet med förorenade områden. (FIB 2025:1)

3 a § Försvargrenscheferna är materielområdesansvariga chefer (MOAC) för tilldelade materielområden. (FIB 2025:1)

3 b § Försvargrenscheferna ska stödja chefen för specialförbanden och rikshemvärnschefen i deras verksamhetsansvar för att utveckla, skapa och vidmakthålla förmåga, tillgänglighet och beredskap avseende specialförbanden respektive hemvärdet. (FIB 2025:1)

4 § Försvargrenscheferna har under chefen för operationsledningen, respektive under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för respektive försvargrens stöd till samhället. (FIB 2025:1)

---

5 § Försvarsgrenscheferna har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att samordna det systematiska arbetsmiljömiljöarbetet inom egen försvarsgren. (FIB 2025:1)

6 § Försvarsgrenscheferna har verksamhetsansvar för att leda genomförandet av studier och konceptutveckling samt forskning och teknikutveckling inom tilldelade områden. (FIB 2023:17)

7 § Försvarsgrenscheferna ska stödja chefen för operationsledningen vid dennes inspektioner och beredskapskontroller enligt 20 kap. 1 §. (FIB 2025:1)

Armén

8 § *har upphävts genom FIB 2025:1.*

9 § *har upphävts genom FIB 2025:1.*

9 a § Arméchefen är Försvarsmaktens marksäkerhetsföreträdare. (FIB 2023:17)

10 § Arméchefen har verksamhetsansvar för reglementen, handböcker och övriga anvisningar för militär marksäkerhet.

I ansvaret ingår att lämna fackmässigt stöd till dem som bedriver verksamhet som berörs av militär marksäkerhet.

11 § Arméchefen har verksamhetsansvar för Försvarsmaktens etablering, drift och avveckling av tillfällig infrastruktur i operations-, övnings- och insatsområden utomlands. (FIB 2025:1)

12 § Under arméchefen, i dennes roll som MOAC, finns vid arméstaben central teknisk chef Mark (TC Mark) med ansvar enligt 11 kap. 6–7 §§ inom tilldelat område. (FIB 2024:4)

12 a § Arméchefen har verksamhetsansvar för förvaltningen enligt 2 kap. 2 § tredje stycket stiftelselagen (1994:1220) av de stiftelser som framgår av bilaga 11. (FIB 2023:17)

Marinen

13 § *har upphävts genom FIB 2025:1.*

14 § *har upphävts genom FIB 2025:1.*

15 § Marinchefen är Försvarsmaktens redare. Närmare uppgifter och ansvar för redaren finns i Försvarsmakten interna bestämmelser (FIB 2017:10) om militär sjöfart – ansvar, sjösäkerhet och tillsyn.

16 § Marinchefen har verksamhetsansvar för reglementen, handböcker och övriga anvisningar för militär sjösäkerhet.

I ansvaret ingår att lämna fackmässigt stöd till dem som bedriver verksamhet som berörs av militär sjösäkerhet.

17 § Under marinchefen, i dennes roll som MOAC, finns vid marinstaben central teknisk chef sjö (TC Sjö) med ansvar enligt 11 kap. 6–7 §§ inom tilldelat område.

17 a § Marinchefen har verksamhetsansvar för förvaltningen enligt 2 kap. 2 § tredje stycket stiftelselagen (1994:1220) av de stiftelser som framgår av bilaga 11. (FIB 2023:17)

Flygvapnet

18 § *har upphävts genom FIB 2025:1.*

19 § *har upphävts genom FIB 2025:1.*

---

20 § Flygvapenchefen ska direkt under överbefälhavaren leda Försvarmaktens bedrivande av militär luftfart i följande avseenden. Flygvapenchefen ska:

1. Utforma de krav på organisation, infrastruktur, materiel, kompetens, rutiner och förfaranden, inklusive krav rapportering och dokumentation, som behövs för uppfyllande av Försvarmaktens föreskrifter (FFS 2019:10) om militär luftfart.

Detta omfattar att utse

a) chefer och övriga personer enligt 4 kap. 2, 7 och 12 §§, 7 kap. 11 §, 8 kap. 2 § och 10 kap. 8 § Försvarmaktens föreskrifter om militär luftfart, eller att utse vem inom Försvarmakten som ska utse desamma,

b) vilka ytterligare personer utöver de som nämns i a) som ska utses för att säkerställa att kraven i Försvarmaktens föreskrifter om militär luftfart uppfylls, samt vem som ska utse dessa,

c) den inom Försvarmakten som ska ansvara för att åtgärda avvikelser vid tillsyn av Flygsäkerhetsinspektören enligt 13 kap. 7 § Försvarmaktens föreskrifter om militär luftfart,

d) den inom Försvarmakten som ska ansvara för att vidta åtgärder efter rapport från Statens haverikommission rörande militär luftfart, och

e) den inom Försvarmakten som ska ansvara för att åtgärda avvikelser efter intern revision inom militär luftfart.

2. Samordna funktionsledning, flygsäkerhetsarbete och övervakning av att gällande bestämmelser, rutiner och förfaranden följs inom de verksamhetsområden där Försvarmakten bedriver militär luftfart.

3. Leda och samordna framtagande, vidmakthållande och avveckling av interna styrande dokument för ledningen av den militära luftfarten i Försvarmakten. (FIB 2024:4)

21 § Flygvapenchefen avgör vad som är en tolerabel risk enligt 1 kap. 4 § Försvarmaktens föreskrifter (FFS 2019:10) om militär luftfart för den militära luftfarten i Försvarmakten.

21 a § Chefen för flygvapnet har under chefen för Förvarsstaben verksamhetsansvar för att utveckla, skapa och vidmakthålla Försvarmaktens ryldbaserade

förmågor. I ansvaret ingår även inriktning av forskning, teknikutveckling och utbildning inom området. (FIB 2023:17)

21 b § Flygvapenchefen ansvarar för sändning av viktiga meddelanden till allmänheten om flyglarm i anläggningar för utomhusvarning enligt 7 § förordningen (2023:579). (FIB 2023:17)

22 § Under flygvapenchefen, i dennes roll som MOAC, finns vid flygstaben central teknisk chef flyg (TC Flyg) med ansvar enligt 11 kap. 6–7 §§ inom tilldelat område.

22 a § Flygvapenchefen har verksamhetsansvar för förvaltningen enligt 2 kap. 2 § tredje stycket stiftelselagen (1994:1220) av de stiftelser som framgår av bilaga 11. (FIB 2023:17)

25 kap. Militärregioner och hemvärnet

Rikshemvärnschefen

1 § Rikshemvärnschefen är chef för rikshemvärnsenheten. (FIB 2024:4)

1 a § Rikshemvärnschefen har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att utveckla, skapa och vidmakthålla förmåga, tillgänglighet och beredskap för krigsförbanden angivna i bilaga 2 samt för HvSS och militärregionstaberna.

I ansvaret ingår att koordinera försörjningen av personal, mark, anläggningar och lokaler samt fördelningen av tilldelad materiel och andra förnödenheter.

I ansvaret ingår att samordna miljöarbetet, liksom arbetet med förorenade områden, för HvSS och militärregionstaberna. (FIB 2024:4)

2 § Rikshemvärnschefen har personalansvar för cheferna för HvSS och militärregionstaberna. Av 11 kap. 1 § följer att rikshemvärnschefen har personalansvar för chefen för rikshemvärnsstaben. (FIB 2023:9)

3 § Rikshemvärnschefen har under chefen för försvarsstaben verksamhetsansvar för att samordna det systematiska arbetsmiljöarbetet för HvSS och militärregionstaberna.

3 a § Rikshemvärnschefen har verksamhetsansvar för förvaltningen enligt 2 kap. 2 § tredje stycket stiftelselagen (1994:1220) av de stiftelser som framgår av bilaga 11. (FIB 2023:17)

Rikshemvärnsstaben (RHS) (FIB 2023:17)

4 § Chefen för rikshemvärnsstaben har under rikshemvärnschefen verksamhetsansvar för verksamheten vid rikshemvärnsstaben.

Rubriken har utgått med FIB 2024:4.

5 § har upphävts genom FIB 2024:4.

Rikshemvärnsstabens planeringsavdelning (FST RHS PLAN)

6 § Chefen för planeringsavdelningen har under chefen för rikshemvärnsstaben verksamhetsansvar för rikshemvärnsstabens ansvar för att leda beredningen av rikshemvärnschefens långsiktiga planering i form av utvecklings- och studieplan, krigförbandens organisation och grundorganisationens utveckling. (FIB 2023:17)

Rikshemvärnsstabens genomförandeavdelning (FST RHS GEN)

7 § Chefen för genomförandeavdelningen har under chefen för rikshemvärnsstaben verksamhetsansvar för att leda genomförandet och uppföljningen av resultatet av rikshemvärnschefens genomförandeledning. (FIB 2023:17)

8 § Chefen för genomförandeavdelningen har under chefen för rikshemvärnsstaben verksamhetsansvar för Försvarsmaktens verksamhet med de frivilliga försvarsorganisationerna.

Rikshemvärnsstabens stödavdelning (FST RHS STÖD)

9 § Chefen för stödavdelningen har under chefen för rikshemvärnsstabens verksamhetsansvar för att samordna och stödja för krigsförbanden angivna i bilaga 2 samt HvSS, MR Norr, MR Mitt, MR Väst och MR Syd med HR/personaltjänst, logistik, förnödenhetsförsörjning, infrastruktur, yttre miljö samt sambands- och informationssystemtjänst.

Militärregioner

10 § Chef för militärregion har under chefen för operationsledningen verksamhetsansvar för markterritoriell verksamhet och regional underrättelse- och säkerhetstjänst inom egen militärregion.

I ansvaret ingår att leda regionala transporter och transiteringar, territoriella mobiliseringsförberedelser och upprätthålla regional mobiliseringsledning, skydd och bevakning av Försvarmaktens skyddsvärden inom militärregionen, samt att leda operationer med grundtilldelade förband samt vara beredd att leda även andra förband.

I ansvaret ingår även att samordna civila och militära resurser på lokal och regional nivå. (FIB 2025:1)

11 § Resurser tilldelade för operationer vid höjd beredskap framgår av bilaga 3.

Resurser tilldelade för operationer innan höjd beredskap regleras i FM GROF.

Frivillig försvarsverksamhet

12 § Rikshemvärnschefen har verksamhetsansvar för Försvarmaktens arbete med frivillig försvarsverksamhet enligt förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet.

I ansvaret ingår att leda beredningen av Försvarmaktens samlade behov av frivilliga till Försvarmaktens krigsorganisation, samt att samordna stödet till de frivilliga försvarsorganisationerna liksom stödet från desamma.

26 kap. Garnisoner

1 § Garnisonschef har inom egen garnison verksamhetsansvar för samordningen av aktivering, mobilisering, mobiliseringsförberedelser, ordnings- och säkerhetstjänst, vakttjänst, gemensam ceremoniell verksamhet, veteran- och anhörigverksamhet, lokalutnyttjande, transporter, miljöarbete och logistikverksamhet, vilken inkluderar förrådsställd materiel (garnisonssamordning).

I ansvaret ingår även att samverka med de utanför Försvarmakten som bedriver verksamhet inom en garnison.

Garnisonssamordning i Stockholms kommun ska genomföras enligt närmare direktiv från chefen för Högkvarteret.

2 § Garnisonschef genomför garnisonssamordning genom befäl.

27 kap. Organisationsenheter

1 § Chef för organisationsenhet har under överordnad chef verksamhetsansvar för att utveckla, skapa och vidmakthålla förmåga, tillgänglighet och beredskap hos krigsförbanden vid egen organisationsenhet samt för verksamheten i övrigt vid egen organisationsenhet.

I ansvaret ingår att rekrytera, utbilda och utrusta personal.

I ansvaret ingår att kontrollera krigsförbandens resurser avseende kvalitet, tillgänglighet och förmåga samt föreslå nödvändiga åtgärder för att upprätthålla anbefalld beredskap och förmåga. (FIB 2023:17)

2 § Chef för organisationsenhet har inom ramen för tilldelade uppdrag verksamhetsansvar för miljöarbetet samt arbetet med förorenade områden vid egen organisationsenhet.

3 § Av 11 kap. 1 § följer att chef för organisationsenhet har personalansvar för personalen vid organisationsenheten.

Personalansvaret omfattar även personal som tjänstgör eller avses tjänstgöra i andra myndigheter och organisationer eller internationellt och som inte är placerade vid annan organisationsenhet, samt det lagstadgade uppföljningsansvaret för utlandsveteraner.

4 § Chefen för Högkvarterets personalansvar omfattar inte personal vid militära underrättelse- och säkerhetstjänsten.

5 § I chefen för Högkvarterets rätt att leda och fördela arbetet avses endast de uppgifter som leds från HKV STAB och dokumenthanteringsavdelningen.
(FIB 2024:4)

6 § Chefen för Högkvarterets verksamhetsansvar för verksamheten vid Högkvarteret avser lokalförsörjning, logistik, personaltjänst, ekonomitjänst, säkerhetstjänst, och övrig service. Vad gäller intern personaltjänst vid Must gäller särskilda bestämmelser.

7 § Chef för organisationsenhet bemyndigas att godkänna och förordna att personal som tillhör egen enhet har erforderlig utbildning och kompetens att utföra de arbetsuppgifter som åligger enheten. Detta bemyndigande omfattar samtliga bestämmelser som innehåller krav på utbildning, förordnande, certifiering eller motsvarande och som meddelats inom Försvarmakten, men inte sådana krav som är reglerade i lag, förordning eller föreskrifter.

I de fall bestämmelser som anges i första stycket anger krav på befattningsnivå eller tjänstegrad får chef för organisationsenhet besluta om tillfälligt undantag från sådant krav om verksamheten annars inte kan genomföras på ett ändamålsenligt sätt.

Beslut enligt ovan ska motiveras, dokumenteras och registreras för respektive person som det avser samt med angivande av de arbetsuppgifter och den tid det gäller.

---

27 a kap. Militärpolisen (FIB 2024:4)

1 § Militärpolischefen ska under chefen för Försvarsstaben ansvara för de uppgifter som regleras närmare i Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2011:1) om militärpolisen. (FIB 2024:4)

28 kap. Särskilda organ i Försvarsmakten**Internrevisionen (REV)**

1 § Chefen för internrevisionen har verksamhetsansvar för bedrivande av internrevisionsverksamheten i Försvarsmakten i enlighet med internrevisionsförordningen (2006:1228) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd.

I ansvaret ingår att utarbeta förslag till årlig revisionsplan och underlag till överbefälhavarens direktiv med riktlinjer för internrevisionen.

I ansvaret ingår även att chefen för internrevisionen har rätt att initiera granskning som inte ingår i internrevisionsplanen. I sådana fall ska myndighetsledningen informeras. (FIB 2023:17)

2 § Internrevisionen har uppgiften att vara intern rapporteringskanal i Försvarsmakten (visselblåsarfunktionen) enligt 5 kap. 5 § lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

Av nämnda bestämmelse följer bl.a. att internrevisionen är behörig att på Försvarsmaktens vägnar:

- ta emot rapporter och ha kontakt med rapporterande personer,
- följa upp det som rapporteras, och
- lämna återkoppling om uppföljningen till rapporterande personer.

Av bestämmelsen följer även att visseblåsarfunktionen ska vara oberoende och självständig i förhållande till övriga delar av myndigheten. (FIB 2023:17)

Säkerhetsinspektionen (SÄKINSP)

3 § Chefen för säkerhetsinspektionen har verksamhetsansvar för granskning och inspektion (och i förekommande fall tillsyn av) av militär mark- och sjösäkerhet.

I ansvaret ingår att rapportera iakttagelser till den chef som leder och genomför verksamheten och till berörd försvarsgrenschef, eller motsvarande chef på central ledningsnivå.

4 § Underlåtenhet av befattningshavare att vidta åtgärder rörande allvarliga säkerhetsbrister i verksamheten ska rapporteras till överbefälhavaren.

5 § Chefen för säkerhetsinspektionen har verksamhetsansvar för att utarbeta och föreslå föreskrifter, interna bestämmelser och allmänna råd för militär marksäkerhet och militär sjösäkerhet inklusive dykeriverksamhet och certifiering samt för elsäkerhet, transport av farligt gods, trafiksäkerhet, trafikvärdighet, brandfarliga och explosiva varor, samt brandsäkerhet. (FIB 2023:17)

6 § Chefen för säkerhetsinspektionen har verksamhetsansvar för Försvarsmaktens utfärdande av dykcertifikat enligt förordningen(1986:687) om dykarcertifikat m.m.

Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM)

7 § Av 43 § förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten framgår att försvarsinspektören för hälsa och miljö ansvarar inom Försvarsmakten för tillsynen över miljö- och hälsoskyddet, hälso- och sjukvården, tandvården och smittskyddet samt för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet av livsmedel, foder och animaliska biprodukter och djurskyddet i enlighet med särskilda bestämmelser.

Av samma bestämmelse framgår att Försvarsinspektören för hälsa och miljö vid utövande av sin tillsyn eller kontroll inte är underställd överbefälhavaren.

Av samma bestämmelse framgår även att försvarsinspektören för hälsa och miljö ska anmäla till regeringen om det vid tillsynen eller kontrollen konstateras allvarliga brister som Försvarsmakten trots påpekanden inte har rättat till. (FIB 2025:1)

8 § har upphävts genom FIB 2025:1.

9 § I 26 § första stycket i förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten anges vissa krav på Försvarsmaktens planering av, och bedrivande av verksamhet i operations- och övningsområden utomlands samt vid fredsfrämjande insatser. Av andra stycket samma paragraf framgår att försvarsinspektören för hälsa och miljö ska se efter att kraven i första stycket uppfylls och påtala eventuella brister. (FIB 2025:1)

10 § Försvarsinspektören för hälsa och miljö ska rapportera till samt informera överbefälhavaren om sina iakttagelser och rekommendationer.

11 § Befogenheter m.m. för försvarsinspektören för hälsa och miljö finns bland annat reglerade i förordning (2017:799) om försvarsinspektören för hälsa och miljös tillsyn över hälso- och sjukvården, tandvården och smittskyddet, miljötillsynsförordningen (2011:13), livsmedelsförordningen (2006:813), och djurskyddsförordningen (2019:66).

Flygsäkerhetsinspektören och militära flyginspektionen (FLYGI)

12 § Av 14 kap. 18 § luftfartsförordningen (2010:770) framgår att flygsäkerhetsinspektören ska utöva tillsyn över att bestämmelserna i luftfartslagen (2010:500) och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen följs i fråga om militär luftfart.

Av ansvaret följer att flygsäkerhetsinspektören är behörig att företräda Försvarsmakten enligt 6 § förordningen (1990:717) om undersökningen av olyckor i frågor som rör militär luftfart. (FIB 2023:17)

13 § Av 44 § förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten framgår att flygsäkerhetsinspektören inte är underställd överbefälhavaren vid utövandet av sin tillsynsfunktion. (FIB 2025:1)

14 § Flygsäkerhetsinspektören ska rapportera iakttagelser till berörd chef som leder eller genomför verksamheten samt till flygvapenchefen eller motsvarande befattningshavare i andra organisationer.

Underlåtenhet av chef att vidta åtgärder rörande allvarliga brister i den militära luftfarten ska rapporteras till överbefälhavaren.

15 § Närmare bestämmelser om flygsäkerhetsinspektörens tillsyn och övriga uppgifter och mandat finns i Försvarmaktens föreskrifter (FFS 2019:10) om militär luftfart.

I samma författning regleras även närmare bestämmelser om militära flyginspektionens uppgifter.

16 § Chefen för militära flyginspektionen har verksamhetsansvar för beredningen av de ärenden om tillstånd och tillsyn som avses i 14 kap. 11 och 18 §§ luftfartsförordningen (2010:770). (FIB 2023:9)

17 § Chefen för militära flyginspektionen har verksamhetsansvar för att leda beredningen av föreskrifter och interna bestämmelser avseende militär luftfart. (FIB 2023:9)

18 § Chefen för militära flyginspektionen beslutar SE-EMAR, (Swedish European Military Airworthiness Requirements) Svenska militära luftvärdighetsbestämmelserna. (FIB 2023:9)

AVDELNING VI HANDLÄGGNING

29 kap. Handläggning av ärenden och uppgifter

Grundläggande om handläggning

1 § Grundläggande bestämmelser om handläggningen av ärenden finns i förvaltningslagen (2017:900), såsom den generella utredningsskyldigheten (23 §), krav på kommunikation med den som är part (25 §), rätten till partsinsyn (10 §) och

---

krav på dokumentering av uppgifter som har betydelse för ett beslut i ärendet (27 §). (FIB 2025:1)

2 § Inkomna och upprättade handlingar (allmänna handlingar) ska diarieföras, eller förvaras i särskild ordning, enligt bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Närmare rutiner för diarieföring beslutas av chefsjuristen eller den chefsjuristen bestämmer. (FIB 2023:17)

3 § Ett ärende eller en uppgift ska beredas med de organisatoriska enheter i Försvarsmakten som berörs av ärendet eller uppgiften. Beredningen ska syfta till att tillföra nödvändig sakkunskap till ärendet eller uppgiften samt att förankra det som ska beslutas. Beredning ska även ske med dem som i övrigt behövs för nödvändig koordinering.

Beredning

Handläggarens ansvar

4 § Den som handlägger ett ärende ska:

- Genomföra nödvändig utredning och sammanställning av underlag
- Se till att ärendet blir tillräckligt utrett och på det sätt som ärendets beskaffenhet kräver samt att den fakta som beslutsfattaren baserar sitt beslut på är korrekt.
- Se till att ärendet bereds med andra berörda organisatoriska enheter i Försvarsmakten.
- Hålla sin närmaste chef informerad om avvikelser i ärendet och handläggningen av detta.
- Lämna förslag till beslut för den som beslutar i ärendet
- Se till att en allmän handling diarieförs så snart den kommer in till Försvarsmakten, eller upprättas i ärendet.

5 § Om ett ärende innehåller frågor av principiell natur ska den som handlägger ärendet stämma av beredningens fortsatta inriktning med den som ska besluta i ärendet.

6 § Den som handlägger ärenden ska även hålla sin närmaste chef översiktligt och kontinuerligt informerad om oavslutade ärenden, t.ex. avseende mängd och beskaffenhet.

7 § När handläggningen är avslutad ska handläggaren se till att ärendet avslutas i det diarium som används för den aktuella ärendetyper och se till att ärendet arkiveras enligt gällande bestämmelser och rutiner.

I samband med arkiveringen ska handläggaren avgöra i vilken omfattning föredragningspromemorior, minnesanteckningar och utkast ska tas om hand för arkivering och föra dessa till akten. (FIB 2023:17)

Föredragning och avvikande mening

8 § Av 20 § myndighetsförordningen (2007:515) följer att ärenden som ska beslutas av överbefälhavaren ska föredras. Överbefälhavaren får utan föredragning fatta beslut som inte kan skjutas upp till dess att ärendet har hunnit föredras.

9 § I ärenden där beslut ska fattas av annan än överbefälhavaren bestämmer beslutsfattaren vilka ärenden som ska föredras.

10 § Den som medverkar vid den slutliga handläggningen av ett ärende utan att själv delta i avgörandet har alltid rätt att få en avvikande mening antecknad enligt 30 § förvaltningslagen (2017:900).

Samråd

11 § När ett beslut i denna författning förutsätter samråd avses att beslutet endast får fattas efter att den eller de befattningshavare som ska tillfrågas därmed har lämnat sitt godkännande till beslutet.

Samråd ska dokumenteras.

12 § Av 52 § förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten framgår att generaldirektören, chefsjuristen, samt i den utsträckning de är berörda, högre chefer i Högkvarteret, ska ges tillfälle att yttra sig innan myndigheten avgör ärenden som kan leda till en framställning till regeringen, rör myndighetens organisation, eller annars är av stor vikt eller har principiell betydelse.

Ekonomidirektören ska alltid ges tillfälle att yttra sig i ärenden som avses i första stycket. (FIB 2025:1)

13 § Av 8 § hemvärnsförordningen (1997:46) framgår att Försvarmakten ska höra rikshemvärnsrådet i viktiga frågor som rör hemvärdet.

Beslut

Dokumentation av ett beslut

14 § Ett beslut i ett ärende ska dokumenteras.

15 § Av 21 § myndighetsförordningen (2007:515) framgår att en beslutshandling ska innehålla uppgifter om dagen för beslutet, beslutets innehåll, vem som har fattat beslutet, vem som har varit föredragande och vem som har varit med i den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet. (FIB 2023:17)

16 § I förvaltningslagen (2017:900) regleras rätten att få en avvikande mening antecknad (30 §), när ett beslut ska vara motiverat (32 §) och underrättelse om innehållet i ett beslut och hur överklagande går till (33 §).

17 § Ett beslut ska undertecknas av beslutsfattaren. Med underskrift jämställs digital signatur om inte krav på egenhändig underskrift framgår av författning.

I förekommande fall ska föredraganden även underteckna beslutet.

18 § En anteckning om beslut i krigsdagbok kan jämställas med undertecknat beslut.

19 § När beslut föregåtts av beredning enligt 52 § i förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten ska det framgå av beslutshandlingen att sådan beredning har genomförts. (FIB 2025:1)

20 § När beslut i ett ärende omfattar samverkan med arbetstagarorganisationerna, enligt avtal om samverkan och utveckling (ASU), ska det av beslutet framgå att sådan samverkan har genomförts och om samverkan har avslutats i enighet eller i oenighet.

Särskilt om beredning av remisser

Inkommande remisser

21 § Med inkommande remisser avses remisser från Regeringskansliet, Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, andra myndigheter och kommuner.

22 § Remisser från Regeringskansliet ska handläggas av försvarsstaben.

Försvarsstabens stabschef får besluta att en remiss från Regeringskansliet ska handläggas av en annan del av Försvarmakten om det är lämpligt. Övriga inkommande remisser lottas för handläggning inom myndigheten.

23 § Yttranden över inkommande remisser som är av större vikt eller av principiell betydelse för Försvarmaktens verksamhet ska beslutas av överbefälhavaren, chefen för försvarsstaben, eller av chefsjuristen om det är fråga om rättsliga angelägenheter.

Övriga yttranden ska beslutas av chefen för den enhet, avdelning eller organisationsenhet som lett beredningen av ärendet, om inte annat beslutats vid fördelningen av ärendet. I dessa fall ska chefen för försvarsstaben och försvarsstabens stabschef orienteras. (FIB 2023:17)

24 § Kopia av remissyttrande till Regeringskansliet ska alltid lämnas till ÖB/GD stöd.

Utgående remisser

25 § Innan handling skickas på remiss från Försvarmakten till andra myndigheter ska den vara färdigberedd inom myndigheten.

26 § Remiss används för formell inhämtning av synpunkter på handlingar. Att skicka en handling på remiss innebär att ett färdigt förslag på handling skickas till mottagaren tillsammans med remissfrågor och uppgift om sista svarsdag m.m. Innan något skickas på remiss till annan myndighet måste Försvarmakten noga pröva behovet av åtgärden.

Processer och förvaltningsområden

Processer

27 § För vissa verksamheter finns det fastställda processer (Försvarmaktsgemensamma processer) som reglerar hur ett ärende eller uppgift ska beredas på ett effektivt och säkert sätt.

28 § Försvarmaktsgemensamma processer är indelade i ledningsprocesser, huvudprocesser och stödprocesser. Den befattningshavare som är huvudansvarig för en försvarmaktsgemensam process benämns processägare. Processägare fastställer processbeskrivning samt utser processledare och delprocessledare. (FIB 2023:17)

Förvaltningsområden

29 § Ett försvarmaktsgemensamt förvaltningsområde är en gruppering av ett eller flera områden med tydliga beroenden. Den med ansvar för ett förvaltningsområde (förvaltningsområdesansvarig) ska leda och följa upp att verksamhetens behov av information, arbetssätt och systemstöd är koordinerade. (FIB 2024:4)

30 kap. Utlämnande av allmän handling

1 § Fråga om att till enskild lämna ut allmän handling som förvaras hos myndigheten prövas av den som har ansvaret för vården av handlingen.

Om det vid prövning enligt första stycket bedöms att handlingen helt eller delvis inte kan lämnas ut ska prövningen göras av chef för organisationsenhet eller, i fråga om handling som prövas i Högkvarteret, av chefsjuristen. Chef för organisationsenhet får delegera bemyndigandet till stabschef. Stabschef får inte delegera bemyndigandet. Chef för organisationsenhet får överlämna frågan om prövning till chefsjuristen.

Om sökanden begär att frågan överlämnas till myndigheten, ska beslutet på myndighetens vägnar fattas av chef för organisationsenhet eller, i fråga om handling som prövas i Högkvarteret, av chefsjuristen. Chef för organisationsenhet får inte delegera bemyndigandet. Chef för organisationsenhet får överlämna till chefsjuristen att fatta beslutet på myndighetens vägnar.

2 § Chefsjuristen får besluta att begäran som kommit in om utlämnande av allmän handling ska överlämnas till Försvarsdepartementet för prövning när det gäller handlingar av synnerlig betydelse för rikets säkerhet.

3 § Av 2 kap. 12 § tryckfrihetsförordningen (1949:105) följer att en begäran om att få ta del av en allmän handling alltid ska handläggas skyndsamt. En sådan begäran ska handläggas med förtur i förhållande till andra arbetsuppgifter.

31 kap. Övriga bestämmelser

1 § Försvarsmakten får medge undantag från bestämmelserna i denna författning.

Ikraftträdandebestämmelser

FIB 2022:6

Denna författning träder i kraft 1 januari 2023.

FIB 2023:1

Denna författning träder i kraft 1 mars 2023.

FIB 2023:5

Denna författning träder i kraft 1 april 2023.

FIB 2023:9

Denna författning träder i kraft 15 juni 2023.

FIB 2023:10

Denna författning träder i kraft 16 oktober 2023.

FIB 2023:17

Denna författning träder i kraft 1 januari 2024.

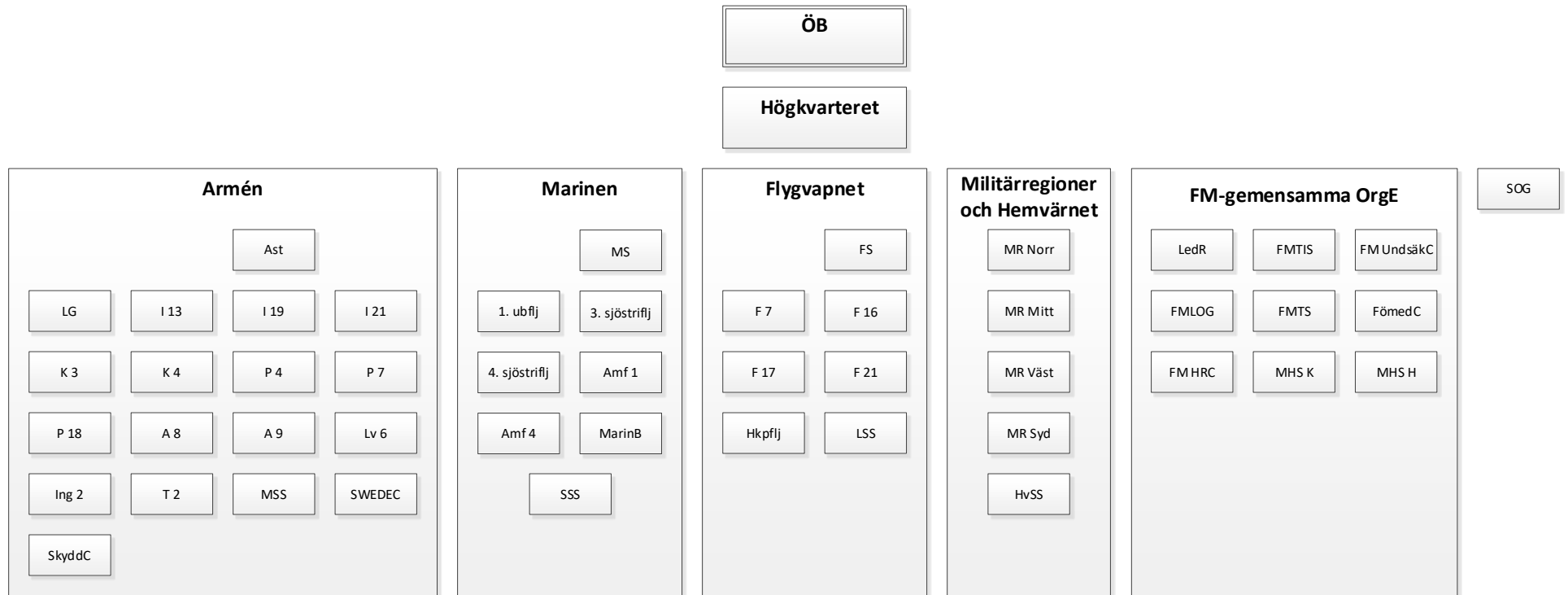
FIB 2024:4

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2024.

FIB 2025:1

Denna författning träder i kraft den 25 februari 2025.

Bilaga 1 Försvarsmaktens grundorganisation (FIB 2025:1)

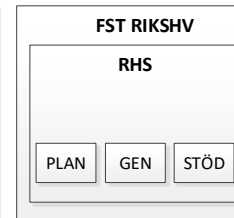
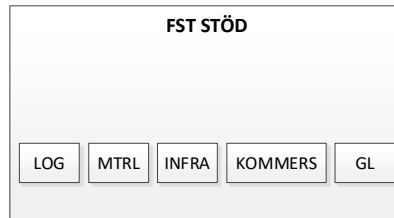
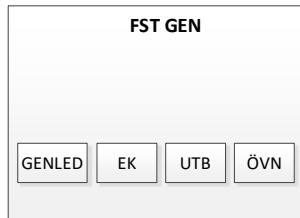

Högkvarterets grundorganisation

Avdelningar i FST enheter

Avdelningar i Must SÄKK

Kursiverad text innebär att det kursiverade är beslutat av regeringen.

Benämning	Lokalisering	Organisation	Verksamhet	Anmärkning
LEDNING				
Högkvarteret	<i>Stockholm</i>	Försvarsstaben (inkl. Rikshemvärnsstaben) Must Operationsledningen Högkvarterets stabsavdelning Dokumenthanteringsavdelningen Internrevisionen FHIM och inspektionen för hälsa och miljö Säkerhetsinspektionen FSI och militära flyginspektionen	Utarbetar instruktioner, planer, uppdrag och order för ledning och styrning av myndighetens verksamhet. Har materielområdesansvar för försvarsmaktsgemensamma och operativa lednings- och logistiksystem. Utarbetar instruktioner och allmänna råd för relevanta beredskapsansvariga myndigheter samt genomför operationsplanering i samverkan med totalförsvaret i övrigt. Samverkar med internationella organisationer och partners. Fristående organ för tillsyn och kontroll.	
FÖRSVARSGRENAR				
Armén				

Arméstaben (Ast)	<i>Enköping</i>	TVK Mark	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Taktisk ledning av arméförband. Stödjer HKV i strategisk-, operativ- och genomförandeledning. Utarbetar planer, uppdrag och order för arméns organisation, krigsförband och ansvarsområde i övrigt. Samverkar med relevanta myndigheter, företag, internationella organisationer och partners. Materielområdesansvar.	
Livgardet (LG)	<i>Upplands-Bro/ Kungsängen</i>	<i>Swedint Försvarsmusiken NCGM Militärpolisenheter IntUtBE Kavalleriavdelning Försvarshälsa</i>	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare. Bedriver beriden högvakt.	Chefen för Livgardet är garnisonschef för Upplands –Bro och Stockholms garnison (Styrs i vissa frågor av C HKV).
Dalregementet (I 13)	<i>Falun</i>	Försvarshälsa	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare.	Chefen för I 13 är garnisonschef för Falu garnison.
Norrbottens regemente (I 19)	<i>Boden</i>	<i>Försvarsmaktens vintrenhet i Boden och Arvidsjaur Lokalplaneringsenhet Norr Försvarshälsa</i>	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare.	Chefen för I 19 är garnisonschef för Bodens garnison.

Västernorrlands regemente (I 21)	<i>Sollefteå</i>	<i>Verksamhet i Sollefteå och Östersund Jämtlands fältjägarkår Försvarshälsa</i>	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare.	Chefen för I 21 är garnisonschef för Sollefteå garnison.
Livregementets husarer (K 3)	<i>Karlsborg</i>	Flygenheten Försvarsmaktens överlevnadsskola Försvarshälsa Fallskärmschef	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare. Bedriver slaktverksamhet.	Chefen för K 3 är garnisonschef för Karlsborgs garnison.
Norrlands dragonregemente (K 4)	<i>Arvidsjaur</i>	Försvarshälsa	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare.	Chefen för K 4 är garnisonschef för Arvidsjaur garnison.
Skaraborgs regemente (P 4)	<i>Skövde</i>	Försvarshälsa	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare.	Chefen för P 4 är garnisonschef för Skövde och Motala/Kvarn garnison.
Södra skånska regementet (P 7)	<i>Lund/Revinge</i>	Försvarshälsa	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare.	Chefen för P 7 är garnisonschef för Lund/Revinge garnison.
Gotlands regemente (P 18)	<i>Visby</i>	<i>Gotlandsgruppen i Visby Försvarshälsa</i>	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare.	Chefen för P 18 är garnisonschef för Gotlands garnison.

			Markterritoriell verksamhet samt regional underrättelse- och säkerhetstjänst.	
Bodens artilleriregemente (A 8)	<i>Boden</i>	<i>Artilleriets stridsskola (ArtSS)</i>	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare.	
Bergslagens artilleriregemente (A 9)	<i>Kristinehamn</i>	<i>Verksamhet i Kristinehamn och Villingsberg Försvarshälsa</i>	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare.	Chefen för A 9 är garnisonschef för Kristinehamns/Villingsbergs garnison.
Luftvärnsregementet (Lv 6)	<i>Halmstad</i>	<i>Luftvärnets stridsskola (LvSS) Försvarshälsa</i>	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare.	Chefen för Lv 6 är garnisonschef för Halmstads garnison.
Göta ingenjörregemente (Ing 2)	<i>Eksjö</i>	<i>Fältarbetsskolan (FarbS) Försvarshälsa</i>	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare.	Chefen för Ing 2 är garnisonschef för Eksjö garnison.
Göta träningsregemente (T 2)	<i>Skövde</i>	<i>Logistikskolan (LogS)</i>	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare.	
Markstridsskolan (MSS)	Skövde	<i>Verksamhet i Skövde och Motala/Kvarn</i>	Inomverksutbildning av officerare. Krigsorganisationsutveckling. Studier och försök.	
Totalförsvarets ammunition- och minröjningscentrum (SWEDEC)	<i>Eksjö</i>		Inomverksutbildning av officerare. Krigsorganisationsutveckling. Studier och försök.	

Totalförsvarets skyddscentrum (SkyddsC)	<i>Umeå</i>	CBRN-skolan Försvarshälsa	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare. Studier och försök.	Chefen för SkyddsC är garnisonschef för Umeå garnison.
Marinen				
Marinstaben (MS)	<i>Haninge/ Muskö</i>	TVA Marin Verksamhet i Karlskrona, Göteborg och Visby Flygplatschef (sjö)	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Taktisk ledning av marinförband. Stödjer HKV i strategisk- operativ- och genomförandeledning. Utarbetar planer, uppdrag och order för marinens organisation, krigsförband och ansvarsområde i övrigt. Samverkar med relevanta myndigheter, företag, internationella organisationer och partners. Materielområdesansvar.	
Första ubåtsflottiljen (1. ubflj)	<i>Karlskrona</i>	<i>Verksamhet i Karlskrona och Haninge/Muskö</i>	Operativ verksamhet. Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning	
Tredje sjöstridsflottiljen (3. sjöstriflj)	<i>Karlskrona</i>		Operativ verksamhet. Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning	
Fjärde sjöstridsflottiljen (4. sjöstriflj)	<i>Haninge</i>	<i>Verksamhet i Haninge och Uddevalla/Skredsvik</i>	Operativ verksamhet.	

			Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning	
Stockholms amfibieregemente (Amf 1)	<i>Haninge/Berga</i>	Försvarshälsa	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare.	Chefen för Amf 1 är garnisonchef för Haninge/Berga garnison.
Älvsborgs amfibieregemente (Amf 4)	<i>Göteborg</i>	Lokalplaneringsenhet Väst Försvarshälsa	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Inomverksutbildning av officerare.	Chefen för Amf 4 är garnisonschef för Göteborg och Uddevalla/Skredsviks garnison.
Marinbasen (MarinB)	<i>Karlskrona</i>	<i>Verksamhet i Karlskrona, Haninge och Göteborg</i> Lokalplaneringsenhet Syd Marinverkstäderna har verksamhet i Karlskrona, Uddevalla/Skredsvik och Muskö. Försvarshälsa	Operativ verksamhet. Ansvarar för och distribuerar Försvarsmaktens sjöläge. Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförbandet Marinbasen. Grund- och repetitionsutbildning. Grundrekryterande organisationsenhet för cyberförsvaret.	Chefen för MarinB är garnisonschef för Karlskrona garnison.
Sjöstridsskolan (SSS)	<i>Karlskrona</i>	<i>Verksamhet i Karlskrona och Haninge</i> Försvarsmaktens Dykeri- och Navalmedicinska Centrum	Inomverksutbildning av officerare. Grund- och repetitionsutbildning av värnpliktiga. Krigsorganisationsutveckling. Studier och försök.	

Flygvapnet				
Flygstaben (FS)	<i>Uppsala</i> Verksamhet i Uppsala, Såtenäs och Linköping.	TVA Flyg Flygchef Teknisk chef flyg Flygunderhållschef Flygplatschef (land) Strilchef SIS-chef Flygöverläkaren Flygsäkerhetschef Kvalitetschef för det militära luftfartssystemet Utbildningschef flygunderhåll	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Taktisk ledning av flygvapenförband. Stödjer HKV i strategisk-, operativ- och genomförandeledning. Utarbetar planer, uppdrag och order för flygvapnets organisation, krigsförband och ansvarsområde i övrigt. Samverkar med relevanta myndigheter, företag, internationella organisationer och partners. Materielområdesansvar.	
Skaraborgs flygflottilj (F 7)	<i>Lidköping/Såtenäs</i>	<i>Verksamhet på Arlanda flygplats, Såtenäs, Linköping och Karlsborg.</i> Flygverkstad Försvarshälsa	Operativ verksamhet. Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning. Utbildning av piloter. Statsflyg-, transport- och specialflygverksamhet.	Chefen för F 7 är garnisonschef för Såtenäs garnison.
Upplands flygflottilj (F 16)	<i>Uppsala</i>	Verksamhet i Uppsala, Såtenäs, Luleå, Bålsta och Hästveda. Försvarshälsa	Operativ verksamhet. Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Ansvara för Försvarsmaktens luftläge.	Chefen för F 16 är garnisonschef för Uppsala garnison.

			Grund- och repetitionsutbildning av värnpliktig personal och frivilliga. Grundrekryterande organisationsenhet för cyberförsvaret.	
Blekinge flygflottilj (F 17)	<i>Ronneby/Kallinge</i>	<i>Verksamhet i Ronneby/Kallinge, Linköping/Malmen och Visby</i> Försvarshälsa	Operativ verksamhet. Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning av värnpliktig personal och frivilliga. Utveckling och vidmakthållande av Försvarens flygbärgningsgrupp.	Chefen för F 17 är garnisonschef för Ronneby garnison.
Norrbottnens flygflottilj (F 21)	<i>Luleå</i>	Verksamhet i Luleå, Vidsel, Jokkmokk och Uppsala Försvarshälsa	Operativ verksamhet. Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning av värnpliktig personal och frivilliga.	Chefen för F 21 är garnisonschef för Luleå garnison.
Försvarens helikopterflottilj (Hkpflj)	<i>Linköping/Malmen</i>	<i>Verksamhet i Linköping/Malmen, Luleå och Ronneby/Kallinge</i> Verksamhet i Linköping, Luleå och Ronneby. Försvarshälsa	Operativ verksamhet. Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning av värnpliktig personal och frivilliga.	Chefen för Hkpflj är garnisonschef för Linköpings garnison.
Luftstridsskolan (LSS)	<i>Uppsala</i>	<i>Flygvapnets flygbefälskola (FBS) Flygvapnets stridslednings- och luftbevakningsskola (StrilS) Flygskolan</i>	Inomverksutbildning av officerare. Grundutbildning av värnpliktiga. Krigsorganisationsutveckling. Studier och försök. Central övningsplanering av övningar inom flygvapnet.	

		(FlygS), Linköping/Malmen Basbefälsskolan (BBS) FM Hundtjänstenhet (FHTE) Utvecklingsenhet Luftstrid (UTVLuft) Utbildningsenheten (UtbE)	Försörjning av Försvarsmakten med tjänstehundar samt bedrivande av avel.	
FÖRSVARSMAKTS- GEMENSAMMA ORGANISATIONSEN- HETER				
Ledning				
Ledningsregementet (LedR)	<i>Enköping</i>	<i>Ledningsstridsskolan (LedSS)</i> Totalförsvarets signal- skyddsskola (TSS) Miljöprovningseenheten (MPE) METOCC TKSE TVK Ledsys Försvarshälsa	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning av värnpliktiga. Inomverksutbildning av officerare. Krigsorganisationsutveckling. Studier och försök. Genomför tillståndsprövningar för Försvarsmaktens behov. Grundrekyterande organisationsenhet för cyberförsvaret.	Chefen för LedR är garnisonschef för Enköpings garnison.

Försvarsmaktens telekommunikations- och informationssystemförband (FMTIS)	<i>Örebro</i>	Anläggningsenheten Chef systemvärdighet ledningsstödssystem	Operativ verksamhet. Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Grund- och repetitionsutbildning.	Chefen för FMTIS är garnisonschef för Örebro och Arboga garnison.
Försvarsmaktens under rättelse- och säkerhetscentrum (FMUndSäkC)	<i>Uppsala</i>	<i>Försvarets tolkskola (TolkS)</i>	Inomverksutbildning av officerare. Krigsorganisationsutveckling. Studier och försök. Grund- och repetitionsutbildning av värnpliktiga.	
Logistik				
Försvarsmaktens logistik (FMLOG)	<i>Stockholm</i>	TVK Log Transportenheten med FM transportkontor (TpE) Försörjningsenheten (FörsE) Ekonomiredovisningsenheten (EkRedE) Joint Service Support (JSS) Inköpsenheten (InkE)	Inomverksutbildning av officerare. Krigsorganisationsutveckling. Studier och försök. Anskaffa och förrådshålla förnödenheter. Samordna behovet av förnödenheter, transporter och service-tjänster	
Försvarsmaktens tekniska skola (FMTS)	<i>Halmstad</i>	Markverkstäder Besiktningsenhet	Inomverksutbildning av officerare. Krigsorganisationsutveckling. Studier och försök. Teknisk tjänst.	
Försvarsmedicincentrum (FömedC)	<i>Göteborg</i>	Försvarsmedicinsk stridsskola Funktionsenhet för svarsmedicin	Inomverksutbildning av officerare. Krigsorganisationsutveckling. Stu-	

			dier och försök. Bedriver partihandel läkemedel. Bedriver Live Tissue Training.	
Utbildning m.m.				
Försvarsmaktens HR-centrum (FM HRC)	<i>Stockholms län</i>	Lön & HR-administrativa enheten Rekryterings- & Antagningsenheten Arbetsgivarenheten	Service- och supportfunktion för Försvarsmaktens gemensamma förvaltning samt stödverksamhet inom administration och HR.	
Militärhögskolan Karlberg (MHS K)	<i>Solna</i>	Kadettbataljonen FMIF Veterancentrum Lokalplaneringsenhet Mitt Managementenheten	Genomför utbildningar. Samordnar yrkes- och befattningskurser (YBK). Utfärdar bestämmelser och rutiner för inomverksutbildning. Stödjer HKV i beredningen av OF-systemet, Försvarsmaktens ämnesutveckling samt fysisk prestationsförmåga, idrott och friskvård.	
Militärhögskolan Halmstad (MHS H)	<i>Halmstad</i>	Försvarsmaktens ledarskaps- och pedagogikenheten (FM LOPE) Utbildningsenhet Samordningsenheten	Utbildar specialist- och reservofficerare. Stödjer HKV med utveckling av ledarskap och pedagogik samt med programledning av SOU, HSOU och AROU/ROU.	
MILITÄRREGIONER OCH HEMVÄRNET				
Norra militärregionstaben (MR Norr)	<i>Boden</i>	<i>Lapplandsjägargruppen i Kiruna</i> <i>Norbottensgruppen i Boden</i>	Markterritoriell verksamhet samt regional underrättelse- och säkerhetstjänst.	

		<i>Västerbottensgruppen i Umeå, Västernorrlandsgruppen i Härnösand Fältjägargruppen i Östersund</i>	Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband Utbildar personal till hemvärnsförbanden och samordna stöd till frivilliga försvarsorganisationer regionalt.	
Mellersta militärregionstaben (MR Mitt)	<i>Upplands Bro/ Kungsängen</i>	<i>Livgardesgruppen i Upplands-Bro Dalregementsgruppen i Falun Gävleborgsgruppen i Gävle Upplands- och Västmanlandsgruppen i Enköping Södermanlandsgruppen i Strängnäs Södertörnsgruppen i Haninge</i>	Markterritoriell verksamhet samt regional underrättelse- och säkerhetstjänst. Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Utbildar personal till hemvärnsförbanden och samordna stöd till frivilliga försvarsorganisationer regionalt.	
Västra militärregionstaben (MR Väst)	<i>Skövde</i>	<i>Örebro- och Värmlandsgruppen i Karlskoga/Villingsberg Skaraborgsgruppen i Skövde Bohus-Dalsgruppen i Uddevalla/Skredsvik Elfsborgsgruppen i Göteborg Hallandsgruppen i Halmstad</i>	Markterritoriell verksamhet samt regional underrättelse- och säkerhetstjänst. Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Utbildar personal till hemvärnsförbanden och samordna stöd till frivilliga försvarsorganisationer regionalt.	

Södra militärregionstaben (MR Syd)	<i>Lund/Revinge</i>	<i>Livgrenadjärgruppen i Linköping Norra Smålandsgruppen i Eksjö Kalmar- och Kronobergsgruppen i Växjö Blekingegruppen i Karlskrona Skånska gruppen i Lund/Revinge</i>	Markterritoriell verksamhet samt regional underrättelse- och säkerhetstjänst. Utveckling, vidmakthållande och avveckling av krigsförband. Utbildar personal till hemvärnsförbanden och samordna stöd till frivilliga försvarsorganisationer regionalt.	
Hemvärnets stridsskola (HvSS)	<i>Salem/Vällinge</i>		Samordnar utveckling, genomförande och uppföljning av utbildningar för Hemvärnets chefer.	Chefen för HvSS är garnisonschef för Salem/Vällinge garnison.
SPECIALFÖRBAND				
Särskilda operationsgruppen (SOG)	<i>Karlsborg</i>		Kärnförbandet inom specialförbanden.	Till specialförbanden hör även Sektionen för operativ teknik (SOT) och Särskilda sambandsenheten (SSE)

Bilaga 2**Bilaga 2 Försvarmaktens krigsförband (FIB 2025:1)**

Bilaga 2 visar krigsorganisation 2030. Krigsorganisation 2030 omfattar de krigsförband som regeringen har beslutat i förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten och som enligt inriktningsbeslutet¹ för 2025-2030 så långt som möjligt ska vara operativa till 2030, samt de krigsförband som Försvarmakten därutöver har beslutat ska vara operativa senast 2030.

Verksamhetsansvar för uppbyggnad och beredskap av särskilda krigsförband

Chefen för försvarsstaben för högkvarter med stabsförband

Chefen militära underrättelse och säkerhetstjänsten för Nationella underrättelseenheten

Chefen specialförbanden för specialförbandens krigsförband

Chefen för cyberförsvarsledningen för krigsförbanden inom cyberförsvaret, inklusive 1. och 2. Cyberförsvarsförbandet.

---

¹ Inriktning för militärt försvar 2025-2030, regeringsbeslut 2024-12-19 Fö2024/02054

Bilaga 2

Krigsförband inom arméchefens verksamhetsansvar för uppbyggnad och beredskap i krigsorganisation 2030

Arméstaben	1. divisionsunderhållsbataljonen	Militärbas Sollefteå
Livbataljonen	1. divisionsingenjörbataljonen	Militärbas Falun
31. jägarbataljonen	1. militärpolisbataljonen	Militärbas Kungsängen
61. luftvärnsbataljonen	1. divisionsunderrättelsebataljonen	Militärbas Visby
62. luftvärnsbataljonen	1. divisionsartilleriunderrättelsekompaniet	Militärbas Kristinehamn
1. norrlandsjägarbataljonen	1. divisionsraketartilleriförbandet	Militärbas Skövde
2. norrlandsjägarbataljonen	1. stridsvagnstransportbataljonen	Militärbas Karlsborg
1. CBRN-kompaniet	4. mekaniserade brigaden	Militärbas Eksjö
1. skyttebataljonen	7. mekaniserade brigaden	Militärbas Halmstad
13. säkerhetsbataljonen	19. mekaniserade norrlandsbrigaden	Militärbas Revinge
32. underrättelsebataljonen	1. infanteribrigaden	
1. ammunitionsröjningskompaniet	Stridsgrupp Gotland	
1. förbindelsebataljonen	Militärbas Boden	
1. divisionsstaben	Militärbas Arvidsjaur	
1. divisionsartilleribataljonen	Militärbas Umeå	

Arméchefen har verksamhetsansvar för följande krigsförband intill att de avvecklas eller utvecklas till krigsförband² som vidmakthålls i krigsorganisation 2030:

- 131. lokalförvarsskyttebataljonen
- 132. lokalförvarsskyttebataljonen
- 211. lokalförvarsskyttebataljonen
- 212. lokalförvarsskyttebataljonen
- 1. divisionsingenjörkompaniet
- 1. förbindelsekompaniet

² Bataljoner och kompanier ingående i brigader som avvecklas fram till 2030 redovisas inte i denna bilaga.

Bilaga 2

- 18. lokalförsvårsskyttebataljonen
- 18. luftvärnsenheten

Krigsförband inom marinchefens verksamhetsansvar för uppbyggnad och beredskap i krigsorganisation 2030

Marinstaben	33. minröjningsdivisionen	2. amfibiebataljonen
1. ubåtsflottiljledningen	4. sjöstridsflottiljledningen	5. amfibiebataljonen
1. ubåtsdivisionen	41. korvettdivisionen	17. bevakningsbåtkompaniet
Ubåtsräddningsfartyget	42. minröjningsdivisionen	Marin militärbas Haninge
Signalspaningsfartyget	44. röjdykardivisionen	Marin militärbas Karlskrona
3. sjöstridsflottiljledningen	1. marina basbataljonen	Marin militärbas Göteborg
31. korvettdivisionen	2. marina basbataljonen	

Krigsförband inom flygvapenchefens verksamhetsansvar för uppbyggnad och beredskap i krigsorganisation 2030

Flygstaben	16. flygflottiljen ³	3. flygflottiljen
7. flygflottiljen	17. flygflottiljen	1. helikopterskvadronen
71. stridsflygdivisionen	171. stridsflygdivisionen	2. helikopterskvadronen
72. stridsflygdivisionen	172. stridsflygdivisionen	3. helikopterskvadronen
73. transportflygskvadronen	21. flygflottiljen	4. helikopterskvadronen
74. specialflygskvadronen	211. stridsflygdivisionen	161. stridslednings- och luftbevakningsbataljonen
75. statsflygskvadronen	212. stridsflygdivisionen	

³ Flygvapnets militärbaser ingår i flygflottiljerna.

Bilaga 2

Krigsförband inom ledningssystemchefens verksamhetsansvar för uppbyggnad och beredskap i krigsorganisation 2030

6. operativa sambandsbataljonen	Försvarets meteorologiska och oceanografiska centrum (METOCC)	Operativa kommunikationsförbandet
7. operativa sambandsbataljonen	Telekrigsstödsenheten (TKSE)	Militärbas Enköping
8. operativa sambandsbataljonen	Försvarets telekommunikations- och informations-systemsförband (FMTIS)	Militärbas Arboga
9. operativa sambandsbataljonen	13. operativa telekrigsbataljonerna	
1. divisionsledningsbataljonen	1. divisionstelekrigsbataljonen	

Krigsförband inom Försvarets logistikchefens verksamhetsansvar för uppbyggnad och beredskap i krigsorganisation 2030

1. transportbataljonen	1. sjukhuskompaniet	Terminalenhet Hamn
2. transportbataljonen	2. sjukhuskompaniet	Terminalenhet Flyg
3. transportbataljonen	1. trafik- och transportledningskompaniet	FMLOG
1. fältsjukhusbataljonen	2. trafik- och transportledningskompaniet	
2. fältsjukhusbataljonen	Markverkstadsförbandet	
3. fältsjukhusbataljonen	Terminalenhet Järnväg	

Logistikchefen har verksamhetsansvar för följande krigsförband intill att de avvecklas eller utvecklas till krigsförband som vidmakthålls i krigsorganisation 2030:

- 1. operativa logistikbataljonen
- 2. operativa logistikbataljonen
- 1. fältsjukhuset

Bilaga 2

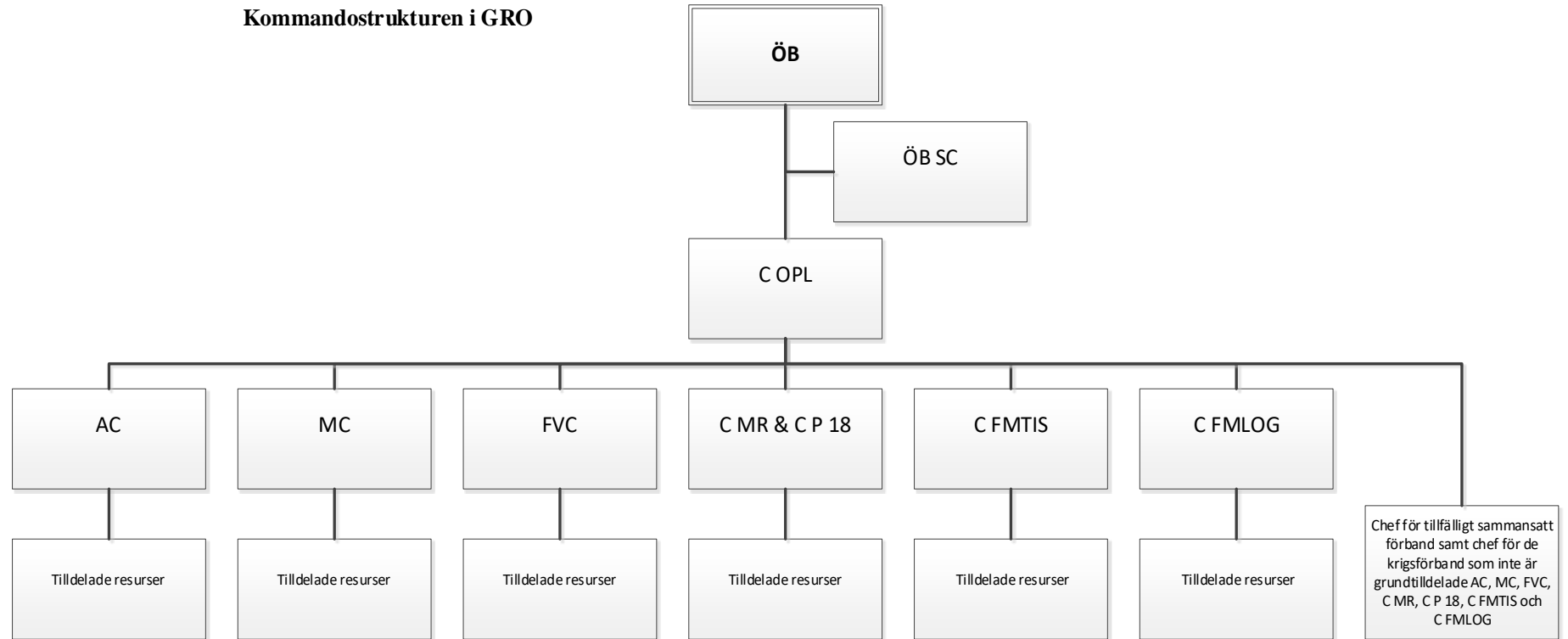
Krigsförband inom rikshemvärnschefens verksamhetsansvar för uppbyggnad och beredskap i krigsorganisation 2030

Regional stab Norr	21. hemvärnsbataljonen	36. hemvärnsbataljonen
Regional stab Mitt	22. hemvärnsbataljonen	37. hemvärnsbataljonen
Regional stab Väst	23. hemvärnsbataljonen	38. hemvärnsbataljonen
Regional stab Syd	24. hemvärnsbataljonen	39. hemvärnsbataljonen
10. hemvärnsbataljonen	25. hemvärnsbataljonen	40. hemvärnsbataljonen
11. hemvärnsbataljonen	26. hemvärnsbataljonen	41. hemvärnsbataljonen
12. hemvärnsbataljonen	27. hemvärnsbataljonen	42. hemvärnsbataljonen
13. hemvärnsbataljonen	28. hemvärnsbataljonen	43. hemvärnsbataljonen
14. hemvärnsbataljonen	29. hemvärnsbataljonen	44. hemvärnsbataljonen
15. hemvärnsbataljonen	30. hemvärnsbataljonen	45. hemvärnsbataljonen
16. hemvärnsbataljonen	31. hemvärnsbataljonen	46. hemvärnsbataljonen
17. hemvärnsbataljonen	32. hemvärnsbataljonen ⁴	47. hemvärnsbataljonen
18. hemvärnsbataljonen	33. hemvärnsbataljonen	48. hemvärnsbataljonen
19. hemvärnsbataljonen	34. hemvärnsbataljonen	49. hemvärnsbataljonen
20. hemvärnsbataljonen	35. hemvärnsbataljonen	Depå Vällinge

⁴ C P 18 har verksamhetsansvar för vidmakthållande och utveckling.

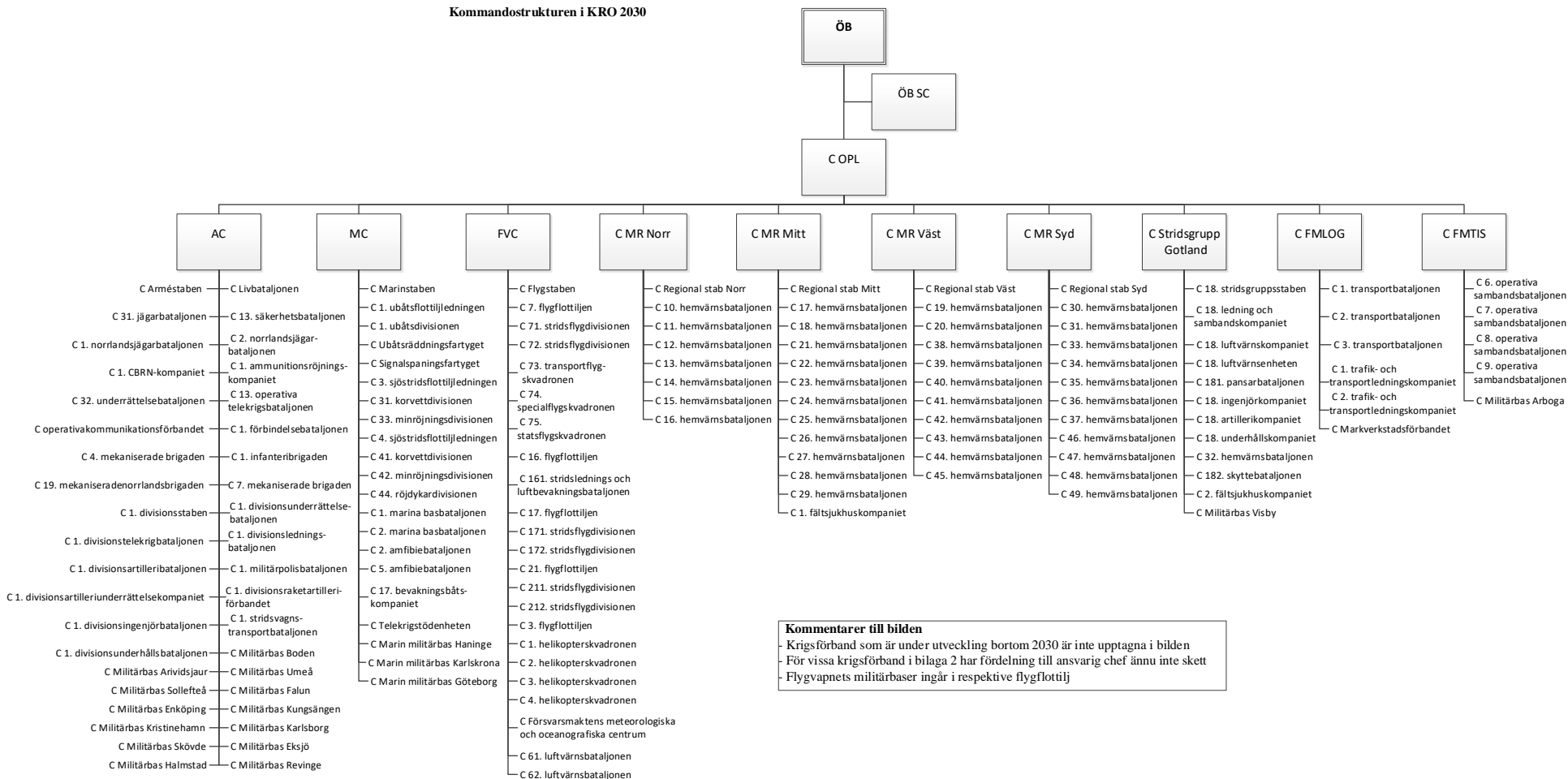

Bilaga 3 Försvarsmaktens kommandostruktur (FIB 2025:1)

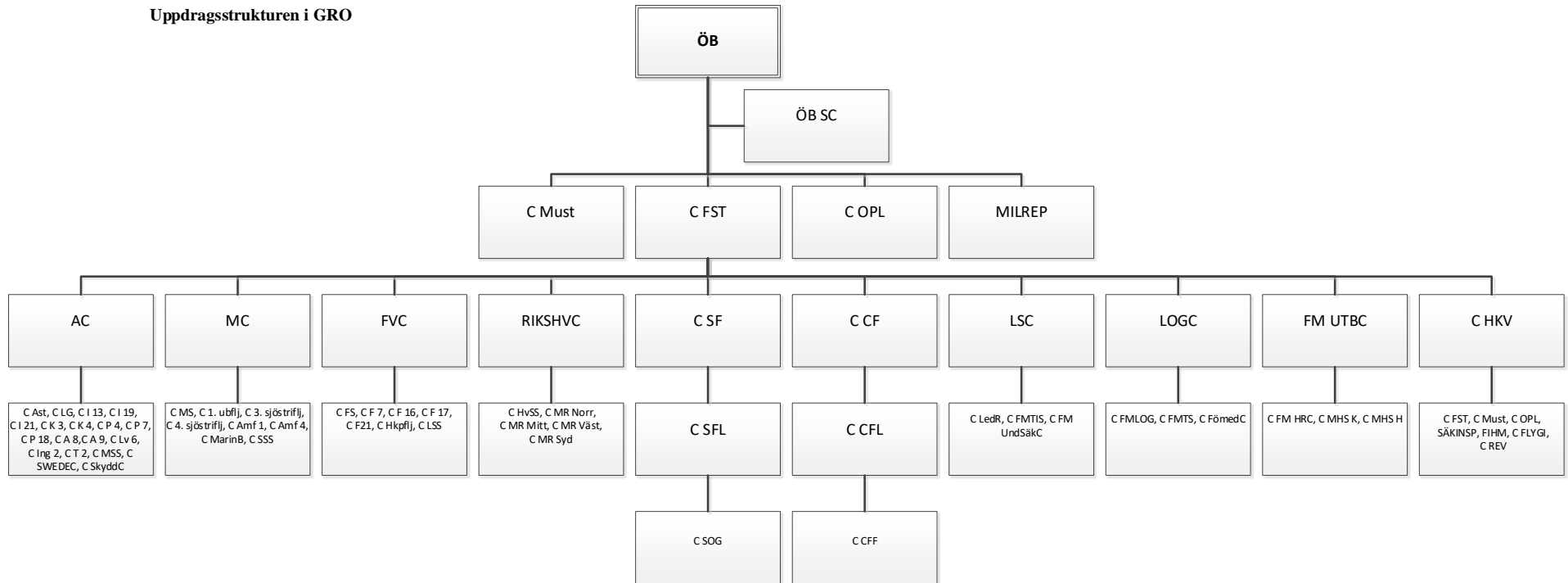
Vilka resurser som tilldelas respektive chef regleras i FMO och GRO. Avseende markterritoriell verksamhet lyder garnisonscheferna under respektive chef för militärregion.

Kommandostrukturen i KRO 2030

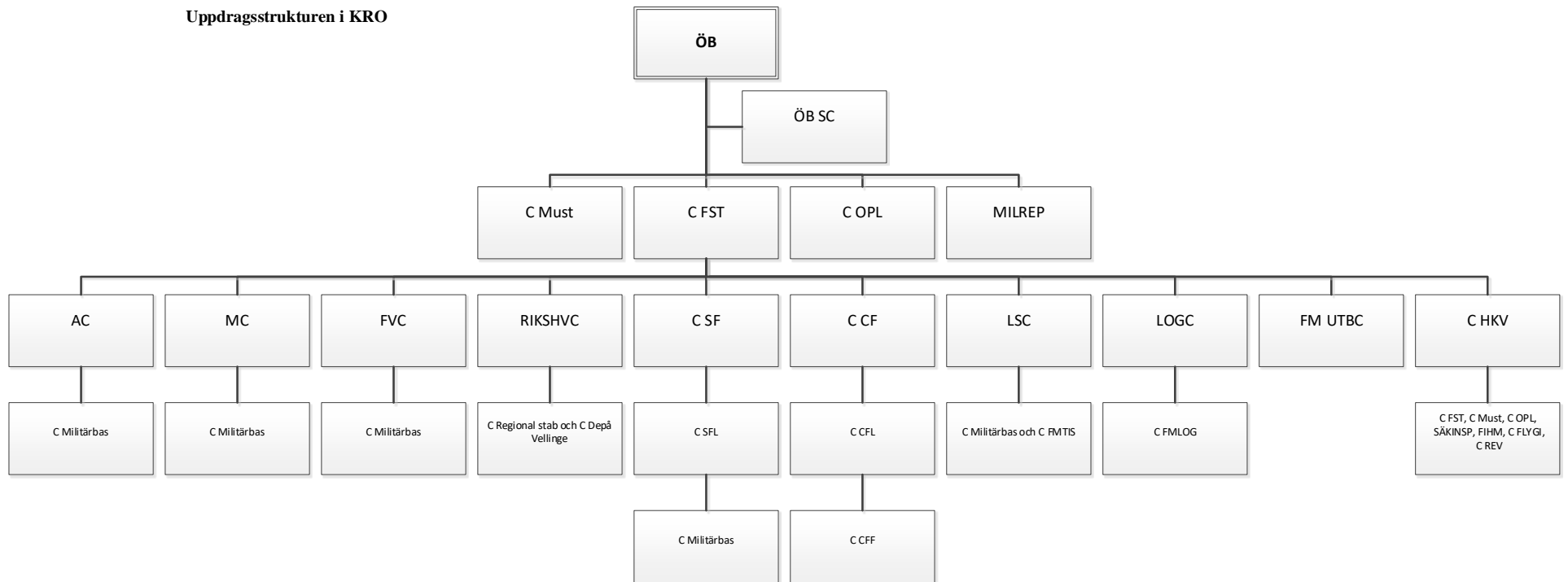

Bilaga 4 Lydnadsförhållanden i uppdragsstrukturen (FIB 2025:1)

Uppdragsstrukturen i GRO

Uppdragsstrukturen i KRO

Bilaga 5

Bilaga 5 Militärregionernas indelning m.m. (FIB 2024:4)

Benämning	Beteckning	Geografiskt ansvar	Samverkansansvar med länsstyrelser	Samverkansansvar med civilområde och civilområdesansvarig länsstyrelse
Norra militärregionen med norra militärregionstaben	MR Norr	Norrbottens, Västernorrlands, Västerbottens och Jämtlands län.	Länsstyrelserna i Norrbottens, Västernorrlands, Västerbottens och Jämtlands län.	Norra civilområdet med länsstyrelsen i Norrbottens län.
Mellersta militärregionen med mellersta militärregionstaben	MR Mitt	Gävleborgs, Dalarnas, Uppsala, Västmanlands, Stockholms, Södermanland län.	Länsstyrelserna i Gävleborgs, Dalarnas, Uppsala, Västmanlands, Stockholms och Södermanlands län.	Östra civilområdet med länsstyrelsen i Stockholms län.
Västra militärregionen med västra militärregionstaben	MR Väst	Värmlands, Örebro, Västra Götalands och Hallands län.	Länsstyrelserna i Örebro, Värmlands, Västra Götalands- och Hallands län	Mellersta civilområdet med länsstyrelsen i Örebro län. Västra civilområdet med länsstyrelsen i Västra Götaland.
Södra militärregionen med södra militärregionstaben	MR Syd	Östergötlands, Jönköpings, Kalmar, Kronobergs, Blekinge och Skåne län.	Länsstyrelserna i Östergötlands, Jönköpings, Kalmar, Kronobergs, Blekinge och Skåne län.	Södra civilområdet med länsstyrelsen i Skåne län. Sydöstra civilområdet med länsstyrelsen i Östergötlands län.
Gotland	P 18	Gotlands län.	Länsstyrelsen i Gotlands län.	Eftersom Gotland har en särställning kan P 18 även behöva samverka med Östra civilområdet med länsstyrelsen i Stockholms län.

Bilaga 6

Bilaga 6 Begrepp och förkortningar

(FIB 2025:1)

Begrepp	Betydelse
<i>Aktivera</i>	Alla de åtgärder som krävs för att sammanföra personal, förnödenheter och anläggningar till ett krigsförband för att höja förmågan eller genomföra operationer inom ramen för Försvarmaktens befintliga resurser och överbefälhavarens befogenheter.
EU:s allmänna dataskyddsförordning	Europaparlamentets och rådets förordning (EU), 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådan uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG.
<i>FM CERT</i>	Försvarmaktens computer emergency response team.
<i>FMGP</i>	Försvarmaktens genomförandeplan
<i>Fredsfrämjande insats</i>	Militär verksamhet i ett insatsområde utomlands som sker i konfliktförebyggande, fredsskapande, fredsbevarande, fredsframtvängande eller fredsbyggande syfte. Insatsen kan ledas av en internationell organisation eller ramnation, eller ske inom ramen för ett multilateralt militärt samarbete.
<i>Försvarsdatalagen</i>	Lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten

Bilaga 6

<i>Försvarmaktsorder (FMO)</i>	Order på militärstrategisk nivå som fastställs av överbefälhavaren med uppgifter, resurser och handlingsregler för genomförande av operationer.
<i>FMSP</i>	Försvarmaktens strategiska plan
<i>Grundoperationsplanering</i>	Planering som omfattar en fullständig planering för bland annat höjning av beredskap, aktivering, mobilisering, utgångsgruppering och uppgifter i syfte att kunna hantera vissa prioriterade omfall. Grundoperationsplaneringen utmynnar bland annat i produkterna grundoperationsplan och grundplan aktivering och mobilisering.
<i>Inspektera, inspektion</i>	Granskning av viss verksamhet och kontrollerar därmed att viss verksamhet genomförs på det sätt som är avsett samt att de krav som ställs på personal, materiel, infrastruktur m.m. uppfylls. Inspektion genomförs på det sätt samt tid och plats som den som har inspektionsuppgiften beslutar men i överenskommelse med berörd överordnad chef.
<i>Internationell militär operation</i>	Operation utomlands, på eller över internationellt vatten, eller på svenskt territorium som antingen är <ol style="list-style-type: none"> ledd av Nato eller annan internationell organisation, eller som sker inom ramen för ett bilateralt eller multilateralt militärt samarbete, och som inte är en fredsfrämjande insats.

Bilaga 6

Operationen kan ofta, men behöver inte alltid, syfta antingen till att försvara Sverige eller allierade stater mot ett väpnat angrepp, hävdande av Sveriges eller allierade staters territoriella integritet, eller till avskräckning.

Krigsförband

Förbandsenhet vid en organisationsenhet av typ bataljon, kompani, fartygsdivision, flygdivision och liknande, upptaget i en krigsorganisationsplan och tilldelat ett förbandsnummer i krigsorganisationsregistret.

KROP

Krigsorganisationsprognos

KROV

Krigsorganisationsvärdering

MILREP

Sveriges militära representant vid Nordatlantiska fördragsorganisationen samt Europeiska unionen

Mobilisera

Alla de åtgärder som krävs för att sammanföra personal, förnödenheter och anläggningar till ett krigsförband för att genomföra operationer efter av regeringen höjd beredskap och beslut om mobilisering.

Must

Förkortning för den organisatoriska enheten militära underrättelse- och säkerhetstjänsten

Operationer

Sammanfattande benämning på militär verksamhet som, på order och oavsett ledningsnivå, syftar till att nå en bestämd målsättning inom ett område.

Bilaga 6

<i>Order</i>	<p>Tvingande befallning som avser uppgifter, resurser och insats- och handlingsregler vid utövande av militär befälsrätt.</p> <p>Order som av tidsskäl utfärdas muntligt ska snarast möjligt dokumenteras i krigsdagbok eller annan formell handling.</p> <p>Order kan innehålla bestämmelser eller tillämpningar av rättsregler. Ett exempel är handlingsregler (ROE, Rules Of Engagement) för operationer som kan innebära en snävare tillämpning av lagar och förordningar och/eller en annan tillämpning av exempelvis anvisningar i handböcker, manualer och instruktioner.</p>
<i>Organisationsenhet</i>	<p>Enhet uppräknad i bilaga 1 till förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten. Benämns även förband och chef för organisationsenhet för förbandschef.</p>
<i>Samordna</i>	<p>Att optimera utnyttjandet av resurser i tid och rum så att uppsatta målsättningar kan nås på avsett sätt. Samordning kan ske antingen genom att överordnad chef ger uppdrag, order och direktiv till underställda eller underlydande chefer (samordning genom befäl), eller genom samverkan.</p>
<i>Samverka</i>	<p>Att genomföra dialog och förhandling mellan självständiga och sidoordnade aktörer för att nå en överenskommelse om enheters inriktning och samordning.</p>

Bilaga 6

<i>Stödja</i>	Att när så erfordras, föreslå åtgärder eller tillhandhålla underlag, på begäran eller på eget initiativ.
<i>Territoriell verksamhet</i>	Områdesbunden militär verksamhet, i samverkan med myndigheter och andra civila aktörer, i syfte att stödja militära operationer.
<i>Tillsyn</i>	Författningsenlig självständig granskning och kontroll av att viss verksamhet uppfyller de krav och villkor som följer av lagar, förordningar, föreskrifter, eller andra krav och villkor som meddelats i anslutning till dessa. Tillsyn genomförs på det sätt samt tid och plats som den som har tillsynsuppgiften beslutar.

Bilaga 7 Delegationsordning myndighetsgemensamma beslut (FIB 2025:1)

Denna delegationsordning (DO) för myndighetsgemensamma delegationer är en del av Försvarmaktens arbetsordning.

En överordnad chef får alltid besluta i ett ärende som genom DO har delegerats till en underordnad befattningshavare, om inte annat särskild anges.

Det som anges i kolumnen ”Får delegeras” är den lägsta tillåtna beslutsnivån. Om delegation inte får ske anges det med ”nej”.

Det finns i dag beslutsdelegationer även i FFS och FIB. De delegationerna kommer över tid att föras över till denna DO.

Viktigt att tänka på är att denna DO inte innehåller information om under vilka förutsättningar som beslut får fattas. De framgår av författning, annat styrdokument eller avtal.

Med skrivningen försvarsgrenschef/motsv. avses i detta dokument försvarsgrenscheferna, rikshemvärnschefen, chefen för specialförbanden, chefen för cyberförsvaret, Försvarmaktens ledningssystemchef, Försvarmaktens logistikchef och Försvarmaktens utbildningschef.

Innehåll	Sida
1.Ledning av verksamhet	182
1.1. Ändringar av Försvarmaktens organisation	182
1.2. Interna styrande dokument	186
2.Allmänna bestämmelser för myndigheter	187
2.1. Försvarmaktens föreskrifter	188
2.2. Ändringar i lag, förordning, EU-rättsakter eller andra myndigheters föreskrifter	188
2.3. Offentlighet- och sekretess	188

2.4. Domstolsprocess m.m.	190
2.5. Skydd för geografisk information	191
2.6. Arkiv och gallring	192
2.7. Ärendehandläggning	192
2.8. Dataskydd	193
2.9. Miljö- och klimatrapportering	199
3.Folkrätt och internationellt samarbete m.m.	200
3.1 Instruktioner till MILREP	200
3.2 Diplomatiska tillstånd och liknande tillstånd	200
3.3 Åtaganden inom OSSE, inspektioner av vissa vapen och visst internationellt samarbete med tull och polis	201
4.Tillträde och territoriell integritet m.m.	203
5.Stöd till samhället	204
6.Försvarsunderrättelseverksamhet	206
7.Militär säkerhetstjänst	208
7.1 Säkerhetsskyddstjänst	209
7.2 Informationssäkerhet inom säkerhetsskydd	211
7.3 Fysisk säkerhet inom säkerhetsskydd	213
7.4 Personalsäkerhet inom säkerhetsskydd	215
7.5 Kontroll av Försvarsmaktens säkerhetsskydd	217
8.Tillsyn m.m. samt informationssäkerhet inom säkerhetsskydd	217

9.Totalförsvarets signalskydd	220
10.Informationshantering	223
10.1 Informationsvärdering	223
10.2. Informationsteknisk verksamhet	223
11.Cyberförsvaret	224
12.Skydd och bevakning	225
13.Vapen och ammunition	227
14.Militär luftfart	231
14 A Militär sjöfart	235
15.Arbetsmiljö, sjö-, flyg- och marksäkerhet	238
15.1.Arbetsmiljö – allmänt	238
15.2. Systematiskt arbetsmiljöarbete	239
15.3 Undersökning av olyckor	240
15.4. Trafiksäkerhet	241
15.5. Transport farligt gods	243
15.6. Brandfarliga och explosiva varor	244
15.7. Marksäkerhet	245
15.8. Sjösäkerhet	246
15.9. Dyksäkerhet	246
16.Miljölagstiftning	247
17.Riksentressen och områden av betydelse för totalförsvaret	252

18.Frekvenstilldelning och radioanvändning m.m.	254
19.Försvarsmedicin	255
19.1. Hälso- och sjukvård	256
19.2. Hälsoskydd	257
19.3. Veterinärmedicin	257
20.Livsmedel	257
21.Djur	258
22.Kommunikation	259
23.Totalförsvar	259
24.Vid höjd beredskap m.m.	262
24.1. Förfarande	262
24.2. Folkrätt	262
24.3. Materiel	263
24.4. Personal	263
25.Internrevision	264

1. Ledning av verksamhet

1.1 Ändringar av Försvarsmaktens organisation

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten</i>					
1.	om ram- och nivåneutrala organisationsförändringar.	34 § tredje stycket	C FST	C OrgE C CFL	
2.	om vilka OrgE, verksamheter och resurser som inom ett eller flera definierade geografiska områden ska utgöra Försvarsmaktens garnisoner.	34 § tredje stycket	C FST	nej	När det är fråga om garnisoner som berör mer än en försvarsgren/motsv.
			försvarsgrenschef/motsv.	nej	När det är fråga om garnisoner som enbart berör OrgE inom egen försvarsgren/motsv.

1.2 Interna styrande dokument

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	Försvarsmaktens arbetsordning (FM ArbO).	4 § p. 1 myndighetsförordningen (2007:515)	överbefälhavaren	nej	
2.	verksamhetsordning och/eller delegationsordning för egen organisation.		chef för organisatorisk enhet	nej	Handlingstyp är instruktion.
			försvarsgrenschef/motsv.	nej	
3.	Försvarsmaktens föreskrifter (FFS).	4 § p. 5 myndighetsförordningen och 67 § förordning (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten	överbefälhavaren	generaldirektören	Föreskrifter ska kontrasigneras av chefsjuristen.
				chefsjuristen	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
4.	Försvarsmaktens föreskrifter (FFS) som får meddelas enligt <ul style="list-style-type: none"> - 4 kap. 3 § förordningen (1995:241) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m., - 41 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, - 40 § livsmedelsförordningen (2006:813), - 4 kap. 19 § avfallsförordningen (2020:614) och - 26 § förordningen (2017:799) om försvarsinspektören för hälsa och miljöns tillsyn över hälso- och sjukvården, tandvården och smittskyddet. 	67 § förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten	FIHM		Föreskrifter ska kontrasigneras av chefsjuristen.
5.	om undantag från föreskrifter.		överbefälhavaren FIHM	ja	Ev. delegation framgår på annan plats i delegationsordning. Beslut om undantag från föreskrifter är bara möjligt om det finns en bestämmelse om det i föreskrifterna.
6.	Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB).		överbefälhavaren	nej	Interna bestämmelser ska kontrasigneras av chefsjuristen.
7.	interna föreskrifter för Försvarsmakten om hur de gällande bestämmelserna inom området som räknas upp i paragrafen ska följas.	21 § första stycket förordningen med instruktion för Försvarsmakten	FIHM	nej	
8.	om undantag från interna bestämmelser (FIB).		överbefälhavaren	nej	Ev. delegation framgår på annan plats i delegationsordning. Beslut om undantag från föreskrifter är bara möjligt om det finns en bestämmelse om det i föreskrifterna.
9.	Försvarsmaktens allmänna råd.		överbefälhavaren	nej	
10.	SE-EMAR	28 kap. 18 § FM ArbO	C FLYGI	nej	
11.	doktrin	10 kap. 2 § FM ArbO	överbefälhavaren	nej	
12.	reglementen.		överbefälhavaren	C FST	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			chef för militärstrategisk funktion	nej	Myndighetsgemensam reglering.
			försvarsgrenschef/motsv.	nej	Inom eget ansvarsområde.
			C FLYGI	nej	Avseende militär luftfart.
13.	om undantag från reglementen.		den som beslutat reglementet	nej	I de fall beslutande befattning inte längre finns kvar i organisationen, avses den befattning som har motsvarande ansvar.
			Försvarsmaktens redare	nej	
			Försvarsmaktens mark-säkerhetsföreträdare	nej	
14.	försvarsmaktspolicier.		överbefälhavaren	nej	
15.	handböcker.		överbefälhavaren	C FST	
			chef i HKV med verksamhetsansvar	nej	
			chef med sakområdesansvar	nej	
			försvarsgrenschef/motsv.	nej	
			C FLYGI	nej	Avseende militär luftfart.
16.	om undantag från handbok.		den som beslutat handboken	nej	I de fall beslutande befattning inte längre finns kvar i organisationen, avses den befattning som har motsvarande ansvar.
			Försvarsmaktens redare	nej	
			Försvarsmaktens mark-säkerhetsföreträdare	nej	
17.	manualer.		tekniskt designansvarig	nej	
18.	om undantag från manualer.		den som beslutat manualen	nej	I de fall beslutande befattning inte längre finns kvar i organisationen, avses den befattning som har motsvarande ansvar.
19.	instruktioner.		chef med verksamhetsansvar	nej	Avser chefer på samtliga organisationsnivåer i Försvarsmakten.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			chef med funktions- eller sakområdesansvar	nej	Inom ramen för tilldelat ansvarsområde.
			chefer för funktionsledning enligt 3, kap 55 a §	Utsedda lokala operationella chefer och utsedda tekniska chefer för materielsystem inom militär luftfart	Avser bestämmelser inom respektive verksamhetsområde inom den militära luftfarten i Försvarmakten
20.	FMO.	FM ArbO	överbefälhavaren	nej	
21.	uppdrag inom ramen för strategisk planering och genomförandeledning.	FM ArbO	överbefälhavaren.	nej	FM strategiska plan
			C FST	nej	FM genomförandeplan
			försvarsgrenschef/motsv	nej	FG/motsv genomförandeplan
22.	tilläggsuppdrag inom ramen för strategisk planering och genomförandeledning.	FM ArbO	C FST	nej	FM strategiska plan
			C FST GEN	avdch vid FST GEN	FM genomförandeplan
			C försvarsgrensstab/motsv.	avdch vid försvarsgrensstab motsv.	FG/motsv genomförandeplan
23.	direktiv kopplade till uppdrag/tilläggsuppdrag.		C FST	nej	Kopplade till de uppdrag/tilläggsuppdrag respektive överordnad chef har beslutat.
			C FST GEN	avdch vid FST GEN	
			försvarsgrenschef/motsv.	sektch vid försvarsgrensstab/motsv.	
			C OrgE	SC OrgE	
			C CFL	avdch vid CFL	
24.	direktiv utan koppling till uppdrag/tilläggsuppdrag.		chef med verksamhetsansvar	nej	
			chef med funktions- eller sakområdesansvar	nej	
			chefer för funktionsledning enligt 3 kap 55 a §	lokala operationella chefer och utsedda tekniska chefer för materielsystem inom militär luftfart	Avser reglering inom respektive verksamhetsområde inom den militära luftfarten i Försvarmakten.
25.	dagorder.		chef med verksamhetsansvar	nej	Avser chefer på samtliga organisationsnivåer i Försvarmakten.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			chef med funktions- eller sakområdesansvar	nej	
<i>Planer</i>					
26.	Försvarsmaktens strategiska plan (FMSP).	4 § p. 3 myndighetsförordningen	överbefälhavaren	nej	Är Försvarsmaktens verksamhetsplan.
27.	Försvarsmaktens genomförandeplan (FMGP).	5 kap. 42 § FM ArbO	C FST	nej	
28.	genomförandeplan.	5 kap. 45 § FM ArbO	försvarsgrensche/motsv. C OrgE C CFL	nej	
29.	Försvarsmaktens grundoperationsplan (FM GROP).	3 § tredje stycket förordningen med instruktion för Försvarsmakten	C OPL	nej	
30.	Försvarsmaktens koncentreringsplan (KP).		C OPL	nej	
31.	grundplan aktivering och mobilisering (GAM).		C FST	nej	
<i>Övrigt</i>					
32.	utse och besluta Försvarsmaktens delegater till Regeringskansliet (Fö) MoU-möten.		C FST	enhetschef	
33.	Försvarsmaktens ekonomimodell.		ekonomidirektören	nej	

2. Allmänna bestämmelser för myndigheter

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Kungörelse (1974:152) om beslutad ny regeringsform</i>					
1.	lämna den hjälp och de uppgifter och upplysningar som Riksrevisionen begär för granskningen.	13 kap. 7 § andra stycket	C FST GEN EK avseende löpande årlig revision Den som är under granskning	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Myndighetsförordningen (2007:515)</i>					
2.	redovisa åtgärder till regeringen (om Riksrevisionens revisionsberättelse innehåller någon invändning).	28 §	C FST	C FST GEN	Inom en månad från det att revisionsberättelsen överlämnades.
<i>Åtgärder</i>					
3.	om åtgärder med anledning av Riksrevisionens revisionsberättelse och revisionsintyg.		C FST GEN EK	nej	

2.1 Försvarsmaktens föreskrifter

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Författningssamlingsförordningen (1976:725)</i>					
1.	utse utgivare för Försvarets författningssamling.	10 §	överbefälhavaren	nej	Chefsjuristen är ansvarig utgivare.
2.	om avvikelser från format och typografisk utformning för författningssamlingen samt underätta regeringen om beslutet.	11 §	chefsjuristen	nej	Om det finns särskilda skäl.
3.	att årligen lämna exemplar av förteckningen över samtliga gällande författningar och allmänna råd som beslutats av myndigheten till regeringen.	18 c § tredje stycket	chefsjuristen	nej	Lämnas i samband med budgetunderlaget (även digitalt).
4.	om trycklov och medgivande till elektronisk publicering FFS och FIB.	19 §	chefsjuristen	sektch FST JUR	Utgivaren eller den han/hon utser.
<i>Förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning</i>					
5.	ge statliga myndigheter, kommuner, regioner, m.fl. som kostnadsmässigt eller på något annat betydande sätt berörs tillfälle att yttra sig i frågan och om konsekvensutredningen.	4 § p. 2	sektC FST JUR	nej	
6.	bedöma att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning.	5 §	chefsjuristen	sektch FST JUR	
7.	ompröva reglering och genomföra en ny konsekvensutredning.	10 §	chefsjuristen	sektch FST JUR	
<i>Förordningen (2014:570) om regeringens medgivande till beslut om vissa föreskrifter</i>					
8.	inhämta regeringens medgivande att besluta föreskrift	2 § första stycket	chefsjuristen	nej	

2.2 Ändringar i lag, förordning, EU-rättsakter eller andra myndigheters föreskrifter

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	hemställa till regeringen om ändring i lag eller förordning.		chefsjuristen	nej	
2.	yttrande över förslag till lag- eller förordningsändringar eller ändringar i EU-rättsakter.		chefsjuristen	sektch FST JUR	
3.	yttrande över andra myndigheters föreskrifter.		sektch FST JUR	nej	
4.	begära ändring i annan myndighets föreskrift.		chefsjuristen	sektch FST JUR	

2.3 Offentlighet- och sekretess

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400); OSL, offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641), OSF, och 1 § förordningen (2010:649) om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter vid samarbete med utländsk myndighet</i>				
1.	genast hänskjuta en begäran att få ta del av allmän handling som är av synnerlig betydelse för riket säkerhet till Regeringskansliet.	2 kap. 17 § tryckfrihetsförordningen och 1 § OSF	chefsjuristen	nej	
2.	lämna besked att en allmän handling helt eller delvis inte ska lämnas ut på grund av sekretess eller lämnas ut med förbehåll.	6 kap. 3 § andra stycket p. 1 OSL	C OrgE	stabschef	Vid förbehåll ska samråd ske med FST JUR
			vid HKV chefsjuristen	försvarsjurist	C OrgE får överlämna frågan om prövning till chefsjuristen.
3.	myndighetens beslut i fråga om en begäran om utlämnande.	6 kap. 3 § andra stycket p. 2 OSL	C OrgE	nej	C OrgE får överlämna frågan om prövning till chefsjuristen.
			chefsjuristen	nej	
4.	att överlämna sekretessbelagda uppgifter inom underrättelse- och säkerhetstjänsten till utländska myndigheter och till mellanfolkliga organisationer.	8 kap. 3 § OSL	operativ ledare vid Must UNDK och SÄKK	nej	

5.	att överlämna sekretessbelagda uppgifter till utländska myndigheter och till mellanfolkliga organisationer.	8 kap. 3 § p. 2 OSL	C FST C OPL C MUST MILREP C SFL C CFL försvarsgrenschef/motsv- C FST STRA C FST GEN C FST STÖD FM CIO	närmast underordnad chef	C OPL, resp. försvarsgrenscheferna får även delegera till avdch vid egen stab. Enligt förutsättningar och villkor som anges i FM2024-18935:1.
6.	företräda Försvarsmakten vid överklagande av beslut.	6 kap. 7 § OSL	chefsjuristen	sektch FST JUR	
7.	att överlämna en begäran om utlämnande till Justitiedepartementet, Utrikesdepartementet eller Försvarsdepartementet.	1 § OSF	chefsjuristen	nej	
<i>Yttranden om sekretess</i>					
8.	yttranden om sekretess på begäran av andra myndigheter.		chefsjuristen till regeringen och Regeringskansliet sektch FST JUR till andra myndigheter	nej	
<i>FIB (2015:1) om skydd för utrikes- och sekretessklassificerade uppgifter och handlingar</i>					
9.	fatta beslut som avviker från författningen, ifråga om verksamhet utanför Sverige, om det är oundgängligen nödvändigt för verksamheten.	1 kap. 8 §	chefen för en kontingent i en internationell militär operation eller fredsfrämjande insats	nej	
10.	fatta beslut som avviker från författningen, ifråga om verksamhet utanför Sverige, om det är oundgängligen nödvändigt för verksamhet i fråga om 1. Försvarsmaktens deltagande i internationell fredsfrämjande verksamhet	1 kap. 9 §	C OrgE C CFL		Beslut som gäller utrikesklassificerade handlingar ska, om möjligt, föregås av samråd med C Must.

	eller inom ramen för internationellt samarbete eller i utbildning eller förberedelser för sådan verksamhet, och 2. när Försvarsmakten deltar i förevisningar av materiel eller verksamhet utomlands.		chefen för en kontingent i en internationell militär operation eller fredsfrämjande insats om C OrgE inte kan fatta beslut		Har sådant samråd inte skett ska Must snarast underrättas om beslutet.
11.	samråda avseende beslut som gäller utrikesklassificerade handlingar.	1 kap. 9 §	operativ ledare vid Must UNDK och SÅKK	nej	
12.	om avvikelse vid förvaring av sekretessklassificerade handlingar enligt 3 kap. 4 §.	3 kap. 5 §	C OrgE	nej	Under förutsättning att motsvarande skyddsnivå kan upprätthållas. För skyddsnivå se även FFS 2019:2.

2.4 Domstolsprocess m.m.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	företråda myndigheten vid domstol eller kontakter med organisationer och enskilda i rättsliga ärenden och angelägenheter.	18 kap. 7 § FM ArbO	chefsjuristen	försvarsjurist	Det kan finnas delegationer i särskilda ärendetyper på annan plats i delegationsordningen.
2.	ge uppdrag till någon utanför Försvarsmakten att företråda myndigheten i domstol eller kontakter med organisationer och enskilda i rättsliga ärenden och angelägenheter.		chefsjuristen	nej	
3.	om tillstånd för vittne att lämna uppgift som omfattas av sekretess enligt 15 kap. 1 eller 2 §, 16 kap. 1 § eller 18 kap. 5, 6 eller 7 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) eller någon bestämmelse till vilken det hänvisas till i nämnda lagrum.	36 kap. 5 § första stycket rättegångsbalken	Försvarsmaktens säkerhetsskyddschef	nej	

2.5 Skydd för geografisk information

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Lagen (2016:319) och förordningen (2016:320) om skydd för geografisk information</i>					
1.	om tillstånd till sjömätning.	3 § lagen och 2 § förordningen	marinchefen	avdch vid marinstaben	
2.	upphävande eller ändring av tillstånd.	5 § lagen och 2 § förordningen	marinchefen	avdch vid marinstaben	När det råder höjd beredskap eller under annan tid som regeringen beslutar med hänsyn till Sveriges försvarsberedskap.
3.	meddela Sjöfartsverket vilka uppgifter Försvarsmakten behöver.	2 § förordningen	marinchefen	avdch vid marinstaben	
4.	lämna de uppgifter Sjöfartsverket och Lantmäteriet behöver för att kunna bedöma om spridningen kan antas medföra skada.	7 § första stycket förordningen	marinchefen	avdch vid marinstaben	Avseende uppgifter till Sjöfartsverket.
			Avdch vid OPL	nej	I fall som inte ska besvaras av MR.
			C MR/C P18	ja	Avser uppgifter till Lantmäteriet om skyddsobjekt inom egen MR.
5.	samråda med Säkerhetspolisen innan uppgifter lämnas till Sjöfartsverket och Lantmäteriet.	7 § första stycket förordningen	den som ska lämna uppgifter enligt p. 4 ovan	nej	
6.	lämna de uppgifter Kustbevakningen behöver för att fullgöra sina uppgifter och sin rätt att självständigt ingripa mot brott enligt lagen om skydd för geografisk information.	10 § förordningen	marinchefen	sektch vid marinstaben	
7.	yttra sig vid begäran om samråd om Lantmäteriets eller Sjöfartsverkets föreskrifter.	12 § andra stycket förordningen	sektch FST JUR	nej	

2.6 Arkiv och gallring

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Arkivlagen (1990:782) och arkivförordningen (1991:446)</i>					
1.	ingå överenskommelse med Riksarkivet om övertagande av handlingar.	9 § lagen och 17 § andra stycket förordningen	chefsjuristen	nej	
2.	samråda med Riksarkivet innan myndighetens organisation eller arbetssätt ändras.	6 § förordningen	chefsjuristen	sektch FST JUR IF	
3.	hemställa till Riksarkivet om särskilt beslut om gallring.	12 § förordningen	chefsjuristen	nej	
4.	lämna Riksarkivet förslag till ny- eller ombyggnad av arkivlokaler.	18 § första stycket förordningen	chefsjuristen	sektch FST JUR IF	
5.	inhämta yttrande från Riksarkivet innan en lokal avsedd för arkivförvaring hyrs.	18 § andra stycket förordningen	chefsjuristen	sektch FST JUR IF	
	underrätta Riksarkivet om tidpunkten för tekniskt samråd enligt 10 kap. 14 § plan- och bygglagen (2010:900) om åtgärder som berör arkivlokaler.	19 § första stycket förordningen	sektch FST JUR IF	nej	
6.	underrätta Riksarkivet om Försvarmakten flyttar in arkiv i en ny- eller ombyggd arkivlokal.	19 § andra stycket förordningen	sektch FST JUR IF	nej	

2.7 Ärendehandläggning

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förvaltningslagen (2017:900)</i>					
1.	att handläggningen helt eller delvis ska vara muntlig.	9 § andra stycket	beslutsfattare i ärendet		Om det inte är olämpligt.
2.	underrätta enskild part att avgörandet i ett ärende kommer att bli väsentligt försenat.	11 §	handläggare i ärendet	nej	Anledningen till förseningen ska redovisas i underrättelsen
3.	att avslå begäran om att ärendet ska avgöras.	12 §	beslutsfattare i ärendet		Beslut ska fattas inom fyra veckor från den dag då begäran inkom.
4.	vidta åtgärd med anledning av misstänkt jäv för en tjänsteman.	18 §	närmaste chef	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
5.	om omprövning av beslut i samband med överklagande.	39 §	försvarsjurist	nej	
6.	pröva om ett överklagande kommit in i rätt tid.	45 §	försvarsjurist	nej	
7.	avvisa ett överklagande.	45 §	sektch FST JUR	nej	
8.	överlämna överklagandet och övriga handlingar i ärendet till överinstansen.	46 §	försvarsjurist	nej	Ska ske skyndsamt.

2.8 Dataskydd

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten (försvarsdatalagen) samt förordningen (2021:1207) om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten (försvarsdataförordningen)</i>					
1.	överföra personuppgifter till en mottagare utomlands.	2 kap. 22 § försvarsdatalagen och 2 kap. 1–2 §§ försvarsdataförordningen	respektive chef inom sitt verksamhetsansvar	nej	
2.	om direktåtkomst för Totalförsvarets plikt- och prövningsverk till personuppgifter som rör Försvarmaktens personalförsörjning och krigsorganisation.	3 kap. 2 § försvarsdatalagen	chefsjuristen	nej	
3.	om direktåtkomst för Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom försvarsunderrättelseverksamheten.	3 kap. 3 § försvarsdatalagen	C Must	nej	
4.	om direktåtkomst för Regeringskansliet, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten, Kustbevakningen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Inspektionen för strategiska produkter, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Tullverket till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat och som finns i en uppgiftssamling för försvarsunderrättelseverksamhet.	3 kap. 11 § försvarsdataförordningen	C Must	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
5.	om direktåtkomst – om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhetssamarbete – för en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst, till personuppgifter som behandlas enligt 2 kap. 3 § försvarsdatalagen och som finns i en uppgiftssamling för försvarsunderrättelseverksamhet som Försvarsmakten har upprättat i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna. Försvarsmakten ska underrätta Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) innan direktåtkomst medges en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst.	3 kap. 4 § försvarsdatalagen och 3 kap. 12 § försvarsdataförordningen	C Must	nej	
6.	om direktåtkomst för Kustbevakningen avseende personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 2 § försvarsdatalagen och som rör sjölägesinformation som är sammanställd för civila behov 3 kap. 6 § försvarsdataförordningen.	3 kap. 6 § försvarsdataförordningen	chefsjuristen	nej	
7.	om direktåtkomst för Försvarets materielverk till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 2 § försvarsdatalagen inom Försvarsmaktens materiel- och logistikförsörjning.	3 kap. 7 § försvarsdataförordningen	chefsjuristen	nej	
8.	om direktåtkomst för Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt och Post- och telestyrelsen får medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 2 § försvarsdatalagen inom ramen för Försvarsmaktens deltagande i Nationellt cybersäkerhetscenter.	3 kap. 8 § försvarsdataförordningen	chefsjuristen	nej	
9.	Om direktåtkomst, i andra fall än som anges i 3 kap. 6–8 §§ försvarsdataförordningen, till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 2 § försvarsdatalagen och som avser Försvars-	3 kap. 9 § försvarsdataförordningen	chefsjuristen	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	maktens personal om det behövs för att genomföra nödvändig verksamhet som rör Sveriges försvar och säkerhet.				
10.	om direktåtkomst för Finlands försvarsmakt till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 2 § försvarsdatalagen om det behövs för planering, förberedelser och genomförande av stöd inom ramen för lagen (2020:782) om operativt militärt stöd.	3 kap. 10 § försvarsdataförordningen	chefsjuristen	nej	
11.	om direktåtkomst för Säkerhetspolisen, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Kustbevakningen, Migrationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut, Totalförsvarets plikt- och provningsverk och Fortifikationsverket till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 6 § 1 och 2 försvarsdatalagen.	3 kap. 13 § försvarsdataförordningen	C Must	nej	
12.	om direktåtkomst för Säkerhetspolisen till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 6 § 5 försvarsdatalagen.	3 kap. 14 § försvarsdataförordningen	C Must	nej	
13.	om direktåtkomst – om det behövs för samarbetet mot säkerhetshotande verksamhet som riktas mot Försvarsmakten och dess säkerhetsintressen – för en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst, till personuppgifter som behandlas enligt 2 kap. 6 § 1 och 2 försvarsdatalagen och som finns i en uppgiftssamling för säkerhetsskyddstjänst som Försvarsmakten har upprättat i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna. Försvarsmakten ska underrätta Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) innan direktåtkomst medges en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst.	3 kap. 5 § försvarsdatalagen och 3 kap. 15 § försvarsdataförordningen	C Must	nej	
14.	utse och till Integritetsskyddsmyndigheten anmäla dataskyddsombud.	4 kap. 4 § försvarsdatalagen	chefsjuristen	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
15.	ingå personuppgiftsbiträdesavtal.	4 kap. 7 § försvarsdatalagen och 4 kap. 8 § försvarsdataförordningen	den som har mandatet att ingå huvudavtalet/leveransavtalet	nej	Av 7 kap. 25 § framgår att ingående av avtal eller överenskommelser ska föregås av beredning med chefsjuristen.
16.	ingå personuppgiftsbiträdesöverenskommelser med andra myndigheter.	4 kap. 7 § försvarsdatalagen och 4 kap. 8 § försvarsdataförordningen	chef för respektive verksamhetsområde	nej	Av 7 kap. 25 § framgår att ingående av avtal eller överenskommelser ska föregås av beredning med chefsjuristen.
17.	inte lämna information.	5 kap. 2 § försvarsdatalagen	handläggare vid FST JUR	nej	
18.	lämna skriftligt besked om huruvida personuppgifter som rör en enskild behandlas.	5 kap. 3 och 4 §§ försvarsdatalagen	handläggare vid FST JUR	nej	
19.	om avslag av begäran att rätta, radera och begränsa behandling av personuppgifter samt beslut att inte underrätta tredje part om sådana åtgärder.	5 kap. 6 § försvarsdatalagen	sektch FST JUR	nej	
20.	bifalla begäran att rätta, radera och begränsa behandling av personuppgifter.	5 kap. 6 § försvarsdatalagen	chef för organisatorisk enhet där personuppgiften behandlas.	nej	Efter beredning med FST JUR.
21.	företräda Försvarmakten gentemot tillsynsmyndigheten.	6 kap. försvarsdatalagen	chefsjuristen	nej	
22.	överlämnande av skadeståndsärende till JK för handläggning.	7 kap. 1 § försvarsdatalagen och 3 § förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten	försvarsjurist	nej	Enligt 3 § förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten ska JK hantera sådana ersättningsanspråk.
23.	yttrande över överklagande av Försvarmaktens beslut enligt 5 kap. 2–3 §§ att inte lämna information samt beslut enligt 5 kap. 6 §.	7 kap. 2 § försvarsdatalagen	sektch FST JUR	nej	
24.	om Försvarmaktens överklagande av tillsynsmyndighetens föreläggande.	7 kap. 3 § försvarsdatalagen	chefsjuristen	nej	
25.	att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga genom att inrätta eller ändra omfattningen av en uppgiftssamling för försvarsunderrättelseverksamhet, samt att avsluta uppgiftssamlingen.	2 kap. 3-4 §§ och 3 kap. 1 § försvarsdatalagen och 3 kap. 1 § första stycket försvarsdataförordningen	C Must	nej	Vid inrättande av uppgiftssamling ska det anges vilken befattning som är ansvarig för uppgiftssamlingen.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
26.	att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga genom att inrätta eller ändra omfattningen av en uppgiftssamling för säkerhetsunderrättelsetjänst, samt att avsluta uppgiftssamlingen.	2 kap. 5 § 1 p., 6 § 1-4 p och 3 kap. 1 § försvarsdatlagen och 3 kap. 3 § första stycket försvarsdataförordningen	C Must	nej	Inom respektive chefs ansvarsområde. Vid inrättande av uppgiftssamling ska det anges vilken befattning som är ansvarig för uppgiftssamlingen.
			C OPL		
			C MR		
27.	att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga genom att inrätta eller ändra omfattningen av en uppgiftssamling för säkerhetsskyddstjänst, samt att avsluta uppgiftssamlingen.	2 kap. 5 § 2 p., 6 § 1-5 p och 3 kap. 1 § försvarsdatlagen och 3 kap. 4 § första stycket försvarsdataförordningen	C Must	nej	Inom respektive chefs ansvarsområde Vid inrättande av uppgiftssamling ska det anges vilken befattning som är ansvarig för uppgiftssamlingen.
			C OPL		
			C MR		
28.	att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga genom att inrätta eller ändra omfattningen av en uppgiftssamling för signalkontroll, samt att avsluta uppgiftssamlingen.	2 kap. 8 § och 3 kap. 1 § försvarsdatlagen och 3 kap. 5 § första stycket försvarsdataförordningen	C Must	nej	Vid inrättande av uppgiftssamling ska det anges vilken befattning som är ansvarig för uppgiftssamlingen.
29.	vem som är behörig att ta del av personuppgifter i en uppgiftssamling.	4 kap. 2 § försvarsdatlagen	ansvarig för uppgiftssamlingen	nej	
30.	att göra personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information gemensamt tillgängliga genom att inrätta eller ändra omfattningen av en uppgiftssamling för försvarsunderrättelseverksamhet, samt att avsluta uppgiftssamlingen.	2 kap. 10 § och 2 kap. 3-4 §§ och 3 kap. 1 § försvarsdatlagen, 3 kap. 1 § första stycket försvarsdataförordningen	sektch UNDK och SÄKK	nej	
31.	att göra personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information gemensamt tillgängliga genom att inrätta eller ändra omfattningen av en uppgiftssamling för militär säkerhetstjänst, samt att avsluta uppgiftssamlingen.	2 kap. 10 § och 2 kap. 5-6 §§ och 3 kap. 1 § försvarsdatlagen, 3 kap. 3 § första stycket, 4 § första stycket försvarsdataförordningen	sektch UNDK och SÄKK	nej	
			C OPL	C MR	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>EU:s allmänna dataskyddsförordning och patientdatalagen (2008:355) som tillämpas vid Försvarmaktens personuppgiftsbehandling inom hälso- och sjukvård</i>				
32.	överföra personuppgifter till en mottagare utomlands.	Art. 44–49 dataskyddsförordningen	respektive chef inom sitt verksamhetsansvar	nej	
33.	utse och till Integritetsskyddsmyndigheten anmäla dataskyddssombud.	Art. 37 dataskyddsförordningen	chefsjuristen	nej	
34.	ingå personuppgiftsbiträdesavtal.	Art 28 dataskyddsförordningen	den som har mandatet att ingå huvudavtalet/leveransavtalet	nej	Efter beredning med FST JUR.
35.	ingå personuppgiftsbiträdesöverenskommelser med andra myndigheter.	Art. 28 dataskyddsförordningen	chef för respektive verksamhetsområde	nej	
36.	inte lämna information.	Art. 13 och 14 dataskyddsförordningen samt 8 kap. 6 § patientdatalagen	försvarsjurist	nej	
37.	om rätt till tillgång.	Art. 15 dataskyddsförordningen	försvarsjurist	nej	Avseende uppgifter som behandlas i våra journalsystem.
38.	om avslag av begäran att rätta, radera och begränsa behandling av personuppgifter.	Art. 16–18 dataskyddsförordningen	sektch FST JUR	nej	
39.	bifalla begäran att rätta, radera och begränsa behandling av personuppgifter.	Art. 16–18 dataskyddsförordningen	chef för organisatorisk enhet där personuppgiften behandlas.	nej	Efter beredning med FST JUR.
40.	inte underrätta tredje part om rättelse, radering och begränsning.	Art. 19 dataskyddsförordningen	sektch FST JUR	nej	
41.	inte lämna ut uppgifter inom ramen för rätten till dataportabilitet.	Art. 20 dataskyddsförordningen	sektch FST JUR	nej	
42.	inte upphöra med personuppgiftsbehandling efter att den registrerade invänt mot behandlingen.	Art. 21.1 dataskyddsförordningen	sektch FST JUR	nej	
43.	anmäla en personuppgiftsincident.	Art. 33 dataskyddsförordningen	sektch FST JUR	nej	
44.	informera om en personuppgiftsincident.	Art. 34 dataskyddsförordningen	sektch FST JUR	nej	
45.	företräda Försvarmakten gentemot tillsynsmyndigheten.	Art. 57 och 58 dataskyddsförordningen	sektch FST JUR	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
46.	om överlämnande av skadeståndsärende till JK för handläggning.	Art. 82 dataskyddsförordningen och 3 § förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten	försvarsjurist	nej	Enligt 3 § förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten ska JK hantera sådana ersättningsanspråk.
47.	yttrande över överklagande av Försvarmaktens beslut enligt artiklarna 15–21.1 dataskyddsförordningen.	7 kap. 2 § lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen)	sektch FST JUR	nej	
48.	om Försvarmaktens överklagande av tillsynsmyndighetens föreläggande.	7 kap. 3 § dataskyddslagen	chefsjuristen	nej	
49.	anmäla en ny personuppgiftsbehandling eller ändring av befintlig personuppgiftsbehandling till Försvarmaktens förteckning.	Art. 30 dataskyddsförordningen	den som ansvarar för det aktuella it-systemet / tjänsten	nej	

2.9 Miljö- och klimatrapporering

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten</i>				
1.	rapportera miljöarbete till Naturvårdsverket.	28 § andra stycket	sektch FST STÖD INFRA Mh	nej	Rapportering ska föregås av beredning med FST JUR om vilken rapportering som behövs. Förorenade områden enligt Naturvårdsverkets mall.
2.	årligen redovisa medverkan i beredningen av ärenden rörande vind- och vågkraft samt åtgärder myndigheten vidtagit till Regeringskansliet/Försvarsdepartementet.	30 §	C FST STÖD Infra	nej	
3.	om flerårsplan för att avhjälpa föroreningskador inkl PFAS.	29 §	C FST	C FST GEN	Ska redovisas till FIHM. Tas fram med stöd av FST JUR och MPE.

4.	samråda med Fortifikationsverket innan beslut om avhjälpande.	29 §	C MPE	nej	
<i>Klimatrapporteringsförordningen (2014:1434)</i>					
5.	lämna uppgifter till Naturvårdsverket om förbrukad mängd motorbränsle inom Försvarsmakten.	13 §	C FST STÖD INFRA	sektch FST STÖD INFRA Mh	

3. Folkrätt och internationellt samarbete m.m.

3.1 Instruktioner till MILREP och andra representanter i kommittéer och arbetsgrupper vid Nato

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB 2022:6) med arbetsordning för Försvarsmakten</i>					
1.	besluta direktiv med instruktioner till MILREP och andra representanter än MILREP i Natos kommittéer och arbetsgrupper	10 kap. 2 §	C FST STRA	nej	Se Beslut om delegering av mandat, FM2024-11490:1

3.2 Diplomatiska tillstånd och liknande tillstånd

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Hemställan till regeringen m.m.</i>					
1.	hemställa till regeringen om medgivande att göra beställningar för de materielärenden som anges i Försvarsmaktens investeringsplan för samhällsinvesteringar och verksamhetsinvesteringar.		C FST	C FST GEN	Samråd med chefsjuristen krävs.
<i>Förordningen (1991:1200) om anmälningskyldighet vid vissa resor till utlandet</i>					
2.	lämna underrättelse till svensk försvarsattaché i besökslandet.	4 §	C Must	Sektch	
<i>Förordningen (1996:442) om utländska besök vid vissa myndigheter inom Försvarsdepartementets område</i>					
3.	ansöka hos Regeringskansliet för utländsk medborgares besök, tjänstgöring och utbildning vid Försvarsmakten.	1–3 §§	C FST	FM utbildningschef	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (1996:930) om örlogsbesök, flygning med militära luftfartyg och tjänstgöring utomlands</i>					
4.	ansöka om tillstånd hos regeringen för örlogsbesök i utländsk hamn.	1 §	C OPL J3 Tillstånd	nej	
5.	ansöka om tillstånd hos vederbörande myndighet i landet för att beväpnad personal ska få gå i land under örlogsbesök utomlands.	3 §	handläggare vid OPL J3 Tillstånd	nej	
6.	ansöka om tillstånd hos regeringen för flygning utomlands med militärt luftfartyg.	5 §	C OPL J3 Tillstånd	nej	
7.	ta ombord utlänning för skydd	4 §	fartygschefen	nej	
8.	ansöka om diplomatiska tillstånd, inresetillstånd och övriga nödvändiga tillstånd som behövs för Försvarmaktens farkoster, personal och verksamheter utomlands		handläggare vid OPL J3 Tillstånd	nej	
9.	om NATO Travel Order.	art. III 2 NATO SOFA	C OPL J3 Tillstånd	nej	Utfärdas efter att tjänsteresa godkänts av bemyndigad chef.
10.	ansöka om tillstånd hos regeringen för anställd i FM att tjänstgöra vid utländsk försvarsmakt	7 §	C FST	nej	

3.3 Åtaganden inom OSSE, inspektioner av vissa vapen och visst internationellt samarbete med tull och polis

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (1995:336) med anledning av vissa åtaganden inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)</i>					
1.	lämna redovisning eller underlag till Utrikesdepartementet och till Förvarsdepartementet.	4 –11, 13, 15–19, 22–30 §§	C FST	försvarsgrens-chef/motsv.	
2.	om vilka utländska inbjudningar från annan stat till ett besök som ska accepteras samt utse observatörer och anmäla dessa till Förvarsdepartementet.	12 §	C FST	försvarsgrens-chef/motsv.	Anmälan ska ske senast 30 dagar före observationen.
3.	om vilka utländska inbjudningar till observation av utländska militära aktiviteter som ska accepteras samt utse observatörer och anmäla dessa till Förvarsdepartementet.	20 §	C FST	försvarsgrens-chef/motsv.	Anmälan ska ske senast 30 dagar före observationen.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
4.	lämna förslag på tidpunkt om utländska besök i Sverige, göra anmälan och lämna underlag för inbjudan till Utrikesdepartementet och Försvarsdepartementet.	13 §	C FST	försvarsgrenschef/motsv.	
5.	lämna underlag till årskalender och uppgifter om aktiviteter som planeras till Utrikesdepartementet och Försvarsdepartementet.	16 §	C FST	försvarsgrenschef/motsv.	Senast den 1 november varje år.
6.	förbjuda utländsk observationsflygning i Sverige.	32 §	C OPL	nej	
7.	Ingår samarbetsavtal med stat inom fördraget om observationsflygning (Open Skies) avseende delade kvot- och övningsflygningar.		C OPL J9	nej	Utgår ifrån årligt regeringsbeslut.
<i>Förordningen (2000:22) om inspektioner enligt konventionen om förbud mot användning, lagring, produktion och överföring av antipersonella minor (truppminor) samt om deras förstöring</i>					
8.	vid behov bistå annan myndighet vid inspektionen.	2 § andra stycket	arméchefen	nej	
9.	lämna underlag till regeringen.	3 §	arméchefen	nej	
10.	lämna rapport till regeringen efter avslutad inspektion.	5 §	arméchefen	nej	
11.	årligen redovisa information till regeringen.	7 §	arméchefen	nej	Samråd med andra myndigheter vars verksamhet kan beröras ska ske innan redovisningen ges in.
<i>Förordningen (2007:936) om folkrättslig granskning av vapenprojekt</i>					
12.	anmäla vapenprojekt till delegationen.	13 §	MOAC	MOA	
<i>Förordningen (2000:1222) om internationellt Tullsamarbete</i>					
13.	lämna samråd till Tullverket eller annan behörig svensk myndighet i fråga om samtycke till gränsöverskridande övervakning eller gränsöverskridande förföljande.	4 § andra stycket	C OPL	försvarsgrenschef	Om de utländska tjänstemännen använder statsfartyg eller statsluftfartyg.
<i>Förordningen (2017:504) om internationellt polisiärt samarbete</i>					
14.	yttrande efter begäran om samråd från Polismyndigheten, Säkerhetspolisen eller Kustbevakningen i fråga om samtycke till gränsöverskridande övervakning om de utländska tjänstemännen använder statsfartyg eller statsluftfartyg.	2 kap. 1 § andra stycket	C OPL	operationsledare vid OPL	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
15.	ytrande efter begäran om samråd från Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen avseende överenskommelse om utländska tjänstemän ska använda statsfartyg eller statsluftfartyg.	4 kap. 7 §	C OPL	nej	
16.	ytrande efter begäran om samråd från Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen avseende överenskommelse om norska tjänstemän ska använda statsfartyg eller statsluftfartyg.	4 a kap. 4 §	C OPL	operationsledare vid OPL	

4. Tillträde och territoriell integritet m.m.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Tillträdesförordningen (1992:118) och Försvarsmaktens föreskrifter om verkställighet av tillträdes- och IKFN-förordningarna (FFS 2013:3)</i>				
1.	Försvarsmaktens ytrande till regeringen för prövning ärenden i de fall som avses i 6 § tillträdesförordningen.	4 a § förordningen	C OPL J3 Tillstånd	nej	Ärendet ska överlämnas skyndsamt till regeringen.
2.	meddela tillstånd för tillträde till svenskt territorium.	5 § förordningen 8 § första stycket FFS 2013:3	C OPL J3 Tillstånd	nej	
3.	meddela tillstånd att göra uppehåll när det gäller fartyg enligt 5 § tillträdesförordningen.	8 § förordningen	C OPL J3 Tillstånd	nej	
4.	meddela tillstånd för övningar som sker inom ramen för internationell militär test-, utbildnings- och övningsverksamhet.	10 § andra stycket förordningen	C OPL J3 Tillstånd	nej	
5.	utfärda närmare bestämmelser för tillträde till svenskt territorium efter regeringens bemyndigande.	8 § tredje stycket FFS 2013:3	C OPL J3 Tillstånd	nej	
6.	medge att personal från en krigförande statsfartyg eller statsluftfartyg får lämna detta	23 § förordningen	operationsledare vid OPL	operationsledare vid MS respektive FS.	
7.	ytra sig över föreskrifter från Polismyndigheten, Kustbevakningen, Transportstyrelsen och Tullverket avseende rapporteringen enligt 27 § förordningen till Försvarsmakten.	28 § förordningen	sektch FST JUR	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
8.	företräda Försvarsmakten vid överklagat beslut om tillträde till svenskt territorium m.m.	29 § förordningen	sektch FST JUR	nej	

5. Stöd till samhället

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Lagen (2003:778) och förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor</i>					
1.	om medverkan i räddningstjänst eller sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen.	6 kap. 7 § lagen	operationsledare vid OPL	nej	Med resurser avdelade i FMO.
			C MR J3 inom eget ansvarsområde	nej	Med resurser avdelade i FMO.
			C P 18 inom eget ansvarsområde	nej	Med resurser avdelade i FMO.
2.	tillstånd för andra än militära luftfartyg att medverka vid flygräddningstjänst i restriktionsområde samt villkor för sådan medverkan.	4 kap. 6 § förordningen	flygvapenchefen	luftoperativ insatsledare	
3.	att under grundberedskap ta hemvärnspersonal i anspråk för räddningstjänst.	15 § FFS 2010:2	C MR/C P 18	operationsledare vid MR/P 18	
<i>Förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet</i>					
4.	om att lämna stöd enligt 3–6 §§ förordningen.	13 § första stycket	operationsledare vid OPL	nej	Med resurser avdelade i FMO.
			Avdelningschef vid FST STÖD	nej	Inom respektive chefs eget verksamhetsansvar. Med andra resurser än de som avdelats i FMO.
			Avdelningschef vid FST GEN	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			Avdelningschef vid FST CIO	nej	
5.	om stöd som endast avser utrustning eller tjänster av mindre omfattning.	13 § andra stycket	C OrgE	nej	
6.	göra anmälan om beslutsavsikt att låna ut materiel till utlandet till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet).	14 §	C FST STÖD	nej	Anmälan ska göras tio veckor före den dag då beslut i saken är avsett att fattas.
7.	efter begäran delta i övningar för att förbereda stöd till civil verksamhet.	15 § andra stycket	C FST GEN	avdch vid FST GEN	
8.	som villkor för stöd bestämma att försäkring ska tecknas för statens egendom.	17 §	den som fattar beslut om stödet	nej	Gäller stöd som lämnas till kommuner, regioner och enskilda.
<i>Förordningen (2017:113) om Försvarsmaktens stöd till polisen med helikoptertransporter</i>					
9.	om att lämna stöd till polisen med helikoptertransporter.	2 § och 5 §§	C OPL J3	operationsledare vid OPL	Begäran får avslås om det föreligger synnerliga skäl för annan användning av helikopterresursen
10.	begära/besluta om samövning med Polismyndigheten.	6 §	C OPL J3	operationsledare vid OPL	
<i>Lagen (2006:343) och förordningen (2006:344) om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning</i>					
11.	om att lämna stöd till polisen.	1–2 § lagen 2 § andra stycket förordningen	överbefälhavaren	C OPL	
12.	om att delta i övningar med Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen.	3 § förordningen	C SFL	C SOG	

6. Försvarsunderrättelseverksamhet

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet</i>					
1.	om närmare inriktning av försvarsunderrättelseverksamheten.	1 § andra stycket 2 § förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet samt 4 § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet	C Must	nej	
2.	rapportera underrättelser till berörda myndigheter.	2 §	operativ ledare vid Must UNDK C SÄKK	nej operativ ledare vid Must SÄKK	
3.	etablera samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer.	3 § 3 § förordningen om försvarsunderrättelseverksamhet	C Must	nej	Under förutsättning att syftet med samarbetet är att tjäna den svenska statsledningen och det svenska totalförsvaret. De uppgifter som lämnas får inte vara till skada för svenska intressen.
4.	upprätthålla samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer.	3 § 3 § förordningen om försvarsunderrättelseverksamhet	C Must UNDK C Must SÄKK	operativ ledare vid Must UNDK operativ ledare vid Must SÄKK	Under förutsättning att syftet med samarbetet är att tjäna den svenska statsledningen och det svenska totalförsvaret. De uppgifter som lämnas får inte vara till skada för svenska intressen.
5.	lämna stöd till andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.	4 § andra stycket	C Must	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet</i>					
6.	anmäla frågor om att etablera sådant samarbete som avses i 3 § förordningen om försvarsunderrättelseverksamhet samt informera Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) om viktiga frågor som uppkommer i arbetet.	4 § första och andra stycket	C Must	nej	
7.	anmäla frågor om att upprätthålla sådant samarbete som avses i 3 § förordningen om försvarsunderrättelseverksamhet samt informera Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) om viktiga frågor som uppkommer i arbetet.	4 § första och andra stycket	C Must UNDK	operativ ledare vid Must UNDK	
			C Must SÄKK	operativ ledare vid Must SÄKK	
8.	informera Regeringskansliet (Försvarsdepartementet).	4 § tredje och fjärde stycket	C Must UNDK	operativ ledare vid Must UNDK	
9.	informera Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten om bl.a. principer som tillämpas för samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer samt med vilka länder och organisationer sådant samarbete sker.	6 § första och andra stycket	C Must	SC Must UNDK	Om informationen inte kunnat lämnas ska frågan utan dröjsmål anmälas för inspektionen
10.	lämna den delen av årsredovisningen och budgetunderlaget som rör Försvarsunderrättelseverksamheten till inspektionen.	6 § tredje stycket	C Must UNDK	SC Must UNDK	
11.	samråda med Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) innan annan än regeringen eller informationsberättigad totalförsvarsmyndighet orienteras i underrättelsefrågor.	7 §	operativ ledare vid Must UNDK	nej	
			C Must SÄKK	operativ ledare vid Must SÄKK	
12.	upprätta årlig översikt som allmänheten kan ta del av över försvarsunderrättelseverksamheten.	8 §	C Must	nej	Lämnas in till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) samtidigt med årsredovisningen.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (2007:937) med instruktion för Försvarets radioanstalt (FRA)</i>					
13.	begära biträde från FRA vid värdering, utveckling, anskaffning och drift av signalspaningssystem.	3 §	försvarsgrenschef	C OrgE	
<i>Förordningen (2009:969) med instruktion för Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten</i>					
14.	lämna Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten de upplysningar och det biträde som behövs för dess verksamhet.	6 §	C Must	SC Must SC Must UNDK	
15.	omhänderta de synpunkter och förslag till åtgärder som föranleds av kontrollverksamheten.		SC Must	nej	
<i>Lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter</i>					
16.	om kvalificerad skyddsidentitet, om ändringar eller förordna att beslutet inte längre ska gälla.	5 § och 9 § första stycket 17 § FM instruktion	Försvarsmaktens nämnd för kvalificerade skyddsidentiteter	nej	
17.	i brådskande fall i ärenden om kvalificerad skyddsidentitet.	19 § andra stycket FM instruktion	ordföranden i nämnden	nej	
18.	ansöka om kvalificerad skyddsidentitet och genast anmäla när det finns grund att ända eller upphäva ett beslut.	6 § och 9 § andra stycket	Den enhet där han eller hon är verksam (anställningsenheten).	nej	

7. Militär säkerhetstjänst

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten</i>					
1.	anmäla frågor om att etablera och upprätthålla samarbete med andra internationella organisationer och informera om viktiga frågor till Regeringskansliet (Fö).	18 § andra stycket	C Must	C Must SÄKK	
2.	lämna information om den militära säkerhetstjänstens inriktning i övrigt, bedrivande i stort och om viktiga händelser till Regeringskansliet (Fö).	18 § första stycket	C Must	C Must SÄKK	
3.	upprätta och lämna översikt över den militära säkerhetstjänstens verksamhet under föregående år till Regeringskansliet (Fö).	18 § första stycket	C Must	nej	Samtidigt med årsredovisningen och hållas tillgänglig för allmänheten.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Försvarsmaktens interna bestämmelser (2020:4) om säkerhetsskydd</i>					
4.	att säkerhetsrapporter som rör en organisationsenhetens säkerhetsorganisation ska rapporteras på annat sätt.	8 kap. 1 § andra stycket	C Must SÄKK	nej	

7.1 Säkerhetsskyddstjänst

Grundläggande bestämmelser

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Säkerhetsskyddslagen (2018:585)</i>					
1.	Försvarsmaktens säkerhetsskyddsanalys.	2 kap. 1 § första stycket lagen 2 kap. 1 § säkerhetsskyddsförordningen (2021:995)	överbefälhavaren	nej	
<i>Säkerhetsskyddsförordningen (2021:955)</i>					
2.	Försvarsmaktens säkerhetsskyddsplan.	2 kap. 1 § andra stycket	överbefälhavaren	nej	
3.	skyndsamt anmäla säkerhetshotande händelser och verksamhet till SÄPO.	2 kap. 4 § första stycket p. 2–3	C Must SÄKK	nej	
4.	anmäla säkerhetsskyddsavtal till Säkerhetspolisen.	6 kap. 4–5 §§	C Must SÄKK	nej	
<i>Försvarsmaktens föreskrifter (2019:2) om säkerhetsskydd</i>					
5.	Försvarsmaktens dimensionerande hotbeskrivning.	2 kap. 3 §	C Must	nej	
<i>Försvarsmaktens interna bestämmelser (2020:4) om säkerhetsskydd</i>					
6.	om avvikelser från FFS (2019:2) om säkerhetsskydd och FIB (2020:4) om säkerhetsskydd, om det är oundgängligen nödvändigt för verksamheten.	9 kap. 1 §	C OPL	C OPL J2	Inom en uppkommen nationell militär operation i fråga om verksamhet som syftar till hävdande av Sveriges suveränitet och territoriella integritet.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
					Beslut ska, om möjligt, föregås av samråd med C Must SÄKK. Har samråd inte skett ska C Must SÄKK snarast underrättas om beslutet.
7.	om avvikelser från FFS (2019:2) om säkerhetsskydd och FIB (2020:4) om säkerhetsskydd, om det är oundgängligen nödvändigt för verksamheten.	1 kap. 11 §	chefen för en kontingent i en internationell militär operation eller fredsfrämjande insats	nej	I fråga om verksamhet utanför Sverige. Beslut ska, om möjligt, föregås av samråd med C Must SÄKK Finns även i 15 kap. 2 § FIB (2017:8) om it-säkerhet
8.	säkerhetsskyddsanalys och säkerhetsskyddsplan för egen enhet.	2 kap. 2 § tredje stycket	C OrgE	nej	
			krigsförbandschef	nej	
			C FST C Must C OPL	nej	
9.	särskild säkerhetsskyddsanalys och särskild säkerhetsskyddsplan för övning, ett projekt eller en verksamhet om behov av säkerhetsskydd inte har utretts i en säkerhetsskyddsanalys.	2 kap. 3 §	chef som ansvarar för övningen, projektet eller verksamheten	nej	

7.2 Informationssäkerhet inom säkerhetsskydd

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Säkerhetsskyddsförordningen (2021:955)</i>					
1.	lämna Försvarsmaktens samråd enligt vid andra myndigheters driftsättande av informationssystem samt underrätta tillsynsmyndighet att samråd skett.	3 kap. 2 § första och tredje stycket 4 kap. 9 § FFS 2019:2	C Must	nej	
<i>Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2019:2) om säkerhetsskydd</i>					
2.	om rutiner för ändring respektive borttagning av märkning av säkerhetsskyddsklass inkl. vem som beslutar om ändring respektive borttagning.	3 kap. 9 §	C Must SÄKK	C SÄKS	
3.	om i vilken omfattning säkerhetsskyddsklassificerade handlingar och lagringsmedier som är placerade i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller högre får medföras från myndighetens lokaler eller områden.	3 kap. 20 §	C Must SÄKK	C SÄKS	Beslutet ska dokumenteras.
4.	att godkänna distributör för försändelser med säkerhetsskyddsklassificerade handlingar och lagringsmedier i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller högre.	3 kap. 25 §	C Must SÄKK	nej	
5.	granska och godkänna att skyddsåtgärder i och kring informationssystem uppfyller de säkerhetskrav som har identifierats i den särskilda säkerhetsskyddsbedömningen för systemet, och att åtgärderna som beskrivs i 4 kap. 15–27 §§ (FFS (2019:2) har implementerats och ger avsedd förmåga.	4 kap. 6 §	C Must SÄKK	C SÄKS	Informationssystem får inte godkännas från säkerhetssynpunkt (ackrediteras) innan åtgärderna enligt 4 kap. 6 § har godkänts.
<i>Försvarsmaktens interna bestämmelser (2017:8) om it-säkerhet</i>					
6.	it-säkerhetsplan som innehåller de it-säkerhetsåtgärder som ska vidtas inom organisationsenheten.	1 kap. 7 §	C OrgE	nej	
7.	att it-säkerhetsrapportering ska rapporteras på annat sätt.	2 kap. 1 § tredje stycket	C Must	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
8.	vilka åtgärder som krävs för att lagringsmedium ska få återanvändas.	4 kap. 2 §	C Must SÄKK	nej	
9.	krav på åtgärder för förstöring av lagringsmedium.	4 kap. 3 §	C Must SÄKK	nej	
10.	vem som är it-säkerhetsansvarig för it-system och it-tjänster.	5 kap 1 §	MOAC	ja	
11.	om behörighet att använda eller ta del av uppgifter i ett it-system.	8 kap. 2 §	C OrgE	sektch	
12.	om central ackreditering för it-system och it-tjänster.	13 kap 3 § 3 kap. 3 § säkerhetsskyddsförordningen	Avdch vid FST CIO	nej	
13.	avge yttrande avseende säkerheten i system.	13 kap. 4 §	C Must SÄKK	C SÄKS	
			Avdch vid FST CIO för system som inte behandlar säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter	nej	
14.	om lokal ackreditering för it-system och it-tjänster.	13 kap 5 §	C OrgE	nej	Lokal ackreditering får inte ske innan central ackrediteringsbeslutet ska det framgå om systemet behöver ackrediteras lokalt.
15.	om undantag från interna bestämmelser om it-säkerhet.	16 kap. 1 §	C Must	C Must SÄKK	
<i>Försvarsmaktens interna bestämmelser (2020:4) om säkerhetsskydd</i>					
16.	bestämmelser om medförande av säkerhetsskyddsklassificerade handlingar och lagringsmedier i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller högre.	3 kap. 3 § tredje stycket	FM säkerhetsskyddschef	nej	
17.	bestämmelser om gemensam användning av fysiska säkerhetsskyddsklassificerade handlingar och lagringsmedier.	3 kap. 4 § andra stycket	FM säkerhetsskyddschef	nej	
18.	om gemensam användning av fysiska säkerhetsskyddsklassificerade handlingar och lagringsmedier.	3 kap. 4 § första stycket	C OrgE	sektch	Beslut får endast ske om det finns ett oundgängligt behov.
			C CFL		

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Övrigt</i>				
19.	om krav på skyddsåtgärder i och kring informationssystem som krävs för användning av system i Försvarsmakten.		C Must	nej	
20.	om utförande av signalkontroll.		C Must SÄKK	nej	

7.3 Fysisk säkerhet inom säkerhetsskydd

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Försvarsmaktens föreskrifter om säkerhetsskydd (FFS 2019:2)</i>				
1.	om hur transporter av säkerhetsskyddsklassificerade handlingar och lagringsmedier samt transporter av säkerhetskänslig materiel ska genomföras.	3 kap. 3 och 26 §§	C Must SÄKK	nej	
2.	om vilka skyddsåtgärder som ska vidtas vid larm från områden, byggnader och andra anläggningar eller objekt där säkerhetskänslig verksamhet bedrivs.	5 kap. 6 § 4 kap. 5 § andra stycket FIB 2020:4	garnisonschef	garnisonens säkerhetschef	Beslutet ska dokumenteras.
			C OrgE	OrgE säkerhetschef	I frågor som inte omhändertagits i garnissonssamordning.
				fartygschef	
3.	att områden, byggnader och andra anläggningar eller objekt ska vara en administrativ zon och en säkerhetszon.	5 kap. 6 §	tillträdesansvarig chef	nej	
4.	om undantag från att en nyckel, ett kort eller en kod får innehas endast av den som har ansvaret.	5 kap. 9 §	C OrgE	sektch	
5.	om avvikelser från krav på kontroll och förvaring av säkerhetsskyddsklassificerade handlingar som anges i 15–17 §§	5 kap. 18 §	C OrgE	nej	Beslut får endast fattas under förutsättning att motsvarande skydd kan upprätthållas.
			C CFL		
6.		5 kap. 19 §	C OrgE	sektch	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	att personalen under kortare tid får lämna säkerhetsskyddsklassificerade handlingar och lagringsmedia framme i ett låst arbetsrum vid egen organisationsenhet.		C CFL		C CFL ansvar avser cyberförsvarsförbanden.
7.	om vilka utrymmen som är godkända för regelbunden muntlig delgivning av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som är placerade i säkerhetsskyddsklass konfidentiell eller högre.	5 kap. 20 §	C OrgE C CFL	sektch	C CFL ansvar avser cyberförsvarsförbandens lokaler.
8.	om avvikelser från skydd av it-utrymmen som anges i 21–22 och 24 §§ FFS (2019:2) om säkerhetsskydd.	5 kap. 25 §	C OrgE C CFL	nej	Beslut får endast fattas under förutsättning att motsvarande skydd kan upprätthållas. C CFL ansvar avser cyberförsvarsförbanden.
<i>Försvarsmaktens interna bestämmelser om säkerhetsskydd (FIB 2020:4)</i>					
9.	om bestämmelser om den fysiska säkerheten för områden, byggnader och andra anläggningar eller objekt vid en organisationsenhet.	4 kap. 1 § 5 kap 2 § FFS 2019:2	garnisonschef C OrgE	garnisonens säkerhetschef OrgE säkerhetschef kompanichef/motsv. fartygschef	I frågor som inte omhändertagits i garnissonssamordning.
10.	besluta vilken/vilka C OrgE som beslutar bestämmelser om den fysiska säkerheten för områden, byggnader och andra anläggningar eller objekt som disponeras gemensamt av två eller flera organisationsenheter.	4 kap. 1 §	C FST försvarsgrenschef/motsv	C FST GEN nej	När det är fråga om OrgE som inte hör till samma försvarsgren/motsv. När det är fråga om OrgE inom egen försvarsgren/motsv.
11.	om tillträde till områden, byggnader och andra anläggningar eller objekt vid organisationsenheten.	4 kap. 2 § första stycket	garnisonschef C OrgE Must säkerhetschef C CFL	garnisonens säkerhetschef OrgE säkerhetschef kompanichef/motsv. fartygschef nej	Rollen benämns tillträdesansvarig chef. C CFL för byggnader och objekt för cyberförsvarsförbanden.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
12.	om vilken/vilka C OrgE som ska vara tillträdesansvarig chef för områden, byggnader och andra anläggningar eller objekt som disponeras gemensamt av två eller flera organisationsenheter.	4 kap. 2 § andra stycket	C FST	C FST GEN	När det är fråga om OrgE som inte hör till samma försvarsgren/motsv.
			försvarsgrenschef/motsv.	nej	När det är fråga om OrgE inom egen försvarsgren/motsv.
13.	lämna tillstånd innan ett beslut om att ge en utländsk medborgare tillträde.	4 kap. 3 § första stycket	handläggare vid OPL J3 Tillstånd	nej	Ett sådant tillstånd behövs inte i fråga om verksamhet som 1. anges i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet, eller 2. avser militär säkerhetstjänst vid den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten i Högkvarteret.
14.	om avvikelser om att säkerhetskänslig materiel ska förvaras i ett förvaringsutrymme som uppfyller de krav som gäller för skyddsnivå 1–4 enligt bilaga 1 till FFS (2019:2) om säkerhetsskydd.	4 kap. 10 §	C OrgE	nej	Beslut får endast fattas under förutsättning att motsvarande skydd kan upprätthållas.
			C CFL		

7.4 Personalsäkerhet inom säkerhetsskydd

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Säkerhetsskyddslagen (2018:585)</i>					
1.	om vilka anställningar och annat deltagande i säkerhetskänslig verksamhet som ska placeras i säkerhetsklass 2.	3 kap. 7 §	C SÄKP	nej	
2.	om vilka anställningar och annat deltagande i säkerhetskänslig verksamhet som ska placeras i säkerhetsklass 3.	3 kap. 8 §	C SÄKP	nej	
<i>Säkerhetsskyddsförordningen (2021:955)</i>					
3.	att begära hos regeringen att anställning eller annat deltagande placeras i säkerhetsklass 1.	5 kap. 6 §	FM Säkerhetsskyddschef	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
4.	ansöka om registerkontroll hos regeringen eller Säkerhetspolisen enligt 5 kap. 12 och 14 §§ säkerhetsskyddsförordningen.	5 kap. 12 och 14 §§	C SÄKP	nej	
5.	anmäla till Säkerhetspolisen att registerkontrollen ska avslutas när anställning eller något annat deltagande som föranlett en placering i säkerhetsklass upphör, eller vid en omplacering till en annan säkerhetsklass	5 kap. 20 §	C SÄKP	nej	Anmälan ska göras skyndsamt.
<i>Säkerhetspolisens föreskrifter (PMFS 2022:1) om säkerhetsskydd</i>					
6.	ansöka om förnyad registerkontroll	6 kap. 13 §	C SÄKP	nej	
7.	anmäla hos Säkerhetspolisen att registerkontroll avseende make, maka eller sambo ska avslutas om den kontrollerades äktenskap har upplösts eller om samboförhållandet har upphört.	6 kap. 14 §	C SÄKP	nej	Avser registerkontrollerade personer i säkerhetsklass 1 eller 2.
<i>Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2019:2) om säkerhetsskydd</i>					
8.	förteckna vilka anställningar och annat deltagande i den säkerhetskänsliga verksamheten som har placerats i säkerhetsklass, eller som endast ska föregås av registerkontroll enligt 3 kap. 15 § säkerhetsskyddslagen (2018:585).	6 kap. 4 §	FM säkerhetsskyddschef	nej	
<i>Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB 2020:4) om säkerhetsskydd</i>					
9.	bestämmelser om hur analys av anställningar och annat deltagande i säkerhetskänslig verksamhet (befattningsanalys) ska genomföras.	5 kap. 1 § tredje stycket	FM Säkerhetsskyddschef	nej	
10.	om i vilka fall det ska ingå psykologisk personbedömning i säkerhetsprövningar enligt 5 kap. 8 § FIB 2020:4.	5 kap. 9 §	C SÄKP	nej	
11.	om vilka som får genomföra grundutredning och uppföljning samt vilka personer som i övrigt är behöriga att ta del av uppgifter som förekommer i ärenden om säkerhetsprövning.	5 kap. 11 § andra stycket p.1–2	C OrgE	nej	C CFL avseende cyberförsvarsförbanden.
			C CFL		
12.	om att avsluta säkerhetsprövning under eller efter genomförd grundutredning.	5 kap. 12 §	C OrgE	sektch	C CFL avseende cyberförsvarsförbanden.
			C CFL		
			C SÄKP	handläggare vid SÄKS SÄKPRÖVNING	Avseende säkerhetsprövningar enligt 5 kap. 8 § FIB 2020:4

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			C FST SÄK VPL SÄK	nej	Avseende säkerhetsprövningar av värnpliktiga.
13.	att i ett enskilt fall att ta över ansvaret för grundutredning och uppföljning enligt 11 §.	5 kap. 13 §	C SÄKP	nej	
14.	om den som säkerhetsprövningen gäller uppfyller kraven för en godkänd säkerhetsprövning.	5 kap. 14 §	C SÄKP	nej	Ett beslut får förenas med villkor.
15.	om omprövning av godkänd säkerhetsprövning om den prövningen gäller inte längre uppfyller kraven för godkännandet.	5 kap. 15 §	SÄKP	nej	Ett beslut får förenas med villkor.
16.	bestämmelser om utbildning i säkerhetsprövning.	5 kap. 20 §	FM säkerhetsskyddschef	nej	

7.5 Kontroll av Försvarsmaktens säkerhetsskydd

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2019:2) om säkerhetsskydd</i>					
1.	protokoll efter kontroll av säkerhetsskyddet inom Försvarsmakten.	9 kap. 1 §	C Must SÄKK	nej	
2.	plan för kontroll av Försvarsmaktens säkerhetsskydd.	9 kap. 3 §	C Must	nej	

8. Tillsyn m.m. samt informationssäkerhet inom säkerhetsskydd

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Säkerhetsskyddslagen (2018:585)</i>					
1.	Försvarsmaktens årliga plan för tillsyn av säkerhetsskyddet.		C Must	nej	
2.	samråda innan förfarande inleds.	4 kap. 9 §	C Must SÄKK	nej	
3.	att förelägga verksamhetstutövaren att vidta åtgärder.	4 kap. 9 § andra stycket	C Must SÄKK	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
4.	inleda samråd om verksamhetsutövaren inte samråder trots att det finns en skyldighet att göra det.	4 kap. 10 §	C Must SÄKK	nej	
5.	besluta att det planerade förfarandet inte får genomföras(förbud) om ett föreläggande enligt 9 § inte följs, eller om det planerade förfarandet är olämpligt från säkerhetsskyddssynpunkt även om ytterligare åtgärder vidtas.	4 kap. 11 §	C Must	nej	
6.	om de förelägganden mot verksamhetsutövare eller andra aktören i förfarandet som behövs för att förhindra skada för Sveriges säkerhet samt förena föreläggandet med vite.	4 kap. 12 §	C Must SÄKK	nej	Beslut om föreläggande ska beredas med chefsjuristen om föreläggandet ska förenas med vite och riktas mot en annan verksamhetsutövare än Försvarsmakten.
7.	samråda om lämplighetsprövningen enligt 14 § leder till bedömningen att överlåtelsen inte är olämplig ur säkerhetssynpunkt.	4 kap. 15 § första stycket	C Must SÄKK	nej	
8.	att förelägga verksamhetsutövaren att vidta åtgärder för att fullgöra sina skyldigheter.	4 kap. 15 § andra stycket	C Must SÄKK	nej	
9.	inleda samråd om överlåtaren inte samråder trots att det finns en skyldighet att göra det.	4 kap. 16 §	C Must SÄKK	nej	
10.	besluta att överlåtelse inte får genomföras om (förbud) om ett föreläggande enligt 15 § inte följs eller om överlåtelsen är olämplig från säkerhetsskyddssynpunkt även om ytterligare åtgärder vidtas.	4 kap. 17 §	C Must	nej	
11.	om förbud i efterhand.	4 kap. 18 §	C Must	nej	Förutsättningarna för ett förbud enligt 17 § måste vara uppfyllda.
12.	om de förelägganden mot överlåtaren och förvärvarn i som behövs för att förhindra skada för Sveriges säkerhet samt förena föreläggandet med vite.	4 kap. 19 §	C Must SÄKK	nej	Beslut om föreläggande ska beredas med FST JUR om föreläggandet ska förenas med vite och riktas mot en annan än Försvarsmakten.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
13.	om föreläggande att tillhandahålla information och om att ge tillträde till områden m.m. samt förena föreläggandet med vite.	6 kap. 4 §	C Must SÄKK	C SÄKS	Beslut om föreläggande förenat med vite riktat mot annan verksamhetsutövare än Försvarsmakten ska beredas med FST JUR.
14.	begära handräckning av Kronofogdemyndigheten.	6 kap. 5 §	C Must SÄKK	C SÄKS	
15.	om föreläggande att en verksamhetsutövare ska vidta åtgärder samt förena föreläggandet med vite.	6 kap. 6 §	C Must SÄKK	C SÄKS	Beslut om föreläggande förenat med vite riktat mot annan verksamhetsutövare än Försvarsmakten ska beredas med FST JUR.
16.	att ta ut sanktionsavgift av verksamhetsutövare eller av en aktie- eller andelsägare.	7 kap. 1 och 2 §§	C Must SÄKK	C SÄKS	Beslut om att ta ut sanktionsavgift ska beredas med FST JUR om avgift ska tas ut av annan verksamhetsutövare än Försvarsmakten eller av en aktie- eller andelsägare.
<i>Säkerhetsskyddsförordningen (2021:955)</i>					
17.	om samråd innan ett informationssystem som kan förutses komma att behandla säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller högre tas i drift, eller i väsentliga avseenden förändras.	3 kap. 2 § första stycket	C Must	nej	
18.	underrätta Försvarets materielverk om samråd som skett med verksamhetsutövare som hör till Försvarets materielverks tillsynsområde enligt 3 kap. 2 § första stycket	3 kap. 2 § andra stycket	C Must	nej	
19.	yttrande till Försvarets materielverk.	6 kap. 6 §	C Must	nej	
20.	protokoll över genomförd tillsyn av säkerhetsskyddet.		C Must	nej	
21.	protokoll efter tillsyn av signalskyddstjänsten.	8 kap. 1 och 3 §§ FFS 2021:1	C Must SÄKK	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
22.	att ta över tillsynsansvaret om det finns särskilda skäl, liksom att besluta att tillsynsansvar ska återgå och underrätta tillsynsmyndighet.	8 kap. 3 §	C Must	nej	
23.	yttrande över Säkerhetspolisens föreskrifter.	8 kap. 6 § tredje stycket	sektch FST JUR	nej	
24.	ge Säkerhetspolisen tillfälle att yttra sig över föreskrifter.	8 kap. 7 § tredje stycket	sektch FST JUR	nej	
25.	underrätta Regeringskansliet om innehåll i Försvarmaktens föreskrifter.	8 kap. 7 § tredje stycket	chefsjuristen	nej	
26.	lämna samråd till Regeringskansliet avseende föreskrifter.	8 kap. 8 § andra stycket	chefsjuristen	nej	
27.	lämna samråd till FMV avseende föreskrifter	8 kap. 9 §	sektch FST JUR	nej	
28.	på begäran lämna råd om säkerhetsskydd till Regeringskansliet, riksdagen och dess myndigheter och till Justitiekanslern.	8 kap. 11 §	C Must SÄKK	nej	
29.	om undantag från 3 kap. 5 § andra stycket säkerhetsskyddsförordningen.	3 kap. 6 § andra stycket	C Must	nej	Innan beslut ska samråd ske med Säkerhetspolisen eller Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).

9. Totalförsvarets signalskydd

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Säkerhetsskyddsförordningen (2021:955)</i>					
1.	godkänna kryptografiska funktioner för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.	3 kap. 5 § 16 § förordningen om totalförvar och höjd beredskap (2015:1053)	C SÄKT	nej	
<i>Förordningen (2015:1053) om totalförvar och höjd beredskap</i>					
2.	tilldelning av säkra kryptografiska funktioner till Försvarmakten, Försvarets materielverk,	17 §	ledningssystemchefen	nej	Efter samråd med C OPL.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	Totalförsvarets forskningsinstitut, Totalförsvarets plikt- och prövningsverk, Fortifikationsverket och Försvarshögskolan.				Ska ske i en fördelningsplan.
<i>Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2021:1) om signalskyddstjänst</i>					
3.	utfärda behörighetsbevis inom Försvarsmakten enligt 1 kap. 14 §	1 kap. 15 §	signalskyddslärare signalskyddschefer systemoperatörer	nej	Efter genomgången utbildning vid Totalförsvarets signalskyddsskola.
4.	godkänna utbildare i signalskydd.	1 kap. 15 §	C Totalförsvarets signalskyddsskola		
5.	att godkänna utrustning samt programvara och metoder för produktion av signalskyddsnycklar.	2 kap. 2 §	C SÄKT	nej	
6.	tillstånd av distribution av signalskyddsnycklar via elektroniska kommunikationsnät.	2 kap. 6 §	nyckelansvarig verksamhetsutövare C Must SÄKK	nej C SÄKT	
7.	om avvikelser i krav på förvaring av signalskyddsnycklar (som nyckelansvarig verksamhetsutövare).	2 kap. 17 §	verksamhetsutövare	nej	Ska ske i samråd med nyckelansvarig verksamhetsutövare.
8.	godkänna utförelse av signalskyddsnycklar endast avsedda för nationellt bruk utanför Sveriges territorium.	2 kap. 18 § andra stycket	C SÄKT	nej	Godkännande krävs inte när det är fråga om fartyg och luftfartyg som kortvarigt lämnar svenskt territorium för övningsverksamhet eller en nationell operation avseende de kryptonycklar som oundgängligen behövs för att kunna genomföra övningen eller operationen. Kryptonycklarna ska om möjligt tas ur särskilda kryptonyckelserier.
9.	ingå överenskommelse vid utveckling och tillverkning av signalskyddsmateriel.	3 kap. 1 § 1 pkt.	C SÄKT	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
10.	om godkännande av informationssystem för utveckling och tillverkning av kryptoalgoritmer och övrig säkerhetsfunktioner i signalskyddsmateriel.	3 kap. 1 § 3 pkt.	C SÄKT	nej	
11.	om godkännande av användning av säkerhetskyddsklassificerad kryptoalgoritm som är framtagen för ett visst system i ett annat system.	3 kap. 1 § 4 pkt.	C SÄKT	nej	Godkännande ska vara skriftligt.
12.	godkänna att signalskyddsmateriel säljs eller överlämnas till annan än den upphandlande myndigheten.	3 kap. 1 § 5 pkt.	C SÄKT	nej	
13.	godkänna utförelse av signalskyddsmateriel utanför Sveriges territorium.	3 kap. 7 §	C SÄKT	nej	Fartyg och luftfartyg som kortvarigt lämnar svenskt territorium för övningsverksamhet eller en nationell operation får medföra signalskyddsmateriel som oundgängligen behövs för att kunna genomföra övningen eller operationen.
14.	metod för förstöring av signalskyddsmateriel.	3 kap. 16 §	C SÄKT	nej	
15.	att godkänna användning och besluta säkerhetsmässiga krav på aktiva kort och mjuka certifikat.	4 kap. 1 §	C SÄKT	nej	
16.	att godkänna kortterminaler eller kortläsare samt programvara för TAK och NBK.	4 kap. 2 §	C SÄKT	nej	
<i>Övrigt</i>					
17.	utfärda deklARATION åt annan stat eller mellanfolklig organisation avseende svenska signalskyddssystem		C SÄKT	handläggare vid SÄKK	

10. Informationshantering

10.1 Informationsvärdering

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	Försvarsmaktens informationsvärdering.		C FST	ja	
2.	besluta informationsvärdering inom ramen för tilldelat verksamhetsansvar.		verksamhetsansvarig chef	ja	

10.2 Informationsteknisk verksamhet

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB 2017:11) om it-verksamhet</i>					
1.	om framtagning av nya informationssystem och informationstjänster-	6 § första stycket	MOAC	nej	Inom tilldelade materielområden. Beredning enligt remissförfarande av systemmålsättning.
2.	om funktionella förändringar av befintliga informationssystem och informationstjänster	6 § andra stycket	MOAC	MOA	Förändringen ska rymmas inom fastställd systemmålsättning.
3.	om tekniska förändringar i befintliga informationssystem och informationstjänster.	6 § andra stycket	central teknisk chef	tekniskt designansvarig nivå A	Förändring avser typkonfiguration, se även bilaga 8 avsnitt 1.3 Tekniskt designansvar. Förändringen ska inrymmas inom gällande BOA samt tillgänglig ekonomi.
4.	att godkänna informationssystem och informationstjänster	8 §	C FST CIO	Avdch vid FST CIO.	Avser G3 enligt it-processen för informationssystem och informationstjänster som inte har tilldelats MOAC i särskilt tilldelningsbeslut. Se även om BOA i bilaga 8 avsnitt Avsnitt 1 Materieförsörjning.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			MOAC	nej	Avser informationssystem och informationstjänster efter särskilt tilldelningsbeslut av FM CIO.
			TC Led	nej	Avser G1 och G2 enligt it-processen för informationssystem och informationstjänster som inte har tilldelats MOAC.
5.	om kontinuitetsplaner för upprätthållande av verksamheten vid större störningar och avbrott i för informationssystem och informationstjänster som är kritiska för verksamheten.	17 § första och andra styckena	verksamhetsansvarig chef	avdch i HKV	
6.	kontinuitetsplaner för upprätthållande av lokal verksamhet vid större störningar i centrala system och i lokala system	17 § tredje stycket	C OrgE utanför HKV	nej	

11. Cyberförsvar

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	leda och samordna hantering av cyberförsvarsrelaterad incident genom FM CERT.		C FST STRA	C FST STRA Cyber	
2.	besluta om nedstängning av hela eller delar av system för att: <ul style="list-style-type: none"> a) begränsa antagonistiska skadeverkningar b) frigöra resurser för skydd och försvar av högre prioriterade system. 		C FST	operationsledare vid FST	Beslut om nedstängning av system med beroenden mellan flera ÖB underlydande fattas av C FST i samverkan med berörda.
			C OPL	C OPL J2 och C OPL J6 inom OPL verksamhetsområde	
			C Must	ja	Chef får fatta beslut inom eget verksamhetsområde för system

			försvarsgrens- chef/motsv.	ja	som saknar beroenden till sidor- ordnad eller högre chefs verk- samhet.
--	--	--	-------------------------------	----	---

12. Skydd och bevakning

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Skyddslagen (2010:305), skyddsförordningen (2010:523) och Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2022:3) om skyddsobjekt och skyddsvakter</i>					
1.	om skyddsobjekt avseende vattenområden av särskild betydelse för det militära försvaret.	5 § 8 skyddslagen 2 § skyddsförordningen	överbefälhavaren	nej	
2.	om skyddsobjekt i andra fall när Försvarsmakten får fatta beslut.	5 § 1–7 och 9 samt 6 § andra stycket skyddslagen 2 § skyddsförordningen	C OPL J3	operationsledare vid OPL	Om beslut avser längre tid än 30 dagar ska beredning ske med FST JUR. Skyddsobjekt för FOI, FMV eller FRA räkning ska alltid beredas med FST JUR. 6 § andra stycket skyddslagen gäller när det råder höjd beredskap eller under annan tid som regeringen beslutar om med hänsyn till Sveriges försvarsberedskap.
			C MR i fråga om skyddsobjekt inom egen MR	nej	
			C P 18 i fråga om skyddsobjekt inom Gotlands län	nej	
3.	bevakningsinstruktion.	22 § skyddslagen 12 § FFS 2022:3 16 § FFS 2010:6	C OrgE	nej	
4.	upphäva eller ändra ett beslut om skyddsobjekt om förutsättningarna för beslutet har ändrats.	23 § skyddslagen	den som fattat beslut om skyddsobjektet	nej	
5.	underrätta den som fattat beslut om skyddsobjektet om förutsättningarna för beslutet har ändrats väsentligt.	24 § skyddslagen	den C OrgE som nyttjar skyddsobjektet	nej	
6.	överklaga beslut om skyddsobjekt.	33 § skyddslagen	försvarsjurist	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
7.	utbildningsplan för skyddsvakter.	7 § första stycket FFS 2022:3	C FM UndsäkC	FM UndsäkC utbildningschef	
8.	utbildningsplan för instruktörsutbildning.	7 § andra stycket FFS 2022:3	C FM UndsäkC	FM UndsäkC utbildningschef	
9.	att skyddsvakt inte ska vara utrustad med skjutvapen.	9 § första stycket FFS 2022:3	C OrgE som skyddsvakt tillhör om Försvarsmakten är krigsorganiserad även C militärbas eller C annat krigsförband	kompani- chef/motsv.	Om det finns särskilda skäl.
10.	bestämma om skyddsvaktens utrustning i övrigt.	9 § tredje stycket FFS 2022:3	försvars- grensch/motsv.	ja	
11.	om godkännande av skyddsvakt och utfärda bevis om godkännande av skyddsvakt.	25 § andra stycket skyddslagen 6 § andra stycket skyddsförordningen	C OrgE som skyddsvakt tillhör om Försvarsmakten är krigsorganiserad även C militärbas eller C annat krigsförband	kompani- chef/motsv. säkerhetschef	Beslutsfattare och utfärdare av bevis om godkännande ska vara densamma.
12.	återkallelse av godkännande av skyddsvakt.	27 § skyddslagen	chef som utfärdat godkännandet	nej	
13.	att under grundberedskap ta hemvärnspersonal i anspråk för bevakning av skyddsobjekt	15 § FFS 2010:2	C MR C P 18	operationsledare vid MR operationsledare vid P 18	Den som har fattat ett sådant beslut ska se till att Polismyndigheten så snart som möjligt underrättas om beslutet.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
14.	att under grundberedskap ta hemvärnspersonal i anspråk för bevakning i samband med verksamhet enligt förordningen (1982:756) om Försvarsmaktens ingripanden vid kränkningar av Sveriges territorium under fred och neutralitet, m.m. (IKFN-förordningen)	15 § FFS 2010:2	C MR	operationsledare vid MR	Den som har fattat ett sådant beslut ska se till att Polismyndigheten så snart som möjligt underrättas om beslutet.
			C P 18	operationsledare vid P 18	

13.Vapen och ammunition

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Vapenlagen (1996:67) och vapenförordningen (1996:70)</i>				
1.	i enskilt fall om att vapenlagen inte ska gälla skjutvapen och ammunition som innehas av främmande stats militära styrka.	4 kap. 7 § förordningen	C OPL J3 Tillstånd	operationsledare vid OPL	
	<i>Förordningen (1996:31) om statliga myndigheters skjutvapen, Försvarsmaktens föreskrifter om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition (FFS 2007:1) och Försvarsmaktens interna bestämmelser om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition (FIB 2013:5)</i>				
2.	bestämma om tidsmellanrum för inventering av förrådsställda vapen och andra vapen som inte nyttjas.	6 § andra stycket förordningen	C OrgE	nej	
3.	att avstå inventering av äldre vapen som inte nyttjas om det finns särskilda skäl.	6 § andra stycket förordningen	C OrgE	nej	
4.	anmäla förlust av skjutvapen m.m. till Polismyndigheten om inte uppenbart att anmälan är onödig.	7 § förordningen	C OrgE	nej	
5.	om vid vilken larmcentral som personsäkerhetslarm ska terminera.	2 kap. 11 § FFS 2007:1	Högkvarteret	ja	
6.	om vilken container respektive annat transportutrymme som får användas vid skyddade transporter.	3 kap. 1 § FFS 2007:1	Högkvarteret	ja	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
7.	tilldela skjutvapen och utfärda behörighetsbevis.	9 § förordningen 2 kap. 2 § FIB 2013:5	C OrgE	kompani- chef/motsv.	C CFL avseende cyberförsvarsförbanden.
			C CFL		
8.	att skjutvapen eller ammunition ska återlämnas samt återkalla behörighetsbevis vid brister i handhavande eller om kravet på pålitlighet inte längre är uppfyllt.	10 § förordningen	C OrgE	nej	C CFL avseende cyberförsvarsförbanden.
			C CFL		
9.	att skjutvapen eller ammunition ska återlämnas samt återkalla behörighetsbevis i fall än enligt 10 § förordningen.	2 kap. 4 § FIB 2013:5	C OrgE	nej	Om särskilda skäl föreligger. C CFL avseende cyberförsvarsförbanden.
			C CFL		
10.	att utse en eller flera befattningshavare som ska ha ansvar för att huvuddel och vital del inte är utlämnade till några anställda gruppbefäl, soldater och sjömän, eller till rekryter och värnpliktiga annat än när tjänsten vid OrgE så kräver.	3 kap. 6 § FIB 2013:5	kompanichef	plutonchef/motsv.	
11.	att utse ett eller flera hemvärnsbefäl vilka ansvarar för att huvuddel eller vital del inte är utlämnad till någon hemvärnspersonal annat än när tjänsten vid förband, skolor och centrum så kräver.	3 kap. 7 § FIB 2013:5	chef för utbildningsgrupp eller motsvarande	nej	
12.	att godkänna lås för kulspruta fast monterad på stridsfordon eller fartyg.	3 kap. 10 § FIB 2013:5	C Must SÄKK	nej	
13.	om avsteg vid utlämning av huvuddel och vital del av skjutvapen.	3 kap. 6 § fjärde stycket FIB 2013:5	C Must SÄKK	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
14.	om samråd av undantag i internationell verksamhet för avvikelser om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition.	5 kap. 2 § tredje stycket FIB 2013:5	C Must SÄKK	nej	
15.	om tillstånd och att återkalla tillstånd att skjutvapen med tillhörande ammunition får förvaras i hemmet.	3 kap. 12 § första stycket och 13 § FIB 2013:5	C OrgE	nej	C CFL avseende cyberförsvarsförbanden.
			C CFL		
16.	om tillstånd och att återkalla tillstånd till att skjutvapen med tillhörande ammunition får förvaras i hemmet vad avser sådan personal i hemvärnet som utför bevakningstjänst.	3 kap. 12 § andra stycket och 13 § FIB 2013:5	C MR	C utbildningsgrupp	
			C P 18	C utbildningsgrupp	
17.	att anställd personal eller rekryter eller värnpliktiga får förvara privata skjutvapen med ammunition vid OrgE.	3 kap. 18 § FIB 2013:5	C OrgE	nej	C CFL avseende cyberförsvarsförbanden.
			C CFL		
18.	att låna ut skjutvapen till en medlem i en förening som är ansluten till Svenska Mångkampsförbundet, Svenska skyttesportförbundet eller Svenska pistolskytteförbundet och att tilldela medlemmen ammunition.	3 kap. 26 § FIB 2013:5	C OrgE	nej	
19.	att låna ut finkalibriga skjutvapen till en organisation som anges i förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet (frivillig försvarsorganisation) som genomför utbildning med skjutvapen och att tilldela organisationen ammunition för utbildning och övningsverksamhet.	3 kap. 27 § FIB 2013:5	C OrgE	nej	Gäller även lokala och regionala FFO.
20.		3 kap. 28 § FIB 2013:5	C OrgE	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	att medge att den som ska delta i en tävling utom riket får medföra skjutvapen eller ammunition som har tilldelats av Försvarsmakten.		C CFL		Av bestämmelsen följer att beslutet ska vara skriftligt. C CFL avseende cyberförsvarsförbanden.
21.	fatta beslut som avviker från FFS 2007:1 och FIB 2013:5, om det är oundgängligen nödvändigt för verksamheten i fråga om verksamhet utanför Sverige.	5 kap. 2 § första och andra stycket FIB 2013:5	en chef för en kontingent i en internationell militär operation eller fredsfrämjande insats. i fråga om verksamhet som avses i 5 kap. 1 § 2 och 3 FIB 2013:5 och som genomförs utanför Sverige gäller detsamma chef för OrgE eller, om beslut i sådan ordning inte kan fattas, av chef för kontingent.	nej	Beslutet ska dokumenteras. Beslutet ska, om möjligt, föregås av samråd med C SÄKS. Har sådant samråd inte skett ska Must snarast underrättas om beslutet.
22.	samråd inför beslut enligt 5 kap. 2 § första eller andra stycket FIB 2013:5		C Must	nej	
23.	informera Polismyndigheten om sådana militära skjutvapen som har tilldelats hemvärnspersonal och som förvaras i bostäder.	17 § förordningen om statliga myndigheters skjutvapen m.m. 3 kap. 17 §§ FIB 2013:5	C FMLOG C MR C P 18	enhetschef C utbildningsgrupp C utbildningsgrupp	
24.	om yttrande till Polismyndigheten avseende föreskrifter om beredskapsvapen	18 § andra stycket	sektch FST JUR	nej	

14. Militär luftfart

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (2008:1300) med instruktion för Transportstyrelsen</i>					
1.	ingå överenskommelse med Transportstyrelsen om den praktiska tillämpningen av ansvaret vad gäller flygtrafiktjänster som berör militär luftfart.	6 § andra stycket	C FLYGI	nej	
<i>Förordningen (2010:184) med instruktion för Luftfartsverket</i>					
2.	lämna samråd till Luftfartsverket avseende överlämnande av verksamhet till någon annan som rör militära förhållanden.	1 § andra stycket	flygvapenchefen	nej	
3.	ingå avtal med Luftfartsverket om drift och utveckling av flygtrafiktjänst som rör militär luftfart samt utbildning av flygledare för Försvarmaktens behov.	4 §	flygvapenchefen	nej	
<i>Luftfartsförordningen (2010:770)</i>					
4.	i enskilda fall besluta om samordningen av militär och civil verksamhet på militära flygplatser som helt eller delvis har upplåtits för civil luftfart.	6 kap. 1 §	FSI	nej	Samråd ska ske med Luftfartsverket och Transportstyrelsen.
5.	lämna samråd när Transportstyrelsen meddelar föreskrifter enligt 5 eller 7 § luftfartsförordningen.	6 kap. 8 §	sektch FST JUR	nej	Ska beredas med FLYGI.
6.	yttra sig i förekommande fall när Transportstyrelsen meddelar föreskrifter om uppgifter, omfattning och utformning när det gäller flygledningstjänst, flygbriefingtjänst, flygvädertjänst, kommunikations-, navigations- och övervakningstjänster.	6 kap. 10 §	sektch FST JUR	nej	Ska beredas med FLYGI.
7.	lämna samråd när Transportstyrelsen i enskilda fall beslutar i frågor som avses i 11-14 §§ luftfartsförordningen.	6 kap. 15 §	FSI	nej	
8.	lämna samråd när Transportstyrelsen meddelar föreskrifter i frågor som avses i 11-14 §§ luftfartsförordningen.	6 kap. 15 §	sektch FST JUR	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
9.	att lämna hjälp för att få ett luftfartyg att landa.	8 kap. 8 §	luftoperativ insatsledare	nej	
10.	att förbjuda ett luftfartyg att lämna ett område eller att landa.	8 kap. 8 §	befälhavare i incidentberedskap	nej	
11.	om viss utländsk militärs luftfarts verksamhet i Sverige i enskilt fall.	14 kap. 3 §	FSI	nej	
12.	om luftfart som utförs i Sverige av annan stat, och som avser underhåll, modifiering eller utprovning för militära ändamål .	14 kap. 5 §	FSI	nej	FMV ska höras före beslut. Om verksamheten berör civil luftfart ska Transportstyrelsen höras före beslut.
13.	yttrande över befälhavares avsikt att överlämna någon som har begått ett svårare brott ombord till utländsk myndighet.	14 kap. 8 §	flygvapenchefen	nej	
14.	besluta för besättningen på ett militärt luftfartyg i fråga om tjänstgöring under påverkan av alkohol eller något annat medel.	14 kap. 10 §	flygöverläkaren		Socialstyrelsen ska höras före ett beslut.
15.	i frågor om tillstånd inom det militära luftfartssystemet.	14 kap. 11 §	FSI	nej	
16.	om avgift för tillståndsgivning och tillsyn.	14 kap. 13 §	FSI	nej	
17.	om förbud mot transport med luftfartyg eller om särskilda villkor för sådan transport i ett enskilt fall om det krävs i av hänsyn till flygsäkerheten eller luftfartsskyddet.	14 kap. 14 §	FSI	nej	
18.	överlämna en förvaltningsuppgift till någon annan.	14 kap. 21 §	FSI	nej	Får innefatta myndighetsutövning.
19.	att viss luftfart ska följa reglerna för militär luftfart i ett enskilt fall.	14 kap. 23 §	FSI	nej	Samråd ska ske med Transportstyrelsen innan beslut fattas.
<i>Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2019:10) om militär luftfart</i>					
20.	om vilka övriga uppgifter som ska föras i det militära luftfartygsregistret	2 kap. 3 §	C FLYGI		
21.	om vilka uppgifter som ska finnas i ansökan om registrering i militära luftfartygsregistret	2 kap. 6 §	C FLYGI	nej	
22.	utfärda bevis om registrering (nationalitets- och registreringsbevis)	2 kap. 8 §	FSI	handläggare på FLYGI	
23.	besluta att visst militärt luftfartyg inte behöver vara märkt enligt 2 kap. 11 § första stycket	2 kap. 11 § andra stycket	FSI	nej	Förutsätter att det föreligger särskilda omständigheter.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
24.	godkänna statlig myndighets bedrivande av militär luftfart	3 kap. 1 §	FSI	nej	
25.	om vad som är en tolerabel risk.	1 kap. 4 §	flygvapenchefen	nej	Regleras även i 24 kap. 21 §.
26.	anmäla till FLYGI inom vilket eller vilka verksamhetsområden Försvarmakten avser bedriva verksamhet och på vilket sätt sökanden uppfyller tillämpliga krav enligt föreskriften.	3 kap. 2 §	flygvapenchefen	avdelningschef i flygstaben kvalitetschefen för det militära luftfartssystemet	Inom respektive chefs ansvarsområde.
27.	besluta likvärdighetsbedömning.	3 kap. 7 §	FSI	nej	
28.	ansöka hos FLYGI om att ändra ett tillstånd eller ett godkänt verksamhetsområde.	3 kap. 8 §	flygvapenchefen	avdelningschef i flygstaben kvalitetschefen för det militära luftfartssystemet	Inom ramen för respektive chefs ansvarsområde.
29.	ansöka om godkännande från FSI att bedriva tillfällig verksamhet utanför ordinarie ledningsorganisation.	3 kap. 9 §	flygvapenchefen	avdelningschef i flygstaben kvalitetschefen för det militära luftfartssystemet	Inom ramen för respektive chefs ansvarsområde.
30.	upprätta avtal med annan verksamhetsutövare av militär luftfart beträffande luftfartsrelaterade tjänster och luftfartsprodukter.	4 kap. 1 § p.2	flygvapenchefen		
31.	utse chefer och övriga personer enligt 4 kap. 2, 7 och 12 §§, 7 kap. 11 §, 8 kap. 2 § och 10 kap. 8 §, eller besluta vem inom Försvarmakten som ska utse desamma.	4 kap. 2, 7 och 12 §§ 7 kap. 11 § 8 kap. 2 § 10 kap. 8 §	flygvapenchefen	nej	
32.	besluta krav och rutiner för rapportering av avvikelser inom det militära luftfartssystemet i Försvarmakten.	4 kap. 18 §	flygvapenchefen	flygsäkerhetschefen	
33.	besluta om utredningar avseende militär luftfart i Försvarmakten enligt 4 kap. 19 § Försvarmaktens föreskrifter om militär luftfart	4 kap. 19 §	flygvapenchefen	operationell chef avseende eget ansvarsområde flygsäkerhetschefen	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
34.	göra en direktanmälan till FLYGI.	4 kap. 20 §	flygvapenchefen	avdelningschef i flygstaben flygsäkerhetschefen	Får även hanteras av vakthavande vid flygsäkerhetsavdelningen.
35.	besluta krav och rutiner vid upphandling och inköp av luftfartsrelaterade tjänster och luftfartsprodukter.	4 kap. 21 §	flygvapenchefen	operationell chef avseende eget ansvarsområde	Avser kompletterande krav till befintliga processer för att säkerställa uppfyllandet av regler för militär luftfart.
36.	bestämma att ett militärt luftfartyg som brukas av Försvarmakten och som inte är luftvärdigt ändå får flygas.	6 kap. 1 §	flygvapenchefen	lokal operationell chef inom ledning av fortsatt luftvärdighet eller flygtjänst	Om särskilda omständigheter råder.
37.	besluta att ett till Försvarmakten utfärdat bevis om luftvärdighet eller militärt flygtillstånd ska återlämnas till FSI.	6 kap. 8 §	flygvapenchefen	C TVA vid flygstaben	
38.	besluta likvärdighetsbedömning.	6 kap. 15 §	FSI	nej	
39.	upprätta avtal eller överenskommelse mellan FM och leverantör av flygtrafikledningstjänst.	7 kap. 12 § samt 11 kap. 10 § FFS 2019:10	flygvapenchefen	avdelningschef vid flygstaben C OrgE krigsförbandschef	Innan upprättande ska underlaget godkännas av FSI.
40.	besluta underlag för publicering i MIL AIP, samt NOTAM och SNOWTAM för landbase- rade flygplatser.	8 kap. 9 § FFS 2019:10	flygvapenchefen	plutonchef (motsv.)	
41.	besluta kriterier för att avgöra om någon utanför det militära luftfartssystemet i FM som anlitas för fallskärmsfällning åt någon inom det militära luftfartssystemet i FM har förmåga att genomföra fallskärmsfällning på ett säkert sätt.	10 kap. 11 §	flygvapenchefen	fallskärmschefen	Innan beslut ska kriterierna godkännas av FSI.
42.	krav och rutiner för att säkerställa att de tekniska system och övrig materiel som brukas för SIS-tjänsten inom det militära luftfartssystemet i Försvarmakten är tillförlitliga och har tillräcklig prestanda för en säker verksamhet.	11 kap. 9 §	flygvapenchefen	SIS-chefen	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
43.	avtal med leverantörer som utför verksamhet inom SIS-tjänsten.	11 kap. 11 §	flygvapenchefen	avdelningschef vid flygstaben C OrgE krigsförbandschef	Inom ramen för respektive chefs ansvarsområde

14 A. Militär sjöfart

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Försvarmaktens interna bestämmelser om militär sjöfart – ansvar, sjösäkerhet och tillsyn (FIB 2017:10).</i>					
1.	medge tillstånd för enstaka resa för ett örlogsfartyg.	1 kap. 6 §	C SJÖI	överinspektören	
2.	likvärdighet för tillbehör, materiel, anordningar eller utrustningar.	1 kap. 7 §	C SJÖI	överinspektören	
3.	utfärda CONOPS.	2 kap. 8 §	FM redare	nej	Sjösäkerhetsinspektören ska beredas möjlighet att lämna synpunkter före beslut.
4.	att örlogsfartyg ska framföras trots att bestämmelserna i regler för militär sjöfart (RMS) inte är uppfyllda.	4 kap. 5 §	befälhavaren för örlogsfartyget	nej	Se aktuell bestämmelse för närmare förutsättningar.
5.	intyg för passagerarbefordran.	5 kap. 1 § andra stycket	C SJÖI	överinspektören	
6.	intyg för tillfällig passagerarbefordran.	5 kap. 1 § andra stycket	C SJÖI	fartygsinspektör	
7.	fartområdesbeslut.	5 kap. 5 §	C SJÖI	överinspektören	
8.	kravspårningslista sjösäkerhet för örlogsfartyg och för dyksystem och dykmateriel.	5 kap. 11 §	överinspektören	nej	
9.	instruktion för egen OrgE och för varje örlogsfartyg som beskriver OrgE respektive örlogsfartygets del i Försvarmaktens system för sjösäkerhetsledning.	6 kap. 6 §	C OrgE	nej	
10.	att avdela en person vid OrgE att vara sjösäkerhetsofficer (SjösäkO).	6 kap. 7 §	C OrgE	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
11.	annat intervall för kontroll av vidmakthållandet av sjösäkerhetsledningssystemet.	6 kap. 10 § andra stycket	C SJÖI	nej	Förutsätter särskilda skäl.
12.	kontroll vid annat tillfälle än samordnat med kontroll av OrgE sjösäkerhetsledningssystem.	6 kap. 11 § andra stycket	C SJÖI	nej	
13.	besluta att OrgE får använda ett förenklat system för sjösäkerhetsledning.	6 kap. 13 §	FM redare	nej	Sjösäkerhetsinspektören ska beredas möjlighet att lämna synpunkter före beslut.
14.	intyg, respektive certifikat om godkänt system för sjösäkerhetsledning.	6 kap. 15 §	C SJÖI	nej	
15.	annan giltighetstid för dokument och certifikat om godkänt system för sjösäkerhetsledning.	6 kap. 16 §	C SJÖI	nej	
16.	godkänna system för kvalitetsnormer.	8 kap. 1 §	C SJÖI	nej	
17.	annat intervall för kontroll av utbildningsanordnarens system för kvalitetsnormer.	8 kap. 2 § andra stycket	C SJÖI	nej	
18.	intyg för transport av farligt gods.	9 kap. 3	C SJÖI	nej	
19.	sjövärdighetsbevis för örlogsfartyg.	10 kap. 1 §	överinspektören fartygsinspektör	nej	Avser fartyg över 40 ton. Avser fartyg under 40 ton.
20.	dyksäkerhetsbevis för dyksystem.	10 kap. 1 §	dyksäkerhetsinspektör	nej	
21.	återkallelse av dokument, certifikat och andra tillstånd inom den militära sjöfarten.	10 kap. 4 a §	C SJÖI	överinspektören	
22.	utföra första sjövärdighetsbesiktning.	10 kap. 5 §	fartygsinspektör	nej	
23.	utföra periodisk sjövärdighetsbesiktning.	10 kap. 8	fartygsinspektör	nej	
24.	annat intervall för sjövärdighetsbesiktning .	10 kap. 7 §	C SJÖI	nej	
25.	begära att sjövärdighetsinspektion ska genomföras.	10 kap. 12 §	C OrgE, befälhavare, Fartygsmiljönämnden (FMN), skyddskommitté	nej	
26.	besluta att sjövärdighetsinspektion ska genomföras vid annat tillfälle än på begäran.	10 kap. 13 §	C SJÖI	nej	
27.	annat intervall för dyksäkerhetsbesiktning.	10 kap. 17 §	C SJÖI	nej	
28.	begära att dyksäkerhetsinspektion ska genomföras.	10 kap. 21 §	C OrgE, befälhavare, Fartygsmiljönämnden	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			(FMN), skyddskommitté		
29.	undantag från bestämmelserna i FIB 2017:10.	12 kap. 1 §	C SJÖI	nej	I brådskande fall, om det är påkallat av operationella skäl. I övriga fall överbefälhavaren, se avsnitt 1.2.
<i>Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB 2018:4) om militär sjöfart – bemanning och behörighet</i>					
30.	besluta om behörighet för den som inte har den teoretiska utbildning eller praktik som krävs enligt 4–5 kap. Ett sådant beslut får förenas med villkor.	3 kap. 6 §	C SJÖI	nej	
31.	ange andra synkrav avseende om läkarintyg för sjöfolk.	10 kap. 3 §	FM redare	nej	
32.	undantag från bestämmelserna i FIB 2018:4.	12 kap. 1 §	C SJÖI	nej	I brådskande fall, om det är påkallat av operationella skäl. I övriga fall överbefälhavaren, se avsnitt 1.2.
<i>Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB 2019:2) om militär sjöfart – åtgärder mot förorening från örlogsfartyg.</i>					
33.	likvärdighet för tillbehör, materiel, anordningar eller utrustningar.	2 kap. 4 §	C SJÖI	nej	
34.	anvisningar för utformning av certifikat.	3 kap. 2 §	C SJÖI	nej	
35.	utfärda certifikat.	3 kap. 4 §	C SJÖI	nej	
36.	godkänna designansvariges förslag till sanerings- och skyddsutrustning för bunkerfartyg.	4 kap. 24 §	C SJÖI	nej	
37.	undantag från bestämmelserna i FIB 2019:2.	7 kap. 1 §	C SJÖI	nej	I brådskande fall, om det är påkallat av operationella skäl. I övriga fall överbefälhavaren, se avsnitt 1.2.

15. Arbetsmiljö, sjö-, flyg- och marksäkerhet

15.1 Arbetsmiljö – allmänt

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160) och Arbetsmiljöverkets föreskrifter Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)</i>				
1.	svara på skyddsombuds begäran.	6 kap. 6 a § AML	chef för arbetsställe C OrgE C Must	chef med verksamhetsansvar	
2.	utreda en händelse efter allvarliga tillbud.	9 § AFS 2001:1	C OrgE C Must	lokal undersökningsledare	
3.	om utredning med anledning av misstanke om ovälkommet beteende.	AFS 2015:4 och diskrimineringslagen	C OrgE Stf C HKV C Must	nej	Arbetsgivarrepresentant ska alltid kontakta UOB (Utredningsstöd ovälkommet beteende).
4.	avsteg från myndighetens interna bestämmelser som innehåller krav på utbildning, förordnande, certifiering eller motsvarande.	27 kap. 7 § FM ArbO	C OrgE Stf C HKV C Must	nej	Avsteg kan inte göras från krav som är reglerade i lag, förordning eller föreskrifter. Beslut ska motiveras, dokumenteras och registreras för respektive person som det avser samt med angivande av de arbetsuppgifter och den tid det gäller.
5.	ge tillsynsmyndigheten tillträde till arbetsställe.	7 kap. 5 § AML	C FST försvarsgrens- chef/motsv. C OrgE C Must Inom ramen för sitt respektive verksamhetsansvar	C FST GEN ja avdch ja	
6.	lämna yttrande i ärenden som föranletts av Arbetsmiljöverkets eller Transportstyrelsens tillsyn vid arbetsstället.	7 kap. AML	C FST försvarsgrens- chef/motsv.	C FST GEN ja avdch	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			C OrgE C Must Inom ramen för sitt respektive versksamhetsansvar	ja	
<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160), Arbetsmiljöförordningen (1977:1166)</i>					
1.	utan dröjsmål underrätta Arbetsmiljöverket om dödsfall eller svårare personskada som har inträffat i samband med arbetets utförande.	3 kap. 3 a § lagen 2 § första stycket förordningen	C OrgE	nej	Bestämmelsen ska inte tillämpas på örlogsfartyg enligt 21 § arbetsmiljöförordningen.
			C CFL	nej	För cyberförsvarsförbanden.
2.	utan dröjsmål underrätta Arbetsmiljöverket om skador i samband med arbetet som drabbat flera arbetstagare samtidigt och om tillbud som inneburit allvarlig fara för liv och hälsa..	3 kap. 3 a § lagen 2 § andra stycket förordningen	C OrgE	nej	Bestämmelsen ska inte tillämpas på örlogsfartyg enligt 21 § arbetsmiljöförordningen.
			C CFL	nej	För cyberförsvarsförbanden.

15.2 Systematiskt arbetsmiljöarbete

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Arbetsmiljölagen (1977:1160) och Arbetsmiljöverkets föreskrifter Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)</i>					
1.	Arbetsmiljöpolicy.	5 § AFS 2001:1	överbefälhavaren	nej	
2.	företräda arbetsgivaren gentemot medinflytandeorganisationens (vpl) på central nivå.	4 § AFS 2001:1 förordningen (2017:1249) om medinflytande för totalförsvarspliktiga FFS 2020:1	FM UtbC på central nivå C OrgE	lokal utbildningschef, kompanichef, plutonchef	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
3.	om försvarsmaktsövergripande begränsningar i verksamheten till följd av identifierade arbetsmiljörisker och där till hörande beslut om hävande av begränsning.	AML AFS 2001:1	C FST	C FST GEN	
4.	om åtgärder för att omhänderta och åtgärda akuta risker i arbetsmiljön inom ramen för eget uppdrag.	AFS 2001:1	chef med verksamhetsansvar	som lägst till arbetsledare	Se FM Arbetsmiljöpolicy samt Personaldirektörens styrning (sakområdesansvar).
5.	om restriktioner inom ramen för egen verksamhet samt hävande av samma restriktion/verksamhetsbegränsning.	AML AFS 2001:1	chef med verksamhetsansvar	nej	Med reservation för skyddsstopp av skyddsombud. Se AML.
6.	om lokal utredning av allvarlig olycka eller tillbud.	9 § AFS 2001:1	C OrgE	nej	
			Stf C HKV	nej	
			C Must		

15.3 Undersökning av olyckor

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor</i>					
1.	överlåta åt någon annan att göra en undersökning som rör militär sjöfart.	4 §	marinchefen	enhetschef vid Marinstaben	
2.	överlåta åt någon annan att göra en undersökning som rör militär luftfart	4 §	flygvapenchefen	avdelningschef vid Flygstaben, operationell chef, flygsäkerhetschefen	
3.	underrätta chefen för Försvarsdepartementet.	22 §	flygvapenchefen	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Försvarets interna bestämmelser (FIB 2017:1) om undersökning av olyckor, olyckstillbud och avvikelser</i>					
4.	begära undersökning genom Försvarets utredningskommission (FMUK).	2 kap. 3 §	C FST C HKV chefsjuristen C OPL C Must C SF försvarens- chef/motsv. Försvarets marksäkerhetsföreträ- dare Försvarets re- dare verksamhetsansvarig chef för Försvarets flygoperatör	nej	
5.	om undersökning genom FMUK.		C SÄKINSP FSI	nej	Av beslutet ska även FMUK:s uppgift framgå.

15.4 Trafiksäkerhet

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Militärtrafikförordningen (2009:212)</i>					
1.	om undantag i ett enskilt fall från militärtrafikförordningen, körkortslagen (1998:488), körkortsförordningen (1998:980), fordonsförordningen (2009:211), trafikförordningen	2 kap. 2 §	C OrgE/C KF	kompanichef eller högre chef	Under militär operation.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	(1998:1276) eller föreskrifter som meddelats med stöd av någon av dessa författningar.				
2.	om lokala trafikföreskrifter om det behövs för att genomföra militär operation.	2 kap. 3 §	C KF	kompanichef eller chef för trafik- eller militärpolispluton	
3.	om lokala trafikföreskrifter om det behövs för att genomföra militär övning och Länsstyrelsens beslut inte kan avvaktas utan särskild olägenhet.	2 kap. 10 § andra stycket	C OrgE	bataljonschef, eller chef för trafik- eller militärpolispluton	För att genomföra militär övning och Länsstyrelsens beslut inte kan avvaktas.
4.	förse fordon med kronskylt.	3 kap. 3 §	militär besiktningsingenjör	nej	
5.	särskilda skäl att registreringsnummer får markeras direkt på fordonet.	5 kap. 6 § första stycket	militär besiktningsingenjör	nej	
<i>Försvarsmaktens föreskrifter (2021:2) om militär trafik</i>					
7.	förordna militär besiktningsman.	3 kap 1 § första stycket	C OrgE	ja	
8.	behörigheter för militära besiktningsingenjörer och besiktningsstekniker.	3 kap 1 § tredje stycket	C SÄKINSP MARKI InspS	nej	
9.	säkerhetsbestämmelser och instruktioner om utformning, utfärdande och användning av militära förarbevis.	4 kap 2 §	Försvarsmaktens trafiksäkerhetschef	nej	
10.	avsteg från föreskrivna krav avseende beskaffenhet och utrustning vid registreringsbesiktning.	7 kap. 2 § andra stycket	militär besiktningsingenjör	nej	
11.	anmäla avregistrering till det militära fordonsregistret.	8 kap. 4 § p.1	militär besiktningsingenjör	nej	
12.	förstöra registreringsskyltar.	8 kap. 4 § p.2	militär besiktningsingenjör	nej	
13.	anteckning av militära utryckningsfordon i det militära fordonsregistret.	8 kap. 9 § första stycket	C SÄKINSP	C MARKI	
14.	att ett fordon som används utomlands i en internationell militär insats får kontrollbesiktigas vid en annan tidpunkt.	9 kap. 3 § första stycket	C OPL	försvarsgrens- chef/motsv.	
15.	om särskilda skäl besluta om annan tidpunkt för kontrollbesiktning även i andra fall.	9 kap. 3 § första stycket	C OPL	försvarsgrens- chef/motsv.	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
16.	närmare bestämmelser om utförande om kontrollbesiktning.	9 kap. 7 §	C SÄKINSP	C MARKI	
<i>Försvarsmaktens interna bestämmelser om militär trafik (FIB 2023:6)</i>					
17.	utfärda militärt förarbevis.	2 kap. 1 §	förordnad instruktör i fordonstjänst med prövarkompetens på aktuellt fordonsslag	nej	
18.	utformning av militärt förarbevis.	2 kap. 1 §	Försvarsmaktens trafiksäkerhetschef	nej	
19.	förordna instruktör i fordonstjänst.	3 kap. 1 §	C OrgE	nej	

15.5 Transport farligt gods

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Lagen (2006:263) om transport av farligt gods</i>					
1.	utse Försvarsmaktens säkerhetsrådgivare farligt gods (FM SRFG).	11 § lagen (2006:263) om transport av farligt gods MSB:s föreskrifter (MSBFS 2015:9) om säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods	C FST	nej	
2.	utse säkerhetsrådgivare farligt gods tillika samordnare inom eget verksamhetsansvar.	11 § lagen (2006:263) om transport av farligt gods	försvarsgrens- chef/motsv.	nej	
3.	utse företrädare och säkerhetsrådgivare transport av farligt gods inom respektive OrgE och garnison.	11 § lagen (2006:263) om transport av farligt gods	garnisonschef C OrgE	nej	

15.6 Brandfarliga och explosiva varor

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Lagen (2010:1011) och förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor</i>					
1.	söka tillstånd hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap för brandfarlig och explosiv vara.	16 § och 18 § p. 6 lagen	C OrgE	som lägst till verksamhetsansvarig chef inom OrgE med geografiskt spridd verksamhet	Blir tillståndshavare. Samråd ska ske med drivmedelsinspektör innan ansökan enligt 3 § FFS 2014:2.
2.	utse föreståndare och biträdande föreståndare för verksamheten.	9 § lagen	tillståndshavaren	som lägst till verksamhetsansvarig chef inom OrgE med geografiskt spridd verksamhet	
3.	samråda med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap innan föreskrifter meddelas.	26 § förordningen	FST JUR Sektch	nej	
4.	begära medgivande från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att Försvarmakten får utöva viss tillsyn över Försvarmaktens, Försvarets materielverks, Försvarets radioanstalts, Totalförsvarets forskningsinstitutets och Fortifikationsverkets hantering och import av brandfarliga och explosiva varor.	21 § andra stycket lagen	enhetschef vid FST	nej	
5.	ge tillsynsmyndigheten de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen samt tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som används i samband med hanteringen av brandfarliga och explosiva varor.	24 § lagen	den som är under tillsyn	nej	Efter begäran från tillsynsmyndigheten.
6.	meddela föreläggande och förbud samt besluta om rättelse. Beslut om föreläggande eller förbud får förenas med vite.	25 § lagen	drivmedelsinspektör	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Försvarens föreskrifter (2014:2) om brandfarliga varor</i>					
7.	förordna drivmedelsinspektör för att genomföra tillsyn.	15 §	C SÄKINSP	nej	
8.	omedelbart stoppa hantering om det vid viss tillsyn framkommer att hanteringen sker i strid med gällande regler.	19 § första stycket	drivmedelsinspektör	nej	
9.	anmäla stoppad hantering till tillståndhavaren samt till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.	19 § andra stycket	drivmedelsinspektör	nej	
10.	medge att stoppad hantering återupptas.	19 § tredje stycket	drivmedelsinspektör	nej	
11.	fastställd utbildning för föreståndare och biträdande föreståndare.	21 § och 23 §	C SÄKINSP	nej	
12.	avbryta hantering om den sker i strid mot gällande regler.	30 § st 1	föreståndare	nej	
13.	utan dröjsmål anmäla avbruten hantering till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Försvarens säkerhetsinspektion och berörd drivmedelsinspektör.	30 § st 2	föreståndare	nej	
14.	medge att avbruten hantering återupptas.	30 § st 3	drivmedelsinspektör	nej	
15.	undantag från Försvarens föreskrifter om brandfarliga och explosiva varor.	31 §	C SÄKINSP	nej	

15.7 Marksäkerhet

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Försvarens interna bestämmelser (2017:2) om inspektion av militär marksäkerhet</i>					
1.	inspektionsplan.	2 kap. 1 § FIB 2017:2	överbefälhavaren	Nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
2.	om oanmälda inspektioner.	2 kap. 2 § andra stycket FIB 2017:2	C SÄKINSP	C MARKI	
<i>Försvarsmaktens interna bestämmelser om impulsbulleter (FIB 2019:4)</i>					
3.	om vilka mätmetoder och rutiner som ska tillämpas vid impulsbulletermätningar.	6 §	C SÄKINSP	nej	
4.	medge undantag från 11 § i FIB 2019:4 avseende beräkning av antal tillåtna skott.	12 §	C SÄKINSP	nej	
<i>Strålskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om laser, starka laserpekare och intensivt pulserande ljus (SSMFS 2014:4)</i>					
5.	ansöka om tillstånd hos Strålskyddsmyndigheten för användning av lasrar som är klassad av 3R, 3B och 4.	13 och 15 §§	C SÄKINSP	C MARKI	
6.	om användning av lasrar som är klassad av 3R, 3B och 4.		C SÄKINSP	C MARKI	

15.8 Sjösäkerhet

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (2007:1161) med instruktion för Sjöfartsverket</i>					
1.	lämna samråd till Sjöfartsverket när det gäller utmärkning av farleder m.m.	7 §	marinchefen	enhetschef vid Marinstaben	
2.	lämna samråd avseende Sjöfartsverkets beaktande av totalförsvarets krav i den fredstida verksamheten	6 §	marinchefen	enhetschef vid Marinstaben	

15.9 Dyksäkerhet

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (1986:687) om dykarcertifikat</i>					
1.	utfärda dykcertifikat vid godkänd dykutbildning i Försvarsmakten eller annan dykutbildning	1 §	C SJÖI	nej	

	ning som Försvarsmakten bedömt som likvärdig med den som genomförs i Försvarsmakten.				
2.	utfärda intyg om att innehavare av dykarcertifikat har vidmakthållit sin förmåga som dykare.	2 §	C SJÖI	nej	

Systemsäkerhet

Se under ”Tekniskt designansvar” i delegationsordning på ekonomi-, materiel och infraområdet.

16. Miljölagstiftning

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Miljöbalken (1998:808)</i>				
1.	besluta att åtgärder ska vidtas med anledning av FIHM tillsyn.	2 kap. 2 – 9 §§ samt ev. annan aktuell lagstiftning	chef med verksamhetsansvar för det som ärendet berör	nej	
2.	avge yttrande vid undersökningssamråd inom ramen för undersökning om betydande miljöpåverkan.	6 kap 24 §	processledare vid FST STÖD INFRA Fysplan	nej	När annan än Försvarsmakten ansöker och undersöker.
3.	avge yttrande till verksamhetsutövare vid avgränsningssamråd inom ramen för en specifik miljöbedömning.	6 kap. 30 §	processledare vid FST STÖD INFRA Fysplan	nej	
4.	ansöka om tillstånd att bedriva verksamhet inom område med områdesskydd enligt 7 kap.	7 kap. 23, 28 a §§	C MPE	nej	Ska beredas med FST JUR.
5.	anmälan att bedriva verksamhet inom område med områdesskydd enligt 7 kap.	7 kap. 23 §	C OrgE	nej	
6.	ansöka om dispens från områdesskydd enligt 7 kap. för Försvarsmaktens verksamhet	7 kap. 7, 9, 10, 11, 18 a, 18 b, 20, 22 §§	C OrgE	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
		5 § nationalparksförordningen (1987:938) 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.			
7.	ansöka om dispens från områdesskydd enligt 7 kap. för Försvarsmaktens arbete med förorenade områden.	7 kap. 7, 9, 10, 11, 18 a, 18 b, 20, 22 §§ 5 § nationalparksförordningen (1987:938) 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.	C MPE	nej	
8.	ansöka om tillstånd för miljöfarlig verksamhet eller ändring av tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet (B-verksamhet).	9 kap. 6 § 1 kap 3–4 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251)	C MPE	nej	
9.	anmäla miljöfarlig verksamhet eller ändring av anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet (C-verksamhet).	9 kap. 6 § 1 kap 10–11 § miljöprövningsförordningen	C OrgE	nej	Inom eget ansvarsområde.
			C MPE	nej	I övriga fall.
10.	besluta om avhjälpande till följd av miljöskada.	10 kap. 2, 4 och 5 §§	C MPE	nej	Efter beredning med FST JUR.
11.	besluta i ärenden om regresskrav till följd av miljöskada	10 kap. 1 §	C FST	nej	Belopp över 10 mkr.
			chefsjuristen	nej	Upp till belopp om maximalt 10 mkr.
			sektch FST JUR	nej	Upp till belopp om maximalt 5 mkr
			försvarsjurist	nej	Upp till belopp om maximalt 1,5 mkr.
12.	besluta i ärenden om solidariskt ansvar till följd av miljöskada.	10 kap. 6 §	C FST	nej	Belopp över 10 mkr.
			chefsjuristen	nej	Upp till belopp upp till maximalt 10 mkr.
			sektch FST JUR	nej	Upp till belopp om maximalt 5 mkr.
			försvarsjurist	nej	Upp till ett belopp om maximalt 1, 5 mkr
13.	ansöka om tillstånd för eller anmälan av vattenverksamhet.	11 kap. 9–16 §§	C OrgE	nej	I de fall FORTV inte är ansvarig.
			C MPE	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
14.	anmälan för samråd att en verksamhet eller en åtgärd väsentligt kan komma att ändra naturmiljön (12:6 samråd).	12 kap. 6 §	försvarsgrens- chef/motsv.	nej	I de fall FORTV inte är ansvarig och verksamheten/åtgärden inte kan knytas till en specifik organisationsenhet.
			C OrgE	nej	I de fall FORTV inte är ansvarig, och verksamheten/åtgärden kan knytas till en specifik organisationsenhet.
15.	ansöka om dispens från förbud att sprida kemiska produkter och biotekniska organismer över skogsmark eller behandla enskilda trädstammar.	14 kap. 9 § tredje stycket	C OrgE	nej	I de fall FORTV inte är ansvarig.
16.	ansöka om dispens från kravet på att lämna kommunalt avfall, eller avfall som omfattas av kommunalt ansvar enligt 15 kap 20 §, till kommunen vid eget bortskaffande på fastigheten av latrin eller annat avfall från avloppsanordning.	15 kap. 25 §	försvarsgrens- chef/motsv.	nej	
			C OrgE	nej	
17.	överklaga föreläggande eller förbud beslutade av FIHM	16 kap. 12 §	sektch FST JUR	nej	
18.	avge yttrande till FIHM över föreläggande eller förbud i tillsynsärenden enligt miljöbalken.	26 kap. 9 och 14 §§	C MPE	nej	Ska beredas med FST JUR.
19.	lämna årlig miljörapport FIHM.	26 kap. 20 §	chef med ansvar för respektive miljötillstånd	nej	I miljörapporten ska redovisas de åtgärder som har vidtagits för att uppfylla villkoren i det tillstånd som gäller för verksamheten och resultaten av åtgärderna.
20.	lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.	26 kap. 21 §	den som är under tillsyn	nej	Efter föreläggande från tillsynsmyndigheten.
21.	ansökan att ompröva giltighet och omprövning av gällande miljötillstånd (s.k. villkorsändring).	24 kap. 12 och 13 §§	C MPE	nej	Ska beredas med FST JUR.
22.	besluta i ärenden om skadestånd enligt miljöbalken.	32 kap. 1 §	C FST	nej	Belopp över 10 mkr.
			chefsjuristen	nej	Upp till belopp upp till maximalt 10 mkr.
			sektch FST JUR	nej	Upp till belopp om maximalt 5 mkr.
			försvarsjurist	nej	Upp till belopp om maximalt 1,5 mkr.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	Lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon				
23.	yttranden till länsstyrelsen.	6 §	processledare vid FST STÖD INFRA Fysplan	nej	Ska beredas med FST JUR.
24.	yttranden och underlag till regeringen.	5 §	C FST STÖD	nej	När Försvarmakten lämnar erinran mot åtgärden. Ska beredas med FST JUR.
			C FST STÖD INFRA	nej	När Försvarmakten inte lämnar någon erinran mot åtgärden. Ska beredas med FST JUR vid behov.
	<i>Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd</i>				
25.	ansöka om tillstånd för att inrätta en avloppsanordning som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till, eller ansluta en vattentoalett till en befintlig avloppsanordning.	13 §	C OrgE	nej	I de fall FORTV inte är ansvarig.
26.	göra anmälan till FIHM gällande avloppsanordningar som avses i 13 §, om åtgärden kan medföra väsentlig ändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning.	14 §	C OrgE	nej	I de fall FORTV inte är ansvarig.
27.	göra anmälan till FIHM om inrättade av en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten.	17 §	C OrgE	nej	I de fall FORTV inte är ansvarig.
28.	göra anmälan till FIHM avseende avhjälpande åtgärd med anledning av en föroreningsskada i ett mark- eller vattenområde, grunvatten, en byggnad eller en anläggning enligt 10 kap. miljöbalken, om åtgärden kan medföra ökad risk för spridning eller exponering av föroreningarna och denna risk inte bedöms som ringa.	28 §	C MPE	nej	
			C OrgE	nej	
29.	ansöka om tillstånd eller anmälan för inrättning av annan toalett än vattentoalett där tillstånd eller anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	40 § första stycket 3 FMH, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	C OrgE	nej	I de fall FORTV inte är ansvarig.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel och NFS 2015:2, NFS 2021:10</i>					
30.	ansöka om tillstånd för yrkesmässig spridning av bekämpningsmedel inom ett vattenskyddsområde eller i tomt-mark för flerfamiljshus, på gårdar till för- skolor och skolor eller allmänna lekplatser samt vid planerings- och anläggningsarbeten.	Förordningen om bekämpningsmedel och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:2) om spridning och viss hantering av växtskyddsmedel	C OrgE	nej	I de fall FORTV inte är ansvarig.
31.	göra anmälan om spridning av bekämpningsmedel på banvall, idrottsanläggning, och områden större än 1000 m ² där allmänheten får färdas fritt med undantag för åkermark.	Förordningen om bekämpningsmedel och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:2) om spridning och viss hantering av växtskyddsmedel	C OrgE	nej	I de fall FORTV inte är ansvarig.
32.	anmäla anläggningar som innehåller flouerande växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen	Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor	C OrgE	nej	I de fall FORTV inte är ansvarig.
<i>Avfallsförordningen (2020:614)</i>					
33.	ansöka om dispens hos FIHM i det enskilda fallet avseende bygg- och rivningsavfall	3 kap. 15 §	C OrgE	nej	I de fall FORTV inte är ansvarig.
34.	lämna de uppgifter som inte omfattas av undantaget i 13 § i till FIHM istället för att lämna uppgifter till avfallsregistret.	6 kap. 14 §	försvarsgrens- chef/motsv.	C OrgE	Uppgifterna ska lämnas på det sätt som FIHM bestämmer.
			C MR	nej	
35.	ansöka om tillstånd för transport av avfall	5 kap. 1 § FFS 2018:8	försvarsgrens- chef/motsv.	C OrgE	
			C OrgE	nej	
<i>Förordningen (2007:19) om PCB m.m</i>					
36.	anmäla åtgärd för att avlägsna PCB-produkter i byggnader och anläggningar	18 §	C OrgE	nej	I de fall FORTV inte är ansvarig.

17. Riksintressen och områden av betydelse för totalförsvaret

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Miljöbalken (1998:808)</i>				
1.	yttranden i första instans i plan- lov- och tillståndsärenden gällande åtgärders påverkan på områden av riksintresse för totalförsvarets militära del.	3 kap. 9 § MB andra stycket	processledare vid STÖD INFRA fysplan	nej	Mandat för att överklaga beslut samt yttranden när FM har överklagat framgår av rad 8-9.
2.	yttranden i andra instans när annan än Försvarsmakten har överklagat i plan-, lov- och tillståndsärenden gällande åtgärders påverkan på områden av riksintresse för totalförsvarets militära del.	3 kap. 9 § MB andra stycket	sektch FST JUR	nej	
3.	överklaga första instans (kommun, miljöprövningsdelegationen vid länsstyrelsen eller mark- och miljödomstolen) beslut i ärenden gällande tillstånd, godkännande eller dispens enligt miljöbalken där riksintressen för totalförsvarets militära del inte har tillgodosetts	3 kap. 9 § andra stycket och 16 kap. 12 § MB	sektch FST JUR	nej	
4.	överklaga andra instans beslut i ärenden gällande tillstånd, godkännande eller dispens enligt miljöbalken där riksintressen för totalförsvarets militära del inte har tillgodosetts	3 kap. 9 § andra stycket och 16 kap. 12 § MB	sektch FST JUR	nej	
5.	yttranden till regeringen när Mark- och miljödomstolen har överlämnat ärendet till regeringen	21 kap. 7 § MB	sektch FST JUR	nej	
6.	göra anmälan till regeringen om det uppkommer behov av en sådan redovisning som avses i 13 § MB (att en eller flera kommuner ska redovisa till regeringen eller någon annan myndighet hur kommunen eller kommunerna i sin planering enligt PBL (2010:900) avser att tillgodose ett intresse som rör hushållningen med mark och vatten.	3 kap. 14 § MB	C FST STÖD	nej	Ska beredas med FST JUR.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden</i>					
7.	om vilka områden som myndigheten bedömer vara av riksintresse och betydelse för totalförsvarets anläggningar enligt 3 kap. MB.		C FST STÖD	nej	
8.	lämna uppgifter i skriftlig form till länsstyrelserna om områden som myndigheten bedömer vara av riksintresse för totalförsvarets anläggningar enligt 3 kap. MB. För områden som omfattas av beslutad havsplan enligt 4 kap. 10§ MB ska uppgifterna även lämnas till Havs- och vattenmyndigheten.	2 § andra stycket 12	C FST STÖD	nej	Uppgifterna ska omfatta FM, FOI, FRA, FMV och FORTV behov och sammanställas i beslut med text- och kartbilagor.
9.	samråda med Boverket samt de länsstyrelser och andra myndigheter som är berörda.	2 § första stycket	C FST STÖD INFRA	C FST STÖD INFRA Fysplan	Samrådsmyndigheter kan vara Sameetinget, Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Sveriges geologiska undersökning, Statens energimyndighet, Strålsäkerhetsmyndigheten, Trafikverket, Post- och telestyrelsen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.
<i>Plan- och bygglagen (2010:900)</i>					
10.	lämna information till regeringen eller länsstyrelsen om det finns särskilda skäl att besluta om områden där länsstyrelsen kan upphäva kommunens beslut i fråga om detaljplaner, områdesbestämmelser, lov eller förhandsbesked.	11 kap. 12 §	C FST STÖD	nej	Till regeringen. Ska beredas med FST JUR.
			C FST STÖD INFRA	nej	Till länsstyrelsen. Ska beredas med FST JUR.
11.	överklaga beslut till länsstyrelsen i plan- och lovärenden där riksintressen för totalförsvarets militära del inte har tillgodosetts.	13 kap. 3 §	försvarsjurist	nej	
12.	överklaga länsstyrelsens beslut till Mark- och miljödomstolen i plan- och lovärenden där riksintressen för totalförsvarets militära del inte har tillgodosetts	13 kap. 6 §	sektch FST JUR	nej	
13.	yttranden till regeringen när Mark- och miljödomstolen har överlämnat ärendet till regeringen	13 kap. 7 §	sektch FST JUR	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
14.	överklaga beslut om lov eller förhandsbesked inom sådana skydds- och säkerhetsområden som avses i 9 kap. 13 § i lagen.	13 kap. 14 § p. 3	sektch FST JUR	nej	

18. Frekvenstilldelning och radioanvändning mm

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Lagen (2022:482) och förordningen (2022:511) om elektronisk kommunikation</i>					
1.	om yttrande till PTS om tilldelning av radiofrekvenser för Försvarmakten, FRA och FMV.	3 kap. 3 § andra stycket lagen	ledningssystemchefen	handläggare vid FST CIO-enheten	
2.	om fördelning och användning av frekvenser inom Försvarmakten i enlighet med beslut om tilldelning av frekvenser till Försvarmakten enligt lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation.		C OPL J6	nej	
3.	överklaga beslut gällande tillstånd att använda radiosändare m.m.	15 kap. 2 § andra stycket lagen	chefsjuristen	sektch FST JUR	
4.	om fördelning och användning av frekvenser för utländska militärs styrkor som lämnar stöd enligt 2 eller 3 § lagen (2020:782) om operativt militärt stöd.	3 kap. 21 § förordningen	C OPL J6	nej	
5.	bestämma sätt för användning av radiosändare för utländska militärs styrkor som lämnar stöd enligt 2 eller 3 § lagen (2020:782) om operativt militärt stöd.	3 kap. 21 § förordningen	C OPL J6	nej	
6.	samråda med PTS om föreskrifter avseende den framtida planeringen för totalförsvarets behov av elektroniska kommunikationer under höjd beredskap.	1 kap. 8 § andra stycket förordningen	sektch FST JUR	nej	
7.	om samråd i ärenden om tillstånd att använda radiosändare samt behovet av att förena ett	3 kap. 13 § förordningen	C SÄKS KTRL	handläggare	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	tillstånd med villkor om krav som är av betydelse för Sveriges säkerhet inkl. vilka villkor tillståndet bör förenas med.				
8.	begära att PTS lämnar över uppgifter i ärenden om tillstånd att använda radiosändare och i ärenden om återkallelse eller ändring av tillståndsvillkor.	3 kap. 14 § förordningen	C SÄKS	nej	
9.	begära att Post- och telestyrelsen prövar om det finns skäl att återkalla tillstånd eller ändra tillståndsvillkor för att använda radiosändare.	10 kap 3 § förordningen	C SÄKS	nej	

19. Försvarsmedicin

19.1 Hälsa- och sjukvård

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (2017:799) om försvarsinspektören för hälsa och miljöns tillsyn över hälso- och sjukvården, tandvården och smittskyddet</i>					
1.	anmäla och lämna in utredning enligt 3 kap. 5 § patientsäkerhetslagen (2010:659) till FIHM.	5 §	GL	sektch FST STÖD GL	
2.	lämna synpunkter på det som tillförts ärende om klagomål mot hälso- och sjukvården eller tandvården.	13 §	GL	sektch FST STÖD GL	
3.	avge yttrande initiativärende	16 §	GL	sektch FST STÖD GL	
<i>Patientsäkerhetslagen (2010:659)</i>					
4.	anmäla till Inspektionen för vård och omsorg om det finns skäligen anledning att befara att en person, som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården kan utgöra en fara för patientsäkerheten.	3 kap. 7 §	GL	sektch FST STÖD GL	
5.	besvara klagomål från patienter och närstående.	3 kap. 8 b § 11 kap. 2 a § patientlagen (2014:821)	GL	som lägst medicinsk vch eller LäkML	Klagomålen ska besvaras på lämpligt sätt och med hänsyn till klagomålets art och den enskildes förmåga att tillgoda sig information.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
6.	överlämna klagomål till annan vårdgivare.	3 kap. 8 e §	GL	sektch FST STÖD GL	Ärendet ska lämnas över skyndsamt.
<i>Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)</i>					
7.	förordna medicinsk verksamhetschef	5 kap. 2 § 4 kap. 2 §	GL	sektch FST STÖD GL	
<i>Lagen (2006:496) om blodsäkerhet</i>					
8.	utse verksamhetschef för blodverksamhet.	9 §	GL	nej	
<i>Socialstyrelsens föreskrifter om blodverksamhet (SOSFS 2009:28)</i>					
9.	ansöka om tillstånd att bedriva blodverksamhet hos Inspektionen för vård och omsorg.	2 kap. 1 §	GL	nej	
10.	ansöka om väsentlig förändring av blodverksamhet hos Inspektionen för vård och omsorg.	2 kap. 2 §	GL	nej	
11.	anmäla nedläggning av blodcentral till Inspektionen för vård och omsorg.	2 kap. 4 §	GL	nej	
12.	anmäla särskilt utsedd person för blodverksamhet till Inspektionen för vård och omsorg.	3 kap. 11 §	GL	nej	
<i>Lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården</i>					
13.	om inrättande av biobank inklusive beslut om det eller de ändamål för vilka biobanken ska användas samt vem som ska vara ansvarig för biobanken.	2 kap. 1 §	GL	nej	
14.	anmäla inrättande av biobank till Inspektionen för vård och omsorg.	2 kap. 5 §	GL	nej	

19.2 Hälsoskydd

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Kungörelsen (1942:725 med närmare föreskrifter angående tillämpning av lagen den 18 jul (nr 723) om skyddssympning inom försvarsväsendet</i>					
1.	anmäla behov av skyddssympning till regeringen.	1 §	GL	nej	
2.	avge yttrande till Folkhälsomyndigheten avseende föreskrifter om hur skyddssympning ska verkställas.	4 §	sektch FST JUR	nej	

19.3 Veterinärmedicin

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Djurskyddslagen (2018:1192) (DL), djurskyddsförordningen (2019:66) (DF), Statens Jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:9) och allmänna råd om försöksdjur (L 150) m.fl.</i>				
1.	ansöka om verksamhetstillstånd för försöksdjursverksamhet hos Jordbruksverket.	7 kap. 2 § DL 2 kap. 7 § L 150	LOGC arméchefen	C FömedC C K 3	
2.	ansöka om förhandsgodkännande/godkännande av försöksdjursanläggning hos Jordbruksverket.	7 kap. 30 § DF 2 kap. 11 och 13 §§ L 150	LOGC arméchefen	C FömedC C K 3	
3.	ansöka om etiskt godkännande av djurförsök hos regional djurförsöksetisk nämnd.	7 kap. 9 § DL 2 kap. 14 § L 150	LOGC arméchefen	C FömedC samt försöksledare C K 3 samt försöksledare	
4.	ansöka om transport, användning och bortskaffande av animaliska biprodukter hos Jordbruksverket.	Art. 17 förordning (EG) nr 1069/2009 2 kap. 31 § K 14	LOGC arméchefen	C FömedC C K 3	
5.	anmäla registrering som transportör av animaliska biprodukter hos Jordbruksverket.	Art. 23 förordning (EG) nr 1069/2009 2 kap. 3 § K 14	LOGC arméchefen	C FömedC C K 3	

20. Livsmedel

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2022:8) om registrering och godkännande</i>				
1.	anmäla livsmedelsanläggning för registrering.	Art. 6.2 förordning (EG) nr 852/2004 2 § (LIVSFS 2022:8)	C Must försvarsgrenschef/motsv.	nej C OrgE	Anmälan ska göras till FIHM.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
2.	anmäla dricksvattenanläggning för registrering.	3 § (LIVSFS 2022:8)	C Must	nej	Anmälan ska göras till FIHM.
			försvarsgrenschef/motsv.	C OrgE	
3.	ansöka om godkännande av livsmedelsanläggning.	Art. 4.2 förordning (EG) nr 853/2004 4 § (LIVSFS 2022:8)	C Must	nej	Ansökan ska göras hos FIHM.
			försvarsgrenschef/motsv.	C OrgE	

21. Djur

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429, Statens Jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2024:3) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa (JK 3)</i>					
1.	anmäla anläggning med djur för registrering hos Jordbruksverket.	Art. 84 förordning (EU) 2016/429 2 kap. 1 § JK 3	C LSS	nej	
			C LG	nej	
<i>Förordningen (2007:1240) om tillsyn över hundar</i>					
2.	anmäla registrering av hund i centrala hundregistret.	2 §	C LSS	chefen för Försvarsmaktens hundtjänstenhet	Anmälan ska göras till Jordbruksverket enligt 2 § Statens jordbruksverks föreskrifter om registrering av hundar och katter (SJVFS 2022:34)
3.	anmäla ägarbyte av hund i centrala hundregistret.	4–5 § första stycket förordningen	C LSS	chefen för Försvarsmaktens hundtjänstenhet	Anmälan ska göras till Jordbruksverket.
4.	anmäla till centrala hundregistret att hund har dött.	5 § andra stycket förordningen.	C LSS	chefen för Försvarsmaktens hundtjänstenhet	Anmälan ska göras till Jordbruksverket.

22. Kommunikation

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	om etablering och förvaltning samt nedläggning av de centrala kommunikationskanaler som Försvarmakten nyttjar.		kommunikationsdirektören	nej	
2.	om blockering av konton i Försvarmaktens sociala kanaler.		kommunikationsdirektören	nej	

23. Totalförsvaret

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (2025:1333) med instruktion för Försvarmakten</i>					
1.	ta del av planeringen för höjd beredskap hos beredskapsmyndigheter	22 §	C FST STRA C OPL försvargrens- chef/motsv. C MR	till respektive handläggare	
<i>Förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap</i>					
2.	samverka med beredskapsmyndigheter avseende behovet av stöd till det militära försvaret.	20 § p. 4	C FST försvargrens- chef/motsv.	ja	Fastställande av behov.
3.	avge yttrande över MSB:s föreskrifter om it-incidentrapportering.	27 § p. 2	sektch FST JUR	nej	
4.	efter förfrågan från Regeringskansliet lämna den information som behövs för samlade lägesbilder.	12 §	överbefälhavaren	C FST	
<i>Förordningen (2022:525) om civilområdesansvariga länsstyrelser</i>					
5.	samverka med civilområdesansvariga länsstyrelser i frågor som rör totalförsvaret.	8 §	C MR	ja	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (2017:870) om länsstyrelsernas krisberedskap och uppgifter vid höjd beredskap</i>					
6.	vara Försvarsmaktens representant i regionalt råd för krisberedskap, skydd mot olyckor och totalförsvaret.	1 a §	C MR	avdelningschef vid militärregionstab	
<i>Förordningen (2007:1161) med instruktion för Sjöfartsverket</i>					
7.	lämna samråd avseende Sjöfartsverkets beaktande av totalförsvarets krav i den fredstida verksamheten.	6 §	C OPL	operationsledare vid OPL	
			marinchefen	enhetschef vid Marinstaben	
<i>Lagen (1943:262) och kungörelsen (1958:262) om tillämpning av lagen (1943:881) om polisens ställning under krig</i>					
8.	samråda med Länsstyrelsen avseende deras upprättande av allmänna planer och de förberedelser som behövs vidtas.	9 § första stycket	C MR	avdelningschef vid militärregionstab	
9.	avge yttrande över Polismyndighetens föreskrifter om polisens verksamhet vid krig, krigsfara, ockupation och ockupationshot.	10 §	sektch FST JUR	nej	
<i>Förordningen (1982:314) om utnyttjande av Kustbevakningen inom Försvarsmakten</i>					
10.	ingå överenskommelse med Kustbevakningen.	1 §	marinchefen	enhetschef vid Marinstaben	
<i>Förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. rörande krigsfångar och andra skyddade personer</i>					
11.	Yttrande till MSB om föreskrifter.	8 §	sektch FST JUR	nej	
<i>Förordning (1995:241) om disciplinansvar inom totalförsvaret</i>					
12.	fastställa formulär till åtalsanmälan i disciplinärende.	2 kap. 5 §	C FST GEN	nej	Efter hörande av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.
13.	fastställa formulär till protokoll över förhör i disciplinärende.	2 kap. 17 §	C FST GEN	nej	Efter hörande av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
14.	fastställa formulär till beslut i ett disciplinärende.	2 kap. 20 §	C FST GEN	nej	Efter hörande av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.
15.	fastställa formulär till registerkort i disciplinärende.	2 kap. 23 §	C FST GEN	nej	Efter hörande av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.
16.	fastställa formulär som behövs för verkställigheten av beslut om löneavdrag.	3 kap. 10	C FST GEN	nej	Efter hörande av Skatteverket och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.
<i>Förordning (2023:579) om viktigt meddelande till allmänheten</i>					
17.	begära sändning av ett viktigt meddelande till allmänheten om varning och information.	3 § förordningen	operationsledare vid OPL	nej	
			försvarsgrenschef	nej	
			C MR, C P 18	nej	
18.	begära sändning av ett viktigt meddelande till allmänheten om flyglarm.	4 §	operationsledare vid Flygstaben	biträdande luftförsvarsledare	Får begäras vid fara för luftanfall enligt 5 § lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten.
19.	begära sändning om att faran är över.	5 §	operationsledare vid OPL	nej	
			försvarsgrenschef	nej	
			C MR, C P 18	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			operationsledare vid Flygstaben	biträdande luftförsvarsledare	

24. Vid höjd beredskap m.m.

24.1 Förfarande

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Lagen (1988:97) och förordningen (1988:1215) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.</i>				
1.	utfärda intyg om delgivning för Försvarsmaktens räkning.	36 § lagen och 17 § förordningen	lägst fänriks tjänstegrad eller militärpolisman.	nej	
2.	om avvikelser från bestämmelser om myndighetens arbetssätt.	4 § förordningen	överbefälhavaren	nej	Enligt 7 § fattas beslutet av myndighetens chef.
3.	göra anmälan till regeringen om myndigheten finner att dess egna arbetsuppgifter bör övertas av en annan myndighet.	6 § förordningen	överbefälhavaren	nej	Enligt 7 § fattas beslutet av myndighetens chef.

24.2 Folkrätt

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. rörande krigsfångar och andra skyddade personer</i>				
1.	lämna uppgifter till Totalförsvarets plikt- och provningsverk och Migrationsverket	4 § första stycket	utbC försvarsgrenschef/motsv.	ja	

24.3 Materiel

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Lagen (1992:1402) och förordningen (1992:243) om undanförsel och förstöring samt Försvarmaktens interna bestämmelser om spärrning, blockering och förstöring (FIB 2016:1)</i>					
1.	hemställan till länsstyrelsen om ett föreläggande till ägaren eller innehavaren av egendom .	11 § förordningen 7 § FIB 2016:1	C OPL	C MR, C P 18, försvarsgrenschef	
2.	om vilka järnvägs-, luftfarts-, sjöfarts- eller väganläggningar som ska hänföras till klass 1 och 2.	8 § FIB 2016:1	C OPL	nej	
3.	om vilka järnvägs-, luftfarts-, sjöfarts- eller väganläggningar som ska hänföras till klass 3.	8 § FIB 2016:1	C MR	nej	
4.	om spärrning, blockering och förstöring.	7 § lagen 12 § förordningen 13 § FIB 2016:1	C OPL	bataljonchef, eller motsvarande. (se anm)	Om C OPL beslut eller bemyndigande inte är praktiskt möjligt att inhämta eller inte kan inväntas.
<i>Krigsveterinärförordningen (1981:648)</i>					
5.	lämna samråd till Jordbruksverket rörande beslut om verksamheten vid veterinärmedicinska beredskapslaboratorier krigsorganisering och veterinärpersonal	7 §	GL	nej	Vid skärpt beredskap.

24.4 Personal

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Hemvärnsförordningen (1997:146) och Försvarmaktens föreskrifter(2010:2) om hemvärdet</i>					
1.	om hemvärnsberedskap	7 § hemvärnsförordningen	överbefälhavaren	nej	Kräver att framställan om hemvärnsberedskap gjorts till regeringen.
2.	om hemvärnsförbandens tjänstgöring och stridsberedskap under hemvärnsberedskap.	15 § FFS 2010:2	C OPL	C MR/C P 18	
<i>Lagen (1943:262) och kungörelsen (1958:262) om tillämpning av lagen (1943:881) om polisens ställning under krig</i>					
3.	bestämma att polisavdelning ska underställas militär befälhavare.	8 §	befälhavare militär avdelning som har	nej	Följer av författning.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			lägst löjtnants tjänstegrad		
4.	yttra sig över Polismyndighetens föreskrifter om polisens verksamhet vid krig, krigsfara, ockupation och ockupationshot.	10 §	sektch FST JUR	nej	
<i>Totalförsvarets folkrättsförordning (1990:12)</i>					
5.	särskilt tillstånd att medge status som civil åtföljande stridskrafterna.	13 § förordningen och FFS 2019:4	C MR C OrgE	batC/motsv	Om ett tillstånd från beslutsfattare ovan inte hinner inväntas.

25 Internrevision

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Internrevisionsförordningen (2006:1228)</i>					
1.	iakttagelser och rekommendationer (revisionsrapport)	9 § samt ESV:s allmänna råd	chef internrevision	nej	Rapporteras till myndighetschefen efter varje avslutad granskning.
2.	riktlinjer för internrevisionen	10 § p. 1	överbefälhavaren	nej	
3.	revisionsplan för internrevisionen	10 § p. 2	överbefälhavaren	nej	
4.	åtgärder med anledning av internrevisionens iakttagelser och rekommendationer	10 § p. 3	överbefälhavaren	nej	
5.	se till att internrevisionen får tillgång till de uppgifter och upplysningar som den behöver för att fullgöra sitt uppdrag	11 §	överbefälhavaren	nej	I den utsträckning det inte möter hinder på grund av bestämmelse om sekretess.
6.	inleda granskning eller rådgivningsuppdrag utöver internrevisionsplanen		chef internrevision	nej	

Bilaga 8 Delegationsordning ekonomi, materiel och infrastruktur (FIB 2024:4)

Denna delegationsordning (DO) för delegationer på området ekonomi, materiel och infrastruktur är en del av Försvarmaktens arbetsordning.

En överordnad chef får alltid besluta i ett ärende som genom DO har delegerats till en underordnad befattningshavare, om inte annat särskild anges.

Det som anges i kolumnen ”Får delegeras” är den lägsta tillåtna beslutsnivån. Om delegation inte får ske anges det med ”nej”.

Det finns i dag beslutsdelegationer även i FFS och FIB. De delegationerna kommer över tid att föras över till denna DO.

Viktigt att tänka på är att denna DO inte innehåller information om under vilka förutsättningar som beslut får fattas. De framgår av författning, annat styrdokument eller avtal.

Med skrivningen försvarsgrenschef/motsv. avses i detta dokument försvarsgrenscheferna, rikshemvärnschefen, chefen för specialförbanden, chefen för cyberförsvaret, Försvarmaktens ledningssystemchef, Försvarmaktens logistikchef och Försvarmaktens utbildningschef.

Innehåll	Sida
1.Materieförsörjning	267
1.1.Tekniskt designansvar (designbeslut)	272
2.Logistikförsörjning	279
2 A. Tull	281
3.Ledning och ledningssystem	282
4.Upphandling	283
4. A Vid uppdrag till eller beställning av andra myndigheter	288

---

4. B Avgiftsbelagd verksamhet	288
5.Exportkontroll	289
6.Infrastrukturförsörjning	291
7.Behörig företrädare	293
7 A. Stiftelser	294
8.Internationella avtal	294
9.Representation m.m.	296
10.Övriga ekonomidelegationer	298
11.Skadestånd och vissa andra ersättningar	299
12.Uttagning och förfogande	300

1. Materieförsörjning

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Materiel- och FoT-planering</i>					
1.	fördelning av materielområden till materielområdesansvariga chefer.		C FST	C FST STÖD	
2.	utse ägarföreträdarens representant (ÄFR) för tilldelade materielområden.		MOAC	detaljchef	
			arméns rustningschef	C TVK Mark	
3.	materielplan inom tilldelat materielområde.		MOAC	nej	
4.	ändring i materielplan inom tilldelat materielområde.		avdch/motsv. på försvarsgrensstab/motsv.	nej	
<i>Kravställning</i>					
5.	systemmålsättning 1 (SMS 1G).		C FST	nej	
6.	om framtagning av Systemmålsättning 1 (SMS 1).		C FST STRA	nej	
7.	om nyttjande av förenklad systemmålsättning (SMS2F).		central teknisk chef	nej	
8.	fastställa Systemmålsättning 1 (SMS 1).		C FST STRA	nej	
9.	fastställa Systemmålsättning 2 (SMS 2).		MOAC	nej	
10.	fastställa Systemmålsättning 2 Förenklad (SMS 2F).		avdch/motsv. på försvarsgrensstab/motsv.	nej	
11.	fastställa överenskommelse från överlämningsberedning, inkl. överenskommen KEL.		MOAC	C TVK/TVA	
			C TVK Log	nej	
12.	uppdaterad överenskommen KEL.		MOAC	C TVK/TVA	
			C TVK Log	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Uppdrags- och beställningshantering</i>				
13.	om kravställning av tjänst/produkt och i förekommande fall krav för säkerhetsskyddad upphandling inför behovsframställan/beställning/uppdrag.		MOAC	MOA	Samråd från C Must krävs innan förfarandet inleds om en upphandling kommer att innebära krav på säkerhetsskyddsavtal, och att en leverantör kan få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter på det sätt som regleras i säkerhetsskyddsförordningen.
14.	att fastställa systemförsörjningsstrategi.		MOAC	avdch vid försvarsgren/motsv.	När FMV upphandlar som ombud (anslagsposter 1:1.3 och 1:3.2)
15.	bemyndiga FMV att fatta beslut under upphandlingen.		MOAC	nej	När FMV upphandlar som ombud (anslagsposter 1:1.3 och 1:3.2) Regleras i beställning till FMV. Närmare styrningar finns i överenskommelser.
16.	att fastställa upphandlingsstrategi		C FST STÖD KOMMERS	MOAC	När FMV upphandlar som ombud (anslagsposter 1:1.3 och 1:3.2)
17.	att fastställa förfrågningsunderlag (FFU)/anbudsfrågan.		MOAC	avdch vid försvarsgren/motsv.	När FMV upphandlar som ombud (anslagsposter 1:1.3 och 1:3.2) Samråd med C FST STÖD KOMMERS krävs.
18.	att fastställa utvärderingsprotokoll.		C FST STÖD KOMMERS	MOAC	När FMV upphandlar som ombud (anslagsposter 1:1.3 och 1:3.2)
19.	att leverantören har fullgjort samtliga prestationer enligt ramavtal/kontrakt när FMV är ombud.		MOAC	nej	När FMV upphandlar som ombud (anslagsposter 1:1.3 och 1:3.2)
20.	att avbryta upphandling.		C FST STÖD KOMMERS	MOAC	När FMV upphandlar som ombud (anslagsposter 1:1.3 och 1:3.2) Efter beredning med FST JUR.
21.	om avrop från ramavtal/kontrakt.		MOAC	berörd MOA	vid kontrakt (ej ramavtal). När FMV upphandlar som ombud (anslagsposter 1:1.3 och 1:3.2)

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
					Med stöd av FMV.
<i>Överlämning och användning</i>					
22.	fastställa överlämningsbevis från överlämningsförrättning (SÖL/MÖL).		MOAC	C TVK/TVA	
			C TVK Log	nej	
			C TVK Mark	nej	
23.	att stänga restpunkt inom ramen för överlämning.		MOAC	detaljchef	
			C TVK Log	nej	
			C TVK Mark	detaljchef	
24.	om användning (BOA) för tilldelade materielsystem.		MOAC	avdch/motsv	
			arméns rustningschef	nej	
<i>Vidmakthållande, underhåll och driftstyrning</i>					
25.	om materielunderhållsplan/produktionsplan för tilldelat materielområdesansvar.		C TVK/TVA	nej	
26.	om avvägningar inom anslagspost 1:1.3.		C FST STÖD	avdch	
			MOAC inom tilldelat materielområdesansvar	avdch	
27.	om omplanering inom ramen för tilldelad ekonomisk ram och avvägd verksamhet för anslagsposten 1.1.3 under genomförandet		MOAC	avdch	Enligt FM2021-8272:1 – direktiv för Försvarens teknisk- och vidmakthållandekontor
			C TVK Log	nej	
			arméns rustningschef	nej	
			C TVK Log	nej	
28.	organisation och bemanning av verksamheten finansierad av anslaget 1.1.3 efter C FST STÖD LOG övergripande inriktning av kompetensområden och inom tilldelad ekonomisk ram.		MOAC	avdch	
29.	om omplanering inom ramen för tilldelad ekonomisk ram och avvägd verksamhet för anslagsposten 1.1.3 under genomförandet		MOAC	avdch	Enligt FM2021-8272:1 – direktiv för Försvarens teknisk- och vidmakthållandekontor
			C TVK Log	nej	
30.	om prioriteringar avseende materielunderhållsåtgärder för hänvisad materiel inom garnison.		garnisonchef	C TKM på aktuell garnison	
31.	om driftstyrning av tilldelade materielsystem.		C TVK/TVA	detaljchef	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			TVK Mark detaljchef	nej	
32.	om prioritering och fördelning av UE / RD.		C TVK/TVA	detaljchef	
			TVK MSL/TDL (Mark)	nej	
33.	inventeringstillkomst.		garnisonchef	C LogE	
			C FMLOG avseende lager som FMLOG ansvarar för och materiel som lagerhålls i centrallager.	avdch	
<i>Forcerad förbrukning, slutanvändning och kassation</i>					
34.	om forcerad förbrukning eller slutanvändning av tekniskt system.		MOAC	sektch	
			C TVK Log	sektch	
			arméns rustningschef	MOA	
35.	inventeringsavgång.		C TVK/TVA	ansvarig ÄFR	
36.	om kassation 0001 ≤ 15.000 SEK.		MOAC	detaljchef	
			C TVK Log	detaljchef	
			TVK Mark detaljchef	nej	
37.	om kassation 0002 15.001-100.000 SEK.		MOAC	detaljchef	
			C TVK Log	detaljchef	
			TVK Mark detaljchef	nej	
38.	om kassation 0003 100.001-1.000.000 SEK.		MOAC	sektch	
			C TVK Log	sektch	
			C TVK Mark	nej	
39.	om kassation 0004 ≥1.000.001 SEK.		MOAC	avdch	
			C TVK Log	nej	
			arméns rustningschef	nej	
<i>Utlån av materiel</i>					
40.	om extern utlån/lån av materiel.		MOAC	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Avveckling</i>				
41.	om totalavveckling.		C FST STÖD	ja	
			MOAC	central teknisk chef	Inom eget förnödenhetsansvar om något av kriterierna i FM2023-18666:1 är uppfyllt.
			MOAC Logistikmateriel	nej	Avseende förnödenhet som är reservmateriel utan någon relation till materielsystem i bruk, som inte haft materielrörelse under senaste 20 åren och saknar ägarförreträddarmarkering
42.	inriktning av totalavveckling		MOAC	nej	
43.	om tillämpningsbeslut.		MOAC	nej	Om totalavvecklingsbeslut fattats innan 231231 enligt då gällande process.
44.	om delutgallring.		MOAC	C TVK/TVA	
			C TVK Log	nej	inom eget materielområdeskluster
45.	om försäljning av materiel som inte längre behövs eller blivit obrukbar.		MOAC	C TVK/TVA	Hemställan samordnas av TVK Log.
			C TVK Log	nej	ur andra materielområdeskluster om förnödenheten är under avveckling eller kassation
46.	om överlåtelse genom gåva eller överföring av överskottsmateriel		MOAC	C TVK/TVA	Hemställan samordnas av TVK Log.
			C TVK Log	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			C TVK Log	nej	ur andra materielområdeskluster om förnödenheten är under avveckling eller kassation

1.1. Tekniskt designansvar (designbeslut)

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Övergripande designbeslut</i>					
1.	om fördelning av designansvar till central teknisk chef.		C FST STÖD	teknisk direktör	
2.	om fördelning av designansvar inom tilldelat område.		central teknisk chef	nej	
			arméns rustningschef	nej	
3.	att upprätta eller avveckla förnödenhetsansvarskod.		teknisk direktör	nej	
4.	om fördelning av förnödenhetsansvar till central teknisk chef.		teknisk direktör	nej	
5.	om omfördelning av förnödenhetsansvar mellan tilldelade områden.		teknisk direktör	nej	
6.	om fördelning av förnödenhetsansvar inom tilldelat område.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detaljchef	
7.	systemlivscykelplan (SLCP).		central teknisk chef	nej	
8.	materielspelkort.		central teknisk chef	nej	Gäller materielspelkort som har utarbetats av Forsvarsmaktens designverksamhet. Beslutet avser central teknisk chefs kvalitetssäkring inför överlämning av materielspelkort till annan verksamhet.
9.	om försvarsmaktsgemensam design.		teknisk direktör	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
10.	om design inom tilldelat område.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
11.	fastställa direktiv, anvisningar och instruktioner inom ramen för designverksamhet inom tilldelat område.		central teknisk chef	nej	
<i>Design- och handlingsregler</i>					
12.	fastställa och upphäva försvarsmaktsgemensam designregel.		teknisk direktör	nej	
13.	fastställa och upphäva designregel inom tilldelat område.		central teknisk chef	nej	
14.	om undantag från designregel.		teknisk direktör central teknisk chef	nej	Vem som får besluta om avsteg finns dokumenterat i respektive designregel.
15.	fastställa och upphäva försvarsmaktsgemensam teknisk handlingsregel.		teknisk direktör	nej	
16.	fastställa och upphäva teknisk handlingsregel inom tilldelat område.		central teknisk chef	nej	
<i>Konfigurationsledning</i>					
17.	besluta konfigurationsledningsplan.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
18.	fastställa typkonfiguration.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
19.	om ändring av fastställd typkonfiguration.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
20.	om ersättning av reservdelar i typkonfiguration.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
21.	om omklassning mellan reservmateriel och utbyte- senhet (UE).		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
22.	fastställa systemrapport.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
23.	om ingångsvärden för modifiering.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
24.	fastställa överlämningsbevis från överlämningsför- rättning (KÖL).		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
<i>Systemsäkerhet</i>					
25.	fastställa arenaöverskridande systemsäkerhetspro- gram (SSP).		teknisk direktör	nej	
26.	fastställa systemsäkerhetsprogram (SSP) inom eget verksamhetsområde.		central teknisk chef	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
27.	fastställa arenaöverskridande Systemsäkerhetsplan (SSMP).		teknisk direktör	nej	Gäller för egen anskaffning av materiel eller för materiel i vidmakthållandeskedet.
28.	fastställa systemsäkerhetsplan (SSMP) inom eget verksamhetsområde.		central teknisk chef	nej	Gäller för egen anskaffning av materiel eller för materiel i vidmakthållandeskedet.
29.	fastställa systemsäkerhetsgodkännande (SSG).		central teknisk chef	nej	
30.	om stängning av begränsad tolerabel risk i systemsäkerhetsgodkännande.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
31.	fastställa systemsäkerhetsmeddelande (SSM).		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	Avser FM beslut om att tillämpa utarbetat SSM. Utarbetande kan ske av FM eller av leverantör.
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
32.	om utredningsplan för analys av händelse som påverkar systemsäkerhet eller luftvärdighet.		central teknisk chef designansvarig Nivå A		Gäller endast när hela utredningen hanteras internt inom FM.
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
<i>Miljö</i>					
33.	om godkännande av undantag från Försvarssektorns kriteriedokument.		central teknisk chef	nej	Teknisk direktör kan efter beredning fatta samlingsbeslut för ämnen/produkter som ingår i flera tekniska system.
34.	om godkännande av substitution av kemisk produkt.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	Teknisk direktör kan efter beredning fatta samlingsbeslut om substitution av generella kemiska produkter.
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
35.	om ersättning av kemiska produkter i typkonfiguration.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	Innebär ersättning till annan produkt baserat på leverantörsbyte etc, dvs. ej substitution.
<i>Materieldokumentation</i>					
36.	fastställa och upphäva teknisk order.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
37.	fastställa och upphäva materiebokpublikation.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
38.	fastställa och upphäva övrig materieldokumentation.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
<i>Övertagande tekniskt designansvar</i>					
39.	om övertagande av tekniskt designansvar vid överlämning.		central teknisk chef	nej	Sker genom delsignering av överlämningsbevis.
<i>Avveckling</i>					
40.	fastställa konfiguration för avveckling.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	Fastställs som del av avvecklings- skrivelse. Vid avveckling av sig- nalskyddsmateriel ska samråd ske med Must.
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
41.	fastställa riskanalys inför avveckling (RADS).		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
<i>Designbeslut inom ramen för egen anskaffning</i>					

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
42.	Test and Evaluation Master Plan (TEMP).		central teknisk chef	nej	
43.	plan för Systems Engineering (SE).		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	Om denna ingår som del i projektplan ska tekniskt designansvarig teckna samråd på projektplan.
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
44.	plan för Integrerat Logistikstöd (ILS).		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	Om denna ingår som del i projektplan ska tekniskt designansvarig teckna samråd på projektplan.
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
45.	plan för Informationssäkerhetsdeklaration (ISD).		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	Om denna ingår som del i projektplan ska tekniskt designansvarig teckna samråd på projektplan.
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
46.	HFI-plan.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	Om denna ingår som del i projektplan ska tekniskt designansvarig teckna samråd på projektplan.
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör	
47.	miljöplan.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	Om denna ingår som del i projektplan ska tekniskt designansvarig teckna samråd på projektplan.
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör	
48.	kravsammanställning (KSS).		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör	
49.	kravspåringslista.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör	
50.	systemdefinition (SYD).		central teknisk chef	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
51.	teknisk specifikation (TS).		central teknisk chef	nej	
52.	gränsytespecifikation (GYS).		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör	
53.	baskonfigurationsrapport.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör	
54.	integrationsrapport.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
55.	om omhändertagande av resultat i VoV-rapport.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör TVK Mark detalj- chef	
56.	systemsäkerhetsdeklaration (SSD).		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	nej	
57.	säkerhetsintyg.		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	Beslutet är relevant för följande typfall i tillägg till egen anskaffning: <ul style="list-style-type: none"> • modifiering av FMV där FM behållit designansvaret.
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
					<ul style="list-style-type: none"> • modifiering i egen regi under vidmakthållandefasen. • vid prov och försök, med tillfällig ändrad konfiguration eller användning av materielen, i vidmakthållandefasen.
58.	It-säkerhetsdeklaration (ISD).		central teknisk chef	designansvarig Nivå A	
			central teknisk chef mark	AST chefsingenjör	

2. Logistikförsörjning

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Materiefördelning, förnödenhetsstyrning och förnödenhetsdirigering</i>					
1.	om fördelning av materiel		FM logistikchef	nej	till försvarsgrenschef/motsv. (LUKO).
			försvarsgrenschef/motsv.	avdch	i beslutad LUKO till egna förband inom tilldelad ram.
			C OrgE	nej	i beslutad LUKO till egna enheter inom tilldelad ram.
2.	om lån ur krigsorganisation (förnödenhetsstyrning).		MOAC	detaljchef inom tilldelat materielområdesansvar	
			C TVK Log	garnisonschef inom garnison	
3.	om förnödenhetsdirigering Linje 4		MOAC	detaljchef	
4.	om förnödenhetsdirigering Linje 3		C FMLOG	sektch	
5.	om förnödenhetsdirigering Linje 2		garnisonschef	sektch vid LogE	
<i>Resursfördelning</i>					
6.	om fördelning av förrädsresurser (FRP).		FM logistikchef	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			försvarsgrens- chef/motsv.	ja	inom egen försvarsgren/motsv.
				garnisonschef	inom garnison
7.	ammunitionsfördelningsplan (AFO).		FM logistikchef	nej	
			försvarsgrens- chef/motsv. inom egen försvarsgren/motsv.	ja	
				garnisonschef inom garnison	
<i>Krigsplacering</i>					
8.	om krigsplacering av individplanerad materiel.		C TVK/TVA	sektch/motsv.	Enl. anvisning krigsplacering av materiel.
9.	om krigsplacering av mängdmateriel.		C TVK/TVA	sektch/motsv.	
<i>Särskilt beslut med avgångsorsak SB i förvaltningssystemen Prio och Lift.</i>					
10.	särskilt beslut med avgångsorsak SB med sänkning/höjning av lagervärde		MOAC	C TVK/TVA	0 – 100 mnkr FST GEN EK Red och ansvarig ÄFR ska informeras.
			C FST GEN EK	MOAC	>100 – 250 mnkr MOAC ska samråda med FST GEN EK Red och ansvarig ÄFR.
			C FST GEN	C FST GEN EK	>250 mnkr
<i>Nollprissättning av materiel i förvaltningssystemen Prio och Lift.</i>					
11.	nollpris med sänkning/höjning av lagervärde		MOAC	nej	0 – 100 mnkr FST GEN EK Red och ansvarig ÄFR ska informeras.
			C FST GEN EK	MOAC	>100 – 250 mnkr MOAC ska samråda med FST GEN EK Red och ansvarig ÄFR.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordning (2007:854) med instruktion för Försvarets materielverk</i>					
12.	uppdra åt FMV att ansvara för försäljning av materiel som inte behövs för Försvarets materielverk eller som blivit obrukbar	1 a §	C TVK Log	nej	
<i>Förordning (2000:287) om gåvor och överföringar av överskottsmateriel hos Försvarets materielverk</i>					
13.	genom gåva överlåta överskottsmateriel till en biståndsorganisation.	5 §	C TVK Log	nej	Försvarets materielverk ska vid sin prövning av om en sådan överlåtelse ska ske i varje enskilt fall samråda med Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida).
14.	genom gåva överlåta överskottsmateriel till en sådan frivillig försvarsorganisation som nämns i bilagan till förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet.	7 §	C TVK Log	nej	
15.	genom gåva överlåta överskottsmateriel till en kommun.	7 a §	C TVK Log	nej	Försvarets materielverk ska vid sin prövning av om en sådan överlåtelse ska ske i varje enskilt fall samråda med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).
16.	överföra överskottsmateriel till en annan statlig förvaltningsmyndighet under regeringen.	8 §	C TVK Log	nej	

2 A. Tull

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Tullag (2016:253)</i>					
1.	medge att en revision får genomföras hos Försvarets materielverk eller begära att en revision ska genomföras hos Försvarets materielverk.	4 kap. 31 §	C FST STÖD LOG Funk	nej	
2.	tillhandahålla revisorn de handlingar och lämna de upplysningar samt i övrigt ge revisorn all den hjälp som behövs vid revisionen.	4 kap. 32 § första stycket	C FST STÖD LOG Funk	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
3.	på begäran och mot kvitto överlämna handlingar till revisorn.	4 kap. 32 § andra stycket	C FST STÖD LOG Funk	nej	
4.	på begäran ge revisorn tillfälle att använda tekniska hjälpmedel.	4 kap. 33 § första stycket	C FST STÖD LOG Funk	nej	
5.	medge att granskning av upptagning eller kontroll av kopia får genomföras via telenätet.	4 kap. 33 § tredje stycket	C FST STÖD LOG Funk	nej	
6.	begära att en handling som inte får granskas ska undantas från kontrollen	4 kap. 38 – 39 §§	chefsjuristen	försvarsjurist	Begäran ska vara skriftlig och ges in till allmän förvaltningsdomstol tillsammans med den handling som begäran avser.

3.Ledning och ledningssystem

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	förhandla bilaterala avtal avseende utbyte av meteorologisk och oceanografisk information.	regeringsbeslut Fö2024/00919	FM vädertjänstchef	nej	
2.	ingå, ändra och säga upp bilaterala avtal avseende utbyte av meteorologisk och oceanografisk information.	regeringsbeslut Fö2024/00919	FM ledningssystem- chef	nej	
3.	förhandla bilaterala avtal avseende utbyte av geografisk information.	regeringsbeslut Fö2024/00919	FM ledningssystem- chef	huvudman geografisk informations- tjänst	
4.	ingå, ändra och säga upp bilaterala avtal avseende utbyte av geografisk information.	regeringsbeslut Fö2024/00919	FM ledningssystem- chef	nej	
5.	tillämpningsbeslut inom ramen för befintliga bilaterala avtal avseende utbyte av geografisk information.		FM ledningssystem- chef	huvudman geografisk informations- tjänst	
6.	uppdra åt Lantmäteriet att företräda Försvarmakten vid visst internationellt utbyte och samarbete inom området geografisk information.	regeringsbeslut Fö2024/00919	FM ledningssystem- chef	huvudman geografisk informations- tjänst	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (2009:974) med instruktion för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut</i>					
7.	samråda med SMHI i frågor av allmän militär betydelse.	5 § p. 8	FM vädertjänstchef	nej	

4. Upphandling

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Generella bestämmelser</i>					
1.	om handläggning (BoH)		C FST STÖD KOMMERS mer än 100 mnkr eller vid undantag	nej	
			C FMLOG Inke mindre än 100 mnkr	avdch FMLOG Inke	
2.	om tilldelningsbeslut och ingå avtal för varor, tjänster och byggentreprenader.		C FST STÖD KOMMERS över 100 mnkr eller vid undantag	nej	Avtal som har ett värde överstigande 10 mnkr, innefattar ett åtagande för Försvarsmakten som är fyra år eller längre, berör frågor av stor principiell vikt eller där motparten är utländsk ska beredas med FST JUR.
			C FMLOG Inke under 100 mnkr	avdch FMLOG Inke	Ev. förskottsbetalningar ska följa fastställda principer för förskott och kräver samråd med C FST GEN EK.
			C FST STÖD KOMMERS när FMV är ombud	MOAC	vid upphandlingar över 50 mnkr och upphandlingar som innebär avsteg från upphandlingslagstiftningen

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
					Ev. förskottsbetalningar ska följa fastställda principer för förskott och kräver samråd med C FST GEN EK.
3.	om ändring av kontrakt eller ramavtal eller kompletterande beställning av varor, tjänster och byggtreprenader utan ny upphandling		C FST STÖD KOMMERS över 100 mnkr eller vid undantag.	nej	Efter beredning med FST JUR.
			C FMLOG Inke under 100 mnkr.	avdch FMLOG Inke	Efter beredning med FST JUR.
			C FST STÖD KOMMERS när FMV är ombud.	MOAC	Efter beredning med FST JUR.
4.	uppsägning eller hävning av kontrakt eller ramavtal		C FST STÖD KOMMERS över 100 mnkr.	nej	Efter beredning med FST JUR.
			C FMLOG Inke under 100 mnkr.	avdch FMLOG Inke	Efter beredning med FST JUR.
			C FST STÖD KOMMERS när FMV är ombud	MOAC	Efter beredning med FST JUR.
5.	om avrop från ramavtal (förnyad konkurrens eller rangordnat med behov av SUA)		C FST STÖD KOMMERS över 100 mnkr.	nej	
			C FMLOG Inke under 100 mnkr.	avdch FMLOG Inke	
<i>Särskilda bestämmelser om upphandling för egen verksamhet</i>					
6.	om upphandlingens genomförande och ingå avtal och överenskommelser för den egna verksamheten vid tillämpningen av 31 § första stycket 3 i förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten.		C Cyberförsvaret	regleras särskilt	Efter beredning med FST JUR. Samråd från C Must krävs innan förfarandet inleds om en upphandling enligt andra
			C MUST		
			C SF		

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
					stycket kommer att innebära krav på säkerhetsskyddsavtal, och att en leverantör kan få till tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter på det sätt som regleras i säkerhetsskyddsförordningen.
<i>Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling</i>					
7.	om undantag från lagens tillämpningsområde för upphandling som rör försvar eller säkerhet.	3 kap. 3–5 §§	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG InKE	Efter beredning med FST JUR.
8.	om undantag från lagens tillämpningsområde för upphandling avseende allmänt elektroniskt kommunikationsnät och elektronisk kommunikationstjänst.	3 kap. 6 §	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG InKE	Efter beredning med FST JUR.
9.	om undantag från lagens tillämpningsområde för upphandling enligt vissa internationella regler.	3 kap. 7 och 8 §§	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG InKE	Efter beredning med FST JUR.
10.	om undantag från lagens tillämpningsområde för upphandling som helt eller delvis finansieras av en internationell organisation eller ett internationellt finansinstitut.	3 kap. 9 §	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG InKE	Efter beredning med FST JUR.
11.	om undantag från lagens tillämpningsområde för upphandling för tjänstekontrakt som tilldelas på grund av ensamrätt.	3 kap. 10 §	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG InKE	Efter beredning med FST JUR.
12.	om undantag från lagens tillämpningsområde för intern upphandling.	3 kap. 11 §	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG InKE	Efter beredning med FST JUR.
13.	om undantag från lagens tillämpningsområde för upphandling mellan upphandlande myndigheter.	3 kap. 17 §	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG InKE	Efter beredning med FST JUR.
14.	särskilda undantag från lagens tillämpningsområde.	3 kap. 19 – 24 §§	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG InKE	Efter beredning med FST JUR.
15.	förhandlat förfarande utan föregående annonsering.	6 kap. 14–19 §§	C FST STÖD KOMMERS	nej	Mer än 100 mnkr Efter beredning med FST JUR

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			C FMLOG InKE	avdch FMLOG InKE	Mindre än 100 mnkr Efter beredning med FST JUR
			C FST STÖD KOMMERS om FMV är ombud	MOAC	Efter beredning med FST JUR
16.	uteslutning av leverantör	19 kap. 17 §	C FMLOG InKE	avdch FMLOG InKE	Leverantören ska ha fått tillfälle att yttra sig över de omständigheter som enligt myndigheten utgör skäl till uteslutningen.
17.	riktlinjer för direktupphandling	19 a kap. 15 §	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG InKE	
18.	lämna de upplysningar som Konkursverket begär för sin tillsyn.	21 kap. 3 §	C FMLOG InKE	nej	Efter samråd med C FST STÖD KOMMERS
19.	överklaga Konkursverkets beslut om upphandlings-skadeavgift eller förelägganden.	21 kap. 15 §	sektch FST JUR	försvarsjurist	
<i>Lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet</i>					
20.	undantag från lagens tillämpningsområde om en upphandling delvis omfattas av LUFSS men i övrigt inte omfattas av upphandlingslagstiftningen.	1 kap. 5 §	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG InKE	Efter beredning med FST JUR.
21.	undantag från lagens tillämpningsområde.	1 kap. 7 §	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG InKE	Efter beredning med FST JUR.
22.	undantag från lagens tillämpningsområde då upphandling omfattas av särskilda internationella förfaranderegler.	1 kap. 8 §	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG InKE	Efter beredning med FST JUR.
23.	framställa i enskilda fall till regeringen om de undantag från LUFSS som är nödvändiga med hänsyn till Sveriges väsentliga säkerhetsintressen (s.k. 346-undantag).	1 kap. 9 § första stycket	chefsjuristen	nej	
24.	om sådana undantag som avses i första stycket under vissa förutsättningar.	1 kap. 9 § andra stycket	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG InKE	Efter beredning med FST JUR.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
25.	om särskilda undantag.	1 kap. 10 §§	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG Inke	Efter beredning med FST JUR.
26.	att undantag från annonseringsplikten är tillämpliga	4 kap. 4, 7–9 §§	C FST STÖD KOMMERS	nej	Mer än 100 mnkr. Efter beredning med FST JUR.
			C FMLOG Inke	avdch FMLOG Inke	Mindre än 100 mnkr Efter beredning med FST JUR.
27.	riktlinjer för direktupphandling	15 kap- 13 §	C FST STÖD KOMMERS	C FMLOG Inke	
28.	lämna de upplysningar som Konkurrensverket begär för sin tillsyn.	18 kap. 3 §	C FMLOG Inke	nej	Efter samråd med C FST STÖD KOMMERS
29.	överklaga Konkurrensverkets beslut om föreläggande inom ramen för tillsyn.	18 kap. 4 § andra stycket	sektch FST JUR	försvarsjurist	
<i>Säkerhetsskyddad upphandling</i>					
30.	ingå säkerhetsskyddsavtal vid upphandling.		verksamhetsansvarig chef	C OrgE	

4 A. Vid uppdrag till eller beställning av andra myndigheter

Anslagsposterna 1:1.3, 1:3.1 och 1:3.2

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten.</i>					
1.	om beställningar och uppdrag till FMV och andra statliga leverantörer		C FST STÖD	ja	Avseende särskilt utpekade objekt.
			avdch/motsv. på försvarsgrensstab/motsv.	nej	Avseende anskaffning inom ramen för beslutad materielplan och tilldelade materielområden.
2.	om beställningar och uppdrag till Lantmäteriet som har ett värde om högst 500 mkr och en bindningstid om högst fem år.		FM ledningssystem-chef	avdch/motsv.	

4 B. Avgiftsbelagd verksamhet

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Generella bestämmelser</i>					
1.	att frånga full kostnadstäckning med hänvisning till försvarsnytta när avgift tas ut enligt 60–64 §§ förordning med instruktion (2024:1333) för Försvarsmakten eller annan reglering.		C FST GEN	nej	Enligt särskilt beslut FM2023-28384:1 och kalkylmodell.
2.	att frånga full kostnadstäckning genom att inte ta ut pålägg för central OH när avgift tas ut enligt 60–64 §§ förordning med instruktion (2024:1333) för materiellån och verkstadstjänster till FMV när Försvarsmakten är slutkund.		verksamhetsansvarig chef	ekonomichef	Enligt särskilt beslut FM2020-3149:3 och kalkylmodell.
3.	kalkylmodeller för kostnader vid beräkning av avgifter		C FST EVS	nej	
4.	om avyttring och försäljning av materiel och andra tjänster.		C FST STÖD	MOAC	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Försäljning av verkstadstjänster inom mark, marin och flyg, tjänster inom försörjning och transport samt reservmateriel, PFU samt verkstadstjänster inom ledningssystemområdet (FMTIS)</i>					
5.	lämna offert till kund samt underteckna avtal/besluta om tillägg/ändring/upsägning/hävning av avtal		C FST STÖD Klass 2 över 100 mnkr.	ja	
			försvarsgrenschef/ motsv. under 100 mnkr.	ja	
<i>Drivmedelsförsäljning till externa aktörer med Försvarmaktens uppdrag</i>					
6.	godkänna respektive avslå ansökan om försäljning av drivmedel till extern part		garnisonschef	C LogE	
7.	ingå överenskommelse eller avtal om-försäljning av drivmedel		garnisonschef	C LogE	
8.	tilldela drivmedelskort (TapNet-kort) för tankning vid Försvarmaktens drivmedelsanläggningar.		garnisonschef	C LogE	

5.Exportkontroll

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Lagen (1992:1300) om krigsmateriel och förordningen (1992:1303) om krigsmateriel</i>					
1.	ansöka om tillverkningstillstånd till ISP	3 §	C FST STÖD MTRL	nej	
2.	ansöka om tillhandahållandestillstånd till ISP.	4 §	C FST STÖD MTRL	nej	
3.	ansöka om utförelsetillstånd till ISP.	6 §	C FST STÖD MTRL	nej	
4.	ansöka om tillstånd för enskilt tillhandahållande, avtal om samarbete eller ändring av avtal till ISP.	5, 8 och 9§	C FST STÖD MTRL	nej	
5.	underrätta ISP om anbud eller avtal samt användning av generellt tillstånd.	12 och 20 b §	C FST STÖD MTRL	nej	
6.	anmäla ändring i förhållanden som tagits upp i tillståndsansökan till ISP	21 § lagen 20 § förordningen	C FST STÖD MTRL	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
7.	lämna årlig deklARATION till ISP m.m.	19 och 21 §§ lagen och 23 § förordningen	C FST STÖD MTRL	nej	
8.	om exportkontrollklassificering enligt nationell lagstiftning.	Bilaga 1 till förordningen	C FST STÖD MTRL	nej	Inkluderar krigsmateriel och tekniskt bistånd. Klassificering är ingångsvärdet för om lagstiftning på området är tillämplig.
<i>EU-förordning 2021/821 om upprättande av en unionsordning för kontroll av export, förmedling, transitering och överföring av samt tekniskt bistånd för produkter med dubbla användningsområden & EU-förordning 2022/1 (Ändring Bilaga I och IV)</i>					
9.	ansöka om utförseltillstånd för PDA till ISP.		C FST STÖD MTRL	nej	
10.	om exportkontrollklassificering enligt EU-förordning.		C FST STÖD MTRL	nej	Inkluderar PDA och tekniskt bistånd. Klassificering är ingångsvärdet för om lagstiftning på området är tillämplig.
<i>Lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden</i>					
11.	deklarera inför årlig avgift.	12§	C FST STÖD MTRL	nej	
<i>Internationell lagstiftning</i>					
12.	teckna slutanvändarintyg för anskaffad materiel där så behövs.	Enligt relevant lagstiftning i Leverantör/Ursprungsland.	C FST STÖD MTRL	nej	
13.	ansöka om licens- och tillstånd avseende exportkontroll hos relevanta internationella myndigheter.	Internationella regelverk	C FST STÖD MTRL	nej	Inkluderar temporära utförseltillstånd vid övningar, operationer och fredsfrämjande insatser samt underhåll.
14.	om exportkontrollklassificering enligt internationell lagstiftning.	Relevant lands lagstiftning både inom krigsmateriel- och PDA-området.	C FST STÖD MTRL	nej	Inkluderar krigsmateriel, PDA och tekniskt bistånd. Klassificering är ingångsvärdet för om lagstiftning på området är tillämplig.
15.	ansvara för tillsynsbesök från nationella och internationella myndigheter, enligt obligatoriska åtaganden från relevant exportkontrolllagstiftning.	Relevant lands lagstiftning både inom krigsmateriel- och PDA-området.	C FST STÖD MTRL	nej	
16.	om agerande vid risk för överträdelser av exportkontrollregelverket.	Relevant lands lagstiftning både inom krigsmateriel- och PDA-området.	C FST STÖD MTRL	nej	

6. Infrastrukturförsörjning

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning</i>				
1.	överlåta ansvar och befogenheter enligt förordningen till mottagande myndighet.	2 §	C FST	ja	omsatt i överenskommelse med Fortifikationsverket
2.	lämna uppgifter om ingångna hyresavtal och om förändringar i dessa till Ekonomistyrningsverket.	7 §	C FST STÖD INFRA	C FST STÖD INFRA MAL	Gäller inte uppgifter som omfattas av sekretess.
3.	ingå upplåtelseavtal med Fortifikationsverket.	9 § första stycket	C FST STÖD INFRA	nej	
4.	ingå hyresavtal med annan fastighetsägare.	9 § första stycket	C FST STÖD INFRA	C LplE C AnE	Via Fortifikationsverket (IN-avtal).
5.	ingå arrendeavtal.	9 § första stycket	C FST STÖD INFRA	C LplE C AnE	
6.	ingå avtal om korttidsinförhyrning (mindre än tre månader).	9 § första stycket	försvarsgrens- chef/motsv.	C OrgE	Endast för tillfälliga behov.
7.	ingå avtal om markdisposition vid militär övningsverksamhet	9 § första stycket	C Org E	ja	Avtal som ingås med stöd av den senast fastställda versionen av avtalsmallen i FM2021-24594 behöver inte beredas med FST JUR.
8.	begära regeringens medgivande avseende löptid eller ekonomisk förpliktelse.	9 § andra stycket	C FST STRA C FST GEN C FST STÖD	nej	I de fall inte Fortifikationsverket gör detta.
9.	inhämta yttrande från Ekonomistyrningsverket om sådana avtal som kräver regeringens medgivande	9 § fjärde stycket	C FST STRA C FST GEN C FST STÖD	ja	
10.	begära regeringens medgivande avseende ökad tilldelning av anslagsmedel m.m.	10 §	C FST STRA C FST GEN C FST STÖD	nej	Ges in med budgetunderlaget.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (2007:758) med instruktion för Fortifikationsverket</i>					
11.	begära att Fortifikationsverket ska bistå Försvarsmakten i lokalförsörjningsfrågor.	3 §	C FST STÖD INFRA	försvarsgrens- chef/motsv. garnisonschef C OrgE	
			LplE och AnlE inom tilldelat mandat	nej	
12.	ge Fortifikationsverket i uppdrag att lämna underlag för inriktningen av utvecklingsprojekt avseende skydds- och anläggningsteknik.	6 §	C FST STÖD INFRA	C FST STÖD IN- FRA PLAN	
13.	ge Fortifikationsverket i uppdrag att genomföra utvecklingsprojekt avseende skydds- och anläggningsteknik.	6 §	C AnlE	C AnlE utveckl- ingsavd	
<i>Generella bestämmelser</i>					
14.	lokalfördelning inom garnison.		garnisonschef	nej	
15.	samråda om Fortifikationsverkets förvaltningsplan.		C FST STÖD INFRA	C FST STÖD IN- FRA MAL	
16.	framställa behov av tilläggstjänster.		C OrgE	ja	
17.	ingå avtal med Fortifikationsverket om tilläggstjänster på årsbasis		C OrgE	nej	
18.	beställa verksamhetsrelaterade åtgärder från Fortifikationsverket.		C LplE C AnlE	ja	
19.	beställa hyresavtal från Fortifikationsverket för boende för GSS/K och GSS/T.		försvarsgrens- chef/ motsv.	C OrgE	
20.	beställa hyresgästservice från Fortifikationsverket.		C OrgE	ja	
21.	beställa skadereglering från Fortifikationsverket.		C FST STÖD INFRA	C LplE	över 2 mnkr
			försvarsgrens- chef/ motsv.	C OrgE	under 2 mnkr
22.	ingå uppsägningsavtal med Fortifikationsverket.		C FST STÖD INFRA	C LplE C AnlE	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
23.	ingå uppdragsavtal med Fortifikationsverket.		C FST STÖD INFRA	C LpIE C AnIE	
24.	lämna tillstånd till Fortifikationsverket avseende upplåtelse till tredje part.		garnisonschef inom garnison verksamhetsansvarig chef avseende infrastruktur som inte omfattas av garnisonschefens ansvar.		
25.	behovsanmälan anskaffning.		försvarsgrenschef/motsv.	nej	
26.	om anskaffning.		C FST STÖD INFRA	C LpIE C AnIE	
27.	avrop tidigt skede inom anskaffningsprocessen.		LpIE/AnIE objektledare	nej	
28.	ingå och säga upp investeringsavtal med Fortifikationsverket.		C FST STÖD INFRA	C LpIE C AnIE	

7.Behörig företrädare

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Befogenhet att teckna firma i banker</i>					
1.	öppna eller stänga bankkonton.		C FST	nej	Avser av Riksgälden godkända eller ramavtalade banker
2.	lägga upp/ta bort administratörer för hantering av bankkonton.		C FST	nej	Avser av Riksgälden godkända eller ramavtalade banker
3.	fullmakter för kassaförskott.		C FST	nej	
4.	lägga upp/ta bort administratörer för betalkort.		C FST	nej	Avser av Riksgälden godkända eller ramavtalade kortleverantörer
<i>Befogenhet att begära behörighet till Skatteverket</i>					
5.	lägga upp/ta bort behörigheter till Försvarsmaktens skattekonto.		C FST	nej	

7 A Stiftelser

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Stiftelselagen (1994:1220)</i>				
1.	fatta de beslut som enligt stiftelselagen (1994:1220) får fattas av en förvaltare enligt 2 kap. 2 § tredje stycket i lagen.		arméchefen, marinchefen, flygvapenchefen, rikshemvärnschefen och utbildningschefen för de stiftelser som de svarar för enligt bilaga 1.	nej	
2.	företräda Försvarsmakten mot Kammarkollegiet, Skatteverket och länsstyrelsen i egenskap av förvaltare enligt 2 kap. 2 § tredje stycket stiftelselagen.		arméchefen, marinchefen, flygvapenchefen, rikshemvärnschefen och utbildningschefen för de stiftelser som de svarar för enligt bilaga 1.	försvarsgrens-förvaltare	

8. Internationella avtal

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	<i>Hemställan till regeringen m.m.</i>				
1.	hemställa till regeringen om bemyndigande för Försvarsmakten att förhandla, ingå, ändra eller säga upp överenskommelser med annan stat eller mellanfolklig organisation.	Regeringsformen 10 kap. 2 § FIB 2017:9	överbefälhavaren C FST	C FST	Samverkan ska ske med FST JUR
			C SF inom sitt Ansvarsområde	C SFL	Samverkan ska ske med FST JUR.
			C Must inom sitt ansvarsområde	nej	Samverkan med C FST och FST JUR ska ske.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
2.	hemställa till regeringen om tillstånd för Försvarsmakten att delta i internationell verksamhet inom och utom Sverige.		C FST STRA C FST GEN C FST STÖD	nej	Samverkan ska ske med FST JUR
3.	hemställa till regeringen om tillstånd för en annan eller mellanfolklig organisation att nyttja Försvarsmaktens anläggningar, områden eller materiel.		C FST STRA C FST GEN C FST STÖD	nej	Samverkan ska ske med FST JUR
<i>Samverkan med andra stater och mellanfolkliga organisationer</i>					
4.	samverka med andra stater och mellanfolkliga organisationer i inledningsskedet av ett eventuellt samarbete.		C FST STRA C FST GEN C FST STÖD C OPL försvarsgrens- chef/motsv. C Must C SF	nej nej nej ja ja ja C SFL	
5.	inom ramen för bemyndigande från regeringen förhandla, ingå, ändra eller säga upp överenskommelse med annan stat eller mellanfolklig organisation.		C FST C OPL försvarsgrens- chef/motsv. C Must C SF	till förhandlingsansvarig chef som får vidaredelegera rätten att ingå internationell överenskommelse får vidaredelegeras.	Delegation kan vara skriftlig eller muntlig. Muntlig delegation ska dokumenteras. Samverkan ska ske med FST JUR innan ärende om delegation föredras. Förhandling av en internationell överenskommelse ska ske i nära samverkan med FST JUR.
6.	inom ramen för bemyndigande från regeringen förhandla, ingå, ändra eller säga upp avtal om internationellt försvarsmaterielsamarbete.		C FST STRA C FST GEN C FST STÖD	nej	Samverkan ska ske FST JUR.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
7.	inom ramen för bemyndigande från regeringen förhandla, ingå, ändra eller säga upp överenskommelser med annan stat eller mellanfolklig organisation avseende deltagande i internationell verksamhet inom och utom Sverige.		C FST STRA C FST GEN C FST STÖD C OPL försvarsgrens- chef/motsv. C Must C SF	nej nej nej ja ja ja nej	Samverkan ska ske med FST JUR.
<i>Förordningen (1990:1070) om publicering av Sveriges internationella överenskommelser, m.m.</i>					
8.	lämna en förteckning över ingångna internationella överenskommelser av offentligrättslig natur till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet)	13 §	chefsjuristen	sektch FST JUR	Senast den 31 januari varje år
<i>Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB 2017:9) om internationella överenskommelser</i>					
9.	om undantag	14 §	sektch FST JUR	nej	

9.Representation m.m.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	om genomförande av extern och intern representation		budgetansvarig chef med attesträtt	nej	
2.	ge representationsgåva vid extern representation.		den som beslutar om representationen	nej	Gåvor som ges respektive tas emot vid extern representation ska förtecknas vid OrgE.
3.	om överskridande av beloppsgränser vid extern representation med utländska gäster där seden kräver det.	Försvarsmaktens representationspolicy	C OrgE	nej	Ska tillämpas med stor restriktivitet.

4.	avsteg från Försvarsmaktens representationspolicy avseende: <ul style="list-style-type: none"> - beloppsgränser i andra fall än rad 3 ovan - alkoholmängd vid extern representation - dryck med högre alkoholhalt vid extern representation med utländska gäster 	Försvarsmaktens representationspolicy	chefsjuristen	SC FST JUR	Avsteg får medges om det finns särskilda skäl.
		enl. särskilt beslut	stf C HKV	nej	avseende HKV. Avsteg får medges om det finns särskilda skäl.
5.	om uppdrag till anhörig att delta i extern representation för myndighetens räkning.	Försvarsmaktens regler för anhörigs deltagande i extern representation (FM2024-17547:1)	SC FST JUR	nej	
6.	om anhörigs deltagande i representation vid arrangemang i Sverige som är av större betydelse för Försvarsmakten och deltagandet inte medför ytterligare kostnader för Försvarsmakten än de kostnader som avser den anställdes medverkan i arrangemanget.	Försvarsmaktens regler för anhörigs deltagande i extern representation (FM2024-17547:1)	C OrgE	nej	
			enhetschef i Försvarsstaben	nej	
			chef fristående avdelningar inom Försvarsstaben och Högkvarteret	nej	

10.Övriga ekonomidelegationer

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Utfärdande av betalkort</i>					
1.	behörig att beställa betalkort med myndigheten som betalningsansvarig, upprätta förbindelse samt efter avslutat uppdrag avsluta förbindelse.		C OrgE	nej	Avser av Riksgälden upphandlade eller ramavtalade kortleverantörer
			C OrgE vid uppsättande förband vid utlandsinsats	nej	
2.	behörig att attestera faktura eller utbetalningsunderlag.		verksamhetsansvarig chef	den verksamhetsansvarig chef utser	Avser attester i system PRIO avseende fakturor eller utbetalningsunderlag
3.	om omfördelning av lönedel inom eget verksamhetsområde.	FM2021-7184:9	försvarsgrenschef/motsv., C HKV	nej	
			C Must	C Must HR	
<i>Ekonomiska termer och masterdata</i>					
4.	ändring av genomsnittligt glidande pris i förvaltningssystem Prio.		C FST GEN EK	handläggare FST GEN EK	
5.	ändring av förrådspris i förvaltningssystem Lift.		C FST GEN EK	handläggare FST GEN EK	
6.	ändring av konto/kostnadsslag i förvaltningssystem Lift.		C FST GEN EK	handläggare FST GEN EK	
<i>Attester</i>					
7.	om attesträttigheter avseende anslagspost 1:1.1		C OrgE för egna kostnadsställen	nej	Beslut omfattar både individer och beloppsgränser.
8.	om attesträttigheter avseende anslagspost 1:1.2		C FST GEN EK	nej	Beslut omfattar både individer och beloppsgränser.
9.	om attesträttigheter avseende anslagspost 1:1.3.		MOAC	sektch	Beslut omfattar både individer och beloppsgränser. Inklusive materielkalkylobjekt, MKO. Inledningsvis med stöd av FST STÖD.
			C TVK Log	nej	
			C TVK Mark	nej	

10.	om attesträttigheter avseende anslagspost 1:1.4		C MUST	ekonomichef eller avdch	Beslut omfattar både individer och beloppsgränser.
11.	om attesträttigheter avseende anslagspost 1:2.1 och 1:2.2		C OPL	ekonomichef eller avdch	Beslut omfattar både individer och beloppsgränser.
12.	om attesträttigheter avseende anslagspost 1:2.3 och 1:2.4		C FST GEN EK	nej	Beslut omfattar både individer och beloppsgränser.
13.	om attesträttigheter avseende anslag 1:4		C FST STÖD MTRL	nej	Beslut omfattar både individer och beloppsgränser.
14.	om attesträttigheter avseende anslag 5.1:2		C OPL	nej	Beslut omfattar både individer och beloppsgränser. Anslagsposten ligger under utgiftsområde 5, Utrikesdepartementet.

11.Skadestånd och vissa andra ersättningar

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten</i>					
15.	i ärenden om anspråk på ersättning för person- eller sakskada.	2 kap. 1 § skadeståndslagen (1972:207), förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten och 8 § Försvarmaktens instruktion	sektch FST JUR	nej	
			försvarsjurist	nej	upp till ett belopp om maximalt 250 000 kr
16.	överlämna handläggningen av anspråk på ersättning för skador som riktas mot staten till Justitiekanslern.	3 §	försvarsjurist	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten</i>					
17.	annan ersättning än skadestånd för skador på egendom som tillhör personal i FM som tjänstgör enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarspåbudsplikten eller som genomgår frivilligutbildning, om skadan har förorsakats av tjänstgöringsförhållandena.	57 §	sektch FST JUR	försvarsjurist	
18.	annan ersättning än skadestånd för skador på fiskefartyg och fiskeredskap.	58 §	sektC FST JUR	försvarsjurist	
19.	ersättning för bärgning eller annat tillvarandetagande av egendom.	59 §	sektC FST JUR	försvarsjurist	
<i>Lagen (1922:382) angående ansvarighet för skada till följd av luftfart</i>					
20.	i ärenden om anspråk på skadestånd vid skada till följd av luftfart.	1 § lagen	sektch FST JUR	nej	
			försvarsjurist	nej	upp till ett belopp om maximalt 250 000 kr
<i>Kungörelsen (1964:811) om ersättning för intrång i fiske till följd av militär verksamhet</i>					
21.	ersättning eller inlösen av fiskeredskap.	9 §	sektch FST JUR	försvarsjurist	

12.Uttagning och förfogande

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förordningen (1992:391) om uttagning av egendom för totalförsvarets behov</i>					
1.	att ta ut lämpliga fartyg.	12 §	FM logistikchef	C FST STÖD LOG Funk	Efter hörande av Transportstyrelsen och företrädare för handelstonnaget och yrkesfisket (om fiskefartyg ska tas ut).
2.	besiktning av fartyg som kan komma ifråga för uttagning eller som har uttagits.	14 §	FM logistikchef	C FST STÖD LOG Funk	
3.	avge yttrande till Transportstyrelsen rörande luftfartyg.	16 §	FM logistikchef	C FST STÖD LOG Funk	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
4.	att ta ut lämpliga spårbundna och andra fordon.	18 §	FM logistikchef	C FST STÖD LOG Funk	Efter hörande av Trafikverket
5.	att ta ut hundar.	25 §	flygvapenchefen	nej	
6.	utse besiktningsman för att utföra besiktning av hund.	28 §	flygvapenchefen	nej	
7.	underrätta ägare eller innehavare av egendom som omfattas av åtgärden om beslut om uttagning, ändring eller upphävande av sådan åtgärd.	7 §	FM logistikchef	C FST STÖD LOG Funk	
8.	underrätta berörda behovsmyndigheter när egendom tas upp eller avförs ur registret.	10 § tredje stycket	FM logistikchef	C FST STÖD LOG Funk	
<i>Förfogandeförordningen (1978:558)</i>					
9.	om förfogande.	1 §	överbefälhavaren	befattningshavare med majors tjänstegrad eller som lägst chef för bataljon eller annan enhet av motsvarande storlek eller som uppehåller befattning som transportledare eller militärt flygplats-, hamn- eller stationsbefäl	Lägsta tillåtna nivå regleras i 1 § förfogandeförordningen.
<i>Förordningen (1992:390) om förberedelser för leverans av varor och tjänster</i>					
10.	anmäla behov av leverans av varor och tjänster som är viktiga för totalförsvaret under förhållanden som avses i 1 § eller 2 § första stycket förfogandelagen (1978:262) till beredskapsmyndighet.	1 §	C FST	nej	
			C OPL	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
11.	begära tillstånd från beredskapsmyndighet för att träffa avtal (företagsplanläggning).	2 §	C FST STÖD	nej	

Bilaga 9 Delegationsordning personal (FIB 2025:1)

Denna delegationsordning (DO) för delegationer inom området personal är en del av Försvarmaktens arbetsordning.

En överordnad chef får alltid besluta i ett ärende som genom DO har delegerats till en underordnad befattningshavare, om inte annat särskild anges.

Det som anges i kolumnen ”Får delegeras” är den lägsta tillåtna beslutsnivån. Om delegation inte får ske anges det med ”Nej”.

Det finns i dag beslutsdelegationer även i FFS och FIB. De delegationerna kommer över tid att föras över till denna DO.

Viktigt att tänka på är att denna DO inte innehåller information om under vilka förutsättningar som beslut får fattas. De framgår av författning, annat styrdokument eller avtal.

Med skrivningen försvarsgrenschef/motsv. avses i detta dokument försvarsgrenscheferna, rikshemvärnschefen, chefen för specialförbanden, chefen för cyberförsvaret, Försvarmaktens ledningssystemchef, Försvarmaktens logistikchef och Försvarmaktens utbildningschef.

Med begreppet centralt planerad personal avses OF 3, OF 4 och uppåt, civil arbetstagare placerad på befattning med nivå CF 4 och uppåt, SO 8, SO 9, OFSK, militär personal som disputerat och militär personal som är doktorander.

Innehåll	Sida
1. Anställd personal	308
1.1. Kollektivavtal och förhandling	308
1.2. Anställning	310
1.3. Placering på befattning	314
1.4. Krigsplacering	317

1.5. Tjänstegrader	318
1.6. Kompetensutveckling och utbildning	319
1.7. Lön	320
1.8. Tjänsteresa	323
1.9. Gåvor m.m.	324
1.10. Bisyssla	325
1.11. Anmälning av innehav av finansiella instrument	326
1.12. Arbetstid, ledighet och tjänstledighet	327
1.13. Rehabilitering och arbetsanpassning	328
1.14. Enskilda överenskommelser	329
1.15. Disciplinärenden	331
1.16. Avslut av anställning och engagemang	331
1.17. Tjänstgöring i internationell militär insats	333
2. Värnpliktiga	336
2.1. Utbildning	337
2.2. Tjänstegrader	337
2.3. Förmåner	337
2.4. Krigsplacering	337
2.5. Tjänstledighet och permission	338
2.6. Avbrott	339

2.7. Tvångsmedel	340
2.8. Disciplinärenden	341
3. Hemvärnssoldater	341
3.1. Antagning	341
3.2. Tjänstegrader och placering i befattning	342
3.3. Krigsplacering	342
4. Officersaspiranter	343
4.1. Antagning och utbildning	343
5. Frivilliga	344
5.1. Avtal	344
5.2. Tjänstegrader	345
5.3. Instruktorer	345
5.4. Krigsplacering	345
6. Övriga uppdragstagare	345
7. Förordnanden m.m.	346

Förkortningar

<i>Lagar</i>	
LAS	Lag (1982:80) om anställningsskydd
LFM	Lag (2012:332) om vissa försvarsmaktsanställningar
LOA	Lag (1994:260) om offentlig anställning
LFA	Lag (1994:261) om fullmaktsanställning
LTP	Lag (1994:1809) om totalförsvarsplikt
LDT	Lag (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret
LRA	Lag (1974:371) om rättegången i arbetstvister
MBL	Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet
SemL	Semesterlag (1977:480)
SFB	Socialförsäkringsbalk
AML	Arbetsmiljölagen (1977:1160)
ATL	Arbetsstidslagen (1982:673)
<i>Förordningar</i>	
AF	Anställningsförordningen (1994:373)
FDT	Förordningen (1995:241) om disciplinansvar inom totalförsvaret
Tjlf	Tjänstledighetsförordningen (1984:111)
FM:s in- struktion	Förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten
FST	Förordningen (1995:238) om totalförsvarsplikt
<i>Andra myndigheters föreskrifter</i>	
AFS 2020:5	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om arbetsanpassning

---

AFS 2001:1	Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) tillsammans med andra AFS
TRMFS 2017:1	Totalförsvarets rekryteringsmyndighets föreskrifter (TRMFS 2017:1) om totalförsvarsplikt
<i>Avtal</i>	
PA 16	Pensionsavtal för arbetstagare inom det statliga området 2016
RALS	Ramavtal om löner mm mellan arbetsgivarverket och OFR/O, OFR/S, SEKO samt Saco-S
Villkorsavtalet	Villkorsavtal mellan Arbetsgivarverket OFR/O, OFR/S, SEKO samt Saco-S
TurA-S	Avtal om turordningen för arbetstagare hos staten
ASU	Avtal om samverkan för utveckling inom Försvarsmakten

1. Anställd personal

1.1. Kollektivavtal och förhandling

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Kollektivavtal</i>					
1.	ingå och säga upp Försvarmaktens kollektivavtal inom ramen för de ekonomiska villkor som chefen för försvarsstaben anger.	2 kap. 2 § Villkorsavtalen	förhandlingschefen	biträdande förhandlingschef	I vissa fall vidaredelegeras vissa mandat i kollektivavtal eller genom särskilt beslut.
2.	ingå och säga upp kollektivavtal vid organisationsenhet (förbandsavtal).	Avsnitt 2.3.3, 3.9.7 och 4.5.4 i FM avtal om arbetstid och arbetstidsberonde ersättningar Avtal om samverkan för utveckling i FM, avsnitt B Försvarmaktens avtal om semester, punkt 15	C OrgE	HR-chef	Om stöd för tecknande av kollektivavtal (förbandsavtal) inte finns i försvarmaktsavtal krävs särskild delegation.
			C Must	Must C HR	
3.	lokala omställningsmedel – individ och gruppåtgärd.	Försvarmaktens kollektivavtal om Lokala omställningsmedel (FM2019-21845:1)	chef med personalansvar	nej	
4.	lokala omställningsmedel – OrgE - aktiva åtgärder.	Försvarmaktens kollektivavtal om Lokala omställningsmedel (FM2019-21845:1)	AU GLOM	nej	Partsgemensamt arbetsutskott till stöd för FM GLOM.
5.	lokala omställningsmedel OrgE åtgärd – prioriterade utvecklingsområden	Försvarmaktens kollektivavtal om Lokala omställningsmedel (FM2019-21845:1)	FM GLOM	nej	Partsgemensam grupp för lokala omställningsmedel.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Förhandling med och information till arbetstagarorganisation</i>					
6.	företräda Försvarsmakten i förhandlingar enligt 10 § MBL, dock inte kollektivavtalsförhandling eller tvisteförhandling.	10 § MBL	C OrgE C Must	HR-chef Must C HR	
7.	företräda arbetsgivaren i MBL-förhandling, andra samverkansfrågor eller i förhandling där förhandlingsskyldighet framgår av kollektivavtal innan beslut fattas på OrgE	11-14 och 38 §§ MBL samt tillämpliga kollektivavtal	HR-chef Must C HR	nej nej	
8.	företräda arbetsgivaren i MBL-förhandling, andra samverkansfrågor eller i förhandling där förhandlingsskyldighet framgår av kollektivavtal innan beslut fattas på FG/motsv.	11-14 och 38 §§ MBL m.m.	försvarsgrens- chef/motsv. C HKV	HR-chef	
9.	företräda arbetsgivaren i MBL-förhandling, andra samverkansfrågor eller i förhandling där förhandlingsskyldighet framgår av kollektivavtal innan beslut fattas av försvarsstaben	11-14 och 38 §§ MBL m.m.	chefer som har sam- verkansgrupper enligt ASU-FM	sektch	
10.	lämna varsel till ATO om att <ul style="list-style-type: none"> • provanställning ska avbrytas i förtid • provanställning ska avslutas utan att övergå i tillsvidareanställning • tidsbegränsad anställning ska upphöra. 	6 och 31 §§ LAS 15 och 30 a §§ LAS	chef med personalan- svar	nej	
11.	lämna varsel eller ha överläggningar med ATO om ändring av facklig förtroendemans	5 § FML	C OrgE	HR-chef	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	eller skyddsombuds arbetsförhållanden eller arbetsvillkor		C Must	Must C HR	
12.	företräda Försvarsmakten vid tvisteförhandling mellan å ena sidan Arbetsgivarverket och å andra sidan OFR:s förbundsområden inom det statliga för-handlingsområdet sammantagna, Saco-S och SEKO.	Kap. 4-5 Huvudavtalet	försvarsjurist	nej	
13.	företräda Försvarsmakten vid tvister om anställningsskydd och tjänsteansvar m.m.	Arbetsgivarverkets beslut om delegering av processbehörighet daterat 2010-12-20 (dnr 0112-0585-53)	försvarsjurist	nej	
14.	företräda Försvarsmakten i ärenden som överklagats till Statens överklagandenämnd	21 § anställningsförordningen (1994:373)	C OrgE	HR-chef	
			C Must	Must C HR	

1.2 Anställning

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	föreslå för regeringen vem som ska anställas som <ul style="list-style-type: none"> - generallöjtnant - viceamiral - chefsjurist - personaldirektör 	46 § andra stycket FM:s instruktion	överbefälhavaren	nej	
2.	om anställning av civil arbetstagare på nivå CF 6 och CF 7, utom för de befattningar som kräver regeringens beslut.	3 § anställningsförordningen och 46 § FM:s instruktion	överbefälhavaren	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
3.	om anställning av civil arbetstagare på nivå CF 5.	3 § anställningsförordningen och 46 § FM:s instruktion	personaldirektören	nej	
4.	om anställning av civil arbetstagare på nivå CF 4.	3 § anställningsförordningen och 46 § FM:s instruktion	C FST HR Cfs	nej	
			C Must	Must C HR	
5.	om anställning av annan civil arbetstagare än de som avses i nr 2–5. Gäller både anställning tills vidare och tidsbegränsad anställning.	3 § anställningsförordningen och 46 § FM:s instruktion	C OrgE	chef med personalansvar	
			C Must	Must C HR	
6.	om återanställning av förtidsavgången yrkesofficer på nivå OF 6 och OF 7, utom i de befattningar som kräver regeringens beslut.	17 och 20 §§ officersförordningen 6 kap. 9 § FFS 2019:3	överbefälhavaren	nej	Beslutas efter förslag av personaldirektören.
7.	om återanställning av förtidsavgången yrkesofficer på nivå OF 3 med genomförd HOP 12, OF 4, OF 5, SO 9 samt OFSK, doktorander och disputerade.	17 och 20 §§ officersförordningen 6 kap. 9 § FFS 2019:3	personaldirektören	C FST HR Cfs	Beredts i PFN.
8.	om återanställning av förtidsavgången yrkesofficer OF 3 och SO 8.	17 och 20 §§ officersförordningen 6 kap. 9 § FFS 2019:3	försvarsgrenschef/motsv.	C OrgE	Beredts i PFN.
9.	om återanställning av förtidsavgången yrkesofficer upp till och med OF 2 och upp till och med SO 7.	17 och 20 §§ officersförordningen 6 kap. 9 § FFS 2019:3	C OrgE	HR-chef	Beredts i PFN.
			C Must	Must C HR	
10.	om anställning av reservofficer som yrkesofficer på nivå OF 6 och OF 7.	17 § officersförordningen 6 kap. 12 § FFS 2019:3	personaldirektören	nej	Efter medgivande av överbefälhavaren.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
11.	om anställning av reservofficer som yrkesofficer på nivå OF 3 med genomförd HOP 12, OF 4, OF 5, SO 9, OFSK, doktorander och disputerade.	17 § officersförordningen 6 kap. 12 § FFS 2019:3	personaldirektören	C FST HR Cfs	Bereds i PFN.
			C Must	Must C HR	
12.	om anställning av reservofficer som yrkesofficer på nivå OF 3 och SO 8.	17 § officersförordningen 6 kap. 12 § FFS 2019:3	försvarsgrens- chef/motsv.	C OrgE	Bereds i PFN.
			C Must	Must C HR	
13.	om anställning av reservofficer som yrkesofficer upp till och med OF 2 och upp till och med SO 7.	17 § officersförordningen 6 kap. 12 § FFS 2019:3	C OrgE	HR-chef	Bereds i PFN.
			C Must	Must C HR	
14.	om anställning av yrkesofficer med undantag för beslut som avses i nr 7–13.	17 eller 20 §§ officersförordningen	C OrgE	HR-chef	Medgivande krävs vid anställning enligt 20 § officersförordningen efter beredning i FM PFN enligt 5 kap. 3 § FFS 2019:3.
			C Must	Must C HR	
15.	om undantag från krav på provanställning av den som anställs enligt 20 § officersförordningen.	5 kap. 5 § FFS 2019:3	personaldirektören	nej	Bereds i FM PFN.
16.	om anställning av reservofficer (RO 1).	18 § andra stycket eller 20 § officersförordningen	C OrgE	HR-chef	Medgivande krävs vid anställning enligt 20 § officersförordningen efter beredning i FM PFN enligt 5 kap. 3 § FFS 2019:3.
			C Must	Must C HR	
17.	om tidsbegränsad anställning av reservofficer (RO2) som redan är tillsvidareanställd vid Försvarsmakten.	18 § andra stycket officersförordningen	C OrgE	chef med personalansvar	
			C Must	Must C HR	
18.	om tjänstgöring för reservofficer	Avtal om anställningsvillkor för reservofficerare	C OrgE	chef med personalansvar	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			C Must	Must C HR	
19.	om anställning av pensionerad yrkesofficer som reservofficer 2/3 i mer än sex veckor eller pensionerad yrkesofficer enligt befälförstärkningsavtalet (BFA) i mer än sex veckor	FM2021-7184:9	C OrgE	nej	Efter medgivande försvarsgrenschef/motsv.
			C Must	Must C HR	
20.	om anställning av GSS/K och GSS/T	7 § lagen om vissa försvarsmaktsanställningar (2012:332)	C OrgE	chef med personalansvar	
			C Must	Must C HR	
21.	om tjänstgöring för GSS/T	15, 18, 19 §§ lagen om vissa försvarsmaktsanställningar	C OrgE	chef med personalansvar	
			C Must	chef med personalansvar	
22.	Byte från officer till specialistofficer för OF 3 med genomförd HOP 12 och för OF 4. Byte från specialistofficer till officer för SO 9.		C FST HR Cfs	nej	
23.	Byte från officer till specialistofficer för OF 3. Byte från specialistofficer till officer för SO 8.		försvarsgrenschef/motsv.	nej	
24.	Byte från officer till specialistofficer upp till och med OF 2. Byte från specialistofficer till officer upp till och med SO 7.		C OrgE	nej	
25.	Anställning enligt befälförstärkningsavtalet (BFA) för längre tid än ett år p.g.a synnerliga skäl.		C OrgE	nej	Bedömning av synnerliga skäl efter samråd med personaldirektören.

1.3. Placering på befattning

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	föreslå för regeringen om placering på befattning som <ul style="list-style-type: none"> - chef för försvarsstaben - chef för enheten för ledning av operationer - chef för säkerhetsinspektionen - flygsäkerhetsinspektör - chef för den svenska delegationen till Neutrala nationernas övervakningskommission i Korea - militär rådgivare vid Sveriges ständiga delegation vid organisationen för säkerhet och samarbete i Europa - Sveriges militära representant vid Nordatlantiska fördragsorganisationen samt Europeiska unionen 	46 § tredje stycket FM:s instruktion samt bilaga 3 tinn FM:s instruktion	överbefälhavaren	nej	
2.	föreslå för regeringen om placering på befattning som försvarsattaché.	46 § tredje stycket FM:s instruktion samt bilaga 3 tinn FM:s instruktion	C Must	nej	
3.	om placering av befattningshavare på nivå OF 6, OF 7, CF 6 och C F 7, utom för de befattningar som kräver regeringens beslut.	46 § tredje stycket FM:s instruktion	överbefälhavaren	nej	Ärendena bereds av FST HR Cfs.
4.	om placering av befattningshavare på nivå OF 5 och CF 5.	46 § tredje stycket FM:s instruktion	personaldirektören	nej	Ärendena bereds av FST HR Cfs.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
5.	om placering av befattningshavare som tillhör kategorin centralt planerad personal, med undantag för de beslut som avses i nr 3 och 4.	46 § tredje stycket FM:s instruktion	C FST HR Cfs	nej	
			försvarsgrens- chef/motsv. i fråga om OF 3 och SO 8	C OrgE	
			C Must i fråga om CF 4	Must C HR	
6.	om tillstånd att placera centralt planerad personal på annan befattning än arbetstagarens ordinarie personalkategori tidsbegränsat eller, vid särskilda skäl, tills vidare.		C FST HR Cfs	nej	Bereds vid PFN.
7.	om tillstånd att placera yrkesofficer, GSS, CVAT, K-personal eller T-personal på annan befattning än arbetstagarens ordinarie personalkategori tidsbegränsat eller vid särskilda skäl tills vidare (ej centralt planerad personal).		försvarsgrens- chef/motsv.	C OrgE	Bereds vid PFN.
			C HKV		
			C Must	Must C HR	
8.	om avdömning vid oenighet om placering av arbetstagare som tillhör olika FG/motsv. (ej centralt planerad personal).		C FST GEN GEN- LED	nej	Bereds vid FM PFN
9.	om avdömning vid oenighet om placering av arbetstagare mellan HKV och FG/motsv. (ej centralt planerad personal).		C FST GEN GEN- LED	nej	Bereds vid FM PFN.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
10.	avdömning vid oenighet om placering av arbetstagare inom egen FG/motsv. eller inom HKV (ej centralt planerad personal).		försvarsgrens- chef/motsv.	HR-chef	Bereds vid PFN.
			C HKV		
			C Must	Must C HR	
11.	avdömning i de fall en enskild arbetstagare reserverar sig mot tjänstgöring i internationell militär insats.		C FST GEN GEN- LED	nej	
12.	omplacering mellan FG/motsv. i samband med sjukdom och rehabilitering samt avdömning gällande omplacering mellan FG/motsv. i rehabiliteringsärenden för OF 3 med genomförd HOP 12, OF 4, CF 4, SO 9, OF 5 och CF 5 samt OFSK, doktorander och disputerade officerare.		C FST HR Cfs	nej	Bereds vid PFN.
13.	omplacering mellan FG/motsv. i samband med sjukdom och rehabilitering samt avdömning gällande omplacering mellan FG/motsv. i rehabiliteringsärenden för OF 3 och SO 8.		försvarsgrens- chef/motsv.	C OrgE	Bereds vid PFN.
14.	omplacering mellan FG/motsv. i samband med sjukdom och rehabilitering samt avdömning		C FST GEN GEN- LED	nej	Bereds i FM PFN.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	gällande omplacering mellan FG/motsv. i rehabiliteringsärenden (ej centralt planerad personal).				

1.4 Krigsplacering

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	ändra ett beslut om krigsplacering i Försvarmaktens krigsorganisation till en annan krigsplacering i Försvarmakten.	3 kap. 15 a § LTP	försvarsgrens- chef/motsv.	HR-chef	Vid förändring inom egen FG/motsv. och vid förändring mellan FG/motsv.
			C OrgE	HR-chef Krigsförbandschef	Vid förändring inom egen OrgE.
			C Must	Must C HR	
2.	om avdömning vid oenighet om krigsplacering.		C FST GEN GEN- LED	nej	Vid oenighet mellan FG/motsv.
			försvarsgrens- chef/motsv.	HR-chef	Vid oenighet inom egen FG/motsv.
			C OrgE	HR-chef	Vid oenighet inom egen OrgE.
			C Must	Must C HR	
3.	att Försvarmakten ska tillgängliggöra eller inte tillgängliggöra en person som är krigsplacerad i Försvarmakten för krigsplacering i en annan myndighets krigsorganisation.		C FST GEN GEN- LED	nej	Samråd ska ske med den som är ansvarig för det krigsförband i vilket den anställde är krigsplacerad.

1.5 Tjänstegrader

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Befordran eller konstituering</i>					
1.	befordran eller konstituering till generalmajor/konteramiral/brigadgeneral/flottiljamaral.	FFS 2019:7	överbefälhavaren	vid särskilda skäl till den som överbefälhavaren bestämmer	
2.	befordran eller konstituering till överste/kommandör.	FFS 2019:7	personaldirektören	nej	
3.	befordran eller konstituering till överstelöjtnant/kommandörkapten eller regementsförvaltare/ flottiljförvaltare.	FFS 2019:7	personaldirektören	C FST HR Cfs	
			C SF	nej	
4.	befordran eller konstituering till major/örlogskapten och förvaltare.		försvarsgrenschef/motsv.	C OrgE	
5.	befordran eller konstituering till kapten, löjtnant, fänrik, fanjunkare, översergeant, sergeant, överfurir, furir, korpral, vicekorpral och menig 1–4.	FFS 2019:7	C OrgE	nej	
			C Must	Must C HR	
6.	befordran eller konstituering till överfanjunkare.	FFS 2019:7	försvarsgrenschef/motsv.	nej	
			C HKV	nej	
7.	om konstituering med undantag från bestämmelserna 8 kap. 1–4 §§ FFS 2019:7.	8 kap. 5 § FFS 2019:7	personaldirektören	nej	Beredts i FM PFN.
8.	om annan första tjänstegrad än enligt huvudregeln för den som anställs som yrkes- eller reservofficer.	17, 18 eller 20 § officersförordningen och 5 kap. 6 och 7 §§ samt 6 kap. 2–7 §§ FFS 2019:3	personaldirektören	nej	Beredts i FM PFN.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
9.	om tjänstegrad för civila tjänstemän på befattningsnivå G, dvs generallöjtnant, viceamiral, generalmajor eller konteramiral.	21 § officersförordningen 2 kap. 20 § FFS 2019:6	överbefälhavaren	nej	
10.	att civila tjänstemän anställda som militärmusiker får bära högre tjänstegrad.	21 § officersförordningen 2 kap. 21 § FFS 2019:6	C LG	nej	Om det finns särskilda skäl.

1.6 Kompetensutveckling och utbildning

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	om uppdrag till Plikt- och prövningsverket att tillhandahålla urvalstester av andra än av totalförsvarspliktiga och sökande till grundläggande officersutbildning.	1 § förordningen (2010:1472) med instruktion för Totalförsvarets plikt- och prövningsverk	C FST GEN	C FST GEN UTB	
2.	om innehåll i och krav för befodringsutbildningar med central antagning.		FM utbildningschef	nej	
3.	om antagning till och avbrott från befodringsutbildningar med central antagning.		FM utbildningschef	C FST GEN UTB	Bered i Central ATN
4.	om antagningsordning för befodringsutbildningar med central antagning.		FM utbildningschef	C FST GEN UTB	Bered i Central ATN
5.	ge Försvarshögskolan i uppdrag att anordna annan utbildning än den som regleras i aktuell förordning för andra än officersaspiranter som inte är antagna till officersprogrammet.	5 kap. 2 § förordningen (2007:1164) för Försvarshögskolan	C FST GEN	nej	
			C OrgE	chef med personalsansvar	
6.	om innehåll i och krav för godkännande för särskild officersutbildning inom Försvarsmakten.	5 kap. 8 § FFS 2019:3	C OrgE	nej	
			C Must	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
7.	om godkännande av likvärdig utbildning som befordringsutbildning.	2 kap. 7 § FFS 2019:7	C FST GEN UTB	nej	.

1.7 Lön

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Lön och andra förmåner</i>					
1.	sätta lön i enlighet med chefsavtalet	6–8 §§ chefsavtalet	överbefälhavaren	nej	
2.	ingå överenskommelse om lön vid nyanställning för medarbetare som omfattas av Avtal för särskilda befattningshavare och på befattningsnivå SO 9.	3 a § Försvarsmaktens avtal om lön	personaldirektören	nej	
3.	ingå överenskommelse om lön vid nyanställning för medarbetare på befattningsnivå OF 4 och CF 4.	3 a § Försvarsmaktens avtal om lön	C OrgE	chef med personalansvar	Samråd med FST HR Cfs
			C Must	Must C HR	
4.	ingå överenskommelse om ny lön under pågående anställning utanför lönerevision för medarbetare som omfattas av Avtal för särskilda befattningshavare och på befattningsnivå SO 9.	6 a § Försvarsmaktens avtal om lön	personaldirektören	nej	
5.	ingå överenskommelse om ny lön under pågående anställning utanför lönerevision (un-	6 a § Försvarsmaktens avtal om lön	C OrgE	chef med personalansvar	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	dantaget vid särskilda omständigheter, se punkt 8)		C Must	Must C HR	
6.	ingå överenskommelse om ny lön under pågående anställning utanför lönerevision vid särskilda omständigheter.	6 a § Försvarmaktens avtal om lön	personaldirektören	förhandlingschefen	
7.	om förändring av lön i samband med organisationsförändring.	10 § Försvarmaktens avtal om lön	C OrgE	nej	
			C Must	nej	
8.	att sätta lön genom lönesättande samtal inom ramen för lönerevision.	RALS resp RALS 2010-T	chef med personalansvar	nej	
9.	utge eller upphöra med utbetalning av lönetillägg.	Försvarmaktens avtal om lön	C OrgE	chef med personalansvar	
10.	utöva arbetsgivarens befogenheter gällande läkarintyg m.m. (tex förstadagsintyg)	7 kap. 3 § VA(-T)	chef med personalansvar	nej	
11.	utöva arbetsgivarens befogenheter gällande bibehållen lön enligt 9 kap. 2 § VA(-T)	9 kap. 2 § VA(-T)	C OrgE	HR-chef	
12.	betala tillägg vid tillfällig föräldrapenning (vab m.m.) för fler än 10 dagar, om det föreligger särskilda skäl	5 § FM avtal om lön under föräldraledighet	C OrgE	HR-chef	
13.	utbetalning av lön inom ramen för villkorsavtalet. inkl. förskott.	15 kap. 1 § VA	C FM HRC	avdch/motsv.	
			C Must	Must C HR	
14.	om lön under ledighet för studier.	9 kap. 4 § VA (-T)	C FST GEN	avdch GEN	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
			C Must	nej	Arbetsgivarpolitiska åtgärder som kan innebära lön under tjänstledighet ska beredas med FST HR.
15.	om ersättning för sjukvårdskostnader, särskilda skäl	12 kap. 3 § VA (-T)	C OrgE	HR-chef	
			C Must	Must C HR	
16.	om månadsutbetalningar, förskott m.m.	15 kap. 1 § VA	C FST GEN	avdch GEN	
			C Must	Must C HR	
17.	att inte betala ut sjuklön.	4 a –5 §§ lagen (1991:1047) om sjuklön	C OrgE	HR-chef	
			C Must	Must C HR	
18.	om lön under utlandstjänstgöring.	4 § försvarsmaktsavtal om villkor vid tjänstgöring i en internationell militär insats	C OrgE	HR-chef	I egenskap av ansvarig vid aktuellt förband.
			C Must	Must C HR	
19.	om ersättning enligt förmånligare grunder eller annan ersättning än som anges i Försvarsmaktens avtal om rörlighet och kostnadsersättningar om det finns särskilda skäl.	Försvarsmaktens avtal om rörlighet och kostnadsersättningar, del 15	C FST GEN	nej	
			C Must	nej	

1.8 Tjänsteresa

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	om inrikes tjänsteresa.	Försvarsmaktens avtal om rörlighet och kostnadsersättningar, del 6	chef med personalansvar	nej	
2.	om veckopendling eller dagpendling för medarbetare som omfattas av chefsavtalet	Försvarsmaktens avtal om rörlighet och kostnadsersättningar, del 11 och 12	överbefälhavaren	personaldirektören	
3.	om veckopendling eller dagpendling för medarbetare som omfattas av Avtal för särskilda befattningshavare	Försvarsmaktens avtal om rörlighet och kostnadsersättningar, del 11 och 12	personaldirektören	nej	
			C Must	nej	
4.	om veckopendling eller dagpendling för medarbetare upp till och med befattningsnivå OF/CF 4	Försvarsmaktens avtal om rörlighet och kostnadsersättningar, del 11 och 12	C OrgE	nej	
			C Must	nej	
5.	om utrikes tjänsteresa.	10 kap. 4 och 7 §§ VA (-T)	C OrgE	nej	
			Inom HKV avdelningschef	nej	
			C Must	avdelningschef	
6.	om utrikes tjänsteresa, undantag från VA	10 kap. 8 § VA	försvarsgrens- chef/motsv.	nej	
			C HKV	nej	
			C Must	nej	

1.9 Gåvor m.m.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	att tilldela anställd utmärkelsen "För nit och redlighet i rikets tjänst".	3 § förordningen (1974:225) om utmärkelsen för nit och redlighet i rikets tjänst	C OrgE	HR-chef	
2.	om julgåva.	Riktlinjer för gåvor till personal (FM2023-9782:1)	C FST	nej	
			C Must	nej	
3.	om jubileumsgåva.	Riktlinjer för gåvor till personal (FM2023-9782:1)	C OrgE	nej	
			C Must	nej	
4.	om minnesgåva, uppvaktning vid nyanställning i Försvarmakten, längre tids sjukdom och avtackning eller uppvaktning vid anställds högtidsdag.	Riktlinjer för gåvor till personal (FM2023-9782:1)	C OrgE	närmaste chef	
			C Must	nej	

1.10 Bisyssla

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	om bisyssla.	13 kap. 3 § VA	C OrgE C Must	chef med personal-ansvar	
2.	i ärenden om bisyssla	7 c § LOA 13 kap. 10 § FAS 20 kap. 10 § punkt 2 FAS (endast för den som tillhör Försvarsmaktens chefs- krets)	överbefälhavaren i ärenden som gäller C FST, MILREP, C OPL och C Must C säkinsp och C flygsäk- insp generaldirektören i ärenden om bisyssla som gäller C REV och FIHM C FST i ärenden som gäller försvarsgrens- chefer, C FST STRA, C FST STÖD, C FST GEN, chefsjuristen, ekonomidirektören, personaldirektören och kommunikations- direktören.	nej nej nej	Bestämmelserna om konkurrensbi- syssla tillämpas normalt inte för an- ställda i Försvarsmakten, eftersom bestämmelsen i 13 kap. 11 § FAS omfattar arbetstagare vid myndig- heter som bedriver affärs- eller upp- dragsverksamhet.
3.	i ärenden om bisyssla som gäller chefer för or- ganisationsenheter (med undantag för chefen för organisationsenheten Högkvarteret).	7 c § LOA 13 kap. 10 § FAS	försvarsgrens- chef/motsv.	HR-chef	Av 12 kap. 18 § följer att C FST är tillika C HKV.
4.	i ärenden om bisyssla som gäller andra an- ställda än de som omfattas av raderna 1–2).	7 c § LOA 13 kap. 10 § FAS	C OrgE C Must	HR-chef Must C HR	

1.11 Anmälning av innehav av finansiella instrument

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	vilka andra arbetstagare och uppdragstagare än överbefälhavaren som ska vara anmälnings-skyldiga enligt lagen (2018:1625) om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument.	5 § lagen (2018:1625) om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument.	C FST	nej	
2.	om undantag från anmälningskyldighet för finansiella instrument som ska likställas med den anmälningskyldiges egna.	6 § andra stycket förordningen (2018:2014) om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument.	C FST	nej	
3.	att undantaget för andelar i vissa värdepappersfonder inte ska gälla för särskilt angivna personer.	7 § andra stycket förordningen om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument.	C FST	nej	
4.	att anmälningskyldigheten enligt punkten 5 endast ska gälla vissa särskilt angivna finansiella instrument eller vissa typer av finansiella instrument.	8 § förordningen om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument.	C FST	nej	
5.	en längre tidsfrist än sju dagar för anmälan av förändringar i innehavet av finansiella instrument.	9 § andra stycket förordningen om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument.	chefsjuristen	sektch	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
6.	former för anmälan av finansiella instrument.	11 § förordningen om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument.	chefsjuristen	sektch	Enligt 18 kap. 18 a § är chefsjuristen myndighetens mottagare av anmälningar om innehav av finansiella instrument. I fråga om chefsjuristens eget innehav är chefen för försvarsstaben i stället sådan mottagare.

1.12 Arbetstid, ledighet och tjänstledighet

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	om förläggning av arbetstid.	Försvarsmaktens avtal om arbetstid och arbetstidsberoende ersättningar del 2.3	C OrgE	chef med personalansvar	
			C Must	chef med personalansvar	
2.	att bevilja ledighet.	13 kap. 3 § VA SemL	C OrgE	chef med personalansvar	
			C Must		
3.	om tjänstledighet.	Flera olika författningar t.ex. villkorsavtalen, SemL, FLL, 8§ TjllF m.fl.	C OrgE	chef med personalansvar	
			C Must	Must C HR vid ledighet sex månader eller längre	
				chef med personalansvar vid kortare ledighet än sex månader	
4.	att arbetsgivaren ensidigt återkallar/avbryter semester.		C OrgE	nej	
			C Must		

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
5.	att del 6 i Arbetstidsavtalet ska gälla, inkl. vilken grupp anställda som omfattas och under vilken tidperiod.	Försvarsmaktens avtal om arbetstid och arbetstidsberoende ersättningar del 6	överbefälhavaren	nej	
6.	besluta om semesterplan	Försvarsmaktens avtal om semester, punkt 15 första stycket	C OrgE	HR-chef	Efter förhandling med arbetstagarorganisation.
			C Must	Must C HR	

1.13 Rehabilitering och arbetsanpassning

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	i ärenden i Försvarsmaktens rehabiliteringsråd.		C FST GEN	nej	Rådet beskrivs i Försvarsmaktens handbok Systematiskt arbetsmiljöarbete 2022.
2.	i ärenden som rör arbetsanpassning.	6 § AFS 2020:5	C OrgE	chef med personalansvar	
			C Must	Must C HR	
3.	i rehabiliteringsärenden.	socialförsäkringsbalken (SFB), lagen om totalförsvarspåbudsplikt, lagen om försvarsmaktens personal i internationella militära insatser, AFS 2020:5	C OrgE	chef med personalansvar	
			C Must	Must C HR	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
4.	om utbetalning enligt statens riskgaranti för totalförsvarspliktiga.	10 kap. 9–11 §§ förordningen (1995:239) om förmåner till totalförsvarspliktiga	C FST GEN C Must	C FM HRC Must C HR	

1.14 Enskilda överenskommelser

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	ingå enskild överenskommelse om att kvarstå i tillsvidareanställning som yrkesofficer	Övergångsbestämmelser EÖK – kvarstå i anställning YO, FM2023-11879:6	personaldirektören C Must	nej Must C HR	Beredts i FM PFN.
2.	ingå enskild överenskommelse om att skjuta upp pension för yrkesofficer, utom OF 5 och uppåt, för en period om 6-24 månader.	Bilaga 1. Tillämpningsbestämmelser – Enskild överenskommelse skjuta upp pension YO – Ändring 3, FM2023-11879:7	C OrgE C Must	HR-chef Must C HR	För OF 3 och SO 8 fattas beslut i samråd med försvarsgrenschef/motsv. För OF 3 med genomförd HOP 12, OF 4 och SO 9 fattas beslut i samråd med FST HR Cfs. Beredts i PFN.
3.	ingå enskild överenskommelse om att skjuta upp pension för yrkesofficer för en period om 25-48 månader.	Bilaga 1. Tillämpningsbestämmelser – Enskild överenskommelse skjuta upp pension YO – Ändring 3, FM2023-11879:7	personaldirektören	nej	Beredts i FM PFN.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
4.	ingå enskild överenskommelse om att skjuta upp pension för yrkesofficer OF 5 och uppåt för en period om 6-48 månader.	Bilaga 1. Tillämpningsbestämmelser – Enskild överenskommelse skjuta upp pension YO – Ändring 3, FM2023-11879:7	personaldirektören	nej	Bereds i FM PFN.
5.	ingå enskild överenskommelse om uppsägningstid.	14 kap. 5 § VA 2 kap. 7 § VA	chef med personalansvar	nej	
6.	ingå enskild överenskommelse om förtroendearbetstid.	2 kap. 7 § VA	C OrgE	chef med personalansvar	
			C Must	chef med personalansvar	
7.	ingå enskild överenskommelse om övertidavlösen.	2 kap. 7 § VA	C OrgE	chef med personalansvar	
			C Must	chef med personalansvar	
8.	ingå enskild överenskommelse om semester till pension.	2 kap. 7 § VA	chef med personalansvar	nej	
9.	ingå enskild överenskommelse om lön till pension.	2 kap. 7 § VA	chef med personalansvar	nej	
10.	ingå enskild överenskommelse om distansarbete.	Centralt avtal om distansarbete (2005-12-15)	chef med personalansvar	nej	Se Försvarsmaktens riktlinjer om distansarbete.
11.	ingå enskild överenskommelse om distansarbete överstigande två dagar per vecka (särskilda skäl).		C OrgE	HR-chef	
			C Must	Must C HR	
12.	Ingå överenskommelse med arbetstagare om flytt eller avbrott av beslutad semester	Försvarsmaktens avtal om semester, punkt 17	chef med personalansvar	nej	

1.15 Disciplinären

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	att göra anmälan till personalansvarsnämnden.	11 § FIB 2018:7	C OrgE	nej	Där den anmälde tjänstgör.
			C HKV	nej	Avseende personal som är placerad vid HKV.
			C Must	nej	Personal som tjänstgör vid Must.
			C SFL,	nej	Personal som tjänstgör vid SFL.
			överbefälhavaren,	nej	Avseende OF/CF 5-7.
2.	om anmälningar till Statens ansvarsnämnd.	15 § anställningsförordningen (1994:373)	överbefälhavaren	nej	
3.	om polisanmälan vid misstanke om brott.	20 kap. brottsbalken om tjänstefel m.m.	försvarsjurist	nej	
			C Must	Must C HR	
4.	att begära överprövning av åklagares eller polisiär förundersökningsledares beslut att lägga ner en förundersökning.		försvarsjurist	nej	

1.16 Avslut av anställning och engagemang

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	ändra uppsägningstidens längd.	14 kap 2 § och 5 § VAT	C OrgE	chef med personalansvar	
			C Must	chef med personalansvar	
2.		6 och 15 §§ LAS	C OrgE	chef med personalansvar	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	om upphörande av provanställning och beslut om att tidsbegränsad anställning inte kommer att fortsätta.		C Must	chef med personalansvar	
3.	om uppsägning av tillsvidareanställd arbetstagar på grund av arbetsbrist eller omlokalisering.	7 § LAS 14 kap. 2 § Villkorsavtalen	C OrgE C Must	chef med personalansvar chef med personalansvar	
4.	om skiljande av anställning på grund av personliga skäl.	7 § LAS FIB 2018:7	FM personalansvarsnämnd (FPAN)	nej	
5.	om avskedande av medarbetare.	18 § LAS FIB 2018:7	FM personalansvarsnämnd (FPAN)	nej	
6.	om frivillig överenskommelse – egen uppsägning.	FM2022-10350:2	personaldirektören	nej	Bereds i FM PFN.
7.	om uppsägning p.g.a. uppnådd LAS-ålder.	32–33 §§ LAS	C OrgE C Must	chef med personalansvar chef med personalansvar	Rätt att kvarstå i anställningen till 69 år (from 2023-01-01).
8.	om delpension.	3 § Avtal om delpension för arbetstagar hos staten m.fl.	C FST GEN	avdelningschef vid FST GEN	Omfattar endast arbetstagar som tillhör Avdelning II i PA 16 och är född 1965 eller tidigare. Bereds i FM PFN.
9.	överenskommelse – anställning upphör på grund av sjukdom	Avtal om omställning	personaldirektören	nej	Bereds i FM PFN.
10.	om varsel GSS.	13 § lagen om vissa försvarsmaktsanställningar	C OrgE C Must	chef med personalansvar chef med personalansvar	Underrättelse om att provanställning avses upphöra.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
11.	lämna underrättelse till Trygghetsstiftelsen (TSn) vid omställningssituationer m.m.	Avtal om omställning	C OrgE	chef med personalansvar	Omställningsarbete
			C Must	chef med personalansvar	
12.	företräda Försvarsmakten vid förhandling i samband med avslutande av anställning.		försvarsjurist	nej	Ansvarig HR-chef kan effektuera beslut som tagits vid förhandling

1.17 Tjänstgöring i internationell militär insats

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
<i>Lagen (2010:449) om Försvarsmaktens personal vid internationella militära insatser och förordningen (2010:651) om Försvarsmaktens personal vid internationella insatser</i>					
1.	anställa den som inte har en anställning i Försvarsmakten för tjänstgöring i internationell insats.	2 § lagen	C OrgE	nej	I egenskap av ansvarig förbandschef.
			Must C HR	nej	
2.	säga upp anställning.	3 § andra stycket lagen	C OrgE	nej	I egenskap av ansvarig förbandschef.
			Must C HR	nej	
3.	bevilja den anställda kortare uppsägningstid	3 § andra stycket lagen	C OrgE	nej	I egenskap av ansvarig förbandschef.
			Must C HR	nej	
4.	ge ekonomiskt stöd till lämplig yrkesutbildning eller fortbildning.	9 § första stycket lagen	C OrgE	nej	Ordinarie förbandschef för anställda och ansvarig förbandschef för icke anställda.
			Must C HR	nej	
5.	ge ekonomiskt stöd till andra åtgärder som främjar den enskildes återgång till arbetslivet samt till anskaffande av hjälpmedel.	9 § andra stycket lagen	C OrgE	nej	Ordinarie förbandschef för anställda och ansvarig förbandschef för icke anställda.
			Must C HR	nej	
6.	ersätta anhörig för skäligt antal resor till den skadade eller förolyckade samt uppehälle och tidspillan vid sådan resa.	17 § första stycket lagen	C OrgE	nej	I egenskap av ansvarig förbandschef. Efter ansökan av den anhörige.
			Must C HR	nej	
7.		17 § andra stycket lagen	C OrgE	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
	ge skäligen bidrag till kostnader för psykosocialt stöd till anhöriga.		Must C HR	nej	Ordinarie förbandschef för anställda och ansvarig förbandschef för icke anställda. Efter ansökan av den anhörige.
8.	ge anhörig skälig ersättning för kostnader som dennes medverkan i den skadades rehabilitering medför.	17 § tredje stycket lagen	C OrgE	nej	Ordinarie förbandschef för anställda och ansvarig förbandschef för icke anställda. Efter ansökan av den anhörige.
			Must C HR	nej	
9.	tilldelning av medalj för internationella insatser.	FM Internationella medaljbestämmelser	C OPL	försvarsgrenschef/motsv. eller kontingentschef	
10.	ersätta kostnader för resa i Sverige vid inryckning till/utryckning från tjänstgöring samt ersättning för andra levnadskostnader.	5 § förordningen	C OrgE	nej	I egenskap av ansvarig förbandschef.
			Must C HR	nej	
11.	om ytterligare fria hemresor från insatsområdet och åter samt att sådana resor ska beviljas även för kortare tjänstgöringsperioder.	6 § andra stycket förordningen	C OrgE	nej	I egenskap av ansvarig förbandschef.
			Must C HR	nej	
12.	om ersättning avseende sjukvård och akut tandvård.	7 § förordningen	C OrgE	nej	I egenskap av ansvarig förbandschef.
			Must C HR	nej	
13.	om ersättning avseende bibehållna anställningsförmåner vid sjukdom eller skada som medför nedsatt arbetsförmåga under tjänstgöringstiden.	8 § förordningen	C OrgE	nej	I egenskap av ansvarig förbandschef.
			Must C HR	nej	
14.	om ersättning för kostnader för läkarundersökning för utredning av om en skada uppkommit under tjänstgöring eller för att få invaliditetsintyg, samt för resa, uppehälle och tidsspillan.	9 § förordningen	C OrgE	nej	Ordinarie förbandschef för anställda och ansvarig förbandschef för icke anställda.
			Must C HR	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
15.	om ersättning avseende statens riskgaranti.	10–12 och 17 §§ förordningen	C FM Veterancentrum	nej	
16.	utse en kontaktperson till den som drabbats av fysiska eller psykiska besvär under sin tjänstgöring.	13 § förordningen	garnisonschef	C OrgE	Benämns inom Försvarsmakten som veteransamordnare.
17.	utse en kontaktperson för anhöriga till den som tjänstgör.	14 § förordningen	garnisonschef	C OrgE	Benämns inom Försvarsmakten som anhörigsamordnare.
18.	företräda Försvarsmakten vid överklagat beslut enligt lagen eller förordningen.	18 § lagen och 18 § förordningen	chefsjuristen	försvarsjurist	
<i>Förordning (2013:880) om statsbidrag till organisationer som stöder veteransoldater och deras anhöriga</i>					
19.	om statsbidrag enligt denna förordning.	4 §	C FST GEN EK	nej	
20.	om att helt eller delvis kräva tillbaka bidraget om bidragsmottagare är återbetalningsskyldig enligt 12 §.	13 §	C FM Veterancentrum	nej	

2. Värnpliktiga

2.1.Utbildning

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	i samverkan med Plikt- och prövningsverket fastställa de krav (befattningskrav) som värnpliktiga ska uppfylla för att bli inskrivna till olika befattningar.	2 kap. 1 § TRMFS 2017:1	FM utbildningschef	nej	
2.	om behovsättning av värnpliktiga och företräda Försvarsmakten mot Plikt- och prövningsverket i frågor om behov av värnpliktiga.	2 kap. 3 § TRMFS 2017:1	FM utbildningschef	nej	
3.	ändra beslut om inskrivning under pågående grundutbildning om ändringen innebär byte av befattning inom myndigheten.	3 kap. 9 § LTP 13 kap. 2 § första stycket TRMFS 2017:1	C OrgE	nej	
4.	överlämna ärende till Plikt- och prövningsverket	3 kap. 9 § LTP 13 kap. 2 § andra stycket TRMFS 2017:1	C OrgE	nej	
5.	förändringar i grundutbildningens förläggning under året.	3 kap 2 § FFS 2017:7	FM utbildningschef	nej	
6.	tider för in- och uttryckning	3 kap. 3 § första stycket FFS 2017:7	FM utbildningschef	nej	
7.	senarelägga tider för in- och uttryckning med högst 7 dagar vid särskilda skäl	3 kap. 3 § andra stycket FFS 2017:7	FM utbildningschef	nej	
8.	att avkorta tiden för grundutbildningen om högst 35 dagar vid särskilda skäl.	3 kap. 4 § FFS 2017:7	FM utbildningschef	nej	
9.	repetitionsutbildnings längd och förläggning i tiden.	4 kap. 1 § FFS 2017:7	C FST GEN GEN-LED	nej	
10.	FM gemensamma utbildningsområden under värnplikt med GU.		C FST GEN UTB	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
11.	övriga utbildningsområden under värnplikt med GU.		försvarsgrens- chef/motsv.	C OrgE	
12.	underrätta Plikt- och prövningsverket om vilka totalförsvarspliktiga som inte inställt sig till grundutbildning.	10 kap. 1 § TRMFS 2017:1	C OrgE	värnpliktshandläg- gare	
13.	avskrivning av ansökan vid annan utredning.	1 kap LTP 4 kap 5 § FTP 7 kap. 10 § TRMFS 2017:1	handläggare vid FM HRC	nej	

2.2 Tjänstegrader

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	innehåll i och krav för godkännande för utbildningar enligt 4 § och undantag från befodringsbestämmelserna i övrigt i FM2020-19603:1.	FM2020-19603:2	FM utbildningschef	försvarsgrens- chef/motsv.	
2.	befordran av värnpliktig.	FM2020-19603:2	C OrgE	nej	

2.3 Förmåner

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	företråda Försvarsmakten i Statens överklagandenämnd vid överklagande av beslut om förmåner.	12 kap 2 § förordningen (1995:239) om förmåner till totalförsvarspliktiga	handläggare vid FM HRC	nej	

2.4.Krigsplacering – motsvarande som för anställda, se avsnitt 1.4.

2.5. Tjänstledighet och permission

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegera	Kommentar
<i>Tjänstledighet</i>					
1.	tjänstledighet i form av övningsuppehåll.	17 § förordningen (1995:649) om ledighet och fritid för totalförsvarspliktiga under tjänstgöring 4 kap. 1 § FFS 2018:4	C OrgE	nej	
2.	annan tjänstledighet än övningsuppehåll.	7, 8 9, 10 eller 11, 15 17, 19, 20 samt 22 a §§ förordningen om ledighet och fritid	chefen för det förband eller den enhet av annat slag där den värnpliktige tjänstgör.	annan chef vid förbandet eller enheten, med överstelöjtnants eller kommandörkaptens tjänstegrad.	
3.	omprövning vid nekad eller delvis beviljad tjänstledighet.	29 a § första stycket förordningen om ledighet och fritid	C FST GEN vad avser totalförsvarspliktiga som fullgör grundutbildning eller repetitionsutbildning. C OPL vad avser totalförsvarspliktiga som fullgör beredskaps- eller krigstjänstgöring.	nej	
<i>Permission</i>					
4.	om permission.	21 och 22 a §§ förordningen om ledighet och fritid	C OrgE	plutonchef/motsv.	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegera	Kommentar
5.	om omprövning vid nekad eller delvis beviljad permission.	29 a § andra stycket förordningen om ledighet och fritid	närmast högre chef, dock inte högre än C OrgE.	nej	
<i>Inskränkningar av fritiden</i>					
6.	om inskränkningar av fritiden	25 § förordningen om ledighet och fritid 5 kap. 1 § FFS 2018:4	förbandschef	ja	

2.6 Avbrott

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	avbrott vid frånvaro.	11 kap. 2 § första stycket p. 1 TRMFS 2017:1	C OrgE	nej	
2.	avbrott vid tillfälligt nedsatt fysisk eller psykisk prestationsförmåga.	11 kap. 2 § första stycket p. 2 TRMFS 2017:1	C OrgE	nej	Av 11 kap. 2 § TRMFS 2017:1 framgår att utlåtande av läkare ska hämtas in innan beslut.
3.	överlämna ärende till Plikt- och prövningsverket	11 kap. 2 § tredje stycket TRMFS 2017:1	C OrgE	nej	
4.	avbrott vid vägran.	11 kap. 2 § första stycket p. 3 TRMFS 2017:1	C OrgE	nej	
5.	överlämna det underlag till Plikt- och prövningsverket som myndigheten behöver för att bedöma ärende om avbrott då en totalförsvarspliktig ansökt om rätt att vara vapenfri.	11 kap. 3 § andra stycket TRMFS 2017:1	C OrgE	värnplikthandläggare	
6.	hemställa till regeringen om att grundutbildningen ska avbrytas för att utbildningsorganisationens resurser måste tas i anspråk för att höja Sveriges försvarsberedskap.	5 kap. 16 § LTP	överbefälhavaren	ja	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
7.	företräda Försvarsmakten i Statens överklagandenämnd vid överklagande av beslut om avbrott från grundutbildning eller repititionsutbildning inom Försvarsmakten.	11 kap 4 § LTP	handläggare vid FM HRC	nej	
8.	lämna ett beslutsunderlag till Plikt- och prövningsverket när tjänstgöringen ska avbrytas vid konstaterat missbruk eller beroende.	11 § andra stycket TRMFS 2017:4	C OrgE	nej	
9.	överväga om socialtjänsten ska underrättas så att den totalförsvarspliktig får nödvändig vård och rehabilitering.	11 § tredje stycket TRMFS 2017:4	C OrgE	nej	

2.7 Tvångsmedel

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	en totalförsvarspliktig som fullgör värnplikt eller civilplikt vid Försvarsmakten är skyldig att genomgå de medicinska och psykologiska undersökningar som krävs för att utreda hans eller hennes förutsättningar att tjänstgöra.	14 kap. 1 § p. 1 TRMFS 2017:1	C OrgE	nej	
2.	en totalförsvarspliktig som fullgör värnplikt eller civilplikt vid Försvarsmakten är skyldig att genomgå drogtest enligt förutsättningarna i 5 kap. 1 § tredje stycket LTP.	14 kap. 1 § p. 2 TRMFS 2017:1	C OrgE vid misstanke om påverkan eller bruk C FST vid slumpmässiga tester	kompani- chef/motsv. nej	Rutiner för praktisk hantering vid misstanke om påverkan eller bruk, se FM2020-3692:1.
3.	om hämtning av en totalförsvarspliktig som utan giltigt skäl uteblir från en grundutbildning som är längre än 60 dagar.	10 kap. 3 § TRMFS 2017:1	C FST	nej	

2.8 Disciplinärenden

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	beslut i ärende om disciplinansvar eller åtalsanmälan.	19–21 §§ LDT	chefen för det förband eller den enhet av annat slag där den disciplinansvarige tjänstgör eller senast har tjänstgjort, såvida chefen har lägst överste eller kommandörs tjänstegrad.	ja, enligt förutsättningar i 21 § LDT.	Beslutsmandatet och möjligheten att delegera framgår av 20 och 21 §§ LDT.
2.	överlämna överklagande till tingsrätten.	51 § LDT	försvarsjurist	nej	
3.	företräda Försvarsmakten vid överklagande av beslut om disciplinpåföljd.	50 § LDT	sektch FST JUR	nej	
<i>Övrigt</i>					
4.	i ärenden om val till kongressen som överklagats till Försvarsmakten.	13 § förordningen (2017:1249) om medinflytande för totalförsvarspåföljda 4 kap. 19 § FFS 2020:1	FM utbildningschef	nej	

3. Hemvärnssoldater

3.1. Antagning

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	ingå avtal med en person att han eller hon ska tjänstgöra som hemvärnssoldat.	5 § hemvärnsförordningen	C MR/C P 18	C Utbildningsgrupp	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
2.	hävande av avtal.	FM 2021-12430:22	C MR/C P 18	C Utbildningsgrupp	

3.2. Tjänstegrader och placering i befattning

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	särskilda bestämmelser för befordran av hemvärnssoldater	6 kap. 1 § FFS 2019:7	rikshemvärnschefen	nej	
2.	befordran av hemvärnssoldater.	10 kap. 8 § FFS 2019:7	rikshemvärnschefen vid befordran till major/förvaltare eller högre tjänstegrad.	C MR/ C P 18	
			C MR/C P 18	C Utbildningsgrupp	När rikshemvärnschefen inte ska fatta beslut.
3.	om konstituering av hemvärnssoldater.	8 kap. 1 § FFS 2019:7	C MR/C P 18	nej	Gäller hemvärnssoldater och frivillig personal med befattning i hemvärdet
4.	om att förordna en hemvärnssoldat till befäl i hemvärdet och beslut om förlängning av förordnande.	11 § FFS 2010:2	C MR/C P 18	C Utbildningsgrupp för andra befattningar än bataljonschef, bataljonsförvaltare och kompanifanjunkare	

3.3. Krigsplacering – motsvarande som för anställda, se avsnitt 1.4.

4.Officersaspiranter

4.1.Antagning och utbildning

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	om uppdrag till Plikt- och prövningsverket att utföra urvalstester av sökande till grundläggande officersutbildning.	1 § förordningen (2010:1472) med instruktion för Totalförsvarets plikt- och prövningsverk	C FST GEN	C FST GEN UTB	
2.	ge Förvarshögskolan i uppdrag att anordna annan utbildning än den som regleras i aktuell förordning för officersaspiranter som inte är antagna till officersprogrammet.	5 kap. 2 § förordningen (2007:1164) för Förvarshögskolan	C FST GEN	nej	
3.	om antagningsordning för grundläggande officersutbildning inom Förvarsmakten.	2 kap. 2 § FFS 2019:3	C FST GEN UTB	nej	
4.	om tid och sätt att ansöka till grundläggande officersutbildning.	3 kap 1 § FFS 2019:3	C FST GEN UTB	nej	
5.	om kravprofilsdokument för grundläggande officersutbildning inom Förvarsmakten.	2 kap. 2 § FFS 2019:3	FM utbildningschef	nej	
6.	om innehåll i och krav för godkännande för grundläggande officersutbildning inom Förvarsmakten.	5 kap. 8 § FFS 2019:3	C FST GEN UTB	nej	
7.	om undantag från kravet på antagningsprövning.	3 kap. 10 § FFS 2019:3	avdch vid FST GEN	nej	
8.	om antagning till grundläggande officersutbildning inom Förvarsmakten.	8 § officersförordningen	avdch vid FST GEN	nej	
9.	om skiljande från grundläggande officersutbildning inom Förvarsmakten.	8 § officersförordningen	avdch vid FST GEN	nej	
10.	företräda Förvarsmakten i Statens överklagandenämnd vid överklagande av beslut om antagning till eller skiljande från grundläggande officersutbildning inom Förvarsmakten.	23 § officersförordningen	handläggare vid FM HRC	nej	
11.	om undantag från krav på tjänstgöringstid.	3 kap. 3 och 7 §§ FFS 2019:3	avdch vid FST GEN	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
12.	om undantag från krav på gruppbefälsutbildning.	3 kap. 6, 7, 8 eller 9 § FFS 2019:3	avdch vid FST GEN	nej	
13.	om undantag från regel om spärrtider.	3 kap. 11 a § FFS 2019:3	avdch vid FST GEN	nej	
14.	om undantag från antagningskrav .	3 kap. 20 a § FFS 2019:3	FM utbildningschef	C FST GEN UTB	

5. Frivilliga

5.1 Avtal

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegera	Kommentar
1.	ingå skriftligt avtal med en person som tillhör en frivillig försvarsorganisation (en frivillig) om att denne ska tjänstgöra inom totalförsvaret.	2 § förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet	förbandschef	nej.	
2.	hävande av avtal.		förbandschef	ja	
3.	frivillig tjänstgöring enligt 1 § förordningen om frivillig tjänstgöring vid Försvarsmakten.	1 och 5 §§ förordningen (FFS 1987:8) om frivillig tjänstgöring vid Försvarsmakten	förbandschef		
4.	om organisationsstöd.	5 § förordningen om frivillig försvarsverksamhet	rikshemvärnschefen	stabschef	

5.2 Tjänstegrader

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegera	Kommentar
1.	om befordran av avtalspersonal.	3 § FFS 2000:4	förbandschef	ja	

5.3 Instruktörer

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	beslut om godkännande av instruktör.		kursanordnande i samverkan med berörd frivillig försvarsorganisation.	ja	

5.4 Krigsplacering – motsvarande som för anställda, se avsnitt 1.4.

6. Övriga uppdragstagare

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutande	Får delegeras	Kommentar
1.	att en auditör, utöver grundarvodet och eventuellt tilläggsarvode, ska ha ett tillfälligt extra arvode.	2 § FFS 1995:19	försvarsgrens- chef/motsv.	avdch	Efter förslag från en förbands- eller skolchef.

7. Förordnanden m.m.

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutsfattare	Får delegeras	Kommentar
1.	beslut om förordnande av folkrättslig rådgivare i krigsorganisationen.	27 § folkrättsförordningen (1990:12) 5 kap. 2 § FFS 2019:4	chefsjuristen	nej	
2.	beslut om förordnande av folkrättslig rådgivare i fredsorganisationen.	28 § folkrättsförordningen (1990:12) 5 kap. 1 § FFS 2019:4	chefsjuristen	nej	
3.	beslut om ledamöter i Rikshemvärnsrådet, utöver de som ska ingå enligt 10 § hemvärnsförordningen.	10 § hemvärnsförordningen	C RHS	nej	
4.	förordnande av militärpolis.	21 § Försvarsmaktens föreskrifter (2011:1) om militärpolisen	militärpolischefen	nej	
5.	föreslå en ledamot i styrelsen för Försvarshögskolan.	2 kap. 1 § förordningen (2007:1164) för Försvarshögskolan	överbefälhavaren	ja	
6.	föreslå ledamöter till Försvarshögskolans Forsknings- och Utbildningsnämnd (FoUN) i det fall ledamoten representerar utbildning.	8 § tredje stycket förordningen (1996:1476) med instruktion för Försvarshögskolan	FM utbildningschef	nej	
7.	föreslå ledamöter till Försvarshögskolans Forsknings- och Utbildningsnämnd (FoUN) i det fall ledamoten representerar forskning.	8 § tredje stycket förordningen (1996:1476) med instruktion för Försvarshögskolan	C FST STRA	nej	
8.	föreslå ledamot i delegationen för militärhistorisk forskning vid Försvarshögskolan.	15 § förordningen med instruktion för Försvarshögskolan	C FST STRA	nej	
9.	utse överkommendant.	2 § FFS 2018:3	överbefälhavaren	nej	

Nr	Besluta/befogenhet att	Regelverk	Beslutsfattare	Får delegeras	Kommentar
10.	utse och entlediga ledamöter och ersättare till personalansvarsnämnden.	29 § andra stycket förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten	överbefälhavaren	nej	
11.	offertsvar till Försvarshögskolan avseende uppdragsutbildning inom officersprogrammet, högre officersprogrammet och taktisk stabskurs samt andra centrala uppdrag till Försvarshögskolan.		C FST GEN	nej	
12.	inspektionsrätt av Försvarsmaktens skolor och centrum som genomför grundläggande officersutbildning inom Försvarsmakten		FM utbildningschef	nej	

Bilaga 10 Befattningshavare som är utsedda att representera Sverige i olika kommittéer och arbetsgrupper under Nordatlantiska rådet (FIB 2025:1)

Kommitté eller arbetsgrupp	Ordinarie representant
Aviation Committee (AVC) och dess undergrupper	Flygvapenchefen
Digital Policy Committee (DPC) och dess undergrupper	Försvarmaktens ledningssystemchef
Committee for Standardization (CS) och dess undergrupper	Chefen för Förvarsstabens strategienhet
Logistics Committee (LC) och dess undergrupper	Chefen för Förvarsstabens stödenhet
Verification Coordinating Committee (VCC)	Chefen för Operationsledningen
Civilian Intelligence Committee (CIC)	Chefen för Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (Must)
Military Intelligence Committee (MIC)	Chefen för Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (Must)
Undergrupper till Integrated Air and Missile Defence Policy Committee (IAMD PC)	Flygvapenchefen
Data and AI Review Board (DARB)	Försvarmaktens ledningssystemchef
Transatlantic Quantum Community (TQC)	Chefen för Förvarsstabens strategienhet

---

Bilaga 11 Verksamhetsansvar för förvaltning av stiftelser enligt 2 kap. § stiftelselagen (FIB 2023:17)**Arméchefen**

Stiftelsen Arvid Kellgrens sjhutpris till Svenska härens infanteri (org. nr. 802405-0497)

Marinchefen

Flottans ungdomsstiftelse (org. nr. 802404-3443)

Kockums jubileumsstiftelse för undervattensteknik (org. nr. 802405-0547)

N A Arvidssons Gåsefjärdsstiftelse för förtjänstfulla insatser inom Marinen ubåtskyddsverksamhet (org. nr. 802404-3518)

Kapten G E Westermark och hans hustru Emelies belöningsstiftelse (org. nr. 802404-3476)

Donationsstiftelsen för anordnande av sjömilitära föredrag (org. nr. 802405-7138)

Generalmajor Otto Ludvig Beckmans minnesstiftelse (org. nr. 802406-0876)

Ubåtsvapnets understödsstiftelse (org. nr. 802406-3805)

Gösta Lindéns stiftelse (org. nr. 802407-5205)

Stiftelsen med flottan för fosterlandet (org. nr. 802407-5197)

af Klerckerska stiftelsen (org. nr. 802008-5547)

Stiftelsen Skeppsholms Församlingsfond för behövande (org. nr. 802404-3450)

Apotekaren Knut Ljungbergs stiftelse (org. nr. 802405-7179)

Tandläkare Axel Rydbergs donationsstiftelse (org. nr. 802407-5171)

Stiftelsen stipendiefonden vid Marinens officershögskola (org. nr. 802404-7063)

Flygvapenchefen

Konstnärinnan Ingeborg Åkermans hjälpstiftelse (org. nr. 802404-3484)

Göthenquists minnesstiftelse (org. nr. 802406-0892)

Kadett John Sjöquists minnesstiftelse (org. nr. 802407-5189)

Fröken Josefina Olivia Ericssons minnesstiftelse (org. nr. 802406-0884)

Rikshemvärnschefen

Erik Helmer Skölds donationsstiftelse (org. 802405-8060)

Stiftelsen Västmanlands regementes samfond (org. nr. 802407-3663)

Försvarets utbildningschef

Stipendiestiftelsen vid Kungl Krigsskolan (org. 802404-3468)